

МІНІСТЕРСТВО АГРАРНОЇ ПОЛІТИКИ
ТА ПРОДОВОЛЬСТВА УКРАЇНИ
ТЕХНОЛОГО-ЕКОНОМІЧНИЙ КОЛЕДЖ
БІЛОЦЕРКІВСЬКОГО НАУ

ДОВІДНИК КУРАТОРА

Укладачі: **Єрохіна Надія Миколаївна**, заступник директора з виховної роботи Технолого-економічного коледжу Білоцерківського НАУ, викладач соціально-економічних дисциплін, спеціаліст вищої категорії, викладач-методист.

Матвієнко Валентина Михайлівна, заступник директора з методичної роботи Технолого-економічного коледжу Білоцерківського НАУ, викладач економічних дисциплін, спеціаліст вищої категорії, викладач-методист.

Рецензент: **Лендрик Людмила Павлівна**, директор Технолого-економічного коледжу Білоцерківського НАУ, викладач соціально-економічних дисциплін, спеціаліст вищої категорії, викладач-методист.

Цей збірник творчих доробок педагогічного колективу Технолого-економічного коледжу Білоцерківського НАУ із серії «Виховний простір навчального закладу».

Збірник відбиває гармонійний творчий підхід до вирішення завдань цілісного виховання молодого спеціаліста, розкриває творчу наснагу творців виховного процесу, спонукає до подальшої гуманізації і демократизації роботи в даному напрямку, розраховує на подальше вдосконалення виховної роботи кожним її виконавцем.

В С Т У П

Зміни в економіці, ідеології, політиці, моралі нашого суспільства потребують нових підходів до реалізації виховних завдань у навчальному закладі.

Відомо, що в позанавчальній діяльності особливо яскраво розкриваються природні потреби студентів, зокрема, в активній діяльності та самоствердженні. Позанавчальна робота дає змогу підліткам виступати в нових соціальних амплуа, займати ролі, які відрізняються від ролі студента, тобто це особлива сфера, де студенти можуть задовольнити особисті потреби. Більший час - умова для розширення світогляду студента, для самостійного творчого пошуку в будь-якій галузі, для поглиблення емоційного сприйняття сучасного життя.

Тому формування всебічно розвиненої успішної особистості стало провідною ідеєю над якою працює педагогічний колектив.

Спираючись на досягнення педагогічної науки, використовуючи методи народної педагогіки, куратори груп відшукують нові підходи у вихованні, які відповідали б потребам розвитку особистості, були б спрямовані на досягнення творчих і культурно-національних цінностей.

Проблема управління системою виховної роботи у коледжі належить до найбільш актуальних проблем, тому що зростають вимоги до майбутніх спеціалістів.

В коледжі розроблено "Модель проектно-цільової системи виховання студентів Технолого-економічного коледжу".

Одним із важливих завдань коледжу є виховання успішної особистості, яка володіє не тільки певною сумою знань, умінь і навичок, а й здатна активно включатись у демократичні процеси, що відбуваються у нашій країні, людина, яка уміє самостійно проектувати власне життя, визначаючи його стратегію відповідно до особистих уявлень про навколошнє середовище та способи взаємодії з ними.

У Законах України "Про освіту", "Про вищу освіту" визначено, що основними завданнями системи освіти на сучасному етапі розвитку нашого суспільства є:

- ❖ виховання громадяніна України;

- ❖ формування особистості підлітка, розвиток його здібностей і обдарувань, наукового світогляду;
- ❖ реалізація права вихованців на вільне формування політичних і світоглядних переконань.

Чи може бути всебічно розвиненою особистість, якщо вона не творча, не активна, якщо стойть осторонь проблем сьогодення. Звичайно ж ні. А тому, щоб виховати таку людину необхідно створити відповідні умови.

Плануючи свою роботу куратори груп намагаються за основу брати принцип рівності, справедливості, людяності стосунків між членами суспільства, поваги до особистості, людської гідності та піклування про благо людей. Повага до особистості, до її гідності, її запитів та інтересів, її особистих цілей і стремлінь, створення максимальних умов для найголовнішого розкриття її здібностей і талантів - ось головні чинники всебічного розвитку.

При плануванні виховної роботи куратори передбачають:

- ❖ створення гуманної демократичної атмосфери в коледжі, гуманного підходу до особистості, визначення прав і свобод студента;
- ❖ побудова життя групи на основі соціальної справедливості і демократичних принципів;
- ❖ прилучення студентів до загальнолюдських і культурно - національних цінностей;
- ❖ включення студентів у милосердну діяльність.

Такий підхід до керування виховною роботою у групах системний, пов'язує цілі з результатом, об'єднує всі основні елементи виховної системи

(зміст, форми і методи, організацію), що вже саме по собі забезпечує її цілеспрямованість, підвищує ефективність.

Виховна система в коледжі має ознаки, що забезпечують її цілісність і ефективність, а саме:

- ❖ науково-обґрунтована концепція виховання, реалізація якої гарантує оптимальний у сучасних умовах результат;
- ❖ орієнтація на особистість, її розвиток, духовне збагачення, підвищення відповідальності перед суспільством і самим собою;
- ❖ розумне поєднання в часі і просторі, скоординованість всіх виховних заходів;

Система виховної роботи в коледжі передбачає:

- ❖ планування позанавчальної виховної роботи;
- ❖ організацію методичної роботи з актуальних проблем виховання молоді;
- ❖ організацію студентського самоврядування; співпрацю з позанавчальними закладами молодіжними громадськими організаціями; культурно-просвітницькими, правоохоронними органами;
- ❖ педагогічний всеобуч батьків і громадськості.

Створюючи умови для реалізації освітніх завдань куратор чітко визначає сфери самовираження студента.

Одним із головніших етапів реалізації поставлених завдань є план виховної роботи педагога організатора, який передбачає наступні розділи:

- ❖ цільові настанови;
- ❖ зміст діяльності;
- ❖ термін виконання;
- ❖ контроль про виконання.

Під час планування виховної роботи в коледжі куратори вдало використовують нове, творчо підходять до призначення плану, враховуючи планомірність і систематичність, керованість і наступність результатів. Вони намагаються, щоб виховний план виконував такі функції:

- ❖ направлячу, що визначає конкретні напрямки і види діяльності;
- ❖ прогнозуючу, тобто _ безпосередньо відображає задуми;
- ❖ координуючу, організуючу, тобто відображаєте, хто, що, коли і де повинен робити;
- ❖ контролюючу за планом легко перевірити, наскільки все відповідає дійсності;
- ❖ репродуктивну (відтворюючу), тобто через будь-який проміжок часу за планом можна відновити зміст і обсяг виховної роботи.

На думку кожного участника виховного процесу саме коледж повинен стати не тільки Храмом наук, а й джерелом прилучення кожного студента до високих моральних цінностей своєї вітчизни, всього світового товариства, джерелом культури, добра, інтелігентності.

В коледжі працює циклова комісія кураторів, яку очолює Лендрик Н.М. Плануючи методичну роботу з кураторами Наталія Миколаївна використовує інноваційні підходи. Основну увагу звертає на розвиток індивідуальних здібностей студентів та на роботу з обдарованими студентами. Особливу увагу приділяє проведенню відкритих виховних заходів з метою популяризації найкращого педагогічного досвіду з питань виховання.

Орієнтовні виховні завдання та напрямки виховної роботи зі студентами допомагають кураторам при плануванні та організації роботи зі студентським колективом:

- 1.** Вивчення індивідуальних особливостей студентів, їх інтересів та потреб.
- 2.** Формування дружнього, організаційного колективу через активізацію форм індивідуального впливу та колективної виховної роботи.
- 3.** Орієнтація кожного студента на розвиток нових психологічних особливостей: проектування особистості, організація та управління процесом її розвитку.
- 4.** Прищеплення студентам навичок планування своїх ідей на день, тиждень, місяць, дотримання та виконання свого плану, брати самозобов'язання та вчити самозвітуватися.
- 5.** Поглиблення розуміння студентами змісту етичних норм і правил.
- 6.** Виховання у підлітків позитивних рис характеру: обов'язковість, чесність, організованість, доброту, ширість, повагу до старших, співпереживання, вимогливість до себе.
- 7.** Сприяння розвитку мовленнєвої культури студента, вміння спілкуватися, висловлювати свою думку.
- 8.** Розвиток інтересу до навчання, формування потреби постійно активізувати свою пізнавальну діяльність.
- 9.** Формування у студентів потреби у громадській діяльності, виховання бажання і готовності виконувати доручення, ширше залучати їх до справ і турбот старших.
- 10.** Формування вміння бачити прекрасне у природі, творах мистецтва, в людських взаєминах.
- 11.** Виховання свідомої дисципліни, бережливого ставлення до державного і власного майна.
- 12.** Прилучення студентів до скарбів української народної творчості.

13. Навчання методам підтримки доброго здоров'я.

14. Допомога у подальшому ставленні органів самоврядування, розвиток їхньої самостійності.

15. Залучення до виховання учнів батьків, громадськості.

Виходячи з вищесказаного можна визначити вимоги до куратора сьогодення:

- педагогічна майстерність;
- ерудиція і культурний кругозір;
- моральний авторитет;
- педагогічний такт;
- любов і повага до людей;
- педагогічний оптимізм;
- організаторські вміння;
- творчий підхід;
- безперервне підвищення кваліфікації.

В. О. Сухомлинський писав: "Учитель повинен знати і відчувати, що на його совісті - доляожної дитини, що від його духовної культури та ідейного багатства залежить розум, здоров'я, щастя людини, яку виховує школа". На мою думку, саме це повинно стати головним при визначенні виховних завдань, які має вирішувати куратор:

- виховання високоморального підростаючого покоління, формування у нього українського менталітету на основі відродження національних традицій свого народу;
- створення необхідних умов для фізичного розвитку студента, забезпечення та зміцнення його здоров'я;
- духовно-моральне виховання, головною метою якого є орієнтація на загальнолюдські цінності;
- розвиток таланту, розумових здібностей студентів, формування у них високої пізнавальної культури, організації змістового дозвілля; створення умов для вільного вибору світоглядних позицій; підготовка школярів до господарчо-трудової діяльності; розвиток волі, інтересів, віри у свої сили, здібності, індивідуалізація виховання на основі ідеї захисту дитини у навчанні, сфері спілкування, охороні здоров'я;
- організація роботи з батьками.

Формування всебічно розвиненої особистості відбувається в процесі спільної діяльності викладачів та студентів, єдності навчання та виховання.

Все ж важливішим фактором у справі навчання та виховання є сам куратор, його вміння спілкуватися з підлітком, його живий приклад, авторитет. Так, К. Роджерс порівнював діяльність педагога з працею садівника. Адже садівник, щоб вирости гарну квітку, вчасно поливає і підживлює її. Тільки тоді квітка розвивається у своїй красі. Так і святий обов'язок учителя, вихователя – створити усі умови для всебічного розвитку підлітка, розкрити її талант, здібності та обдарування.

Студентське самоврядування - найважливіший фактор вдосконалення навчально-виховної роботи в коледжі.

Цінність студентського самоврядування полягає в тому , що студенти глибоко проникають у сутність своїх прав та обов'язків, вчаться відповідати за реалізацію прийнятих рішень та сприймати й поважати думки інших.

Адже самоврядування в коледжі має на меті через систему самоуправління забезпечити включення студентів у різноманітну, глибоко змістовну діяльність колективу, суспільства, зробити мету та головні завдання близькими й зрозумілими, а також передбачає забезпечити умови масового залучення студентів в організаторську роботу, в управління справами колективу.

В коледжі діє студентський парламент. Діють студради на відділеннях та в гуртожитках.

Важливу роль у формуванні всебічно розвиненої особистості відіграє сфера дозвілля. В коледжі працює педагог-організатор, практичний психолог, 7 гуртків аматорського мистецтва, які очолюють фахівці високого рівня. Також діють 51 предметних гуртків, 18 спортивних секцій. Саме система гурткової роботи дозволяє студентам обирати справу до душі. Мета кожного гуртка – надання додаткової освіти, допомогти підліткам в професійній визначеності. Зміст та ефективність роботи цих гуртків залежить від правильної організації й проведення занять. З цією метою використовуються як традиційні методи роботи, так і впроваджуються нестандартні форми навчання і виховання.

Гуртківці беруть участь у всіх конкурсах. Як показує практика, обдаровані діти характеризуються наявністю вроджених здібностей, особистісного самовираження, наполегливості, спостережливості.

Тісний зв'язок та співпраця з центром соціальної служби для молоді та службою у справах неповнолітніх дають також свій результат. У коледжі немає студентів, які знаходяться на обліку в комісії у справах неповнолітніх.

Щоденний контроль за відвідуванням студентами коледжу фіксується у спеціальних журналах та обліковується в спеціальних відомостях (таблиці з пропусками).

Кожен куратор дбає про те, щоб студенти, які потребують посиленої уваги з боку педагогів, були залучені до роботи в гуртках, секціях.

Здійснення контролю за ходом позанавчальної виховної роботи проводиться за такими методами:

1. Вибіркове відвідування виховних заходів. Може здійснюватися без попередження за своїм особистим планом.
2. Тематичне відвідування циклу виховних заходів.
3. Відвідування занять викладачів.
4. Паралельне відвідування.
5. Комплексне вивчення окремих груп.
6. Перегляд і вивчення документації: планів, журналів, щоденників, звітів тощо.
7. Безпосереднє спостереження: за системою виховання в період виконання студентами режимних моментів, за дисципліною, за станом навчальних приміщень.
8. Спеціальні перевірки: вмінь і навичок самостійної праці, активності і творчості в діяльності, виконання доручень, правил поведінки тощо.
9. Анкетування або співбесіда з метою виявлення кола інтересів студентів, їх знань й розваг.
10. Бесіди з викладачами. Керівниками гуртків з метою вияву що найбільше вдається педагогу в роботі і на що потрібно звернути увагу, які питання передового педагогічного досвіду впроваджує та ін.

Таким чином, для ефективнішого контролю за виховними процесами необхідно забезпечити вибір раціональних видів, форм і методів контролю, оптимально розподілити час на головні ділянки

контролюючої діяльності, визначати основні аспекти діяльності об'єкту контролю, створити належні умови, застосувати раціональну методику вивчення результатів роботи.

ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ

**Адреса навчального
закладу**_____

**Телефон навчального
закладу**_____

**Адреса відділу (управління)
освіти**_____

**Телефон відділу освіти:
начальника
відділу кадрів
метод кабінету**_____

**Адреси і номери телефонів закладів:
ФАПу**_____

Дитячої поліклініки:

реєстратура:_____

виклик лікаря додому_____

**Служба у справах
неповнолітніх**_____
_____

**Дитяча кримінальна
міліція**_____

**Дільничий
інспектор**_____

*Нормативно-
правове
забезпечення
виховної роботи*

ЗАКОНОДАВЧІ ДОКУМЕНТИ, що регламентують діяльність куратора групи

- ❖ Конституція України, прийнята на п'ятій сесії Верховної Ради України 28 червня 1996 року;
- ❖ Загальна декларація прав людини, ухвалена ООН;
- ❖ Державна національна програма “Освіта” (Україна ХХІ століття);
- ❖ Концепція виховання дітей, учнівської та студентської молоді в національній системі освіти, схвалена Всеукраїнською педагогічною радою працівників освіти 30.06.94.;
- ❖ Програма “Сільська молодь”, затверджена наказом Мінагропрому, Міносвіти та Держкомісії та молоді України від 31 січня 2000 року №13/467/16-Л;
- ❖ Національна Програма патріотичного виховання учнівської та студентської молоді в навчальних закладах України від 21.10.2013 року № 1453/716/997.
- ❖ Про стан та проблеми національно-громадянського виховання у вищих навчальних закладах України. Рішення колегії Міністерства освіти України від 28 жовтня 1998 року, протокол №14/6-8.
- ❖ Положення про щорічний конкурс на кращу студентську групу Технологічного економічного коледжу БНАУ;

Закони України:

- ❖ “Про вищу освіту” від 17.01.2002 р. № 2984 – III;
- ❖ “Про освіту” від 23.05.2005 р.;
- ❖ “Про участь громадян в охороні громадського порядку і державного кордону” від 01.08.2000 р.;
- ❖ “Про мови в Українській РСР” від 28.10.1989 р.;
- ❖ “Про охорону праці” від 14.10.1992 р.;
- ❖ “Про боротьбу з корупцією” від 05.10.1995 р.

Укази Президента України:

- ❖ “Про невідкладні заходи щодо прискорення реформування аграрного сектору економіки” від 03.12.1999 р.;
- ❖ “Про Національну доктрину розвитку освіти” від 17.04.2002 р. № 347/2002;

- ❖ “Про соціально-економічну підтримку становлення та розвитку студентської сім’ї” від 04.08.2000 р. № 958/2000 р.;
- ❖ “Про додаткові заходи щодо забезпечення розвитку освіти в Україні” від 09.10.2001 р. № 941/01.

Постанови Кабінету Міністрів України:

- ❖ “Про затвердження Національної програми патріотичного виховання населення, формування здорового способу життя, розвитку духовності та зміцнення моральних засад суспільства” від 15.09.1999 р.;
- ❖ “Про затвердження переліку платних послуг, які можуть надаватися державними навчальними закладами” від 20.01.1997 р. № 38;
- ❖ “Про внесення змін і доповнень до переліку, затвердженого постановою КМУ” від 20.01.1997 р. № 38;
- ❖ “Про затвердження Положення про акредитації ВНЗ і спеціальностей у ВНЗ та ВПУ” від 09.08.2001 р. № 978;
- ❖ “Про затвердження Положення про державний вищий навчальний заклад” від 05.09.1996 р. № 1074;
- ❖ “Про затвердження Державної програми розвитку і функціонування української мови на 2004 – 2010 роки” від 02.10.2003 р. № 1546;
- ❖ Положення про державний вищий заклад освіти, затверджене Постановою Кабінету Міністрів України від 5 вересня 1996 року №1074.

Розпорядження Верховної Ради України:

- ❖ “Про затвердження обласної програми патріотичного виховання населення, формування здорового способу життя, розвитку духовності та зміцнення моральних засад суспільства” від 21.03.2000 р.;
- ❖ “Про інформацію МВС України” від 12.08.2002 р.;
- ❖ “Про заходи щодо протидії правопорушенням у системі освіти та викорінення у навчальних закладах посадових зловживань” від 03.10.2002 р. № 102 – р.

Розпорядчі документи

Міністерства аграрної політики України:

- ❖ “Державна програма розвитку вищої освіти на 2005-2007 р.” від 08.09.2004 р. № 1183.

Розпорядчі документи Міністерства

Освіти і науки України:

- ❖ Типове положення про атестацію педагогічних працівників України від 20.08.1993 р. № 310;
- ❖ Наказ Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України, № 912 від 01.10.2010 «Про затвердження Концепції розвитку інклюзивного навчання»;
- ❖ Наказ Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України №839 від 10.09.2009 «Про впровадження принципів гендерної рівності в освіті»;
- ❖ Наказ Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України № 1023 від 29.10.2010 «Щодо профілактики злочинності, правопорушень серед дітей, захисту їх прав на освіті»;
- ❖ Наказ Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України № 1033 від 01.11.2010 «Про заходи щодо розвитку системи виявлення та підтримки обдарованих і талановитих дітей та молоді»;
- ❖ Наказ Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України № 1312 від 30.12.2010 «про затвердження плану заходів щодо реалізації Національної кампанії «Стоп насильству!» на період до 2015 року»;
- ❖ Наказ Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України, Міністерство охорони здоров'я України № 863/1071 від 26.11.2009 «Про заходи для забезпечення функціонування в загальноосвітніх та вищих навчальних закладах медичних пунктів, з метою здійснення належного контролю за станом здоров'я учнів та студентів в період загострення епідемічної ситуації в Україні»;
- ❖ Наказ Міністерства України у справах сім'ї, молоді та спорту, Міністерства освіти і науки України, Міністерства оборони України, Міністерства культури і туризму України № 3754/981/538/49 від 27.10.2009 «Про затвердження Концепції національно-патріотичного виховання молоді»;
- ❖ Міністерство України у справах сім'ї, молоді та спорту, Міністерство культури і туризму України, Міністерство освіти і науки

України Положення «Про Всеукраїнський фестиваль дитячих та юнацьких команд КВК»;

❖ Колегія Міністерства освіти і науки України рішення 25.06.2009 Протокол № 7/2-4 «Про затвердження Концепції національного виховання студентської молоді»;

❖ Колегія Міністерства освіти і науки України рішення 28.05.2009 протокол № 6/4-2 «Про План дій щодо поліпшення якості художньо-естетичної освіти на 2009-2012 роки»;

❖ Лист Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України №1/9-632 від 11.09.2009 2Щодо поліпшення превентивного виховання та профілактики роботи з подолання злочинності серед неповнолітніх»;

❖ Лист Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України № 1/9-632 від 11.09.2009 «Щодо поліпшення превентивного виховання та профілактичної роботи з подолання злочинності серед неповнолітніх»;

❖ Лист Міністерства освіти і науки Автономної Республіки Крим, Управління освіти і науки обласних, Київської та Севастопольської міських державних адміністрацій «щодо подолання злочинності серед неповнолітніх та організації профілактичної роботи»;

❖ Наказ Міністерства охорони здоров'я України № 10525 від 02. 2011 «Про затвердження Переліку шкідливих для здоров'я людини речовин, що входять до складу тютюнових виробів та виділяються з тютюновим димом під час куріння»;

❖ Положення “Про організацію навчального процесу у вищих навчальних закладах” від 02.06.1993 р. № 161;

❖ Наказ Міносвіти України від 15.07.96 року №245 “Про затвердження Положення про порядок переведення, відрахування та поновлення студентів вищих закладів освіти”;

❖ Методичні рекомендації Міністерства освіти України від 03.08.98 року №1/9-303 до планування виховної роботи з студентами у вищих закладах освіти I-IV рівнів акредитації.

Витяг з наказу МОН України від 17.05.2005 №297 **«Про подолання проявів бюрократизму в освіті»**

До Міністерства освіти і науки України находять численні звернення педагогічних працівників, у тому числі й керівників навчальних закладів, з приводу безпідставного збільшення кількості

інформаційних та звітних матеріалів, що подається до органів управління освітою різних рівнів. Мають місце неподобинки випадки дублювання наказів, інших розпорядчих документів. Такий стан суперечить Програмі дій Уряду «наустріч людям», де одним із пріоритетів визначені відкритість і демократизація управлінської діяльності.

Зважаючи на зазначене **Н А К А З У Ю:**

1. Органам управління освітою всіх рівнів:

1.1. Упорядкувати графіки здійснення перевірок навчальних закладів, залучивши до цієї роботи підрозділи обласних (районних) державних адміністрацій. Забезпечити узгодження цих графіків з управліннями освітою органів виконавчої влади та місцевого самоврядування (до 1 серпня кожного поточного року). Установити, що навчальні заклади перевіряються у плановому порядку органами управління освітою не частіше одного разу впродовж навчального року.

Позачергові перевірки можуть здійснюватися лише за умови виявлення порушень.

1.2. Заборонити відволікати керівників навчальних закладів, педагогічних і науково-педагогічних працівників від виконання професійних обов'язків під час проведення навчальних занять.

Наради, семінари, навчання педагогічних і науково-педагогічних працівників, у тому числі й керівників навчальних закладів, проводити у вільний від навчальної діяльності час не частіше одного разу на місяць.

1.3. Скоротити кількість засідань, нарад працівників коледжу. З цією метою органам управління освітою, керівникам закладів розробити графіки їх проведення та неухильно дотримуватися їх виконання

1.4. Установити, що:

❖ Єдиним документом у плануванні роботи навчального закладу є річний або семестровий план;

❖ Календарне планування навчального матеріалу викладачі, вихователі, майстри виробничого навчання мають право здійснювати безпосередньо в текстах робочих навчальних програм;

❖ Розробка планів проведення навчальних занять є компетенцією педагога, який і визначає їх структуру і форму;

❖ Планування роботи кураторів, вихователів, бібліотекарів, керівників методичних об'єднань, гуртків, спортивних секцій тощо здійснюються один раз на семестр.

1.5. Заборонити вимагати від педагогічних працівників під час проходження ними атестації узагальнені матеріали їхнього педагогічного досвіду, інші матеріали, не передбачені Типовим положенням про атестацію педагогічних працівників.

Витяг з Концепції змісту освіти для європейського виміру України

(за матеріалами інформаційного бюллетеню Проекту МФ
«Відродження», «Навчальний курс «Європейська студія»)

Важливими умовами демократичного Суспільства є громадянська освіченість, компетентність, виховання поваги до прав людини, толерантності, уміння знаходити компроміси. Необхідно, щоб громадяни знали свої права та обов'язки, дотримувалися закону, мислили критично й незалежно.

Сучасний коледж має право сприяти розвитку демократичної культури, формуванню необхідних для проживання в європейському співтоваристві компетентностей, політико-правових і соціально-економічних знань. Пріоритети загальноєвропейської освіти полягають у наданні молодому поколінню знань про спільну європейську спадщину та практичних умінь адаптуватися до життя й навчання в різних країнах Європи, бути мобільними, соціально-здібними, здатними до комунікації та захисту своїх прав.

Дуалістичний характер будь-якої національної освіти полягає, з одного боку, у збереженні доброго, міцного коріння національної культури, з іншого – в адекватному оновленні, спрямованому на підготовку особистості до життя в динамічному, взаємозалежному світі. Для сучасного коледжу України, який переживає ґрунтовне реформування, це може знайти своє відображення в поновленні стандартів змісту освіти національного та загальноєвропейського компонентів, з урахуванням тенденцій європейського та світового розвитку.

Для практичної реалізації стратегічного курсу України на європейську інтеграцію необхідно поширювати в суспільстві

просвітницьку діяльність, створити відповідні освітні проекти і програми, розробити та запровадити в середніх загальноосвітніх закладах курс «Європейські студії», який підготує молоде покоління до повноцінного існування в європейському просторі.

Мета та завдання освіти для європейського виміру України

Мета для європейського виміру України – поширення комплексних знань про Європу, які необхідні на сучасному етапі громадянину України для існування в європейському співтоваристві, створення на їхній основі відповідного інтегрованого курсу та його впровадження в навчально-виховний процес коледжу.

До головного завдання належать:

- ❖ Визначення змісту освіти для європейського виміру України на основі ґрунтовного аналізу та узагальнення досвіду;
- ❖ Розробка навчальної програми курсу «Європейська студія»;
- ❖ Створення відповідного навчально-методичного забезпечення, до складу якого входять: навчальний посібник для студентів, різноманітні дидактичні матеріали, методичні рекомендації для викладачів;
- ❖ Надання студентам знань про європейські демократичні здобутки та особливості становлення демократичного суспільства в Україні;
- ❖ Створення умов для набуття молодим поколінням позитивного європейського досвіду, демократичної поведінки та комунікативної взаємодії;
- ❖ Формування необхідних компетентностей, сприяння становленню активної позиції молоді щодо реалізації ідеалів і цінностей розвитку демократичного суспільства у світі, Європі, Україні.

Основні принципи освіти для європейського виміру України

Знання про Європу базуються на загально педагогічних і дидактичних принципах, основними з яких є:

- ❖ Гуманізм – передбачає створення умов для гармонійного розвитку творчої особливості як суб’єкта демократичного

європейського співтовариства; співвіднесення освітніх вимог з можливостями та здібностями студента;

❖ Демократичність – означає взаємоповагу та взаємодію між суб'єктами, що забезпечують реалізацію концепції; варіативність вибору, змісту, методів і форм навчання; передбачає діалогічний характер освіти, атмосферу взаємоповаги та довіри; уміння конструктивно взаємодіяти з європейським співтовариством та його провідними структурами;

❖ Науковість – передбачає розробку базових документів навчальних матеріалів з урахуванням сучасного рівня розвитку науки для

забезпечення формування в студентів наукового світогляду та цілісної картини сприяння світу;

❖ Практична спрямованість – означає орієнтацію змісту навчально методичних матеріалів на практичне застосування учнями теоретичних знань і вмінь для життя та діяльності в реальному суспільстві; формування вміння самостійно аналізувати різноманітні ситуації, що виникають у європейському середовищі, приймати рішення та діяти у правовому полі;

❖ Наступність і безперервність – передбачає врахування вимог національної освітньої політики та чинного законодавства; існуючих навчальних планів і програм; поетапне, таке, що відповідає віковим особливостям, розширення обсягу знань про Європу, котре охоплює всі ланки (початкову, основну, старшу) коледжу;

❖ Полікультурність - означає наповненість курсу про Європу ідеєю універсальності прав людини та етнокультурного розмаїття, Європи, правової рівності національних культур; передбачає особистості на засадах міжетнічної толерантності та поваги до представників інших культур, поваги до своєї національності самобутності в контексті загальноєвропейської та світової культури;

❖ Інтегрованість (міждисциплінарність) - передбачає, що в процесі роботи над змістом і структурою даного курсу

Форми та методи впровадження знань про Європу

Однією з важливих форм упровадження інтегрованого курсу знань про Європу є позанавчальна робота зі студентами Використання

гармонійного поєднання навчання та позанавчального форм для студентів створює атмосферу, яка сприяє розвитку громадянської позиції, причетності до європейських цінностей та європейського громадянства. Це надасть можливість студентові не тільки довідатися про багату Європейську спадщину, а й відчути себе громадянином Європи, виявити активну позицію щодо своїх можливостей діяти в європейському просторі. Такими формами позанавчальної роботи можуть бути навчально-виховні програми: «Ми в Європі», «Україна – європейська держава», «Європейська та світова спадщина», «Я – громадянин Європи».

Цікавими формами виховної роботи можуть бути різноманітні творчі конкурси, що відображають європейську спадщину та мистецтво, досягнення в розвитку іноземних мов і літератури, європейської науки та техніки, конкурси суспільного спрямування. Крім того, при застосуванні всіх вище названих форм роботи зі студентами викладачі можуть організовувати творчі зустрічі, лекції та екскурсії, листування, Інтернет-контакти, диспути та конференції, олімпіади та проекти.

Ефективною формою залучення студентів до європейських знань може бути участь у роботі різноманітних клубах коледжу – «Євроклуб», клуб ЮНЕСКО, дитячих громадських і молодіжних, організацій, органів студентського самоврядування.

Прийнятною також може бути ініціатива викладачів щодо застосування інформаційних та комунікаційних технологій шляхом створення коледжанських веб-сторінок, видання коледжанських бюллетенів європейського спрямування (членства в освітніх міжнародних програм (наприклад, «Європа в коледжі») та освітніх мережах.

Створюючи умови для набуття необхідних європейських компетентностей, дуже важливо організувати навчально-виховний процес таким чином, щоб серед учасників планували демократичні відносини, повага до прав і свобод, толерантне ставлення, відчуття гордості за соціальні та економічні досягнення людства та власну участь у суспільному житті, активна життєва позиція, повага до загальнолюдських цінностей.

Шляхи реалізації концепції освіти для європейського виміру України

1. У зв'язку з актуальністю питання про необхідність оновлення форм і методів коледжанської освіти відповідно до вимог часу, нових освітніх стандартів і враховуючи дедалі більш жорсткі вимоги ринку праці нагальною стає проблема формування активного життєвого самовизначення сучасної молоді людини, її здатності до побудови власної життєвої траєкторії. Для реалізації цього завдання необхідно:

- ❖ Забезпечити формування поняття європейського виміру за рахунок трансляції основних ідей та цінностей європейського суспільства як необхідного елемента європейської інтеграції;
- ❖ Озбройти викладачів технологією створення умов для розвитку в особистості ціннісних орієнтацій та вмінь, необхідних для життєдіяльності в сучасному європейському співтоваристві;
- ❖ Широко впроваджувати нові інтерактивні форми навчання, інформаційні та комунікаційні технології.

2. Формування активної життєвої позиції молоді в поєднанні з розумінням спільної європейської належності – одне з найважливіших завдань освіти для європейського виміру України. Реалізація цього завдання можлива завдяки:

- ❖ Залученню коледжів до участі в діючих міжнародних програмах

Європейського Союзу та Ради Європи з метою отримання накопиченого на сьогодні досвіду на ниві європейської освіти;

❖ Організації позанавчальної роботи зі студентами для створення атмосфери, що сприятиме розвитку громадської позиції, причетності до європейського громадянства шляхом участі у навчально-виховних програмах: «Ми в Європі», «Україна – європейська держава», «Європейська та світова спадщина», «Я – громадянин Європи», а також у роботі коледжанських клубів - «Євроклуб», клуб ЮНЕСКО, громадянських і молодіжних організацій.

❖ Розробки серії ігрових імітаційних проектів, які забезпечували б формування власного погляду молоді на шляхи майбутньої інтеграції України в Європу, наприклад: «Фінансово-економічна інтеграція України в європейське співтовариство», «Сучасна європейська політика: засади та принципи формування», «Європейське право: історія та сучасність».

Куратор групи

Куратори – педагоги, які постійно спілкуються з студентами, закріпленими за ними, різnobічно впливають на них і водночас працюють за предметною системою. Тобто, крім викладання певного предмету він дбає про об'єднання зусиль викладачів, які працюють в певній групі, координацію їхніх вимог для поліпшення результатів виховної та навчальної роботи з студентами групи.

У своїй діяльності куратор тісно пов'язаний з іншими працівниками навчального закладу: адміністрацією, викладачами - предметниками, бібліотекарями, медичними працівниками та ін. Тому кураторами призначаються найдосвідченіші викладачі-вихователі. Діяльність куратора урізноманітнює, пожавлює виховну роботу в групі, особливо в колективі старшокурсників, спрямовує їх на диференціацію та індивідуалізацію виховання, на ширший і глибший вияв здібностей та уподобань студентів.

ФУНКЦІЇ КУРАТОРА ГРУПИ

1. Забезпечувати оптимальні умови для всебічного гармонійного розвитку студентів, їх самореалізації.
2. У співдружності з батьками, викладачами, студентськими та молодіжними громадськими організаціями здійснювати всебічне виховання студентів у процесі навчально-виховної роботи в навчальному закладі та за його межами.
3. Систематично аналізувати індивідуальні анатомо-фізіологічні і соціально-психологічні особливості розвитку студентів групи; давати рекомендації іншим викладачам, батькам щодо необхідності враховувати індивідуальні та вікові особливості розвитку кожного вихованця.
4. Здійснювати організацію і виховання первинного студентського колективу, всебічно вивчати динаміку його розвитку, координувати діяльність викладачів, які працюють в групі.
5. Організовувати виховні та організаційні заходи для створення оптимальних умов, які сприяли б зміцненню та збереженню здоров'я студентів.

6. Здійснювати організаційно-виховну роботу з студентами, батьками та викладачами для формування у студентів старанності, дисциплінованості у процесі навчальної діяльності з урахуванням їх індивідуальних можливостей.
7. Організовувати позанавчальну виховну роботу з студентами, сприяти залученню їх до роботи позанавчальних молодіжних виховних заходів, молодіжних громадських організацій.
8. Здійснювати цілеспрямовану організаційно-педагогічну роботу з батьками, забезпечувати системність у формуванні їх психолого-педагогічної культури.
9. Домагатись єдності вимог до студентів з боку навчального закладу і сім'ї, підтримувати зв'язок з керівниками гуртків, клубів за інтересами, студій, спортивних секцій, молодіжними громадськими організаціями.
10. Вести відповідну документацію, подавати керівництву навчального закладу відомості про успішність, розвиток і вихованість студентів.

ФОРМИ І МЕТОДИ РОБОТИ КУРАТОРА СТУДЕНТСЬКОЇ ГРУПИ

Діяльність справжнього куратора сповнена педагогічною творчістю і не обмежується певними рамками.

Форми роботи можуть бути різними:

індивідуальною, груповою та фронтальною.

Вибір конкретної форми зумовлюється різними чинниками:

- завданнями виховання;
- рівнем розвитку первинного колективу;
- індивідуальними особливостями студентів;
- об'єктивним обставинами;
- конкретними педагогічними ситуаціями та ін.

За критерієм використання джерел і засобів виховного впливу на особистість студента **форми роботи поділяються** на:

- **словесні** (збори, доповіді, бесіди, диспути, конференції, зустрічі);
- **практичні** (походи, екскурсії, спартакіади, олімпіади, конкурси);
- **наочні** (діяльність музеїв навчальних закладів, виставок, тематичні стенди та ін.).

Усі вони взаємопов'язані, доповнюють і збагачують одна одну. Є види роботи, в яких одночасно використовують словесні, практичні, наочні форми (наприклад, колективні творчі справи).

МОДЕЛЬ ПРОФЕСІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ КУРАТОРА ГРУПИ

Кваліфікаційні вимоги:

I. Повинен знати:

1. Основи загальнокультурної підготовки:

- ❖ Основні концепти українознавства: українство як етнос, його історія, природа, ментальність, рівень світосприйняття, джерела матеріальної і духовної культури, діалектика і принципи розбудови української державності;
- ❖ Основи соціальної філософії (суспільство, природа, економіка, соціальна, політична і духовна сфери суспільного життя світових цивілізацій);
- ❖ Основи комп'ютерної грамотності.

2. Основи психолого-педагогічних зasad функціонування системи виховної роботи коледжу:

a) вікова, педагогічна і соціальна психологія:

- ❖ Сутність і закономірності рушійних сил розвитку особистості;
- ❖ Анатомо-фізіологічні, психологічні та вікові особливості;
- ❖ Діагностика і методика вивчення рівнів вихованості підлітків;
- ❖ Основи формування у студентів уміння спілкуватися;
- ❖ Методи аналізу ефективності педагогічного управління процесом всеобщого формування особистості;
- ❖ Закономірності і функціонування груп колективів, їх специфіка (дитячих, підліткових, молодіжних);
- ❖ Зміст, форми і методи управління самовиховання студентів;

❖ Зміст, форми і методи самореалізації студентів і адаптації в умовах перехідного періоду до ринкових стосунків;

❖ Психолого-педагогічне проектування виховного процесу і розвиток особистості: психолого-педагогічна діагностика фізичного, психологічного, соціального, духовного розвитку особистості студента; організація діяльності вихованців, моніторинг динаміки рівнів соціальної активності; регулювання і корекція відхилень у фізичному, психологічному і духовному розвитку і поведінки студентів; аналіз і прогнозування виховних ситуацій міжсуб'єктної взаємодії на індивідуальному і груповому рівнях;

б) педагогіка (наукова, народна, соціальна, народознавство, співробітництво):

❖ Основи методології педагогіки;

❖ Сутність процесу виховання, його загальних цілей, завдань, організаційних форм, засобів і методів;

❖ Теорія і методика національного виховання;

❖ Науково-теоретичні основи формування активно творчої особистості і громадянина України;

❖ Засоби формування в молоді ідей світогляду, ідей, переконань, ідеалів на основі досягнень наук, традицій, звичаїв, інших соціально значущих надбань вітчизняної і світової духовної культури;

❖ Сутність процесу морального виховання, вироблення свідомої дисципліни і культури поведінки студентів;

❖ Основи формування естетичної культури.

Управління процесом виховання:

❖ Особливості статевого виховання студентів і їхньої готовності до сімейного життя;

❖ Основи формування екологічної культури особливості, гармонії її відносин з природою;

❖ Зміст і форма правового виховання студентів;

❖ Форма спілкування студентів і викладачів;

❖ Викладацькі основи студентського самоврядування;

❖ Зміст, форми і методи діяльності заступника директора з виховної роботи;

❖ Специфіка роботи куратора, вихователя гуртожитку, педагога-організатора, керівника гуртків за інтересами;

❖ Принципи та основний зміст діяльності студентських організацій;

❖ Зміст, форми і методи освітняного менеджменту.

3. Методологію новаторсько-оригінальних дій:

❖ Наукові основи інноваційних технологій виховання;

❖ Моделі виховних систем коледжів нового типу;

❖ Педагогічні інновації в зарубіжній теорії і практиці, використання в навчальних закладах новітніх світових технологій з проблем виховання (картотека ППД, керівників коледжу, вихователів гуртожитку, коледжанського бібліотекаря. Плани семінарів з упровадження досвіду роботи. Матеріали педрад, виховних нарад, навіщо узагальнювався і схвалювався той чи інший досвід).

4. Організацію самоосвіти класних керівників, вихователів (матеріали «На допомогу класному керівнику». Картотека літератури з питання виховання студентів. Звіти кураторів про самоосвіту, матеріали методичного об'єднання кураторів, творчих клубів викладачів).

II. Встановлення зв'язків з позанавчальними культосвітніми закладами, громадськими організаціями, трудовими колективами.

1. Залучення студентів до участі в роботі позанавчальних закладів (облік студентів, які охоплені гуртками в поза навчальних установах, графіки відвідування кураторами, бібліотекарем занять гуртків у позанавчальних закладах).

2. Використання методичної допомоги коледжу в організації виховної діяльності викладачів (наявність у коледжі методик матеріалів на допомогу студентському активу, кураторам, які надсилає відповідний поза навчальний заклад).

3. Встановлення зв'язків з творчими спілками, культосвітніми закладами, об'єднаннями, спортивними товариствами (плани виховної роботи коледжу. Списки студентів за місцем проживання, вивчення соціокультурного середовища).

4. Організація літнього відпочинку. П'ята трудова четверть (відповідний розділ плану роботи коледжу на рік. План роботи коледжу на літо. План роботи оздоровчих таборів. Відомості про охоплення коледжу іншими видами літнього відпочинку).

III. Робота з батьками.

1. Надання допомоги членам батьківського комітету, які відповідають за певні ділянки робіт (наявність у викладацькому кабінеті , в бібліотеці, методичному кабінеті літератури з питань педагогіки, психології сімейного виховання. Графік консультації для членів батьківського комітету. Методичні розробки позанавчальних творчих справ, матеріали для бесід зі студентами, батьками, зразки планів роботи батьківського комітету).

2. Організація індивідуальної виховної роботи з батьками студентів, які стоять на обліку та скильні до правопорушень (графік консультацій для батьків – дні відкритих дверей. Примірна тематика роботи з батьками. План роботи батьківського університету з педагогічних знань для батьків).

3. Залучення батьків до виховної роботи в коледжі (список батьків-наставників, помічників кураторів, керівників гуртків, секцій, колективних творчих справ, проведених батьками).

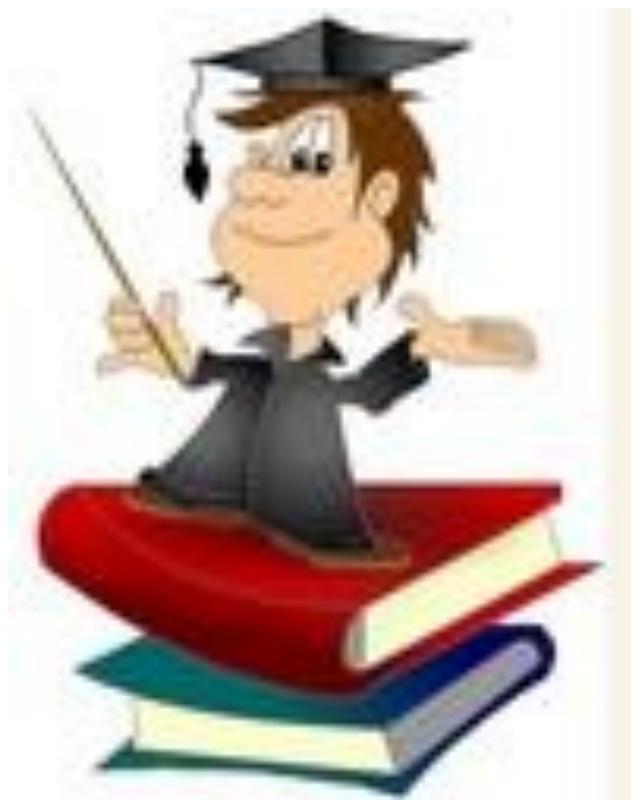
4. Організація, вивчення і поширення кращого досвіду сімейного виховання (карточка ППД куратора з питань організації сімейного виховання. Матеріали конференцій з обміну досвідом сімейного виховання).

IV. Результативність і якість праці заступника директора з виховної роботи.

Якщо в системі діяльності заступника директора з виховної роботи мають місце всі вище згадані напрямки роботи, наявна відповідна документація і при цьому студенти коледжу беруть участь у районних, обласних, всеукраїнських олімпіадах, конкурсах, змаганнях, виставках, тощо:

- ❖ Значна частина випускників коледжу продовжує навчання у навчальних закладах різних рівнів акредитації;
- ❖ Всі студенти охоплені різноманітними громадськими дорученнями – тимчасовим і постійними;
- ❖ У коледжі змістово і естетично оформлені і діють осередки, музей, кімнати народознавства і т.д.;
- ❖ Усі студенти залучені до роботи в різноманітних гуртках, секціях, студентських об'єднаннях в коледжі, заняттях у поза навчальних установах;
- ❖ Студенти коледжу охоплені різними формами трудової діяльності та оздоровлення;

- ❖ Батьки охоплені різними формами педагогічного всеобучу;
- ❖ З усіма студентами, склонними до правопорушень, проводиться відповідальна робота, жоден студент не стоїть на обліку в правоохоронних органах;
- ❖ Аналіз складу випускників коледжу за останні 5 років показує, що серед них є відзначенні нагородами.

АНКЕТА ДЛЯ КУРАТОРА

Куратор якої групи _____

Педагогічний стаж _____

З якого час працюєте в коледжі _____

Педагогічне навантаження _____

Громадське доручення _____

1. З ким у Вас налагоджений найбільший контакт?

- ❖ з окремими студентами _____
- ❖ з активом групи _____
- ❖ з окремими батьками _____
- ❖ з батьківським комітетом _____
- ❖ з окремими викладачами _____
- ❖ з органами студентського самоврядування _____
- ❖ ще з кимсь _____

2. Який стиль взаємовідносин із групою у Вас домінуючий?

- ❖ авторитарний _____
- ❖ співробітництво і взаємодопомога _____
- ❖ конфлікти і непорозуміння _____
- ❖ нейтралітет і невтручання _____
- ❖ інший _____

3. На яких етапах Ви найбільш активно залучаєте студентів до спільної діяльності?

- ❖ при плануванні колективних справ _____
- ❖ при їх підготовці _____
- ❖ при проведенні _____
- ❖ при підведенні підсумків _____

4. При підготовці і проведенні колективних справ студенти, як правило:

- ❖ діють самостійно, впевнено, творчо, без сторонньої допомоги _____
- ❖ правильно і чітко виконують заздалегідь підготовлене і сплановане вами _____
- ❖ діють під безпосереднім вашим контролем і з допомогою _____

- ❖ відчувають невпевненість, не можуть діяти без постійного контролю і допомоги _____
- ❖ інший варіант _____

5. Як Ви оцінюєте роль і авторитет дитячих та молодіжних громадських організацій, органів студентського самоврядування у Вашому навчальному закладі?

- ❖ робота покращилася, самостійність, авторитет підвищились _____
- ❖ робота погіршилась, немає авторитету серед студентів _____
- ❖ особливих змін немає _____
- ❖ інший варіант _____

6. У яких формах методичної роботи Ви берете участь у цьому році?

- ❖ у методичному об'єднанні кураторів навчального закладу, районному методичному об'єднанні, постійно діючих семінарах кураторів _____
- ❖ у міських семінарах, лекторіях _____
- ❖ на курсах підвищення кваліфікації _____
- ❖ в окремих методичних заходах у навчальному закладі (виступи з питань виховної роботи, проведення відкритих заходів тощо) _____
- ❖ інше _____

7. Чий досвід виховної роботи Ви вважаєте найбільш прийнятним для використання у своїй роботі?

---

8. Які напрямки виховної діяльності куратора Вам найбільше вдаються?

---

9. У чому відчуваєте труднощі?

10. Ваші пропозиції на адресу адміністрації навчального закладу, району

ПОСАДОВІ ОБОВ'ЯЗКИ куратора групи

I Загальні положення

- 1.1. Це Положення регламентує діяльність куратора академічної групи вищого навчального закладу І-ІІ рівнів акредитації.
- 1.2. Куратор академічної групи – педагогічний працівник, який здійснює педагогічну діяльність з колективом студентів, окремими студентами, їх батьками, спрямовану на створення належних умов для навчання і виховання, самореалізації та розвитку студентів, їх творчої діяльності, соціального захисту, проведення позанавчальної та культурно-масової роботи.
- 1.3. Куратор групи призначається і звільнюється з посади директором коледжу.
- 1.4. Куратор групи підпорядковується безпосередньо заступнику директора з виховної роботи.
- 1.5. Куратор академічної групи при визначені змісту, форм і методів роботи керується Конституцією України, Загальною декларацією прав людини, Законами України «Про освіту», «Про вищу освіту», законодавчими та нормативно-правовими актами Міністерства освіти і науки України, Положення про коледж, наказами директора та цим Положенням.
- 1.6. Куратор групи дотримується Конвенції про права дитини.
- 1.7. Куратор групи систематично обмінюється інформацією з питань, що входять у його компетенцію, з адміністрацією.
- 1.8. Куратор групи здійснює свою діяльність відповідно до головних завдань коледжу:
  - виховання у громадянина України поваги до Конституції України та відповідального ставлення до своїх обов'язків;
  - формування особистості студента, сприяння розвитку його світогляду, духовності, здібностей і обдарувань;
  - реалізація права студентів на вільне формування політичних і світоглядних переконань;
  - виховання шанобливого ставлення до родини, поваги до народних традицій і звичаїв, державної і рідної мови, національних цінностей українського народу т інших народів і націй;
  - виховання свідомого ставлення до свого здоров'я і здоров'я інших громадян як найвищої соціальної цінності, формування зasad здорового способу життя, збереження і зміцнення фізичного та психічного здоров'я студентів.
- 1.9. Куратор групи повинен знати:

- дисципліни психолого-педагогічного циклу, у тому числі педагогіку, психологію, вікову фізіологію.
- володіти методикою організації виховної роботи.
- форми, методи, засоби навчально-виховного процесу, вимоги до його матеріально-технічного оснащення.
- індивідуальні характеристики студентів, питання формування різних студентських колективів і керівництва ними.
- державну мову відповідно до чинного законодавства про мови в Україні.

ІІ Обов'язки

- 2.1. Планує, здійснює навчання, виховання студентів, сприяє становленню їх як особистостей.
- 2.2. Забезпечує умови для засвоєння студентами освітніх програм на рівні обов'язкових державних вимог.
- 2.3. Використовує ефективні форми, методи, засоби навчально-виховного процесу.
- 2.4. Планує і проводить зі студентами корекційно-розвивальну роботу на основі вивчення їх індивідуальних здібностей.
- 2.5. Використовує різноманітні прийоми, методи, засоби виховання та організації навчальної діяльності.
- 2.6. Надає допомогу студентам у виявленні лідерів, формуванню навколо них активну групу, здатного сформувати колектив однодумців, повести його за собою на виконання завдань навчання і виховання, створення доброзичливих стосунків між студентами, і викладачами навчального закладу, у формуванні національних і загальнолюдських духовних і моральних цінностей, спрямованих на здобуття знань, підвищення свого освітнього і культурного рівня, введення здорового способу життя.
- 2.7. Планує і організовує життєдіяльність студентів та здійснює їх виховання.
- 2.8. Сприяє формуванню у студентів моральних якостей громадяніна, формує в них навички культури поведінки, відповідального ставлення до навчання, праці, поваги до прав людини, проводить роботу з профілактики відхилень у поведінці, позбавлення від шкідливих звичок.
- 2.9. Проводить індивідуальну виховну роботу зі студентами групи, з'ясовує стан їх дисципліни та навчання, умови проживання, сприяє вирішенню їхніх проблем, які залежать від навчального закладу.
- 2.10. Встановлює та підтримує зв'язки з батьками студентів. Своєчасно інформувати їх про проблеми у студентському

житті їхніх дітей, вирішення яких вимагає батьківського втручання.

- 2.11. Проводить організаційну та виховну роботу в студентській групі, узгоджуючи її з планом роботи навчального закладу, та власним планом виховної роботи в академічній групі.
- 2.12. Дотримується педагогічної етики, поважає гідність студентів, захищає їх від будь-яких форм фізичного або психічного насильства, запобігає вживанню ними алкоголю, наркотиків, іншим шкідливим звичкам, пропагує здоровий спосіб життя.
- 2.13. Готує вихованців до свідомого життя в дусі взаєморозуміння, миру, злагоди між усіма народами, етнічними, національними, релігійними групами.
- 2.14. Контролює успішність, стан відвідування занять студентами, результати поточного та підсумкового контролю знань. Студентів, які не встигають у навчанні, куратор бере під особистий контроль.
- 2.15. Допомагає студентам в організації самостійної роботи, творчої діяльності, ефективного використання часу на навчання.
- 2.16. Систематично підвищує свою професійно кваліфікацію, бере участь у різноманітних формах медичної роботи.
- 2.17. Відслідковує працевлаштування випускників на протязі 3-років.
- 2.18. Чергує з групою на протязі двох тижнів згідно графіку.
- 2.19. Дотримується в стосунках із студентами етичних норм поведінки, які відповідають соціальному статусу педагога.
- 2.20. Регулярно веде журнал куратора із зазначенням проведених заходів.
- 2.21. Щомісячно звітує перед завідуючим відділення про пропуски занять в навчальній групі.
- 2.22. Несе відповідальність за належне дотримання студентами групи “Правил внутрішнього розпорядку коледжу, наказів та розпоряджень директора та інших локальних нормативних актів.

Посадові обов'язки з охорони праці куратора групи:

- 2.23. Несе відповідальність за збереження життя і здоров'я студентів під час навчально-виховного процесу.
- 2.24. Забезпечує проведення навчально-виховного процесу, що регламентується чинним законодавчими та нормативно-правовими актами з охорони праці.
- 2.25. Організовує вивчення студентами правил і норм з охорони праці.
- 2.26. Проводить інструктаж з студентами.

- 2.26.1. З безпеки життєдіяльності під час проведення навчальних занять, позакласних заходів :
- вступний на початку навчального року – з реєстрацією в журналі обліку навчальних занять на сторінці куратора групи;
  - первинний, позаплановий, цільовий інструктажі – з реєстрацією в спеціальному журналі.
- 2.27. Здійснює контроль за виконанням студентами правил (інструкцій) з безпеки під час навчально-виховного процесу.
- 2.28. Проводить профілактичну роботу щодо запобігання травматизму серед студентів під час навчально-виховного процесу.
- 2.29. Проводить профілактичну роботу серед студентів щодо вимог особистої безпеки у побуті (дії у надзвичайних ситуаціях, дорожній рух, участь у масових заходах, перебування у громадських місцях, об'єктах мережі торгівлі тощо).
- 2.30. Терміново повідомляє керівника та службу охорони праці коледжу про кожний нещасний випадок, що трапився з вихованцем, студентом, організовує надання першої долі карської допомоги потерпілому, викликає медпрацівника.
- 2.31. Бере участь у розслідуванні та здійсненні щодо усунення причин, що призвели до нещасного випадку.

III Права

Куратор групи має право:

- 3.1. Брати участь в управлінні коледжу в порядку, який визначається Положенням про коледж.
- 3.2. На захист професійної честі і гідності.
- 3.3. Знайомитися із скаргами та іншими документами, які містять оцінку його діяльності, давати свої пояснення.
- 3.4. Захищати свої інтереси самостійно і через представника, в тому числі адвоката, у випадку дисциплінарного, чи службового розслідування пов'язаного з порушенням норм професійної етики.
- 3.5. На конфіденційність дисциплінарного (службового) розслідування за винятком випадків, передбачених законом.
- 3.6. Вільно вибирати і використовувати методики виховання, посібники, методичні розробки.
- 3.7. Виходити з клопотанням до студентських профспілкових комітетів про надання необхідної матеріальної допомоги, санаторно-профілактичних та оздоровчих путівок студентам групи, зокрема, студентам-сиротам, інвалідам та студентам з багатодітних сімей.

- 3.8. Захищати права студентів, до яких застосовуються несправедливо завищені міри стягнення. Відрахування студентів з навчального закладу здійснюється тільки після погодження з куратором.
- 3.9. Давати студентам обов'язкові розпорядження, які стосуються організації занять і дотримання дисципліни. Залучати студентів до дисциплінарної відповідальності у випадках і в порядку, визначеному відповідними правилами.
- 3.10. Висувати кращих студентів групи до нагородження та різних форм заохочення за успіхи в навченні, науковій, спортивній, культурно-масовій та громадській роботі.
- 3.11. Висувати перед адміністрацією клопотання про застосування установлених форм дисциплінарного та адміністративного стягнення на студентів за допущені ними порушення трудової і навчальної дисципліни, громадського порядку.
- 3.13. Підвищувати у встановленому порядку свою кваліфікацію.

IV Відповідальність

Куратор групи несе відповідальність:

- 4.1. За незалежне виконання або невиконання своїх посадових обов'язків, що передбачені цією посадовою інструкцією, - в межах, визначених чинним адміністративним законодавством України про працю.
- 4.2. За правопорушення, скоені в процесі здійснення своєї діяльності, - в межах визначених чинним адміністративним, кримінальним та цивільним законодавством України.
- 4.3. За завданні матеріальні збитки – в межах, визначеним цивільним законодавством та законодавством про працю України.
- 4.4. За реалізацію освітніх програм у відповідності з навчальним планом та графіком навчального процесу – згідно з Положенням та іншими внутрішніми нормативними документами навчального закладу, а також чинного законодавства про працю.
- 4.5. За неналежне виконання вимог, визначених Положенням та правилами внутрішнього трудового розпорядку – в межах, визначених чинним адміністративним законодавством.
- 4.6. За застосування методів виховання, пов'язаних із фізичним чи психічним насильством над особистістю студента – в межах, визначених чинним адміністративним, кримінальним та цивільним законодавством України.
- 4.7. За життя і здоров'я студентів групи під час заходів, а також за дотриманням їхніх прав і свобод відповідно до чинного законодавства.

ПАМ'ЯТКА З ВИВЧЕННЯ СТАНУ РОБОТИ КУРАТОРА ГРУПИ

1. Загальні відомості про кураторів групи (кількість, стаж роботи кураторів, відзнаки та нагороди, чий досвід вивчається і поширюється).

2. Система добору та розстановки кураторів груп, урахування досвіду, особистих якостей, морального обличчя.

3. Робота шкільнного методоб'єднання кураторів груп:

а) відповідність до вимог Положення про методичну роботу;

б) актуальність тематики засідань, зв'язок роботи методоб'єднання з проблемою;

в) застосування активних форм організації занять (ділові, сюжетно-рольові ігри, диспути, «круглі столи», творчі зустрічі);

г) ознайомлення кураторів груп з інструктивно-методичними та нормативними документами МО України, управління освіти, ОПОПП, райво;

г) ознайомлення з ППД виховання, досягненнями психолого-педагогічних наук;

д) наставництво, стажування молодих спеціалістів як кураторів груп.

4. Керівництво та контроль за роботою кураторів груп:

а) розгляд питань роботи кураторів груп на виробничих нарадах, педагогічних радах. Аналіз прийнятих рішень та якість їх виконання;

б) аналіз виданих протягом трьох років наказів та розпоряджень адміністрації школи виробничого, дисциплінарного та заохочувального характеру;

в) узгодження дій директора, заступника з виховної роботи педагога-організатора;

г) якісний аналіз відвіданих та проаналізованих виховних заходів з боку адміністрації коледжу, вивчення досвіду роботи кураторів груп.

5. Система роботи класного керівника з студентським колективом:

а) аналіз документації куратора групи (якість ведення журналу, особових справ студентів);

б) планування виховної роботи з студентами (план виховної роботи, узгодженість його з планом);

в) якість виконання запланованих заходів (шляхом співбесіди з студентами групи, активом органів студентського самоврядування);

г) забезпечення комплексного та особистісного підходу до виховання студентів у системі національного виховання (творче впровадження рекомендацій МО України).

6. Морально-правове виховання студентів та система профілактичних заходів з попередження правопорушень та злочинності серед неповнолітніх:

а) факти вживання спиртних напоїв та система профілактичних заходів з попередження правопорушень і злочинності серед студентської молоді;

б) знання куратор групи індивідуальних особливостей студентів, їхніх інтересів, нахилів, уподобань, здібностей та врахування їх в організації виховної роботи;

в) система індивідуальної роботи з студентами, які потребують посиленої педагогічної уваги (картопека обліку цих студентів, наявність планів індивідуальної виховної роботи, ведення щоденників психолого-педагогічного спостереження, робота громадських наставників);

г) вирішення проблеми вільного часу студентів, охоплення їх гуртковими, клубними формами роботи, громадськими дорученнями, організація виховної роботи за місцем проживання;

д) здійснення морально-етичного та правового виховання студентів (участь студентів у гуртках та клубах правових знань, зв'язки з правовими органами тощо).

7. Спільна робота кураторів груп з органами студентського самоврядування:

а) стиль взаємин з студентським колективом, характерний для кожного керівника (авторитарний чи демократичний);

б) розвиток ініціативи, творчості та самодіяльності студентів, налагодження зв'язків з активом класу;

в) наступність у роботі кураторів груп згодження в роботі кураторів груп, викладачів - предметників;

г) дотримання єдиних педагогічних вимог до студентів з боку кураторів груп

д) відхід від стереотипних форм і методів роботи, запровадження нових.

8. Робота класного керівника з батьками та громадськістю:

а) знання класним керівником умов життя студентів та їхнього сімейного мікроклімату.

9. Загальнокультурний та кваліфікаційний рівень кураторів груп:

- а) обізнаність з інструктивно-методичними та нормативними документами МО України, управління освіти, ОПОПП, право з питань національного виховання учнів;
- б) орієнтація в суспільно-політичних подіях і явищах у нашій країні і за її межами;
- в) обізнаність кураторів груп з новинами методичної літератури, використання її в роботі з учнями;
- г) авторитет кураторів груп в студентському колективах, серед громадськості села, міста.

*Методичний супровід
роботи куратора*

ПОЛОЖЕННЯ ПРО МЕТОДИЧНЕ ОБ'ЄДНАННЯ КУРАТОРІВ ГРУПИ

Методичне об'єднання куратора групи - структурний підрозділ внутрішньо-коледжанської системи керування виховним процесом, який координує науково-методичну та організаційну роботу кураторів груп.

1. Основні завдання методичного об'єднання кураторів груп:

- Підвищення теоретичного, науково-методичного рівня підготовки кураторів із питань психології та педагогіки.
- Забезпечення виконання єдиних принципових підходів до виховання й соціалізації студентів.
- Оздоблення кураторів сучасними технологіями та знанням сучасних форм і методів роботи.
- Вивчення, узагальнення та використання передового педагогічного досвіду роботи кураторів
- Координування планування, організації та педагогічного аналізу виховних заходів колективів групи
- Сприяння становленню й розвитку системи виховної роботи кураторів.

1. Функції методичного об'єднання кураторів:

- ❖ Організує колективне планування і колективний аналіз життедіяльності кураторів
- ❖ Координує виховну діяльність колективів груп та організує їхню взаємодію в педагогічному процесі.
- ❖ Планує і постійно коригує принципи виховання та соціалізації студентів.
- ❖ Організує вивчення та запровадження кураторами груп сучасних технологій виховання, форм і методів виховної роботи.
- ❖ Обговорює соціально-педагогічні програми кураторів груп і творчих груп педагогів, матеріалами узагальнення передового педагогічного досвіду роботи кураторів груп, матеріалами атестації кураторів груп.
- ❖ Оцінює роботу членів об'єднання, клопочеться перед адміністрацією коледжу про заохочення кураторів груп.

2. Документація методичного об'єднання кураторів груп:

- ❖ Список членів методичного об'єднання. Річний план роботи методичного об'єднання. Протоколи засідань методичного об'єднання. Аналітичні матеріали за підсумками проведених заходів, тематичного

адміністративного контролю (копії довідок, наказів). Плани роботи творчих груп.

❖ Теоретичні й практичні розробки із проблемних тем творчих груп. Інструктивно-методичні документи про виховну роботу в колективах груп і діяльність кураторів груп. Матеріали «методичної скарбнички куратора груп».

4. Структура плану роботи МО кураторів груп:

❖ Стислий аналіз соціально-педагогічної ситуації розвитку студентів та аналіз роботи МО, проведеної у попередньому році. Педагогічні завдання об'єднання.

❖ Календарний план роботи методичного об'єднання, в якому є:

а) план завдань МО;

б) графік відкритих заходів аудиторій;

в) участь МО в масових заходах коледжу;

❖ Підвищення фахової майстерності кураторів груп:

а) самоосвіта кураторів груп;

б) участь у курсовій перепідготовці;

в) підготовка творчих робіт, випускників, доповідей;

г) роботи з атестації педагогів.

❖ Вивчення та узагальнення педагогічного досвіду роботи кураторів груп.

❖ Участь у тематичному й персональному контролі

ФУНКЦІОНАЛЬНІ ОБОВ'ЯЗКИ КЕРІВНИКА МЕТОДИЧНОГО ОБ'ЄДНАННЯ КУРАТОРІВ ГРУП

Керівник МО кураторів груп:

1. Відповідає:

За планування, підготовку, проведення та аналіз діяльності методичного об'єднання;

❖ За поповнення «методичної скарбнички куратора групи»

❖ За своєчасне впровадження документації про роботу об'єднання та проведені заходи;

2. Разом із директором і заступником директора з виховної роботи стежить:

- ❖ За дотриманням принципів організації виховного процесу;
- ❖ За виконанням куратора групи їхніх функціональних обов'язків;
- ❖ За підвищеннем науково-методичного рівня виховної роботи;
- ❖ За вдосконаленням психолого-педагогічної підготовки кураторів груп;

3. Організує:

- ❖ Взаємодією кураторів груп (членів МО між собою і з іншими структурними підрозділами коледжу);
- ❖ Відкриті заходи, семінари, конференції тощо;
- ❖ Вивчення, узагальнення та використання на практиці передового педагогічного досвіду роботи кураторів груп;

3. Координує планування, організацію та педагогічний аналіз виховних заходів колективів груп;

4. Бере участь у підготовці та проведенні атестації кураторів груп;

5. Сприяє становленню та розвитку системи виховної роботи кураторів груп;

6. Керує діяльністю творчих груп кураторів груп.

Засідання МО проводиться 3 рази на рік: перше (організаційне) засідання – у вересні, інші – 1 раз на семестр. Перспективний план роботи МО затверджується на першому засіданні.

Керівництво плануванням та організацією діяльності МО здійснюють директор коледжу і заступник директора з виховної роботи.

ОРИЄНТОВАНА СТРУКТУРА ПЛАНУ РОБОТИ МЕТОДИЧНОГО ОБ'ЄДНАННЯ КУРАТОРІВ ГРУП

I. Вступ.

Аналіз роботи методичного об'єднання кураторів груп за минулий навчальний та завдання на новий навчальний рік.

II. Організаційно-педагогічні заходи:

- а) тематика засідань методичного об'єднання кураторів груп (з визначенням доповідачів, форм та термінів проведення);
- б) відкриті виховні заходи (з тематикою та відповідальними за проведення за проведення заходу).

III. Самоосвітня робота кураторів груп над підвищеннем рівня їхньої професійної майстерності:

- а) списки кураторів груп та перелік проблем, над якими працюватимуть куратори груп;
- б) консультації для кураторів груп.

IV. Вивчення, узагальнення та впровадження перспективного педагогічного досвіду:

- а) колективна розробка проблем методики виховної роботи;
- б) впровадження ППД у практику роботи кураторів груп;
- в) апробація досвіду;
- г) відвідування виховних заходів у творчо-працюючих кураторів груп.

V. Контроль за рівнями вихованості студентів.

Діагностиування всіх ланок виховного процесу і коледжі.

VI. Робота з молодими кураторами груп:

- а) наставництво;
- б) стажування;
- в) індивідуальна робота з молодими кураторами груп.

ЗРАЗОК

СТРУКТУРА МЕТОДИЧНОЇ РОБОТИ НАВЧАЛЬНОГО ЗАКЛАДУ

Проблема, над якою працює колектив навчального закладу:

Методична рада навчального закладу	Динамічні групи (творчі групи)	Школа вищої педагогічної майстерності	Творчі звіти викладачів, які атестуються
Методичні об'єднання	Тижні педагогічної майстерності викладачів	Школа молодого викладача	Підвищення кваліфікації

АНАЛІЗ РОБОТИ МЕТОДИЧНОГО ОБ'ЄДНАННЯ КУРАТОРІВ ЗА РІК

- ✚ Які завдання були поставлені на початку навчального року?**
- ✚ Як ці завдання вирішувалися?**
- ✚ Що не виконано і які були на те причини?**
- ✚ Методичні теми, які розглядалися на засіданнях методичного об'єднання кураторів.**
- ✚ Доповіді, співдоповіді кураторів.**
- ✚ Участь у методичній роботі району, міста.**
- ✚ Використання сучасних технологій.**
- ✚ Обмін досвідом, відкриті заходи.**
- ✚ Звіт з самоосвіти.**
- ✚ Який вплив методичного об'єднання на підвищення якості роботи кураторів?**
- ✚ Недоліки в роботі методичного об'єднання кураторів і шляхи їх усунення.**

ЗРАЗОК

**АНАЛІЗ РОБОТИ
МЕТОДИЧНОГО ОБ'ЄДНАННЯ КУРАТОРІВ
ЗА _____ \ _____ РІК
ТА ЗАВДАННЯ НА НОВИЙ _____ \ _____
НАВЧАЛЬНИЙ РІК**

Проблема, над якою працює навчальний заклад _____

Позитивні результати діяльності _____

Недоліки у виховній роботі, їх причини, висновки

Завдання на наступний рік _____

ЗРАЗОК

**ТЕМАТИКА ЗАСІДАНЬ
МЕТОДИЧНОГО ОБ'ЄДНАННЯ КУРАТОРІВ**

№ п\п	Тема	Дата	Доповідачі
I	1.		
	2.		
	3.		
	4.		
II	1.		
	2.		
	3.		
	4.		
III	1.		
	2.		
	3.		
	4.		
IV	1.		
	2.		
	3.		

ЗРАЗОК

ВІДКРИТИ ЗАХОДИ

ПРИБЛИЗНА ДІАГНОСТИЧНА АНКЕТА

Шановний куратор!

З метою вдосконалення методичної підготовки просимо оцінити ступінь вашого володіння вміннями і навичками виховної роботи. Свою оцінку поставте у відповідній графі.

№ п\п	Перелік навичок і вмінь	Володію вільно	Володію не досконало	Не володію
1	Планувати виховну роботу (розробляти календарні плани на півріччя).			
2	Проводити інформаційні години.			
3	Проводити виховні години.			
4	Організувати роботу студентів за інтересами.			
5	Проводити батьківські збори.			
6	Прогнозувати і проектувати рівні розвитку групи, особистості.			
7	Складати психолого-педагогічну характеристику групи, окремого студента.			
8	Аналізувати структуру міжособистісних відносин в студентському колективі.			
9	Встановлювати рівні вихованості окремих студентів і колективу групи.			
10	Аналізувати різні форми виховної роботи.			
11	Організувати виконання громадських доручень.			
12	Організувати роботу з важковиховуваними підлітками.			
13	Трансформувати досягнення науки і передового педагогічного досвіду до своєї діяльності.			
14	Організувати психолого-педагогічне спостереження.			

ДІАГНОСТИЧНА КАРТКА

ТРУДНОЩІВ МЕТОДИЧНОЇ РОБОТИ КУРАТОРІВ

П.І.П. _____
Група _____

	Володію питанням	Можу поділитись досвідом	Хочу ознайомитися з досвідом	Потрібна допомога
1. Вибір доцільних форм і методів виховання.				
2. Поєднання фронтальних, групових та індивідуальних форм.				
3. Визначення здібностей студентів.				
4. Розробка заходів на розвиток здібностей.				
5. Організація студентського колективу, самоврядування у групі.				
6. Спільна справа.				
7. Навчання прийомів раціональної організації виховної роботи.				
8. Наукова організація праці.				
9. Ініціативний та диференційований підхід до виховання.				
10. Виховання інтересу до навчання.				
11. Правове виховання.				
12. Морально-етичне виховання.				
13. Естетичне виховання.				
14. Громадянське виховання.				
15. Трудове виховання.				
16. Виховання здорового способу життя.				
17. Вирішення проблем вікових труднощів у вихованні.				
18. Робота з батьками.				

ОРІЄНТОВНІ ПИТАННЯ
для обговорення на педрадах, семінарах,
засіданнях МО з проблем виховання

- 1.** Психолого-педагогічні умови реалізації національної програми “Діти України”.
- 2.** Впровадження прогресивних педагогічних концепцій, інноваційних технологій, моделей, оптимальних форм і методів організації виховної роботи із студентами.
- 3.** Виховна система коледжу: проблеми, пошуки, знахідки.
- 4.** Проблеми виховання студентів в умовах становлення коледжу як відкритої системи виховання.
- 5.** Психолого-педагогічні умови здійснення навчально-виховного процесу на діагностичній основі.
- 6.** Педагогіка співпраці і проблеми демократизації життя коледжу.
- 7.** Майстерність педагога: його творча ініціатива, удосконалення методів, форм роботи із студентами.
- 8.** Творчість: шляхи звільнення від шаблонів.
- 9.** Оновлення виховного процесу, педагогічних технологій на основі провідних ідей педагогіки життєтворчості.
- 10.** Створення необхідних умов для фізичного розвитку студентів, збереження та зміцнення їхнього здоров’я.
- 11.** Життєдіяльність педагогічного колективу щодо забезпечення умов для самореалізації особистості відповідно до її здібностей, інтересів.
- 12.** Виховання духовної культури особистості та створення умов для вільного формування у студентів власної світоглядної позиції.
- 13.** Гармонізація родинного та коледжівського виховання на засадах педагогіки життєтворчості.

14. Формування у студентів пізнавальної активності та культури розумової праці, вироблення уміння самостійно набувати знання, застосовувати їх у практичній діяльності.

15. Створення умов для вільного розвитку особистості студента шляхом залучення його до різноманітних видів творчої діяльності.

16. Організація виховного процесу на основі вивчення й розвитку індивідуальних здібностей студентів.

17. Діяльність педагогічного колективу щодо формування правової культури студентів: поваги до Конституції, законодавства України, державної символіки.

18. Діяльність педагогічного колективу щодо формування художньої культури, розвитку естетичних потреб і почуттів.

19. Формування екологічної культури особистості, залучення студентів до активної екологічної діяльності.

20. Формування навичок самоврядування, соціальної активності у процесу практичної громадської активності студентів.

21. Формування у студентів культури поведінки та спілкування, навчання їх способів розв'язання конфліктів.

22. Психолого-педагогічне проектування інтелектуального, соціального й духовного розвитку студентів.

23. Гуманізація навчально-виховного процесу як засіб запобігання правопорушенням студентів.

24. Гуманізація навчально-виховного процесу як засіб утвердження гармонійних особистісних стосунків між студентами.

25. Психолого-педагогічні проблеми морального розвитку студентів.

26. Соціально-педагогічні проблеми гуманізації виховання студентів у сучасних умовах.

27. Формування соціального досвіду студентів у процесі правового та морального виховання.

28. Українознавство в системі морально-естетичного виховання.

29. Особистісно-орієнтований підхід у виховному процесі.

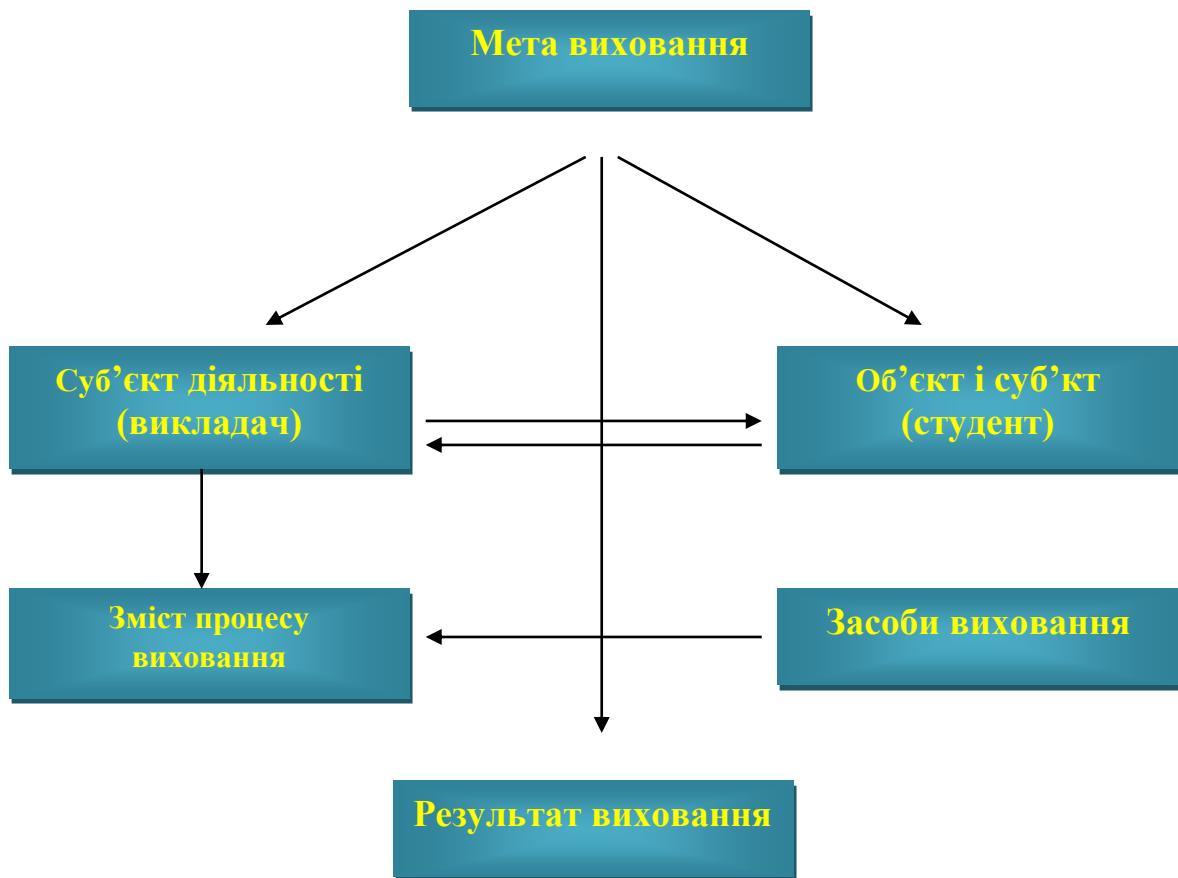
- 30.** Основні завдання та зміст громадянського виховання в навчально-виховних закладах.
- 31.** Використання новітніх технологій у виховній роботі коледжу.
- 32.** Система роботи куратора у сучасному навчальному закладі.
- 33.** Робота викладача щодо виховання студента на загальнолюдських цінностях.
- 34.** Розвиток особистості: досвід, проблеми, пошуки.
- 35.** Методики вивчення особистості вихованця з метою сприяння її саморозвитку й самовиховання.
- 36.** Проблеми, пошуки, знахідки у виховній діяльності педагогічного колективу на сучасному етапі.
- 37.** Національне і громадянське виховання.
- 38.** Виховання свідомого ставлення до свого здоров'я як найвищої соціальної цінності.
- 39.** Спільна робота сім'ї та навчального закладу щодо організації виховного процесу.
- 40.** Спільна робота в коледжі: актуальні проблеми розвитку та модернізації.

Система виховного процесу

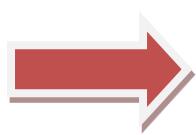
Педагогічна система виховання (за П.Симоновим)

Процес виховання та його принципи

Процес виховання – цілеспрямована, організована діяльність з формування і розвитку людини, що характеризуються взаємодією вихователів та вихованців та здійснюється в рамках педагогічної системи закладу.

Компоненти педагогічного (виховного) процесу

- Цільовий – визначення цілей виховання;
- Змістовний – розробка змісту виховання
- Операційно – діяльнісний – організація виховні діяльності та взаємодія учасників процесу
- Оцінювально – результативний – перевірка, оцінка та аналіз результатів виховання, судження щодо ефективності процесу;
- Комунікативний – відображає наявність у вихованій системі суб’єкта виховання та означає спілкування. Їх взаємодію у процесі виховання

Принципи (закони) виховання

- ◆ гуманістична спрямованість виховання на розвиток особистості;
- ◆ спрямованість виховання на опанування культури, цінностей суспільства, норм поведінки;
- ◆ зв'язок виховання з життям та працею;
- ◆ виховання у діяльності;
- ◆ виховання з опорою на активність особистості;
- ◆ виховання у колективі та через колектив;
- ◆ поєднання педагогічного керівництва з ініціативою і самостійністю вихованців;
- ◆ повага до особи, що виховується у поєднанні з вимогливістю до нього;
- ◆ виховання з опорою на позитивні якості людини;
- ◆ врахування вікових та індивідуальних здібностей;
- ◆ єдність вимог (школи, сім'ї, суспільства)

Групи принципів виховання

Група I
Цінносно -
змістовні

Група II
Педагогічні
(методичні,
технологічні)

Група III
Соціопсихологічні

Сучасне навчання вимагає докорінного переосмислення усієї системи виховання, оновлення змісту, форм і методів духовного становлення особистості на основі гуманізації життєдіяльності студента, створення умов для самореалізації у різних видах творчої діяльності.

Всебічно і гармонійно сформована особистість є метою цивілізованого суспільства.

Головною метою національного виховання на сучасному етапі є передача молодому поколінню соціального досвіду, багатства духовної культури народу, своєрідності на основі формування особистісних рис громадянина України, які передбачають національну самосвідомість, розвинуту духовність, моральну, художньо-естетичну, правову, трудову, фізичну, екологічну культуру, розвиток індивідуальних здібностей і таланту.

Національне виховання в коледжі орієнтується на історичні потреби нації, головна серед яких на сучасному етапі – державотворення. Проте загальна мета виховання – залучати молоде покоління до творчої участі у рідній культурі, а через неї також до культури загальнолюдської – залишається основоположною. Бо народ тільки тоді розвине національну зрілість, коли не втрачаючи своєї національної самозосередженості, спиратиметься на загальнолюдські духовні цінності (О. Вишневський).

Кінцевою метою виховання особистості є її підготовка до повноцінного суспільного життя, яке передбачає виконання ролей громадянина, трудівника, громадського діяча, сім'янина, товариша.

Зміст національного виховання відображає в єдиності його загальну мету, завдання і складові частини.

Завдання сучасної системи виховання, які випливають із суспільних потреб сьогодення, полягають у реальному підході до педагогічної творчості та індивідуального впливу, у переорієнтації студентських і викладацьких колективів на подолання авторитарно-командного стилю у ставленні до студента. Пріоритетним стає **гуманістичне**

виховання – створення умов для цілеспрямованого систематичного розвитку людини як суб'єкта діяльності, особистості, індивідуальності.

Основні завдання виховної діяльності зумовлені пріоритетними напрямками реформування школи, визначеними Державною національною програмою “Освіта” (“Україна ХХІ століття”), до яких належать:

- формування національної свідомості, любові до рідної землі, свого народу, бажання працювати задля держави, готовності її захищати;
- забезпечення духовної єдності поколінь, виховання поваги до батьків, жінки-матері, культури та історії свого народу;
- формування високої мовної культури, оволодіння українською мовою;
- прищеплення шанобливого ставлення до культури, звичаїв, традицій українців та представників інших національностей, які мешкають на території України;
- виховання духовної культури особистості, створення умов для вибору нею своєї світоглядної позиції;
- утвердження принципів вселюдської моралі: правди, справедливості, патріотизму, доброти, працелюбності та інших чеснот;
- формування творчої, працелюбної особистості, виховання цивілізованого господаря;
- забезпечення повноцінного фізичного розвитку дітей і молоді, охорони та зміцнення їх здоров’я;
- виховання поваги до Конституції, законодавства України, державної символіки;
- формування глибокого усвідомлення взаємозв’язку між ідеями свободи, правами людини та громадянською відповідальністю;
- розвиток індивідуальних здібностей і талантів молоді, забезпечення умов її самореалізації;
- формування у дітей і молоді уміння міжособистісного спілкування та підготовка їх до життя за ринкових відносин.

ОСНОВНІ НАПРЯМКИ ВИХОВАННЯ

Реалізація основних завдань і принципів виховання у національній системі освіти здійснюється згідно із Національною доктриною розвитку освіти України в ХХІ столітті..

Патріотичне виховання – формування патріотичних почуттів означає виробленню високого ідеалу служіння народові; вироблення

глибокого розуміння громадянського обов'язку, формування громадянина – патріота, а також вивчати традиції та героїчні сторінки українського народу, його збройних сил. Формування національної свідомості, любові до рідної землі, свого народу, бажання працювати задля розквіту держави, готовності її захищати.

Громадянське виховання – процес оволодіння особистістю системою національних і загальнолюдських цінностей, формування патріотизму, відповідальності за долю нації, держави, розвитку психологічної готовності та практичної здатності людини служити інтересам держави, вносити власний вклад у реалізацію національної ідеї. Громадянське виховання – формування громадянськості к інтегрованої якості особистості, що дає людині можливість відчувати себе морально, соціально, політично і юридично дієздатною та захищеною.

Військово-патріотичне виховання – вивчення і пропагування кращого досвіду військово-патріотичного та фізичного виховання допризовної молоді, організація і проведення пошукової та краєзнавчої роботи, підготовка юнаків до захисту Батьківщини.

Правове виховання – формування правової культури – прищеплення поваги до прав і свобод людини і громадянина, Конституції, державних символів; знання й дотримання у поведінці Законів України.

Розумове виховання – діяльність, спрямована на розвиток інтелектуальних вил і мислення учнів та студентів з метою прищеплення культури розумової праці.

Родинно-сімейне виховання – підготовка молоді до сімейного життя, навчання налагодженню сімейних стосунків, виховання культури поведінки в сім'ї, запобігання стресам і конфліктним ситуаціям в сім'ї та подолання їх.

Статеве виховання – процес засвоєння підростаючим поколінням знань про взаємини статей, формування культури поведінки і потреб керуватися у стосунках з особами протилежної статі нормами моралі.

Моральне виховання – прищеплення й розвиток моральних почуттів і потреби поводити себе згідно з моральними нормами, що діють в суспільстві, цілісний процес виховання передбачає художньо-естетичну освіченість і вихованість особистості. Утвердження принципів загальнолюдської моралі.

Трудове виховання – формування творчої, працелюбної особистості, умілого господаря.

Фізичне виховання - утвердження здорового способу життя як невід'ємного елемента загальної культури особистості. Забезпечення

повноцінного фізичного розвитку дітей і молоді, охорони та зміцнення їхнього здоров'я.

Формування здорового способу життя – ознайомлення із факторами ризику для життєдіяльності, формування адекватної самооцінки, розвиток фізичної досконалості, самостійності та активності, відпрацювання моделей поведінки в критичних, небезпечних життєвих ситуаціях, вміння надавати необхідну допомогу собі і оточуючим.

Превентивне виховання – вивчення і пропагування кращого досвіду з питань правової освіти, профілактика дитячої бездоглядності та правопорушень, правова та психологічна підтримка дітей і молоді, які потрапили у складні соціальні умови, запобігання протиправної поведінки, наркоманії, алкоголізму, захворюваності на ВІЛ/СНІД та хвороб, які передаються статевим шляхом.

Художньо-естетичне виховання - педагогічна діяльність, спрямована на формування здатності сприймати і перетворювати дійсність за законами краси; забезпечення художньо-естетичної культури особистості, ознайомлення із кращим надбанням культури людства, вивчення і поширення досвіду організації та проведення народних свят, обрядів, ритуалів, участь у гуртках самодіяльної творчості.

Екологічне виховання - формування екологічної культури людини, гармонії її відносин з природою.

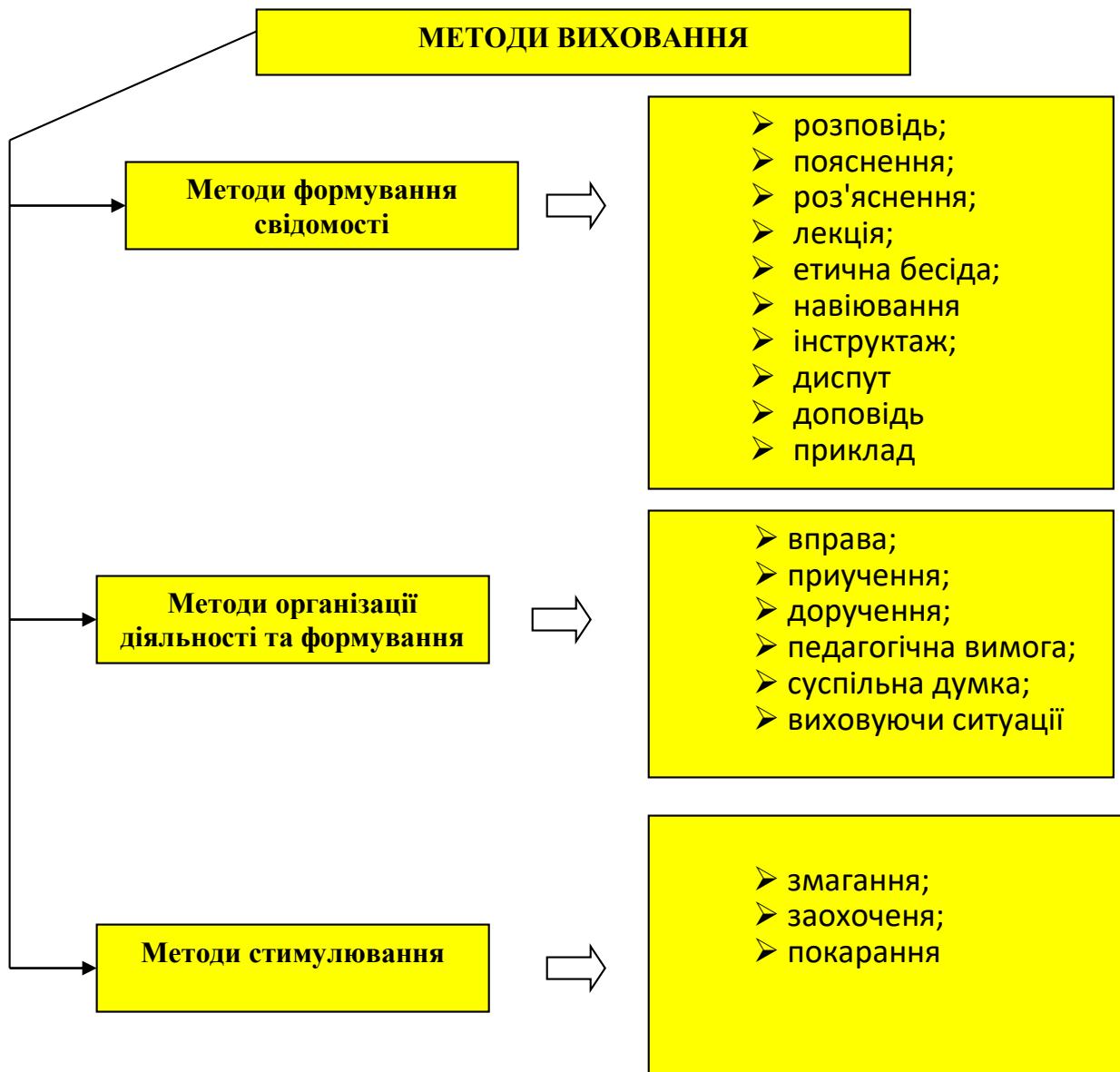
Соціалізація особистості та сприяння її творчому розвитку – запровадження і активізація роботи студентського самоврядування навчальних закладів, адаптація дітей і молоді до дорослого життя, сприяння саморозвитку та самоактуалізації особистості.

Наукова та експериментальна робота – проведення науково-дослідної роботи за напрямами виховання, визначеними Концепцією виховання дітей та молоді в національній системі освіти, організація експериментальних педагогічних майданчиків для проведення виховної роботи.

У виховній роботі із студентами використовуються такі форми як: вечори, вогники, конференції, виставки-експозиції, вікторини, КВК, виховні години, диспути, дискусії, брейн-ринги, літературні вітальні, конкурси та інші.

Усі ці вищезгадані напрямки виховання утворюють цілісну систему національного виховання.

Класифікація методів виховання

МЕТОДИ ВИХОВАННЯ

Поняття “метод” (грец. Metodos – шляхи дослідження, пізнання) означає спосіб теоретичного і практичного освоєння дійсності, а їх сукупність позначається поняттям “методологія”. Виховання як специфічний вид діяльності та наукова галузь охоплює відповідну сукупність методів.

Методи виховання – шляхи і способи діяльності вихователів і вихованців з метою досягнення виховних цілей.

Першовідкривачем методів виховання вважають німецького педагога Йогана-Фрідріха Гербарта (1776-1841), який вважав, що філософія визначає мету виховання, а психологія – шляхи до цієї мети.

Метод виховання поділяють на окремі елементи – прийоми виховання, які використовуються для підвищення виховної ефективності методів.

Прийом виховання – складова частина методу, що визначає шляхи реалізації вимог методів виховання.

Методи і прийоми виховання є своєрідними інструментами в діяльності вихователя. Їх дієвість залежить від використання виховних засобів.

Засоби виховання – надбання матеріальної та духовної культури (художня, наукова література, радіо, телебачення, Інтернет, предмети образотворчого, театрального, кіномистецтва тощо), форми і види виховної роботи (збори, бесіди, конференції, гуртки, ігри, спортивна діяльність), які задіюють під час використання певного методу. Дієвість методів виховання залежить і від того, наскільки у виховному процесі задіяна праця молодої людини над собою, природа, надбання національної культури (казки, легенди, колискові пісні, обряди, звичаї та ін.).

Основним критерієм оцінювання виховного методу є відповідність його виховним цілям і завданням. У педагогічній науці існує кілька класифікацій виховних методів. Найчастіше при цьому беруть за основу систему виховних впливів, за допомогою яких відбувається формування особистості.

Однією з найпоширеніших є класифікація методів російського вченого-педагога Віталія Сластьоніна, згідно з якою розрізняють такі **групи методів**:

1. Методи формування свідомості особистості.

Вплив на свідомість – це вплив на розум і почуття людини з метою формування позитивних якостей і подолання негативних.

Основні методи впливу на свідомість людини:

бесіда – метод виховання та отримання інформації про особистість за допомогою безпосереднього словесного спілкування;

лекції – розгорнутий, системний виклад у доступній формі певної соціально-політичної, моральної, естетичної проблеми;

методи дискусій – метод групового обговорення проблеми з метою з'ясування істини шляхом зіставлення різних думок;

переконання – метод виховного впливу, за допомогою якого вихователь звертається до свідомості, почуттів, життєвого досвіду підлітків з метою формування свідомого ставлення до дійсності та норм поведінки;

навіювання – психологічний вплив на особу чи групу осіб, розрахований на беззаперечне сприйняття незалежно від їх думок і волі;

приклад – демонстрація взірця для наслідування.

2. Методи організації діяльності, спілкування, формування позитивного досвіду суспільної поведінки.

Ці методи дають змогу спиратися на безпосередню участь підлітка у повсякденній діяльності, його стосунки з оточенням, емоційну сферу спілкування.

До цієї групи методів належить:

педагогічна вимога – педагогічний вплив на свідомість підлітка з метою спонукати його до позитивної діяльності або гальмування негативних дій вчинків;

громадська думка – система загальних суджень людей, яка виникає в процесі їх діяльності і спілкування та виражає ставлення до різних явищ, подій, що становлять загальний інтерес;

вправляння – виконання підлітком певних дій з метою вироблення і закріplення необхідних навичок та позитивних форм поведінки;

привчання – організація планомірного і регулярного виконання підлітками певних дій з метою перетворення їх на звичні форми суспільної поведінки;

прогнозування – передбачення ситуацій (обставин, процесів, явищ, подій), які раніше не мали місця, але можливі в перспективі;

створення виховуючих ситуацій – створення спеціально організованих умов для формування у підлітка мотивів позитивної поведінки чи подолання недоліків.

3. Методи стимулювання діяльності і поведінки.

Ці методи покликані регулювати, коригувати і стимулювати діяльність та поведінку підлітків.

Найефективнішими є:

гра – один із видів діяльності дитини, що полягає у відтворенні дій дорослих і стосунків між ними;

змагання – природна склонність дітей до здорового суперництва й самоутвердження в колективі;

захочення – схвалення позитивних дій і вчинків з метою спонукання вихованців до їх повторення;

покарання – осуд недостойних дій та вчинків з метою їх припинення, запобігання у майбутньому.

4. Методи самовиховання.

Самовиховання – систематична і цілеспрямована діяльність особистості, орієнтована на формування і вдосконалення її позитивних якостей та подолання негативних.

До цієї групи методів відносять:

самопізнання – процес відкриття себе, пізнання свого внутрішнього світу, сильних і слабких сторін своєї особистості;

самооцінювання – оцінювання особистістю самої себе, своїх можливостей, якостей та місця серед інших людей;

саморегуляція – здатність людини керувати собою на основі сприймання й усвідомлення актів своєї поведінки та психічних процесів.

5. Генетико-моделюючий метод виховання.

Цей метод не лише впливає на зміст виховання, а й передбачає спосіб досягнення виховної мети, забезпечує таку систему впливів, яка зумовлює прогнозованість і керованість виховного процесу. Виховання в контексті цього методу розглядається як керівництво становленням людської особистості. Цей метод передбачає інтенсифікацію процесу самоусвідомлення і самозміни підлітка у контексті поставленої моральної вимоги. Головне в ньому – вплив соціального середовища на поведінку.

Використання цих методів забезпечує формування у підлітків практичних умінь і навичок самовиховання як найвищої форми виховання і подальшого самовдосконалення. Вони враховують демократичні засади виховання, необхідність активної участі дітей у виховному процесі.

МЕТОДИ СТИМУЛЮВАННЯ ДІЯЛЬНОСТІ Й ПОВЕДІНКИ

У своїй сукупності ці методи покликані регулювати, коригувати і стимулювати діяльність та поведінку вихованців. Найефективніші серед них – гра, змагання, заохочення і покарання.

Гра – один із видів діяльності дитини, що полягає у відтворенні дій дорослих і стосунків між ними. Залежно від того, наскільки гнучкими, динамічними, творчими, регламентованими є рольові дії, правила і зміст, колективні розважальні ігри поділяють на групи:

1. Ігри творчі: сюжетно-рольові, конструкторські, драматизації з вільним розвитком сюжету, ігри-жарти, ігри-розиграші.
2. Ігри за визначеними правилами: рухові, хороводні, спортивно-змагальні, настільні.

Творчі ігри відбувається за такими етапами:

- а) педагог розповідає про гру, що допомагає апробувати її модель на сприйнятті підлітків, залучає їх до обговорення плану (уточнення ролей, створення уявних ситуацій тощо);
- б) розподіл ролей (можливі різні варіанти: вибір ролі за бажанням, колективне обговорення кандидатур на певні ролі, визначення ролі у формі доручення);
- в) розробка плану гри за певним сюжетом;
- г) власна гра;
- д) завершення гри і підбиття підсумків.

Використовуючи гру як важливий навчально-виховний чинник, необхідно дотримуватися таких **психологого-педагогічних умов:**

1. Визначення творчого потенціалу гри. Передбачає з'ясування її доцільності для певного періоду розвитку особистості, колективу групи; з'ясування чітких показників якостей особистості, на розвиток яких спрямована гра.
2. Визначення місця і часу проведення, кількості учасників. Залежать від умов проведення та творчого характеру гри.
3. Забезпечення психологічної комфорtnості і природності гри. Вона має бути бажаною, зручною і приемною для учасників. Важливо, щоб вона була органічно пов'язана з тематичним періодом чи змістом попередніх форм роботи, уникала невмотивованих ситуацій.
4. Урахування вікових та анатомо-фізіологічних властивостей учасників гри. Передбачає аналіз впливу гри на свідомість, емоційні враження студентів. Потрібно спів зіставляти емоційну завантаженість гри з моральною ситуацією в колективі.
5. Визначення місця викладача під час проведення гри. Роль і місце будуть змінюватися залежно від рівня сформованості якостей особистості учасників гри, їх віку, часу спільної діяльності.
6. Цілеспрямоване поширення прав учасників гри. Вони стосуються вибору гри (її назви, сюжету), зміни умов гри, її модернізації, вироблення нового змісту. Вищим проявом розвитку творчої активності студентів є бажання створити власну гру.

Змагання – природна схильність підлітків до здорового суперництва й самоутвердження в колективі. Забезпечує випробування людиною своїх здібностей, відчуття товариської взаємодопомоги, передбачає облік і порівняння результатів діяльності, заохочення її учасників, сприяє розвитку нахилів, духовних якостей дитини, спонукає до наслідування загальноприйнятих норм поведінки.

Змагання бувають індивідуальними і колективними. Формами індивідуального змагання є предметні олімпіади, конкурси. У виховному плані вони стимулюють діяльність, що ґрунтуються на індивідуальних мотивах та особливостях. Формами колективного змагання є ігри, конкурси художньої самодіяльності.

Заохочення – схвалення позитивних дій і вчинків з метою спонукання вихованців до їх повторення. Полягає в тому, що відчуття задоволення, радості, зумовлені громадським визнанням зусиль, старань, досягнень зміцнюють впевненість у своїх силах, викликає приплив енергії, піднесений настрій, готовність до роботи, забезпечує хороше самопочуття.

Серед **основних видів** заохочень виділяють:

- ❖ схвалення, виражене короткою реплікою-ствердженням;
- ❖ похвала, що є розгорнутою оцінкою, яка супроводжується аналізом дій підлітка;
- ❖ важливе доручення, яке свідчить про довіру викладача і викликає особливе натхнення у студента, спонукає до діяльності;
- ❖ авансування особистості, яке застосовують стосовно тих, кого рідко або ніколи не заохочують.

Не всяке заохочення активізує процес виховання студентів. Воно має виховну силу тільки за дотримання певних **умов**:

- ❖ Своєчасність похвали за позитивні зрушенні.
- ❖ Об'єктивність заохочувального впливу.
- ❖ Опора робиться на громадську думку.
- ❖ Гласність.
- ❖ Врахування вікових та індивідуальних особливостей студентів.

Покарання – осуд недостойних дій та вчинків з метою їх припинення, запобігання у майбутньому. Беручи за основу особливості впливу на студента, виділяють такі види покарань:

- ❖ покарання-вправляння;
- ❖ покарання-обмеження;
- ❖ покарання-осуд;
- ❖ покарання-умовність;
- ❖ покарання-зміна ставлення.

Покарання має бути гуманним, таким, що не ображає людську гідність, ґрунтуючись на добродушності педагога і повазі до особистості підлітка.

МЕТОДИ САМОВИХОВАННЯ

Самовиховання – систематична і цілеспрямована діяльність особистості, орієнтована на формування і вдосконалення її позитивних якостей та подолання негативних.

Самовиховання можливе тільки за умови, коли душа людини дуже чутлива до найтонших, сuto людських засобів впливу – доброго слова, поради, ласкавого чи докірливого погляду. Не може бути й мови про самовиховання, якщо людина звикла до грубості й реагує тільки на “сильне” слово, окрик, примус. За самою суттю своєю самовиховання передбачає віру людини в людину, звернення до честі й гідності особистості. Педагогічне керівництво самовихованням – це насамперед відносини між педагогом і вихованцем, пройняті глибокою взаємною вірою в добрі наміри.

Самовиховання починається з самоусвідомлення – усвідомлення людиною себе як особистості, свого місця в суспільній діяльності. Структурно воно постає як єдність пізнавальної (самопізнання), емоційно-оцінної (само ставлення) і дієво-вольової, регулятивної (саморегуляція) внутрішньої діяльності людини.

Самопізнання – процес відкриття себе, пізнання свого внутрішнього світу, сильних і слабких сторін своєї особистості.

Важливим етапом у процесі самопізнання є самовизначення студентом своєї спрямованості, темпераменту, характеру, здібностей.

Самовизначення спрямованості передбачає з'ясування життєвих цілей, ідеалів, цінності орієнтацій і мотивів поведінки.

Самовизначення темпераменту здійснюють за системою показників, розроблених на основі вчення І.Павловим, вважаючи темпераментом індивідуально-типологічну характеристику людини, що виявляється у силі, напруженості, швидкості та врівноваженості перебігу психічних процесів.

Самовизначення характеру передбачає з'ясування найзагальніших його властивостей:

- сили (уміння добиватися поставленої мети, переборювати труднощі, відстоювати переконання, виявляти мужність);
- слабкості (легкодухість, вагання, нерішучість, нестійкість поглядів, піддатливість);
- оригінальності (своєрідність особистості);
- цільності (комплекс ставлень людини до різних проявів життя, єдність слова і діла);

- твердості (послідовність, наполегливість у досягненні мети, обстоювання поглядів)

Характер – комплекс психічних особливостей людини, що виявляються в її поведінці та діяльності, ставленні до суспільства, праці, колективу, до себе.

охоплює з'ясування особливостей і видів мислення: технічного (сприяє вирішенню технічних завдань), наукового (виявлення у вирішенні теоретичних, наукових проблем), художнього (художнє відображення навколошнього світу); розумових дій (аналізу, синтезу, абстрагування, узагальнення тощо); дієвості знань (вміння застосовувати, збагачувати знання); виду пам'яті: рухової (відтворення рухів), музичної (відтворення музичних творів), емоційної пам'ять на почуття), образної (пам'ять на уявлення, картини природи, звуки, запахи) тощо.

Здібності – потенційні можливості людини, які забезпечують їй більш високі, ніж в інших людей, показники в діяльності.

Самоосвіта – процес набуття знань у процесі самостійної роботи поза систематичним навчанням у стаціонарному навчальному закладі.

МЕТОДИ САМОПІЗНАННЯ

1. Самоспостереження – виявляє себе як спостереження індивіда за своїми діями, вчинками, думками, почуттями. Грунтуються на загальній спостережливості.

Види самоспостереження:

- ретроспективне – відновлення в пам'яті подій, що відбулися;
- пряме – спостереження подій, що відбуваються;
- повторне – відновлення подій з метою уточнення, доповнення вражень особистості від своїх дій.

2. Самокритика – означає процес опрацювання результатів самоспостереження за допомогою самоаналізу і самооцінки.

3. Самоаналіз – охоплює аналіз власних думок, почуттів тощо.

Самоставлення – ставлення людини до самої себе.

Самоповага – особисте оцінне судження, виражене в позитивному ставленні індивіда до самого себе.

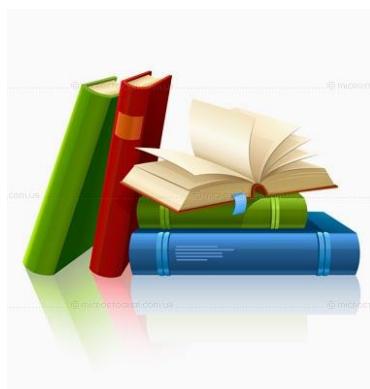
Самооцінка – оцінювання особистістю самої себе, своїх можливостей, якостей та місця серед інших людей.

Способи виявлення самооцінки поділяють на :

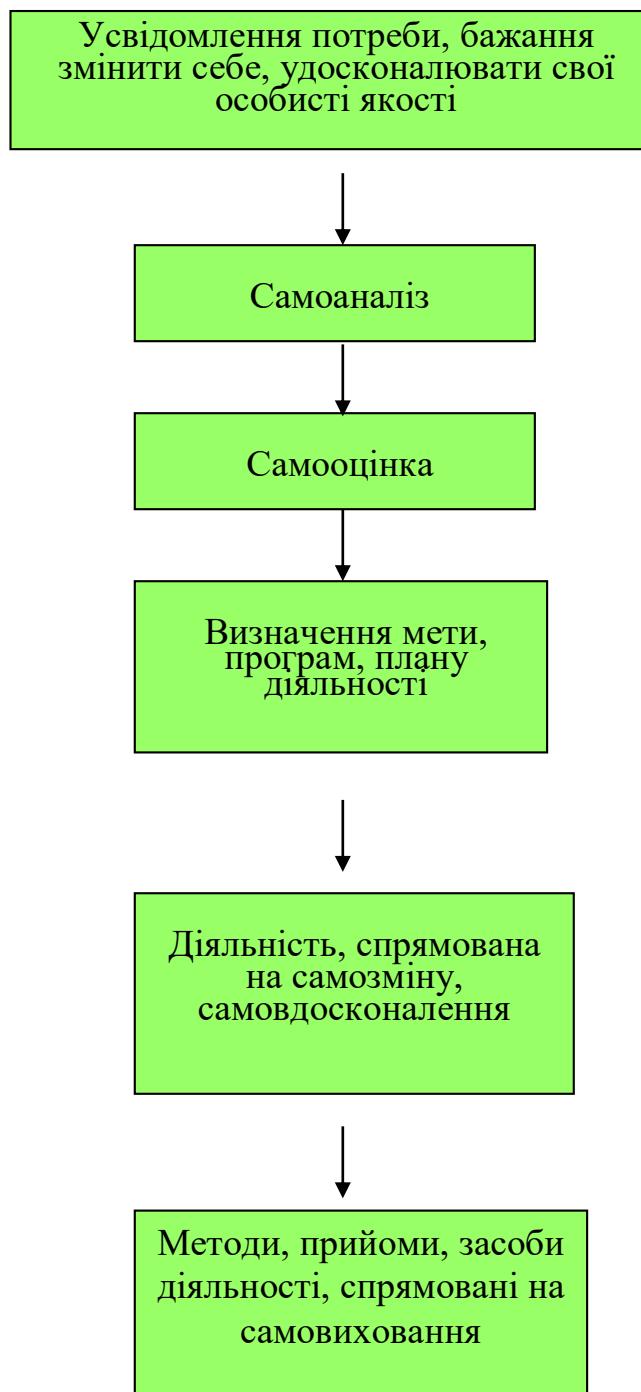
- *прямі*: ранжування студентів групи на основі їх значущості, визначення студентом свого місця серед одногрупників;
- *опосередковані*: незалежне оцінювання, визначення рівня претензій.

Саморегуляція – здатність людини керувати собою на основі сприймання й усвідомлення актів своєї поведінки та психологічних процесів. У процесі організації саморегуляції студентів навчають спеціальним прийомам роботи над собою:

- самопідбадьорення – звернення до себе з метою змінення впевненості у собі;
- самосхвалення – переконання себе в чому-небудь завдяки добору відповідних доказів та аргументів;
- самонаказ – веління самому собі як засіб вироблення самовладання й вміння керувати собою;
- самовладання – здатність до самоспостереження й контролю за внутрішнім інтелектуально-емоційними й психофізіологічними процесами;
- самообмеження – здатність відмовитись від бажаного, коли це зумовлено зовнішньою потребою, або на користь чогось чи когось іншого;
- самонавіювання – процес навіювання, адресований самому собі, за якого суб'єкт і об'єкт навіюючого впливу одна й та ж особа;
- самостимулювання – перетворення реального на бажане за допомогою власних зусиль;
- самоконтроль – свідоме регулювання поведінки, мотивів, на основі виявлення відхилень у думках, почуттях, вчинках, діях від загальноприйнятих вимог.

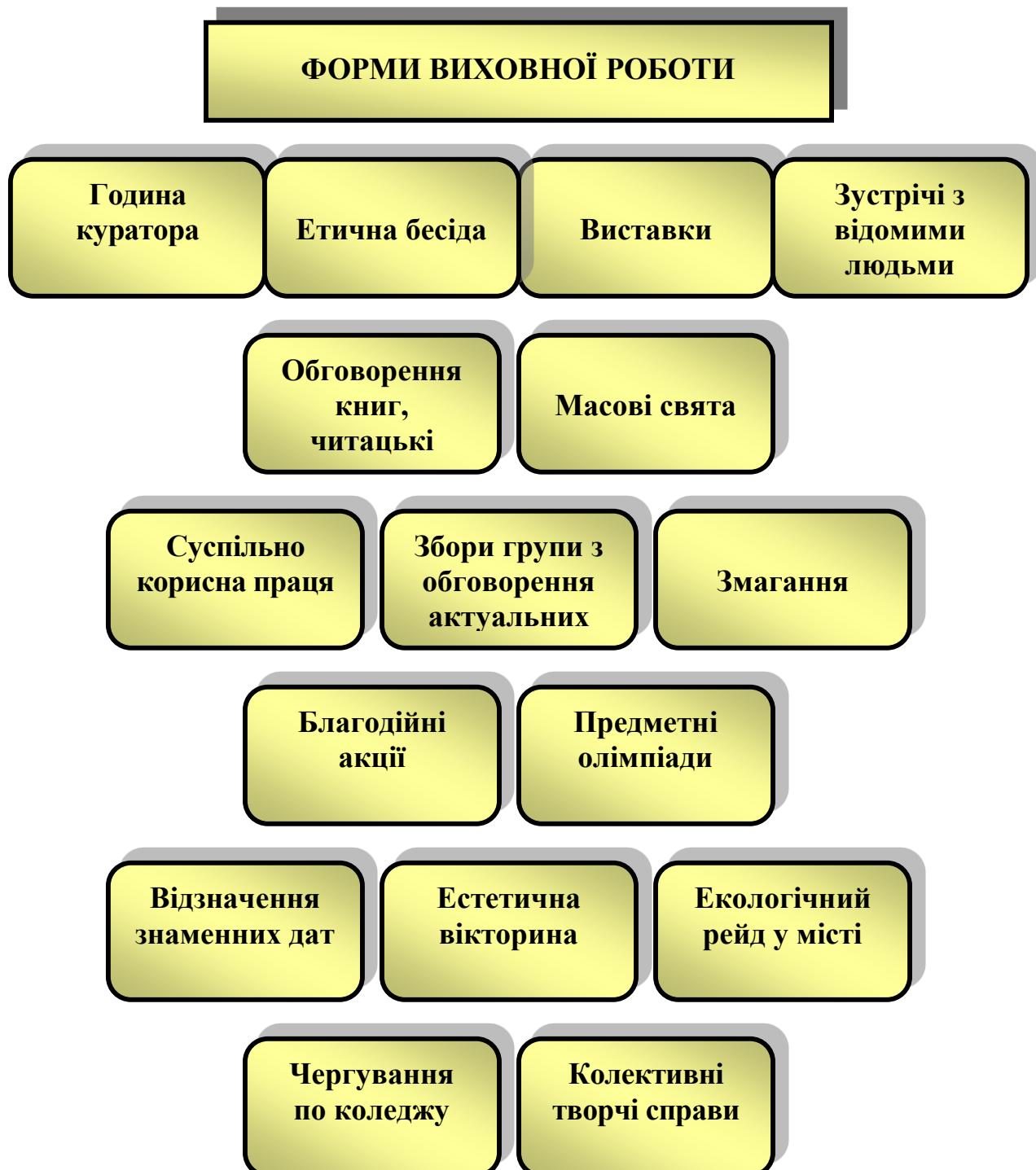

Структура процесу самовиховання

ФОРМИ ВИХОВНОЇ РОБОТИ КУРАТОРА

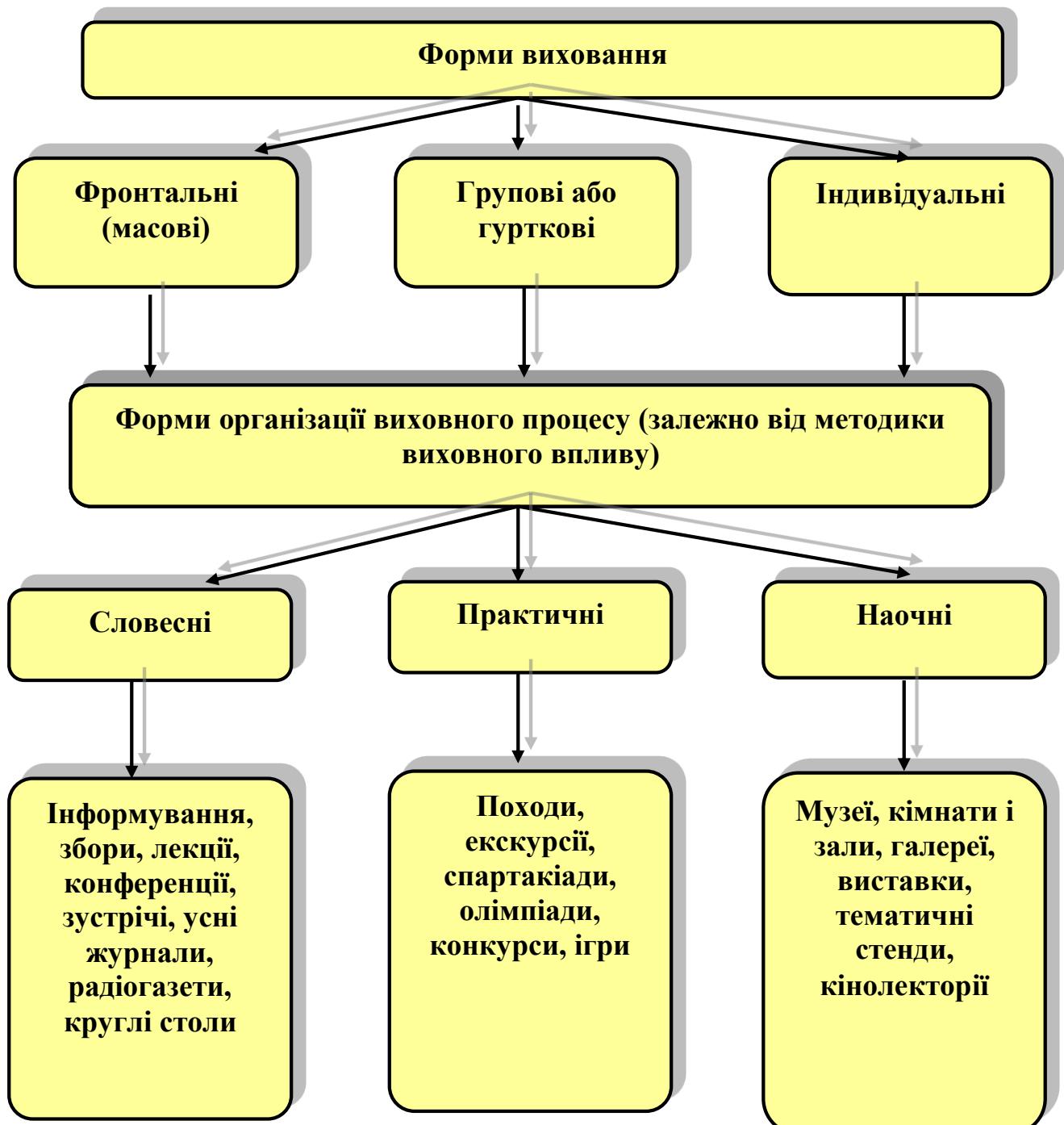
Форми виховної роботи – варіанти організації виховного процесу, композиційна побудова виховного заходу.

Давати який-небудь загальний рецепт відносно кваліфікації форм організації виховного процесу не зовсім доцільно, бо він здійснюється в різних умовах, на різних рівнях розвитку особистості і колективу.

C. Карпенчук

КЛАСИФІКАЦІЯ ФОРМ ВИХОВАННЯ

Година куратора. Як одна з форм позанавчальної виховної роботи, вона передбачає створення оптимальних умов для продуктивного спілкування куратора групи зі студентами з метою формування у них соціальної зрілості. Готуючись до години куратора необхідно зважати на слідуючи рекомендації:

- ❖ класні години мають бути систематичними;
- ❖ на розгляд студентів бажано виносити цікаві, актуальні для них питання;
- ❖ не варто влаштовувати на годинах куратора педагогічний аналіз діяльності студентів впродовж значного проміжку часу;
- ❖ проведення години куратора має відбуватися за чітким планом, у мажорному тоні спілкування;
- ❖ слід заохочувати студентів до вільного висловлювання думок, не дорікаючи їм за помилковість суджень, враховувати їх соціально-психологічні особливості, створювати умови для подальшого розвитку студентів у процесі вільного спілкування;
- ❖ не допускати ігнорування запитань студентів, вислуховувати їх відповіді, виявляти терпимість, залучати всіх студентів до розмови, не залишаючи поза увагою несміливих;
- ❖ цікавитись інтересами студентів для визначення подальших тем годин куратора, проводити їх не тільки у коледжі, а й у музеях, на природі, за місцем роботи батьків.

Етична бесіда. Ця форма виховної роботи спрямована на формування у студентів умінь і навичок моральної поведінки, оволодіння загальнолюдськими і національними морально-духовними цінностями. У системі підготовки і проведення етичних бесід важливим є дотримання певних методичних правил:

- ❖ бесіди проводить куратор;
- ❖ тривалість бесіди залежить від віку студентів;
- ❖ підготовка до бесіди має тривати 5-6 днів;
- ❖ тема бесіди залежить від віку студентів, рівня підготовки колективу, взаємин у колективі, соціально-економічних умов у суспільстві;
- ❖ організація бесід відбувається за такими основними етапами: підготовчий, проведення бесіди, наступна діяльність студентів, оцінювання куратором рівня сформованості у студентів моральних норм і навичок;
- ❖ необхідне залучення усіх підлітків до висловлення власних думок щодо певних моральних понять;

- ❖ слід використовувати цікавий матеріал, задіювати різні педагогічні прийоми, які б спонукали студентів до активної емоційно-розумової діяльності;
- ❖ потрібно продумувати план бесіди, давати студентам конкретні завдання на етапі підготовки до неї, які викликали б у них інтерес;
- ❖ аналізувати вплив бесіди на поведінку підлітків, куратора;
- ❖ продовжувати роботу над проблемами, що обговорювались під час бесід.

Зустрічі з відомими людьми. Мета їх може бути різною: профорієнтаційна, розвиток моральних, громадянських якостей тощо.

Обговорення книг, читацькі конференції. Їх влаштовують для пропаганди художньої та науково-популярної літератури серед студентів, активізації їх самостійності в оцінках судженнях, думках. Під час підготовки до них студенти працюють над виступами з певних проблем. На конференції підлітки виступають з доповідями, повідомленнями, в яких висловлюють своє ставлення до твору або проблеми, переглядають уривки кінофільму.

Виставки. Їх присвячують досягненням студентів в гуртках художньої творчості, результатам краєзнавчих, туристичних походів.

Масові свята. В них беруть участь всі студенти коледжу. Під час таких свят традиційно відбуваються зустрічі з письменниками, художниками, композиторами та ін.

Змагання. Спрямовані вони на стимулування інтересів, здібностей студентів, сприяють підвищенню їх активності. Фізкультурно-спортивні змагання пропагують спорт, здоровий спосіб життя. Їх оздоровчо-виховний ефект залежить від ретельної підготовки, врахування можливостей, стану здоров'я кожного підлітка.

Предметні олімпіади. Проводять для вивчення талантів, розвитку творчих можливостей підлітків. Конкурси та олімпіади організовують за певним графіком, заздалегідь повідомляють про це студентів. Переможців оголошують публічно, відзначаючи їх успіхи на урочистих зборах.

Колективні творчі справи. Методика колективних творчих справ залучає до діяльності кожного участника колективу, орієнтуючись на спільне вироблення підлітками мети колективу, використовуючи одночасно

різноманітні види виховного впливу, вирішує виховні завдання непомітно для вихованців. Ця методика чітко окреслює три складові: людяність, діяльність, творчість. Основними її перевагами є:

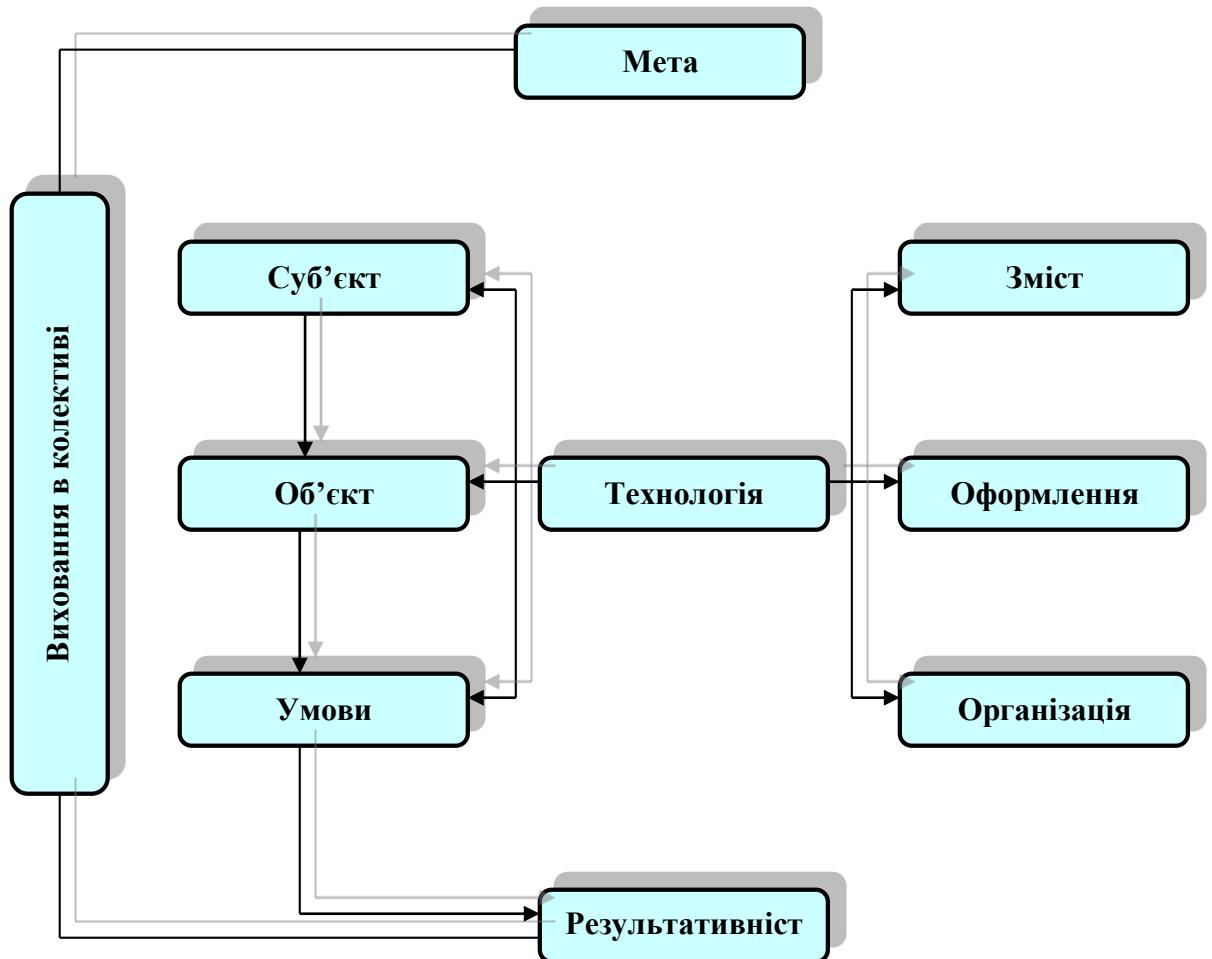
1. Соціальна спрямованість діяльності.
2. Турботливі стосунки.
3. Поділ колективу на міні-колективи.
4. Колективні творчі справи.
5. Чергування творчих доручень.

*Виховання бере людину всю, якою вона є,
з усіма її народними і поодинокими
особливостями, - її тіло, душу й розум.*

К. Ушинський

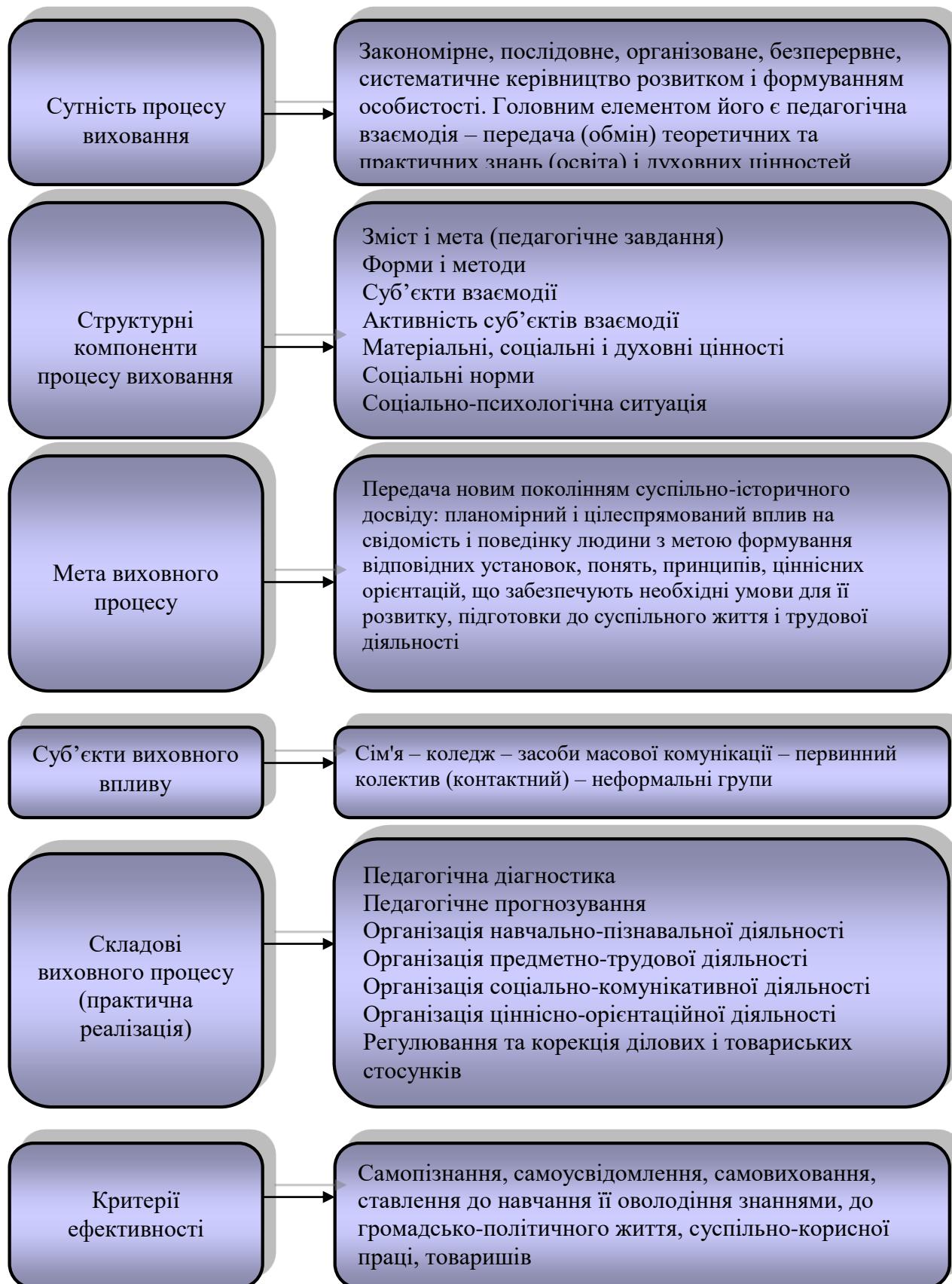
Система виховного процесу

*Зневага до виховання є загибель людей,
сімей, держав і всього світу.*

Я.А. Коменський

Процес виховання

Національне виховання є органічним компонентом освіти і охоплює всі складові системи освіти.

Державна національна програма «Освіта» («Україна ХХІ століття»)

Принципи виховання

Головна мета національного виховання – набуття молодим поколінням соціального досвіду, успадкування духовних надбань українського народу, досягнення високої культури міжнаціональних взаємин, формування у молоді незалежно від національної належності особистісних рис громадян Української держави, розвиненої духовності, фізичної досконалості, моральної, художньо-естетичної, правової, трудової, екологічної культури.

*Державна національна програма
«Освіта» («Україна ХХІ століття»)*

ГОЛОВНА МЕТА НАЦІОНАЛЬНОГО ВИХОВАННЯ

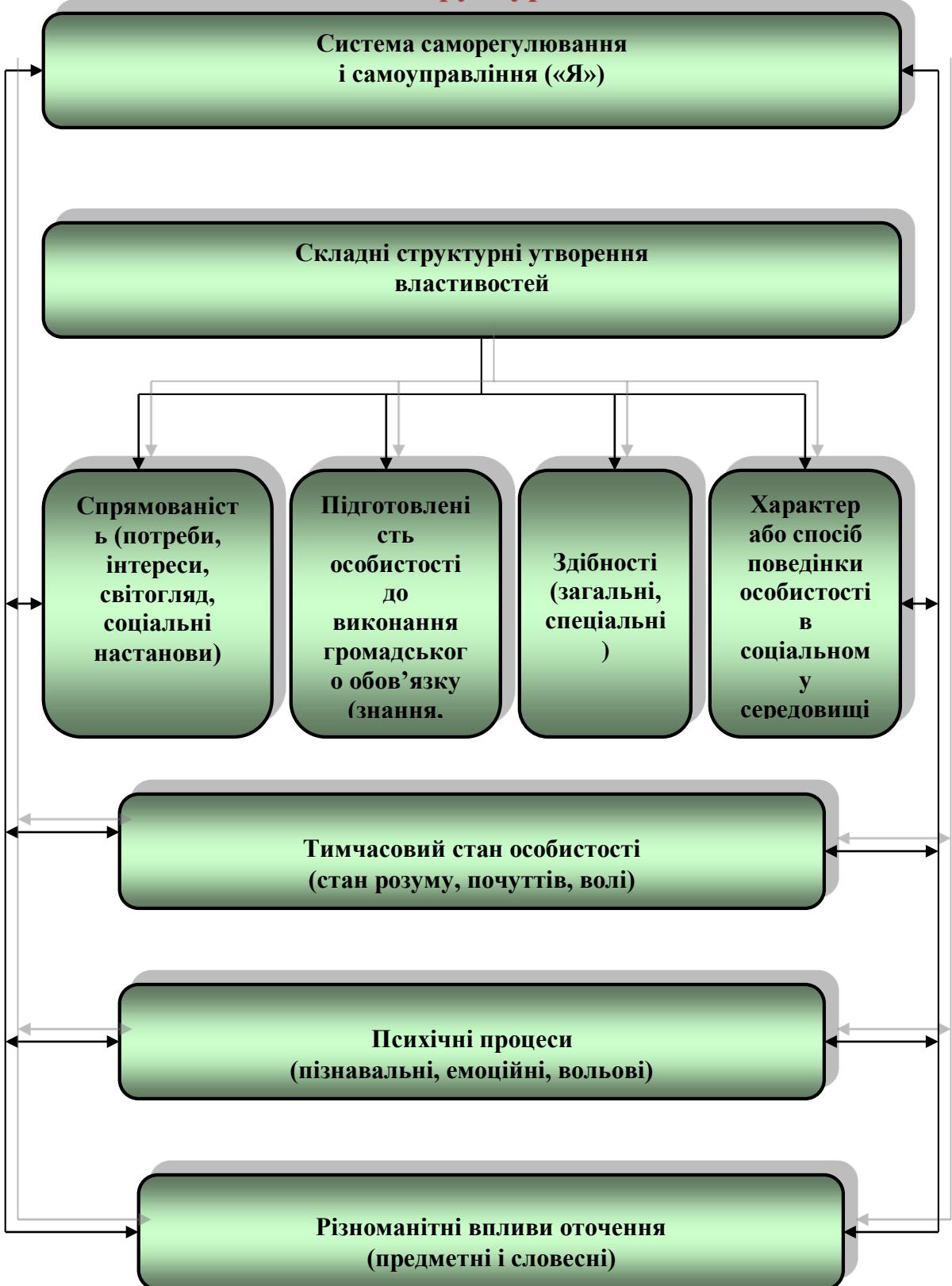
Пріоритетні напрями реформування виховання

- формування національної свідомості, любові до рідної землі, свого народу
- забезпечення духовної єдності поколінь
- формування високої моральної культури
- прищеплення шанобливого ставлення до культури, звичаїв, традицій усіх народів України
- виховання духовної культури особистості
- фізичний розвиток дітей і молоді
- виховання поваги до Конституції, законодавства, державної символіки України
- усвідомлення взаємозв'язку між ідеями свободи правами та громадянською відповідальністю
- художньо-естетична освіченість і вихованість особистості
- формування екологічної культури людини
- розвиток індивідуальних здібностей і талантів
- навички міжособистісного спілкування та підготовка молоді до життя в умовах ринкових відносин
- основу національного виховання мають становити принципи гуманізму, демократизму, єдності сім'ї і коледжу, наступності та спадкоємності поколінь

Шлях угору і шлях з гори один і той самий.

Геракліт

Психологічна структура виховання

Учитель повинен знати і відчувати, що на його совіті – доля кожної дитини, що від його духовної культури та ідейного багатства залежить розум, здоров'я, щастя людини , яку виховує школа.

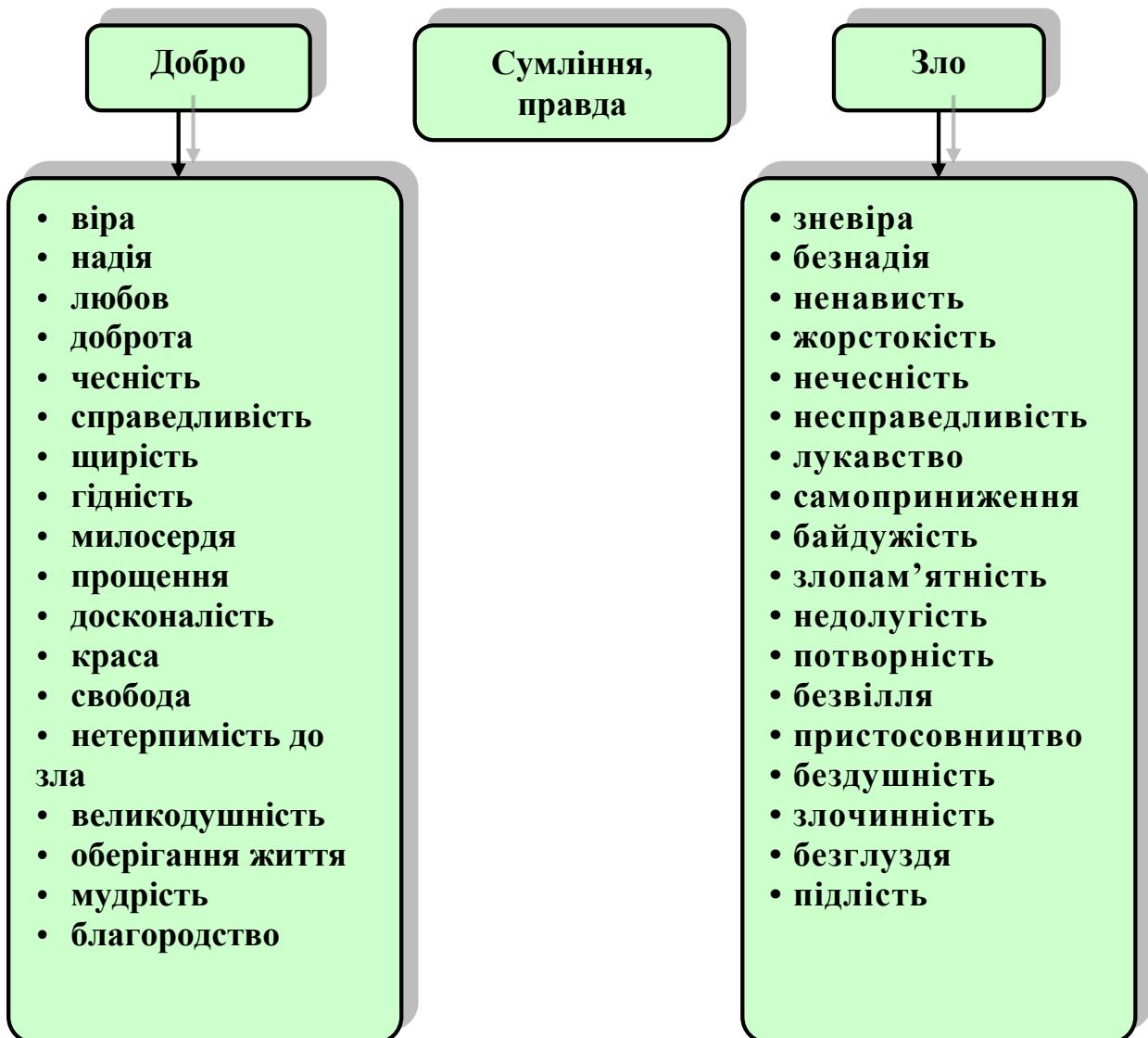
B. Сухомлинський

Головні компоненти духовної культури особистості

Кодекс цінностей сучасного українського виховання
(за О. Вишневським)

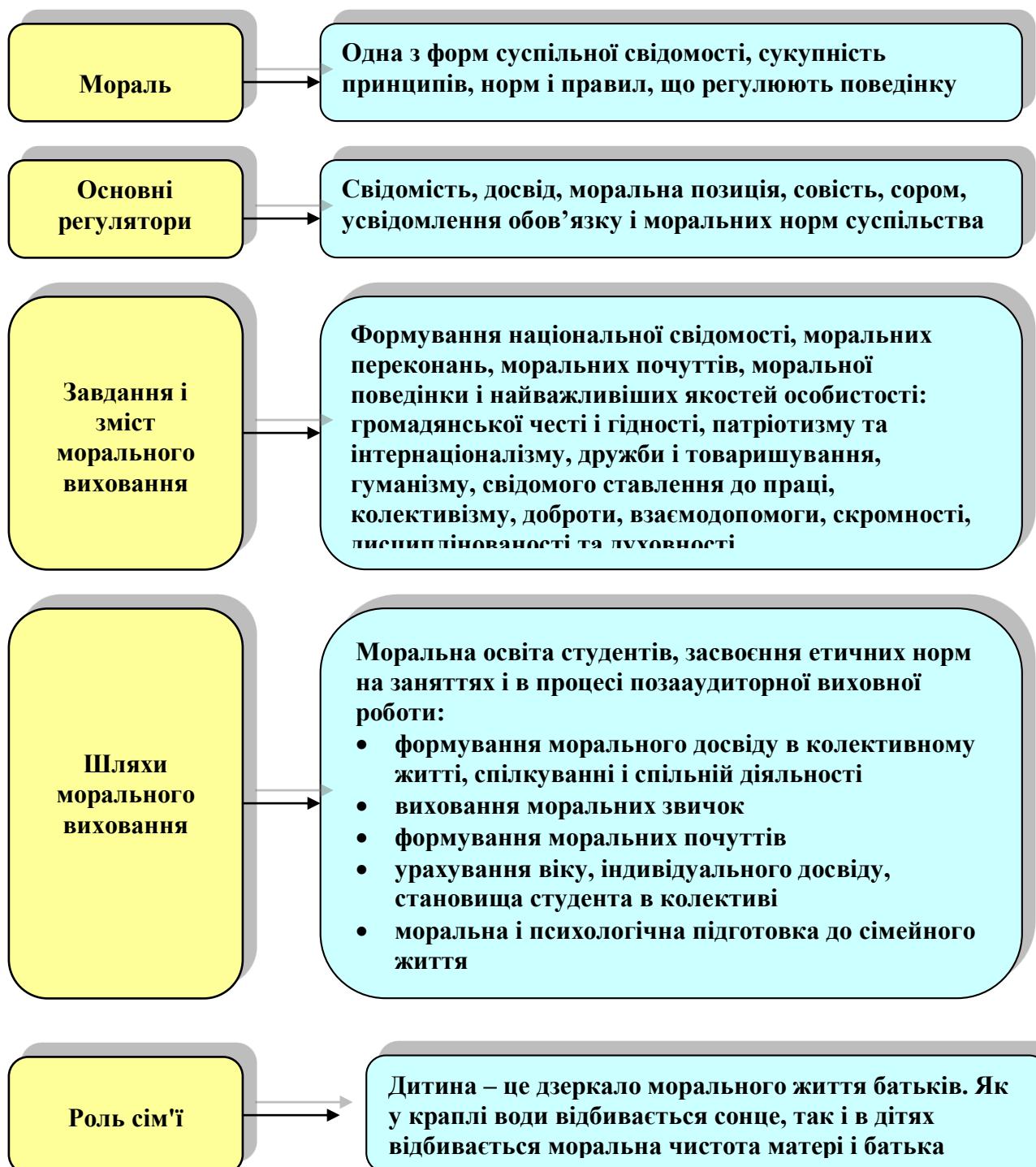
Абсолютні, вічні цінності та їх антитиподи

Основа доброго виховання в тому, щоб усі навчилися розуміти, чим відрізняється людина від тварини, чим відрізняється добра людина від злой, вчений від навченого, мудрий від дурня.

Я.А. Коменський

Моральне виховання студентів

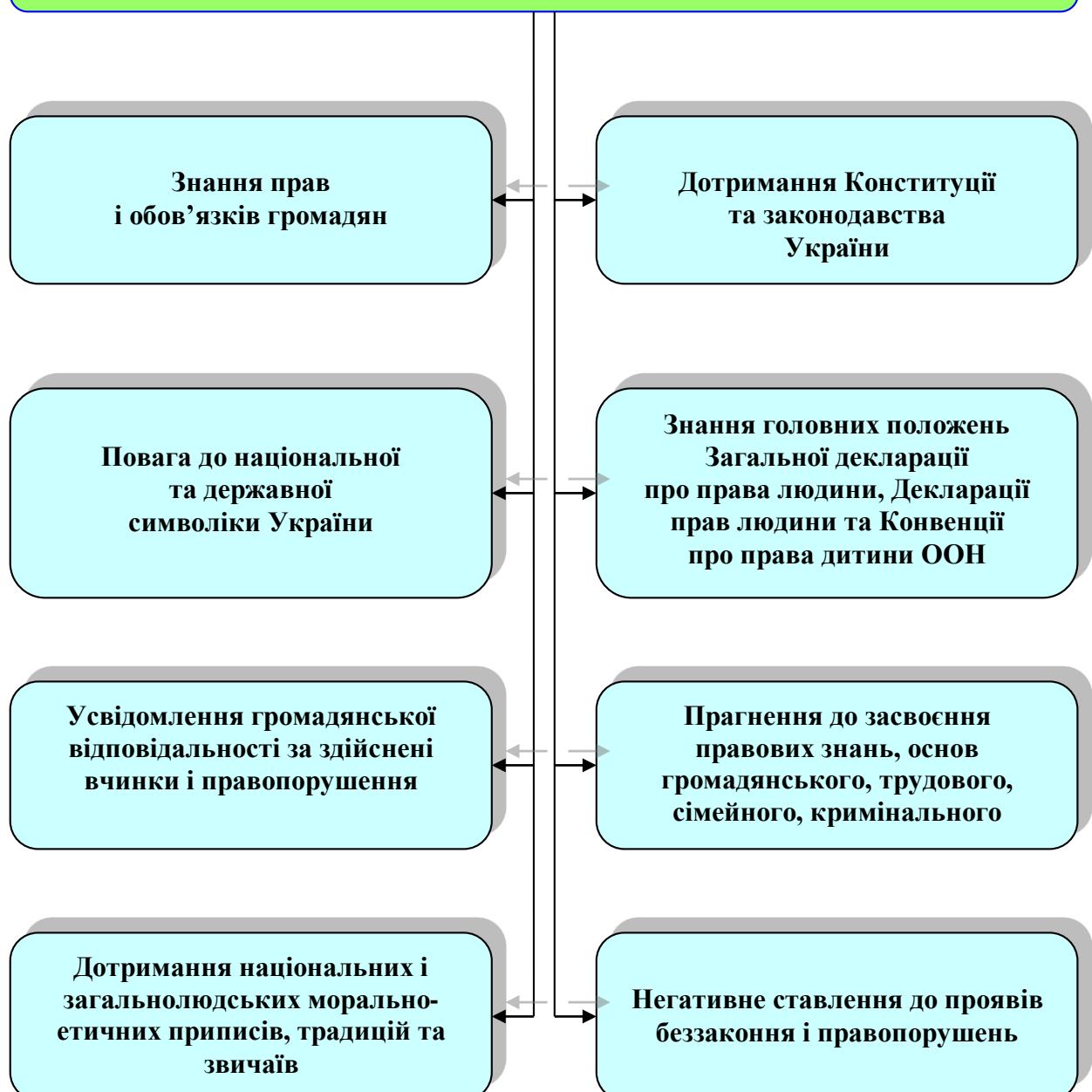

*З усіх наук, які має знати людина,
найважливішою є наука про те, як жити,
роблячи якомога менше зла і якомога
більше добра.*

Л. Толстой

Правова культура особистості

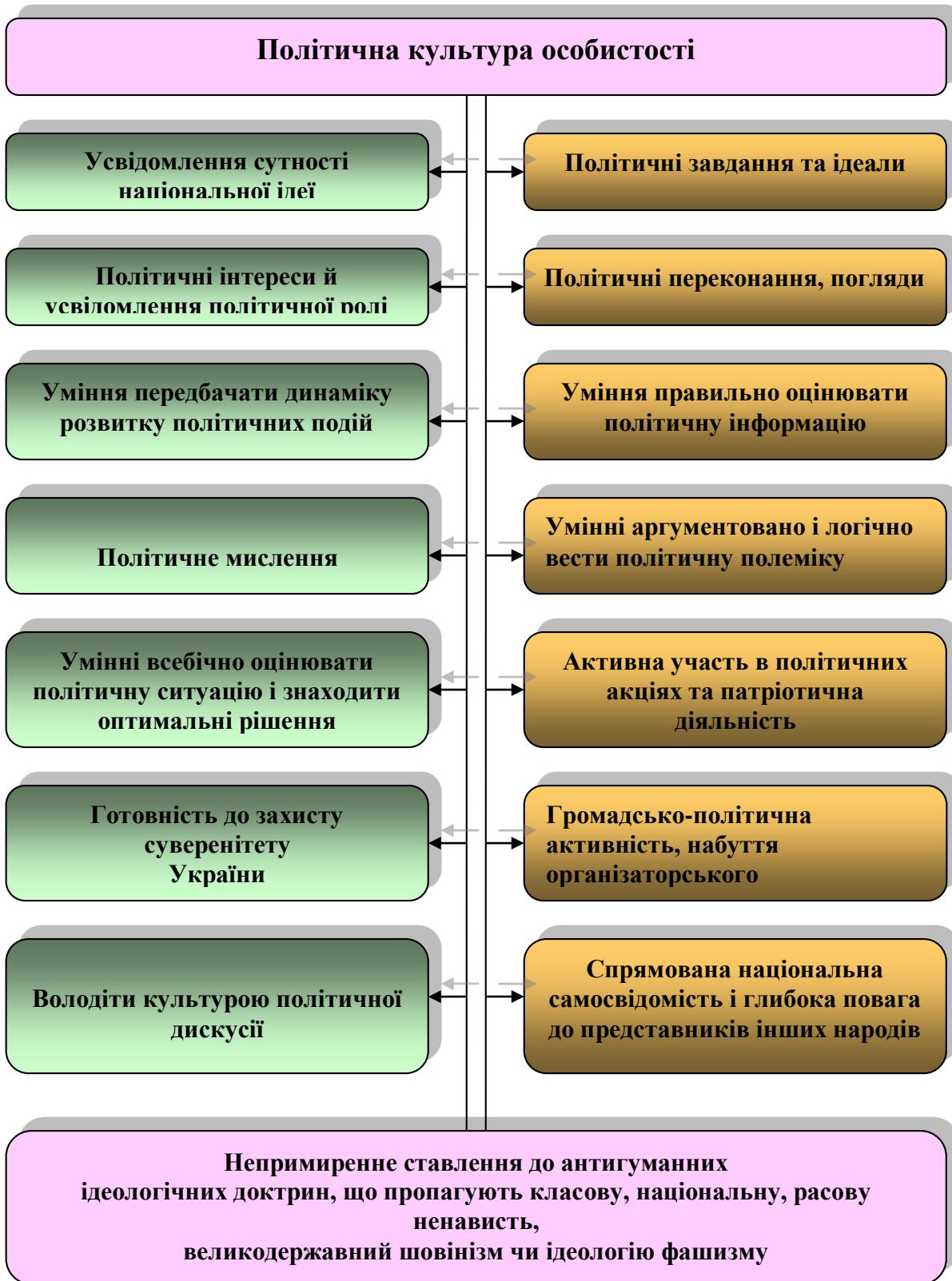
Складники правової культури особистості

*Розум людини складається із сукупності
її ідей.*

К. Гельвецій

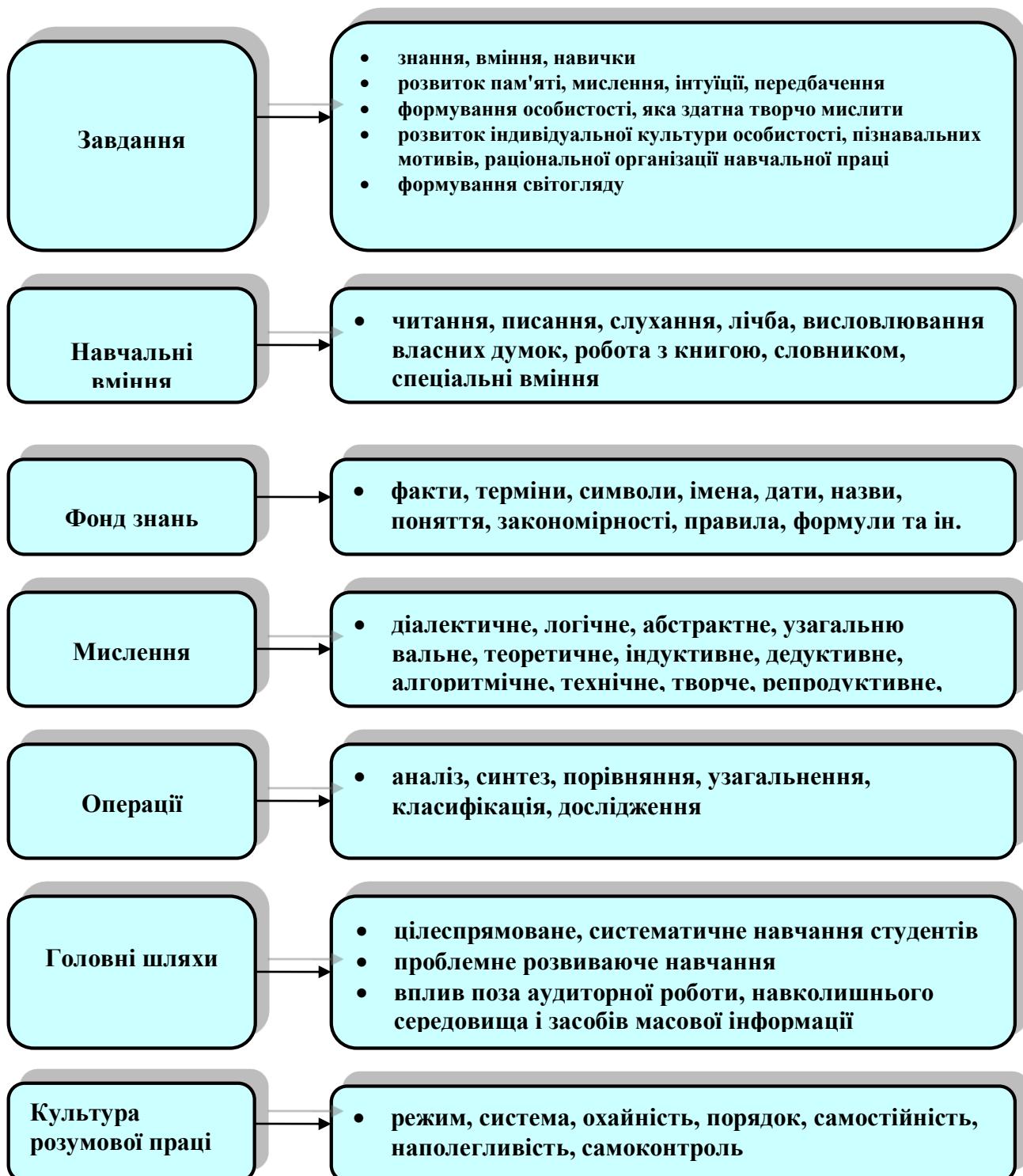
Політична культура особистості

*Розум людини складається із сукупності
її ідей. Без ідей нема розуму.*

К. Гельвецій

Розумове виховання

*Людина народжена для праці. Праця є
її земним істотою.*

K. Ушинська

Трудове виховання студентів

Мета

Психологічна і практична підготовка, прищеплення любові до праці
й поваги до людей праці

Завдання

- формування потреби і розуміння необхідності праці
- політехнічна підготовка студентів
- виховання потрібних трудових умінь і навичок
- формування культури трудової діяльності, дбайливого ставлення до результатів людської праці, економічне виховання студентів
- формування інтересу до праці в сфері матеріального виробництва
- підготовка до світомого вибору професії

Шляхи і засоби

- трудове виховання в процесі вивчення основ наук і поза аудиторної роботи
- навчально-виробничі комбінати і навчальні цехи
- трудові об'єднання студентів
- табори праці і відпочинку для студентів
- суспільно-корисна праці, «трудові десанти»
- трудове виховання в сім'ї
- народні промисли, ремесла та ужиткове мистецтво

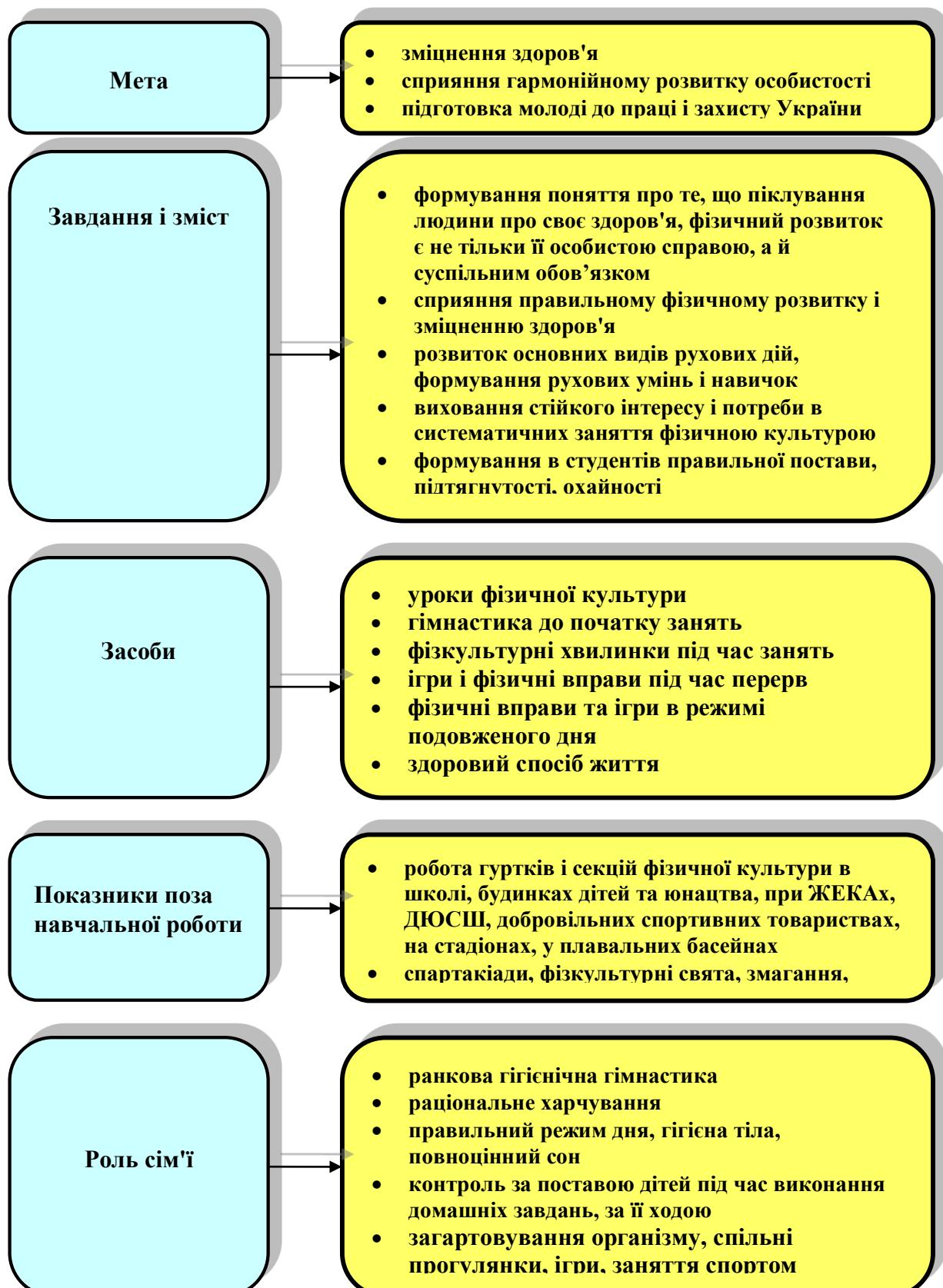
Профорієнтація

- професійний аналіз
- професійна інформатизація
- професійна діагностика
- професійна консультація
- професійний відбір
- професійна адаптація

*У кожноЯ людини буває три молодості:
молодості тіла, молодість серця і
молодість розуму.*

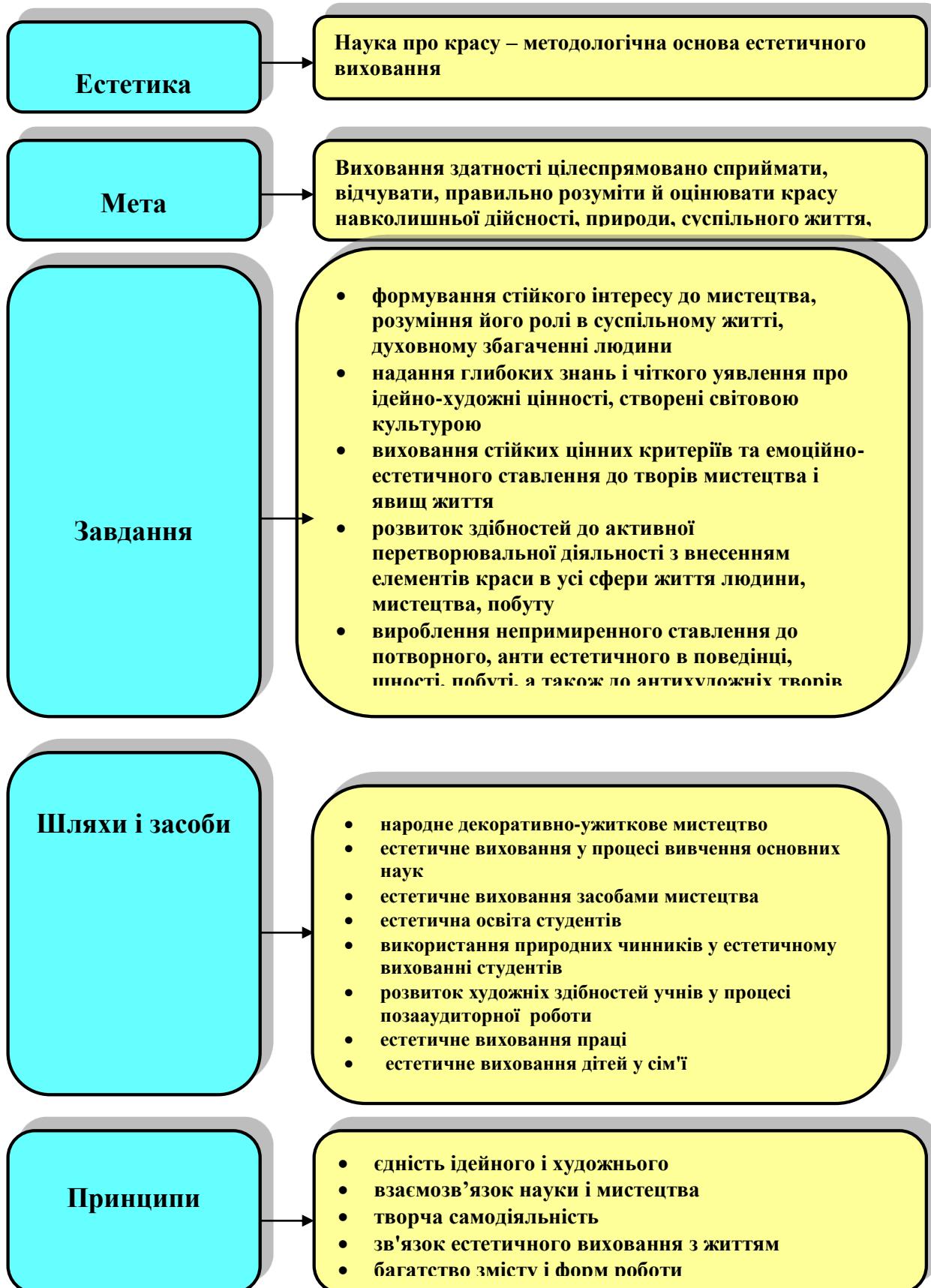
Ф. Фенелон

Фізичне виховання

Естетична оцінка будь-якого життєвого явища, не кажучи вже про мистецтво, завжди є водночас і оцінкою естетичною.
Д. Кабалевський

Естетичне виховання студентів

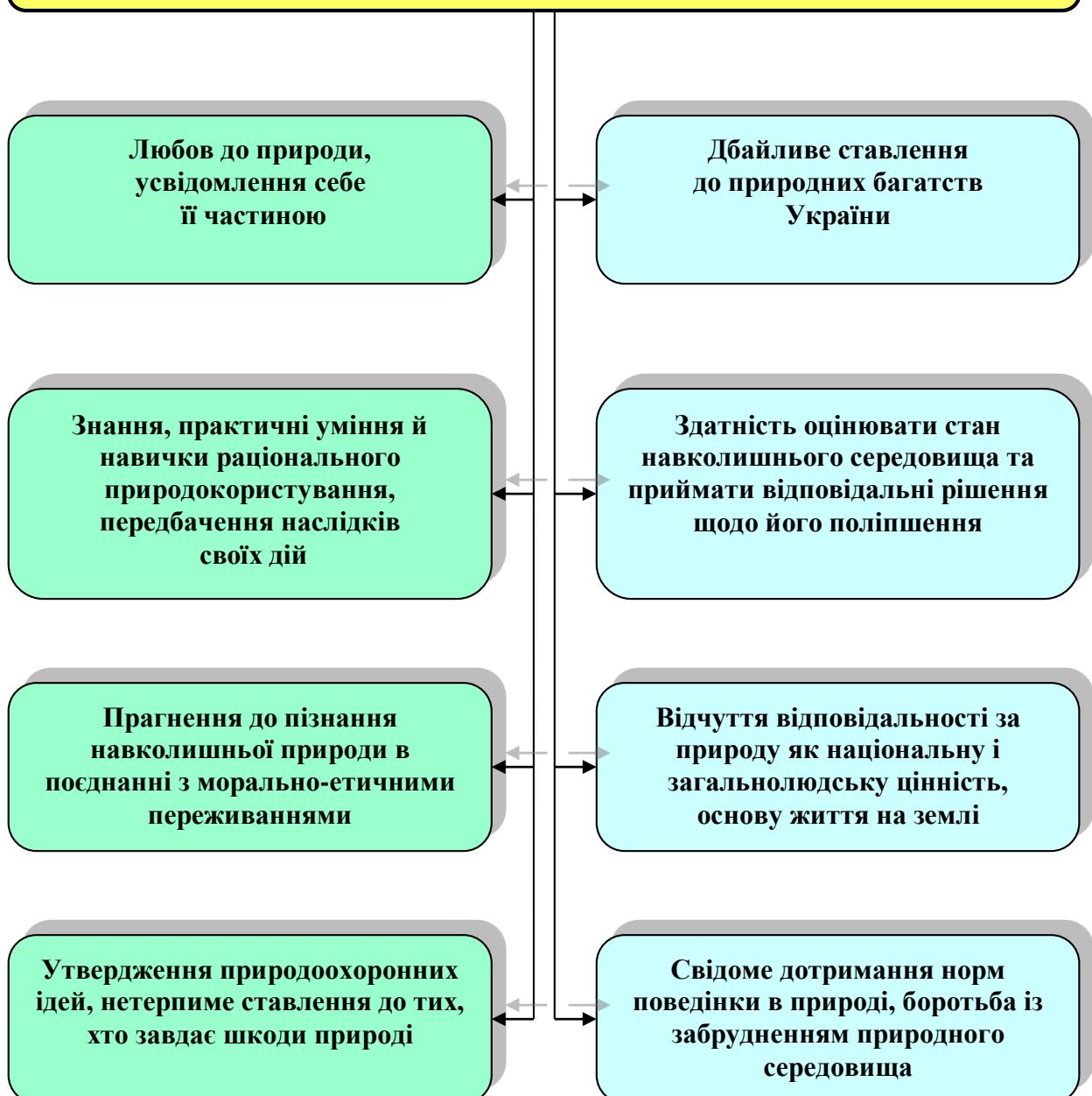

*День, проведений дитиною серед лісів
і полів... вартий багатьох тижнів,
проведених за шкільною лавою.*

К. Ушинський

Екологічна культура особистості

Складники екологічної культури особистості

Метод виховання – це інструмент впливу педагога на особистість вихованця, інструмент дотику до особистості.

A. Макаренко

Класифікація методів виховання

I. Методи формування свідомості особистості (поглядів, переконань, ідеалів)

- лекції
- доповіді
- бесіди
- розповіді
- пояснення
- диспути
- дискусії
- екскурсії
- читання науково-популярної, художньої літератури
- метод прикладу

II. Методи організації діяльності й формування досвіду суспільної поведінки

- педагогічна вимога
  - а) прямого впливу
  - б) паралельного впливу
  - в) опосередкованого впливу
- громадська думка
  - громадське доручення
  - створення виховних ситуацій
  - привчання і вправлення

III. Методи стимулювання поведінки й діяльності

- метод перспективних ліній
- метод проблемних ситуацій
- змагання
- моральні й матеріальні заохочення

IV. Критерії ефективності

- самоусвідомлення
- самодисципліна
- самозахиста
- самоконтроль
- самооцінка

ІННОВАЦІЙНІ ПІДХОДИ ДО ФОРМУВАННЯ ВИХОВНОГО СЕРЕДОВИЩА КОЛЕДЖУ

1. Формування індивідуальної освітньої траєкторій виховання студента. Це створення можливості такого освітнього середовища, яке підживлювало б життєву вісь студента.

Сфери життєдіяльності:

- Пізнавальна сфера
- Соціальна сфера
- Мистецька сфера
- Сфера активності

2. Впровадження особистісно зорієнтованого підходу в системі виховних впливів. (за гуманістичними ідеями К.Роджерса)

- Можливість вибору студентами виду діяльності.
- Розподіл відповідальності між викладачем та студентом щодо вибору змісту, обсягу навчального навантаження та оцінювання роботи студентів.
- «Проживання» реальних життєвих ситуацій «тут і тепер», що викликає особистісну значущість навчання.
- Прагнення поглибити розуміння світу і самого себе.
- Розвиток здатності навчатися.
- Робота груп (творчих, тренінгових тощо) з метою самопізнання, самовдосконалення, самоактуалізації.
- Учасники взаємодії в системі «викладач-студент» мають бути самими собою (а не такими, якими їх хотіли б бачити інші), і відвідувати не свою неповноцінність та потребу в психологічному захисті, а власну самодостатність, що дозволить їм більш адекватно сприймати навколошній світ.
- Відсутність маніпулювання в стосунках між викладачем і студентом не залишає місця брехні (фальші, шахрайству), коли розігрують ролі, де учасники намагаються справити певне враження; «Тунельному баченню», коли бачать і чують лише те, що хочуть; контролю, під час якого викладачі намагаються контролювати ситуацію лише через те, що їх теж хтось контролює.

3. Створення життєзберігаючого освітньо – виховного середовища.

4. Забезпечення гуманістичного підходу у взаєминах викладача і студента здійснюється за такими принципами:

- Повна довіра
- Спільне ціле покладання учасників взаємодії
- Мотивація
- Викладач для студента має бути джерелом різноманітного досвіду, до якого завжди можна звернутися, якщо виникли життєві труднощі.
- Формувати простір для спільних переживань та емоцій, готовність та здатність кожного відверто виражати свої почуття

- Формувати в студентів здатність до емпатії і толерантності: увага до власних переживань і переконань, так і до почуттів та переконань інших;
- Активність і відповідальність кожного в процесі взаємодії;
- Самопізнання.

5. Організація роботи по формуванню успішної особистості студента

НЕТРАДИЦІЙНІ ФОРМИ РОБОТИ З КУРАТОРАМИ ГРУП

АВТОРСЬКІ ШКОЛИ

“Активізація навчальної діяльності студентів на заняттях і в позанавчальній діяльності через застосування лінгвокраєзнувачих автентичних матеріалів”.

“Розвиток поетичних обдарувань на заняттях української літератури”.

ТВОРЧІ ЛАБОРАТОРІЇ

1. Управління інноваційною діяльністю в закладах освіти.
2. Діяльність закладу нового типу.
3. Особистісно-орієнтоване навчання і виховання.
4. Адаптивне управління процесом формування творчої особистості.
5. Лабораторія позанавчальних закладів освіти.
6. Оновлення змісту і форм методичної роботи в закладах нового типу.

ТВОРЧІ ГРУПИ

1. Науково-методичне забезпечення експертизи і інноваційної діяльності в закладах освіти.
2. Проблеми викладання курсу “Досліджуючи гуманітарне право”.
3. Впровадження нових програм.
4. Проектна методика та участь в Інтернет-проектах як засіб підвищення інтересу до вивчення англійської мови.
5. Конструювання системи занять особистісно-орієнтованого типу на основі сучасних засобів навчання.
6. Залучення та примноження народних традицій в процесі вивчення української вишивки.
7. Психолого-педагогічне проектування соціального розвитку особистості.
8. Впровадження інтерактивних методик та форм виховної роботи.

9. Впровадження педагогіки толерантності в навчально-виховний процес коледжу.
10. Розвиток духовності студентів засобами музики.
11. Використання комп’ютерних технологій в роботі куратора групи.
12. Формування творчої особистості студента.
13. Когнітивний розвиток студентів.
14. Створення ситуації успіху в навчально-виховному процесі.
15. Методики психолого-педагогічного супроводу студента.
16. Театралізація як один із засобів розвитку творчості підлітка.
17. Особистісно-орієнтоване навчання виховання.
18. Адаптивне управління процесом формування творчої особистості.

МАЙСТЕР-КЛАС

1. Формування методичної культури педагогічних працівників.
2. Комплексна психологічна діагностика розвитку особистості.
3. Оновлення функцій методичної роботи.
4. Правовий захист дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківської опіки.
5. Діагностика готовності студента до профільного навчання

Організаційна робота

ЗРАЗОК

АДРЕСИ ТА НОМЕРИ ТЕЛЕФОНІВ ПРАЦІВНИКІВ НАВЧАЛЬНОГО ЗАКЛАДУ

ЗРАЗОК

АДРЕСИ ТА ТЕЛЕФОНИ УСТАНОВ І ОРГАНІЗАЦІЙ, З ЯКИМИ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД ПІДТРИМУЄ ПОСТИЙНИЙ ЗВ'ЯЗОК

ЦІКЛОГРАМА ВНУТРІШНЬОКОЛЕДЖАНСЬКОГО КОНТРОЛЮ НА НАВЧАЛЬНИЙ РІК

№ з/п	Зміст внутрішнього контролю	Місяці				
		Липень	Серпень	Вересень	Жовтень	Листопад
Виховна підсистема						
1	Планування виховної роботи в групах.					
2	Планування роботи гуртків, секцій, клубів.					
3	Зайнятість студентів у різноманітних позанавчальних закладах.					
4	Діяльність органів студентського самоврядування.					
5	Система обліку досягнень студентів у різних видах позанавчальної діяльності.					
6	Організація роботи зі студентами, яким необхідна посиленна увага.					
7	Результативність участі студентів у міських заходах.					
8	Результативність проведення загальноколеджанських традиційних заходів.					
9	Стан виховної роботи в коледжі.					
Суспільно-педагогічна підсистема						
1	Врахування особливостей соціально-культурного характеру мікрорайону в плануванні виховної роботи.					
2	Підготовка та проведення загальноколеджанських зборів, конференцій.					
3	Забезпечення психолого-педагогічної допомоги.					
4	Ефективність включення батьків у педагогічний процес.					
5	Ефективність взаємодії коледжу з позанавчальними установами.					

РЕЖИМ РОБОТИ

Дні тижня	Терміни роботи		Обідня перерва		Примітка
	з	по	з	по	
Бібліотеки					
Понеділок					
Вівторок					
Середа					
Четвер					
П'ятниця					
Педагога-організатора					
Понеділок					
Вівторок					
Середа					
Четвер					
П'ятниця					
Практичного психолога					
Понеділок					
Вівторок					
Середа					
Четвер					
П'ятниця					
Соціального педагога					
Понеділок					
Вівторок					
Середа					
Четвер					
П'ятниця					
Медпункту					
Понеділок					
Вівторок					
Середа					
Четвер					
П'ятниця					
Їdalyni					
Понеділок					
Вівторок					
Середа					
Четвер					
П'ятниця					

ЗРАЗОК

ГРАФІК ВІДВІДУВАННЯ ЗАНЯТЬ ТА ПОЗНАВЧАЛЬНИХ ЗАХОДІВ

**ГРАФІК ПРОВЕДЕННЯ СТУДЕНТСЬКИХ КОНКУРСІВ,
ВИСТАВОК, ОЛІМПІАД, ЗМАГАНЬ РІЗНИХ РІВНІВ**

Місяць	Дата	Назва	Який рівень	Місце проведення	Хто готує	Результат участі
Вересень						
Жовтень						
Листопад						
Грудень						
Січень						
Лютий						
Березень						
Квітень						
Травень						
Червень						

ПРИВІТАТИ

Місяць	Дата	Кого	З якої нагоди
Вересень			
Жовтень			
Листопад			
Грудень			
Січень			
Лютий			
Березень			
Квітень			
Травень			
Червень			
Липень			
Серпень			

ІНДИВІДУАЛЬНА РОБОТА

Індивідуальна робота – це виховання з опорою на особистісні якості. Припини індивідуального підходу у вихованні потребує, щоб куратор групи:

1. Постійно вивчає і добре знав індивідуальні особистості темпераменту, риси характеру, погляди, смаки, звички своїх вихованці.
2. Вміє діагностувати і знає реальний рівень сформованості таких важливих особистих якостей як спосіб мислення, мотиви, інтереси, ціннісні орієнтації, життєві плани та ін.
3. Постійно залучає кожного студента до виховної діяльності, що забезпечуватиме прогресивний розвиток особистості.
4. Своєчасно виявляє і усуває причини, які можуть завадити досягненню виховної мети. Якщо ці причини не вдалось виявити своєчасно, то оперативно реагувати, змінюючи тактику впливу, залежно від обставин, що складаються.
5. Максимально використовувати активність самої особистості.
6. Поєднувати виховання з самовиховання, допомагав у виборі мети, методів, форм самовиховання
7. Розвивати самостійність, ініціативу, самодіяльність вихованців.

ІНДИВІДУАЛЬНІ ФОРМИ ВИХОВНОЇ РОБОТИ

Потреба індивідуального підходу зумовлена тим, що будь-який вплив на дитину переломлюється через її індивідуальні особистості, через «внутрішні умови». Необхідною умовою успішності індивідуальної роботи є вивчення індивідуальних особистостей студентів. Щоб впливати на особистість, треба її знати.

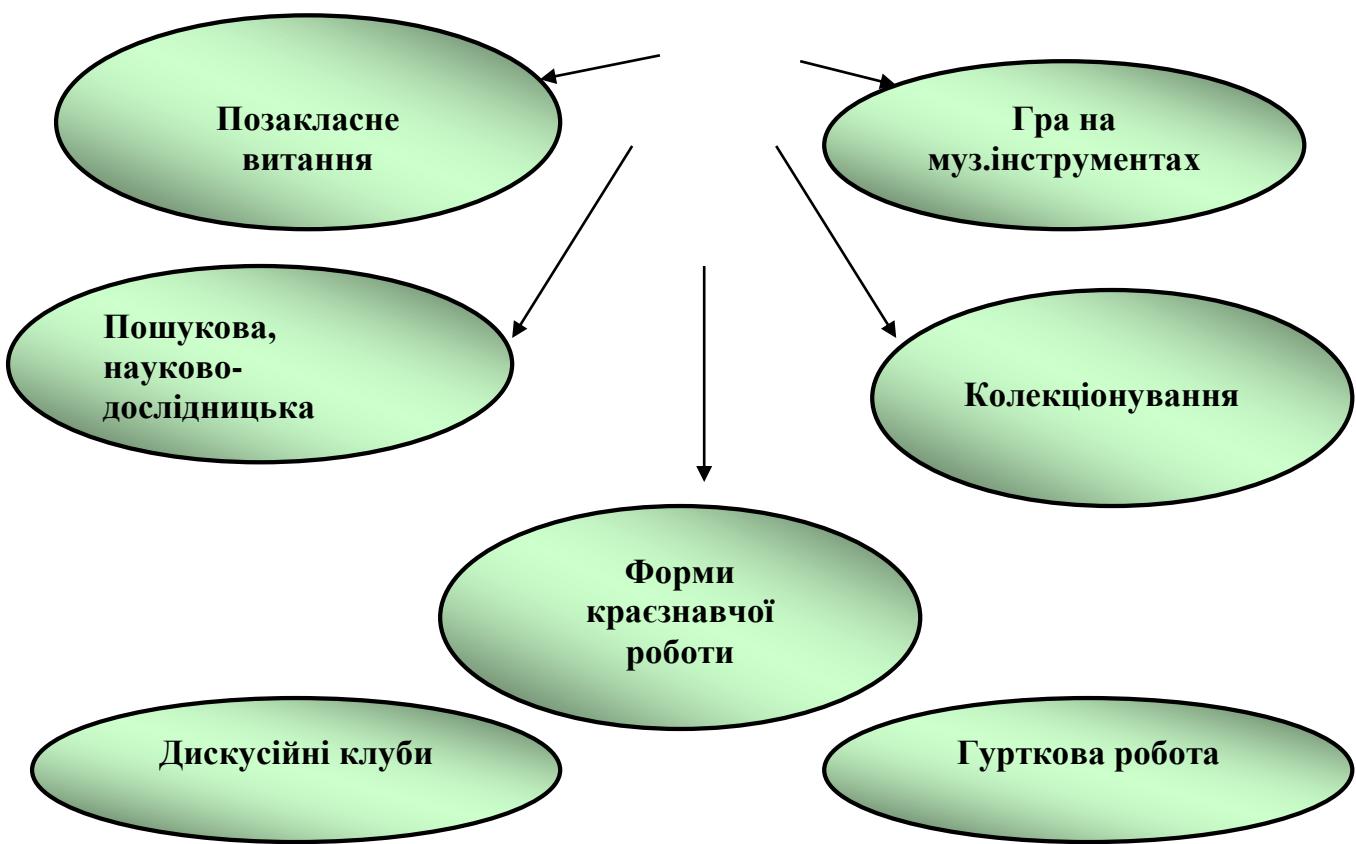
В індивідуальній виховній роботі осмислють і визначають темрін педагогічного впливу: розрахований він на отримання очікуваних результатів негайно чи внаслідок тривалого впливу на особистість.

Методика індивідуального виховного впливу залежить від індивідуальних особистостей студента і його психологічного стану, темпераменту. В кожному конкретному випадку слід створити педагогічну ситуацію, яка б сприяла формуванню позитивних якостей чи усуненню негативних. Індивідуальний виховний вплив здійснюється через безпосередній вплив педагога на особистість студента або через колектив. Безпосередній виховний вплив на виховання педагог здійснює наодинці з ним або в присутності студентів, батьків, педагогій.

В індивідуальній виховній роботі необхідно попередбачити координування впливів на студента педагогів, батьків і колективу.

Для успішного ведення цієї роботи потрібне її планування, що враховує характеристики особистості й передбачає результат виховного впливу (проект особистості). Це дає змогу управляти процесом виховання, координувати всі виховні впливи, поглиблювати й розширювати цілі та завдання виховання.

Індивідуальні форми виховної роботи

ОРИЄНТОВНА ПРОГРАМА ВИВЧЕННЯ ОСОБИСТОСТІ СТУДЕНТА

I. Загальні відомості про студента.

1. Біографічні дані. ПП студента, рік народження, національність.
2. Соціально-побутові умови. Адреса проживання, склад сім'ї, освіта, місце роботи батьків. Допомога сім'ї та дозвілля студента. Участь студента в домашній праці.
3. Стан здоров'я.

II. Загальний рівень розвитку студента.

1. Психічний розвиток студента. Характеристика його уваги. Особливості сприймання і розуміння навчального матеріалу. Особливості мислення. Розвиток вольових якостей.
2. Інтелектуальний розвиток студента, його ерудиція. Інтерес до питань світогляду, моралі, науки, техніки, мистецтва, спорту. Наявність провідного інтересу.
3. Індивідуально-психологічно-психологічні особливості студента. Його збудливість і енергійність, врівноваженість і емоційна вразливість.

III. Навчальна діяльність студента. Мотиви навчальної діяльності.

IV. Соціальна активність студента.

ОРИЄНТОВНА ПРОГРАМА ВИВЧЕННЯ СТУДЕНТСЬКОГО КОЛЕКТИВУ

- 1.** Склад групи за віком, національністю і статтю.
- 2.** Актив класу. Наявність у нього авторитету серед підлітків.
Характеристика активістів. Наявність у групі неофіційного активу, його характеристика і стосунки з офіційним активом.
- 3.** Стан згуртованості та організованості групи. Вміння розподілити роботу і обов'язки. Критика і самокритика в колективі. Стан дисципліни в групі. Взаємини між студентами.
- 4.** Ідейно-політична спрямованість колективу. Моральні переконання та ідеали студентів. Інтерес до суспільно-політичних подій і соціальних проблем у нашій країні та за кордоном. Рівень розвитку почуття національної самосвідомості.
- 5.** Успішність групи. Загальний показник успішності класу з навчальних дисциплін. Ставлення студентів до окремих навчальних предметів і викладачів. Взаємодопомога в навчанні. Дисципліна на заняттях. Негативні моменти в навчальній діяльності.
- 6.** Громадська робота групи. Місце суспільно корисної праці в житті колективу. Види праці та характер її виконання групою. Вияви свідомої дисципліни в праці. Громадські обов'язки студентів.
- 7.** Кругозір студентів. Їх загальний розвиток, інтерес до мистецтва, літератури і спорту. Форми його вияву. Культура мовлення.
- 8.** Культура поведінки студентів у коледжі та поза ним. Ставлення до викладачів, батьків і товаришів.

ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНА ХАРАКТЕРИСТИКА СТУДЕНТА ТЕК БНАУ

Група _____

Відділення _____

цілеспрямованість рішуч[□]гъ
наполегливість дисци[□]пованість
організованість _____

12. Добрі звички:

акуратність паління
ввічливість грубість
виконливість розбіжн[□]ть між словами та справою
_____

13. Політична грамотність:

добра задовільна слабка

14. Суспільна активність:

висока середня низька
суспільні обов'язки _____
участь у гуртках, секціях клубах _____

15. Культурний кругозір:

широкий середн[□] вузький

16. Естетичний розвиток:

добрий задовільний слабкий

17. Соціальна спрямованість:

колективність індивідуальність

18. Відносини з людьми:

уживливість розбірливість у виборі друзів
ввічливість довірлив[□]сть
правдивість відверт[□]ть
_____

19. Відносини з викладачами:

довірливі агресив[□]ні
байдужі поважлив[□]

20. Переважний настрій:

стенічний астеніч[□]й
/підвищує працездатність/ /знижує працездатність/

21. Самооцінка:

недооцінює себе	впевнений в собі	☐
переоцінює себе	невпевнений в собі	☐
іноді переоцінює		☐

22. Авторитет у групі
 в навчальній практиці   в с н   В - високий
 у суспільній праці   в с н   С - середній
 у спорті   в с н   Н - низький

---

23. Успішність у навчанні:

на “5” і “4”: _____
 на “4” і “3”: _____
 слабо: _____

24. Об’ективні і суб’ективні причини, що заважають студенту краще вчитись:

---

25. Педагогічні поради по підвищенню якості навчання, виховання, поведінки, самовиховання:

ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНА ХАРАКТЕРИСТИКА **студента, схильного до правопорушень**

ПП _____

Група _____

Склад сім'ї _____

Характер поведінки студента у групі, коледжі _____

Найбільш типові прояви недисциплінованості _____

Які засоби впливу застосовувались до студента в коледжі _____
_____
_____
_____

Успішність _____

Ставлення до авчання _____

Ставлення до трудової діяльності _____

Які доручення виконує _____

Положення у студентському колективі _____
_____
_____
_____

Відношення студентської групи до досліджуваного _____
_____
_____
_____

Чим особисто цікавиться (інтереси, вміння, захоплення)

Які гуртки відвідує _____

Які книги любить читати _____

Позитивні риси характеру _____

Негативні риси характеру _____

Що може допомогти у виправленні _____
_____
_____

ЗРАЗОК

ОБЛІК ІНДИВІДУАЛЬНОЇ РОБОТИ ЗІ СТУДЕНТАМИ

Організація роботи в гуртожитку

Староста
поверху

Староста
кімнати

Член
студради
гуртожитку

Член
студради
гуртожитку

В гуртожитку
проживають
студенти

Адреси батьків

Організація діяльності соціально-психологічної служби коледжу

Анкета

Дорогий друге!

Ми проведено анкетування з метою вивчення думки студентів з приводу умов проживання в гуртожитку.

Просимо Вас відповісти на запропоновані запитання. Для цього обведіть, будь ласка, кружечком один із запропонованих варіантів відповідей. Анкета анонімна, прізвище вказувати не треба. Наперед вдячні Вам за допомогу.

1. Чи подобається Вам проживати в гуртожитку?

1 – так;   2 – ні.

2. Чи залишились би Ви проживати в гуртожитку, якби з'явилась нагода переїхати на квартиру?

1 – так;   2 – ні;

3 – не знаю.

3. Як Ви проводите свій вільний час у гуртожитку?

1 – розважаюсь на вечірках;   2 – дивлюсь телевізор;

3 – сплю;   4 – слухаю музику;

5 – ходжу в гості;   6 – читаю художню літературу, пресу;

7 – готуюсь до практичних занять;   8 – ваш варіант

---

4. Чого Вам не вистачає у гуртожитку?

1 – холодильника;   2 – телевізора;

3 – вечорів відпочинку;   4 – Ваш варіант

---

5. Де Вам більше подобається готовуватися до практичних занять?

1 – в бібліотеці;   2 – гуртожитку;

3 – у друга;   4 – Ваш

варіант _____

---

6. Як впливає на Вас атмосфера гуртожитку?

1 – розслаблює;

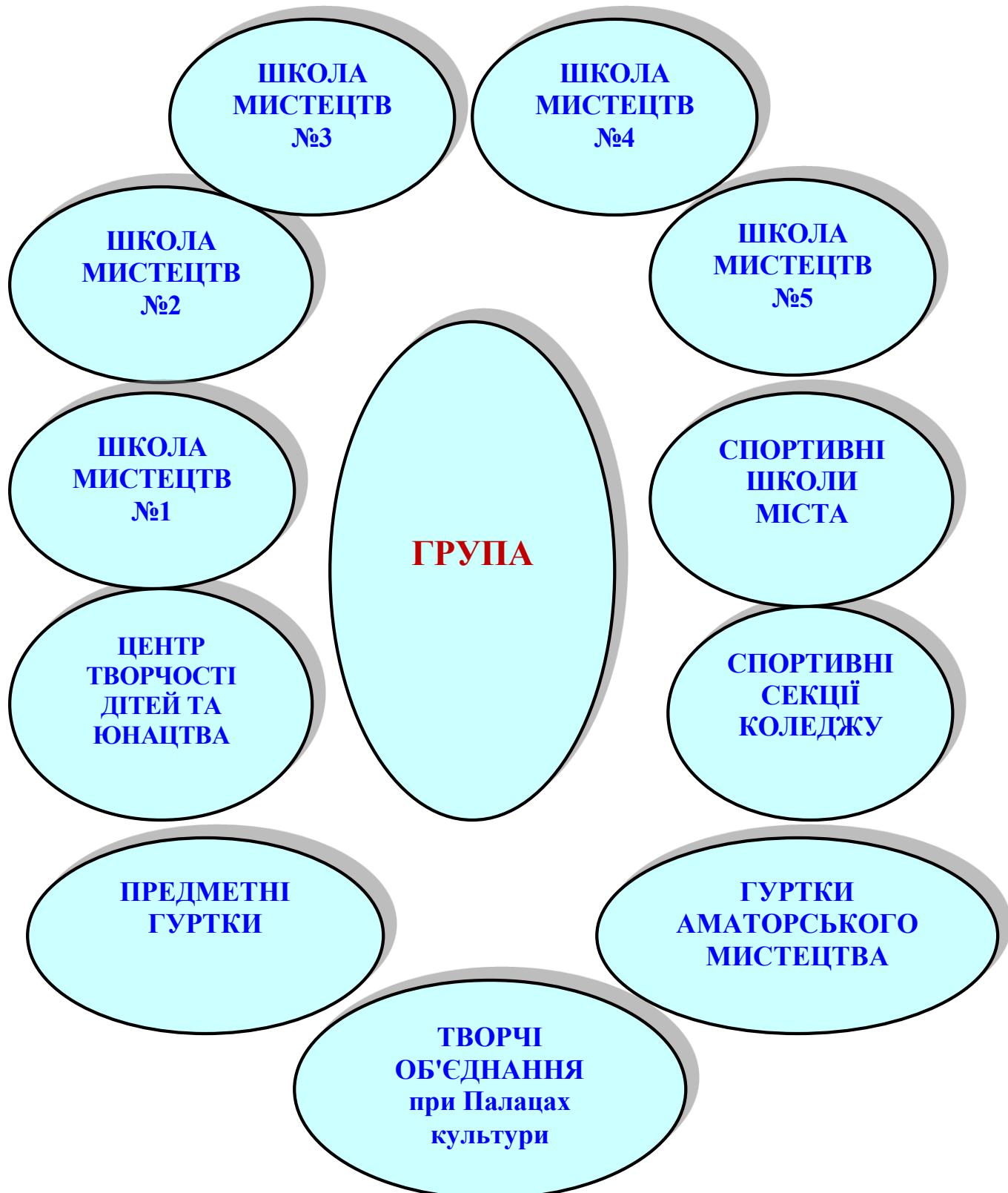
2 – зосереджує та мобілізує для навчання;

3 – збуджує;   4 – дратує;

5 – Ваш варіант _____

Вкажіть Вік ___, стать ___, відділення _____

СХЕМА
ПОЗАНАВЧАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ЖИТТЯ
СТУДЕНТА КОЛЕДЖУ

**ПОЛОЖЕННЯ
ПРО СТИПЕНДІЮ
ДИРЕКТОРА КОЛЕДЖУ**

- 1.** Стипендія директора Технолого-економічного коледжу призначається з метою підтримки студентів коледжу, які успішно навчаються, здійснюють дослідження та науково-технічні розробки, приймають активну участь в громадському житті коледжу.
- 2.** Номінальний розмір стипендії складає 120 гривень. Кількість стипендій – 4 (від кожного відділення один стипендіат).
- 3.** Стипендія призначається щорічно на конкурсних засадах розпорядженням по коледжу.
- 4.** Стипендіатами можуть бути студенти 2-4 курсів закладу.
- 5.** Висунення здійснюється загальними зборами відділення за підтримкою і клопотанням студентського деканату відділення і профспілкового комітету.
- 6.** Конкурсна комісія формується заступником директора з гуманітарної освіти і виховання.
- 7.** Матеріали з обов'язковим відображенням основних досягнень кандидатур подаються загальними зборами відділень, надруковані державною мовою на розгляд конкурсної комісії до 15 вересня заступнику директора з гуманітарної освіти.

ПОЛОЖЕННЯ ПРО СТИПЕНДІЮ МІСЬКОГО ГОЛОВИ

- 1.** Білоцерківська стипендія міського голови за заслуги в галузі освіти (далі стипендія) заснована Білоцерківською міською радою, виконавчим комітетом для відзначення кращих студентів, які навчаються у вищих навчальних закладах м. Білої Церкви.
- 2.** Стипендія присуджується міським головою за видатні досягнення у навчанні.
- 3.** Стипендія присуджується міським головою щорічно до Дня студента.
- 4.** Щороку присуджується стипендія у розмірі ____ гривень кожна.
- 5.** Висунення претендентів на здобуття стипендії здійснюється колективами навчальних закладів, що знаходяться на території м. Біла Церква.
- 6.** Листи-клопотання про висунення на здобуття стипендії подаються в управління освіти і науки Білоцерківської міської ради до 1 вересня року присудження стипендії.
- 7.** У листі-клопотання вказується :
  - дата і номер протоколу зборів, які висунули претендента на здобуття стипендії;
  - прізвище, ім'я, по-батькові, дата народження, рік вступу у навчальний заклад, група;
  - коротка характеристика претендента та його заслуги, що стали підставою для порушення клопотання щодо присудження стипендії.
- 8.** Комісія з розгляду питань щодо присудження стипендії міського голови за заслуги в галузі освіти (далі – комісія) розглядає подані матеріали у порядку, визначеному в Положенні про комісію з розгляду питань щодо присудження стипендії міського голови.
- 9.** Відбір висунутих на здобуття стипендії має проходити в обстановці високої вимогливості до оцінювання.
- 10.** Рішення про присудження стипендії приймається комісією.

11. На підставі рішення комісії приймається розпорядження міського голови про присудження стипендій.
12. Розпорядження міського голови про присудження стипендії оприлюднюється...
13. Особам, удостоєним стипендії, присвоюється звання Стипендіат. Стипендія видається щомісяця на протязі семестру.
14. Особи, яким стипендію вже було присуджено, на здобуття її повторно не висуваються.

1. Академічні стипендії Президента України призначаються студентам-відмінникам вищих навчальних закладів України та аспірантам, які найбільш відзначилися в навчальній та науковій роботі. (Розміри стипендій Президента України студентам-відмінникам та аспірантам з 1 січня 1995 р. Збільшено в 1,17 раза згідно з Постановою КМ №45 від 20.01.95)
2. Кандидати на отримання академічної стипендії Президента України висуваються вченими (педагогічними) радами вищих навчальних закладів.
3. Призначення академічних стипендій Президента України студентам вищих навчальних закладів здійснюється двічі на рік за результатами екзаменаційної сесії протягом місяця після її закінчення, аспірантам - один раз на рік наказами керівників міністерств і відомств, у функціональному управлінні яких перебувають вищі навчальні заклади.
4. Академічні стипендії Президента України студентам вищих навчальних закладів виплачуються після отримання наказу про їх

призначення з першого числа місяця, що настає після закінчення екзаменаційної сесії, аспірантам - з дня призначення стипендій.

5. Розподіл академічних стипендій Президента України між вищими навчальними закладами різних рівнів акредитації здійснюється міністерствами, відомствами, у функціональному управлінні яких вони перебувають, у межах кількості стипендій, встановленої Міністерством освіти.
6. Позбавлення студентів вищих навчальних закладів та аспірантів академічних стипендій Президента України може бути здійснено рішенням вчених (педагогічних) рад за умови затвердження його керівникам міністерств і відомств, у функціональному управлінні яких перебувають вищі навчальні заклади.

**ПОЛОЖЕННЯ
ПРО СТИПЕНДІЮ
ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ**

1. Стипендії Верховної Ради України призначаються студентам вищих закладів освіти, усіх рівнів акредитації, які найбільш відзначилися в навчальній та науковій роботі. Студентам вищих закладів освіти першого, другого рівнів акредитації стипендії Верховної Ради України призначаються після закінчення ними первого курсу; студентам третього, четвертого рівнів акредитації - після другого.
2. Кандидати на отримання стипендії Верховної Ради України висуваються вченими (педагогічними) радами вищих закладів освіти.
3. Призначення стипендій Верховної Ради України студентам вищих закладів освіти здійснюється один раз на рік за результатами літньої екзаменаційної сесії протягом місяця після її закінчення наказами керівників міністерств і відомств у функціональному управлінні яких перебувають вищі заклади освіти.

4. Стипендії Верховної Ради України студентам вищих закладів освіти виплачується після отримання наказу про їх призначення з першого числа місяця, який настає після закінчення екзаменаційної сесії.
5. Студентам вищих закладів освіти, яким призначені стипендії Верховної Ради України, видаються посвідчення стипендіата Верховної Ради України. Списки стипендіатів Верховної Ради України публікуються в газеті "Освіта України".
6. Розподіл стипендій Верховної Ради України між вищими закладами освіти різних рівнів акредитації здійснюється міністерствами, відомствами, у функціональному управлінні яких вони перебувають, у межах кількості стипендій, встановленої Міністерством освіти України.
7. Позбавлення студентів вищих закладів освіти стипендій Верховної Ради України може бути здійснено рішенням вчених (педагогічних) рад за умови затвердження його керівниками міністерств і відомств, у функціональному управлінні яких перебувають вищі заклади освіти.

ЗАТВЕРДЖЕНО

**Технолого-економічний
коледж БНАУ**

**Директор _____ Л.П. Лендрик
“ ____ ” 20 __ р.**

ПОГОДЖЕНО

**Установчою
конференцією студентів ТЕК БНАУ**

“ ____ ” 20 __ р.

Положення

про щорічний конкурс на кращу студентську групу

Технолого-економічного коледжу

Білоцерківського національного аграрного університету

1. Загальні положення

Основу функціонування коледжу складає процес навчання та виховання студентської молоді, формування кваліфікованого фахівця.

Навчально-виховний процес має забезпечувати актуалізацію теоретичних знань студентів, спрямовувати їх у практичну площину, звертати увагу молоді на найгостріші соціальні проблеми сьогодення, формувати їх соціальну зрілість.

Положення про щорічний конкурс на кращу студентську групу Технолого-економічного коледжу БНАУ розроблено відповідно до закону України «Про вищу освіту», Національної доктрини розвитку освіти України, Положення про вищий заклад освіти, Концепції гуманітарної освіти в Україні та інших нормативних документів МОНУ, а також Положення ТЕК БНАУ.

2. Мета та завдання

Конкурс на кращу студентську групу проводиться з метою:

❖ Стимулювання пізнавальної діяльності студентів та формування у них активної життєвої позиції;

- ❖ Підвищення якості навчання студентів;
- ❖ Активізації пошуково-дослідної роботи;
- ❖ Розвитку суспільної та громадянської діяльності студентів;
- ❖ Виявлення та підтримки обдарованої і талановитої молоді;
- ❖ Подальшого розвитку потенціалу та творчих здібностей студентської молоді;
- ❖ Залучення студентів до художньо-естетичної діяльності;
- ❖ Розвитку духу корпоративізму у студентському середовищі;
- ❖ Дотримання трудової дисципліни та норм поведінки під час навчання і в побуті.

Стратегічними завданнями конкурсу є:

- ❖ Пошук дієвих форм роботи щодо формування соціально зрілої, морально і фізично здорової людини, професійно кваліфікованого фахівця;
- ❖ Пропагування кращих взірців співпраці студентів з викладацьким складом коледжу з метою отримання професійних знань, умінь та навичок;
- ❖ Вивчення, узагальнення та пропагування ефективних форм роботи студентського самоврядування;
- ❖ Організація роботи щодо згуртування, професійного спрямування, правової освідченості, морально-етичного виховання студентського колективу;
- ❖ Посилення згуртованості студентських груп;
- ❖ Зміцнення навчальної дисципліни;
- ❖ Покращення іміджу коледжу на всіх рівнях.

2. Умови, порядок і терміни проведення конкурсу

Конкурс проводиться щорічно протягом навчального року і завершується підведенням підсумків та визначення переможців до Міжнародного Дня Студентів.

Конкурс проводиться в два етапи:

- До 25 вересня поточного року на кожному відділенні конкурсною комісією визначається та узагальнюється

результативність роботи академічних груп у відповідності до розроблених критеріїв, визначаються переможці на відділенні.

+ До 25 жовтня поточного року конкурсна комісія коледжу розглядає подання комісій, вивчає матеріали кращих груп віддіlenь, підводить підсумки конкурсу, визначає переможців.

До складу конкурсної комісії відділення входять:

- ❖ Завідувач відділення;
- ❖ Голова студентської ради відділення;
- ❖ Голови студентських рад гуртожитків;
- ❖ Голови студентських рад груп;
- ❖ Куратори груп.

Обов'язки конкурсної комісії:

- ❖ Збір та обробка даних про всебічні досягнення студентських груп;
- ❖ Оформлення поточної документації у вигляді протоколів засідань конкурсної комісії;
- ❖ Підготовка наказу про нагородження переможців первого етапу конкурсу;
- ❖ Оформлення подання на студентську групу-переможця первого етапу конкурсу.

Для підведення підсумків на другому етапі конкурсу в коледжі створюється конкурсна комісія у складі:

- ❖ Заступник директора з виховної роботи;
- ❖ Завідувачі віддіlenь;
- ❖ Голова студентського парламенту коледжу;
- ❖ Голова студентського профкому коледжу;
- ❖ Голови студентських рад віддіlenь;
- ❖ Голови студентських рад гуртожитків;

4. Критерії оцінки

Студентська група оцінюється за рейтингом, який включає парламенти підсумкової успішності, науково-дослідної роботи та громадської активності студентів.

При підведенні підсумків враховуються наступні показники:

- ❖ Успішність груп;
- ❖ Чисельність іменних стипендіатів;
- ❖ Кількість відрахованих;
- ❖ Участь в предметних олімпіадах різних рівнів;
- ❖ Участь у наукових конференціях;
- ❖ Наукові публікації;
- ❖ Участь у художній самодіяльності;
- ❖ Участь у спортивному житті коледжу;
- ❖ Участь у роботі громадських організацій коледжу, міста, району.

5. Підведення підсумків та заохочення

Підсумки конкурсу підводяться журі і затверджуються директором коледжу. Підсумки конкурсу висвітлюються у коледжанській газеті «Студентський вісник» та через офіційний сайт коледжу до Міжнародного Дня Студента.

Краща група за результатами конкурсу нагороджується грамотами та іншими видами заохочення.

**МІНІСТЕРСТВО АГРАРНОЇ ПОЛІТИКИ ТА ПРОДОВОЛЬСТВА
УКРАЇНИ
ТЕХНОЛОГО-ЕКОНОМІЧНИЙ КОЛЕДЖ БНАУ**

ЗАТВЕРДЖЕНО
Технолого-економічний коледж
БНАУ
Директор

Л.П. Лендрик
“ ____ ” 20__ р.

ПАСПОРТ
ГРУПИ _____
на 20__ / 20__ навчальний рік

Розглянуто і затверджено
на засіданні парламенту коледжу

Протокол № __ від «____» _____
20__ р.
Голова парламенту коледжу _____

Загальні відомості

Відділення _____

Група _____

Голова ради групи _____

Куратор групи _____

Кількість студентів, які навчаються за державним замовленням _____

Кількість студентів, які навчаються за контрактом _____

I Організаційна робота

2.	Участь в органах самоврядування:			
	- міста	20		
	- області	25		
	- регіону	25		
3.	Участь групи в профорієнтаційній роботі	5 за одного абітурієнта		
4.	Організація самоврядування в групі	0-10		
5.	Ведення документації групи	0-30		

6.	Наявність фотолітопису групи	0-50		
7.	Участь у благодійних акціях	0-30		
8.	Керівництво гуртком	30		
9.	Робота в соціальній студентській службі	0-25		
10.	Участь у волонтерському руси	0-25		
11.	Інше	0-10		

ІІ Навчальна робота

№ п/п	Вид роботи	Максимальна кількість балів	Встановлено балів	Примітка
1	2	3	4	5
1.	Кількість відмінників у групі за підсумками останньої сесії	10 за кожного		
2.	Кількість студентів, які навчаються на 4 і 5 (на 7-12 б.)	5 за кожного		
3.	Кількість студентів, на навчаються на 3 (на 5-6 б.)	-3 за кожного		
4.	Іменні стипендіати			
	- Директор	10		

	- Місто	15		
	- Область	20		
	- Верховна Рада	30		
	- Президента	50		
5.	Наявність в групі студентів, які отримали від установ та організацій:	10 за кожного		
	- відзнаки			
	- премії			
	- подяки			
	- грамоти			
	- інші види заохочення			
6.	Кількість студентів, які мають незадовільні оцінки (борги за попередній семестр)	-20 за кожного		

7.	Середній бал навчання у групі			
	Від 4-5	50		
8.	Кількість годин пропущених студентами без поважних причин			
	Більше 20	-80		
	Більше одного			
	Більше 50	Не бере участі у конкурсах		
9.	Індивідуальна участь у предметних олімпіадах:			
	- в коледжу	3 за кожного		
	- в місті	10 за кожного		
	- в області	20 за кожного		

	- в регіоні	20		
	- Всеукраїнських	50		
	- Міжнародних	50		
	- МАН	50		
10.	Призери олімпіад:			
	- в коледжі			
	І	20		
	ІІ	15		
	ІІІ	10		
	- в місті			
	І	50		
	ІІ	35		
	ІІІ	20		
	- в області			
	І	60		
	ІІ	50		
	ІІІ	40		
	- в регіоні			
	І	60		
	ІІ	50		
	ІІІ	40		
	- Всеукраїнських			
	І	100		
	ІІ	80		
	ІІІ	60		
	- Міжнародних			
11.	Відвідування бібліотеки,	0-15		

	читацького залу			
12.	Участь у предметних гуртках	15		
13.	Участь у конкурсах з навчальних дисциплін	15		
14.	Дописки в газети:			
	- «Медіа коледж»	20		
	- Публікація	30		
	- «Юріївський літопис»	20		

ІІІ Культурно-масова робота

№ п/п	Вид роботи	Максимальн а кількість балів	Встановлено балів	Примітка
1	2	3	4	5
1.	Участь в організації та проведенні позанавчальних виховних заходів:			
•	• Вечори			
	- Участь 50 % групи	5		
	- Підготовка і проведення	0-20		
	• Екскурсії, подорожі			
	Місто, район, міжнародні	20-100		
2.	Участь у конкурсах:			

	- коледжанських	0-10		
	- міських	0-20		
	- обласних	0-30		
	- регіональних	0-30		
	- Всеукраїнських	0-50		
	- Міжнародних	0-50		

3.	Робота в музеях коледжу	0-20		
4.	Участь у краєзнавчій роботі	0-30		
5.	Участь в гуртках аматорського мистецтва і спортивних секціях	10 за кожного		
6.	Дотримання правил внутрішнього розпорядку, техніки безпеки, норм поведінки у навчальній, позанавчальній діяльності та побуті :			
	- наявність доган та стягнень за наказом директора	- 40 за одне		
7.	Робота на закріплений території	0-10		

8.	Стан та оформлення закріплених аудиторій	0-20		
9.	Чергування в корпусах, їдальні, буфеті, гуртожитках	1-10 за II тижні		
10.	Участь у різноманітних спортивних заходах (завоювання призовних місць)			
	- на рівні коледжу	0-20		
	- на рівні міста	0-40		

Рейтингова оцінка групи

Всього балів: _____

Куратор _____

Голова ради групи _____

Члени конкурсної комісії _____

Заступник директора з виховної роботи _____

Завідувач відділення _____

Голова студентського парламенту коледжу _____

Голова студентського профкому коледжу _____

Голови рад відділень _____
_____
_____

Голова рад гуртожитків _____
_____

Положення про організацію відпрацювань пропущених навчальних занять

Ще з перших днів навчання куратору групи необхідно повідомити студентів, що за кожний пропуск занять повинна бути звітність: якщо захворіли - зателефонувати куратору, старості, викликати лікаря і обов'язково отримати довідку про стан здоров'я, на якій мають бути штамп лікувального закладу і печатка лікаря.

Куратор повинен ознайомити студентів зі змістом "Положення про організацію відпрацювань пропущених навчальних занять".

1. З метою підвищення відповідальності студентів, зменшення пропусків навчальних занять, відпрацювання лекцій і практичних занять проводиться за допусками в позанавчальний час згідно з графіком відпрацювань (в разі пропущення навчальних занять у кількості ЗО і більше навчальних годин).

2. Допуск на відпрацювання, який реєструється в спеціальному журналі, видає завідувач відділення. Без цього документа викладач не має права допускати студента до відпрацювання.

3. У триденний термін після виходу на заняття студент повинен подати куратору документи, що пояснюють причину пропуску.

4. Під час відпрацювання заняття необхідно вимагати від студентів достатньо повного та якісного знання теоретичного матеріалу та засвоєння практичних навичок з конкретної теми відповідно до відведені кількості годин згідно з навчальним планом.

5. Під час відпрацювання лекцій студент зобов'язаний подати конспект та обов'язковим елементом відпрацювання є співбесіда з лектором, якщо тема не виноситься на практичне чи семінарське заняття.

6. Пропущені навчальні заняття у зв'язку з доночством, укладанням шлюбу, у разі смерті найближчих родичів, викликами до військкомату відпрацьовуються на наступних заняттях з пропущеної дисципліни.

7. Навчальні заняття, пропущені студентами по хворобі, відпрацьовуються за індивідуальними графіками, затвердженими завідувачем відділення.

8. Викладач повинен зазначити в допуску дату відпрацювання та виставити оцінку. Ці дані зразу ж переносяться в навчальний журнал.

9. Навчально-матеріальне оснащення відпрацювання пропущених навчальних занять забезпечується лаборантами відповідних кабінетів (лабораторій).

10. Питання відпрацювання пропущених занять регулярно розглядається на засіданнях циклових методичних комісій; графіки консультацій викладачів затверджуються головами циклових методичних комісій.

11. Контроль за відпрацюванням здійснюють заступники директора з навчальної роботи і практичного навчання, завідувачі відділень та голови циклових методичних комісій.

Положення розроблено на підставі наказів МОН України від 2.06.1993р. № 161, МОЗ України від 16.04.1996р. №78 та правил внутрішнього розпорядку.

До п'ятого числа кожного місяця куратор групи повинен здати звітність про пропуски занять завідувачу відділення, де обов'язково в графі вказати наявність довідки чи іншого документа, що виправдовує пропуск навчальних занять.

Всі наявні документи повинні бути правильно оформлені: на довідці - штамп лікарняного закладу, печатка лікаря, заява чи пояснівальна - написані за встановленою формою.

Положення про проведення олімпіади з дисципліни

Мета олімпіади:

- ❖ сприяти формуванню і закріплению спеціальних умінь і навичок, підвищенню рівня грамотності студентів з дисципліни, ефективності її вивчення;
- ❖ розвивати здатність студента виконувати творчі завдання, працьовитість, самостійність, відповідальність, зібраність, організованість.

Організація олімпіади і умови проведення

1. Завдання для олімпіади єдині для всіх учасників, розробляються викладачами коледжу не менше як у трьох варіантах, затверджуються заступником директора з навчальної роботи і зберігаються в нього.

2. Конверт розкривається перед початком виконання завдання головою журі, в присутності всіх його членів. Учасники олімпіади одержують чисті листи з штампом коледжу. Час здачі роботи фіксується.

3. Роботи перевіряються членами журі, обговорюються допущені помилки і недоліки. Виконання кожної задачі оцінюється за дванадцятибалльною шкалою. Потім підраховується загальна кількість балів, набраних кожним учасником та кожною навчальною групою.

4. Журі складає протокол, у якому визначаються місця груп із зазначенням загальної кількості балів. Навчальні групи, що зайняли три перші місця, оголошуються призерами олімпіади.

У протоколі вказується також по звищі учасників, що зайняли перші три місця і кількість набраних ними балів. При однаковій кількості балів більш високе місце присуджується тому учаснику, який витратив на виконання роботи менше часу.

Учасники олімпіади/іцо зайняли перші три місця, оголошуються призерами олімпіади. Переможці олімпіади відмічаються наказом і нагороджуються грамотами, подарунками.

5. Протокол журі і матеріали олімпіади здаються заступнику директора з навчальної роботи.

6. Призери олімпіади є учасниками обласної олімпіади.

Додаток 2

Затверджую Заступник директора
з навчальної роботи

Положення

про проведення конкурсу "Кращий студент з навчальної дисципліни"

1. Мета конкурсу:

- ❖ підвищити інтерес студентів до навчання; визначити рівень підготовки ; з дисципліни і підвищити якість знань;
- ❖ активізувати самостійну роботу студентів.

2. Умови проведення

Перший тур конкурсу - в навчальних групах і охоплює всіх студентів. Організація і проведення покладається на викладачів дисципліни. Головну увагу при підведенні підсумків первого етапу звертається на показники навчання з дисципліни, участь у роботі гуртків, виготовлення і ремонт наочних посібників, написання рефератів, участь у конкурсах, вечорах з дисципліни, КВКтощо.

Другий, тур конкурсу-олімпіада, з дисципліни (див. Положення про проведення олімпіади). У ній беруть участь представникиожної навчальної групи, що зайняли перші три місця на першому етапі. Організація і проведення олімпіади покладається на предметну комісію. Після визначення сумарної кількості балів, що набрані кожним учасником на першому і другому етапах, визначаються місця.

Студенти, що зайняли перші три місця є призерами конкурсу. Переможці конкурсу відмічаються наказом по коледжу, нагороджуються грамотами і оголошуються кращими з дисципліни.

Результати конкурсу оформляються на стенді "Кращі студенти з дисципліни".

Планування виховного процесу

Алгоритм складання плану виховної роботи

1. Вивчення студентів і колективу групи (отримання демографічних, медичних, психологічних, педагогічних даних про сім'ю, соціальне і матеріальне становище, стан здоров'я, рівень розвитку, вихованості, індивідуальних особливостей студентів).

2. Планування виховної роботи, що включає в себе формулювання проблем у вихованні студентів, визначення завдань виховання і безпосереднє складання плану роботи, проектування діяльності.

3. Організація, проведення і корегування діяльності відповідно до завдань і плану, проведення виховних заходів (ранків, походів, екскурсій тощо).

4. Аналіз і оцінка підсумків роботи, які відображаються на рівні вихованості студентів (спостереження за ними, анкетування дають змогу порівняти прогнозований рівень із результатом, ставити нові завдання, зробити висновки про власні недоліки в роботі тощо).

Пам'ятка з перевірки планів роботи кураторів груп

Титул: інформація про групи і куратора групи.

1. Характеристика групи:

- кількісний та якісний склад;
- наявність «категорійних» студентів;
- наявність правопорушень;
- власні спостереження міжособистісних стосунків у групі;
- висновки.

2. Аналіз роботи з групою за попередній рік:

- проблема і форми її розв'язання;
- результативність обраних форм;
- причини недоліків у роботі з групою;
- виявлення позитивних і негативних тенденцій;
- висновки;
- чітко сформульовані 2—4 завдання на поточний навчальний рік.

3. Зміст плану.

1) Загальні заходи з групою:

- форми роботи з групою повинні враховувати вікові особливості студентів;
- спрямованість тем на виконання поставлених завдань;

2) робота з батьками:

- орієнтовна тематика батьківських зборів на семестр;
- спільні з батьками форми роботи;
- індивідуальні форми роботи;

3) індивідуальна робота:

- робота з обдарованими студентами;

- робота з студентами, які потребують підвищеної педагогічної уваги;
- робота з «категорійними» студентами;

4) робота зі збереження життя і здоров'я:

- інструктажі;
- зустрічі з фахівцями;
- тематичні бесіди;

5) робота з органами студентського самоврядування:

- засідання активу;
- навчання активу;
- колективні творчі справи;
- інші форми роботи.

Висновки за результатами перевірки:

- зауваження;
- рекомендації щодо усунення недоліків;
- підпис перевіряльника;
- дата перевірки.

ОРІЄНТОВНІ ВИМОГИ ДО ПЛАНУ ВИХОВНОЇ РОБОТИ

1. Відображення у вступі стислого аналізу виховної роботи за минулій рік, оцінка її ефективності. Аналіз рівня вихованості студентів, знань та організаторських умінь педагогічних працівників. Розкриття недоліків у виховній роботі, їх причин. Аналіз соціально-психологічних умов виховання в сучасний період. Визначення основних напрямків виховання на певний проміжок часу. Визначення мети.

2. Обґрунтування стережневих практичних завдань на рік, навчальну чверть, їх конкретизація в кожному розділі.

3. Свідомий відбір змісту, форм і методів роботи зі студентами, викладачами, батьками, громадськими організаціями відповідно до завдань, особливостей навчального закладу, традицій, соціально-педагогічних умов виховання в мікрорайоні, в сім'ях та ін. Національне спрямування змісту виховання.

4. Визначення структури плану (організація методичної роботи з педагогічними працівниками. Організація діяльності студентів. Соціально-педагогічна допомога студентам, які потребують особливої уваги. Профілактика правопорушень студентів. Антинаркотична, антиалкогольна пропаганда. Робота з батьками. Координація діяльності з позанавчальними закладами та іншими соціальними інституціями. Аналіз виконання).

5. Врахування інтересів, потреб студентів, побажань і порад викладачів, батьків, представників громадських та державних організацій, умов

навчально-виховної роботи в закладі. Залучення психологів до планування роботи.

6. Дотримання принципів національного виховання. Планування колективних творчих справ, спрямованих на формування соціально цінної позиції студентів, їхніх організаторських умінь, пізнавальної, практично-трудової, економічної, екологічної, правової, художньо-естетичної, комунікативної культури на зміцнення емоційно-вольової сфери.

7. Узгодження з планами всіх виховних центрів (клубів, гуртків, бібліотек).

8. Відображення логіки виховного процесу, зворотнього зв'язку управління, що дає змогу встановити: наскільки ефективна запланована діяльність, чи забезпечено розвиток студентів, чи забезпечено ефективність організаторських умінь педагогічних працівників.

9. Реальність виконання. Можливість коректування змін відповідно до безперервно поновлюваної інформації про студентів.

ПЛАНУВАННЯ РОБОТИ КУРАТОРА ГРУПИ

Розбудова незалежної держави ставить нові вимоги до виховної функції коледжу. Тому плануванню роботи куратора групи слід приділяти належну увагу. Складається план на півріччя (це питання вирішує адміністрація коледжу), має бути враховано умови роботи коледжу, її оточення, контингент батьків, особливості колективу групи (кількість студентів у групі, їхні нахили, здібності, умови життя тощо).

Орієнтовна схема плану роботи куратора групи може мати такий вигляд:

1. Вступ:

- ❖ психолого-педагогічна характеристика колективу групи;
- ❖ підсумки роботи минулого навчального року і завдання на новий навчальний рік (бажано враховувати результати педагогічного консультуму, особливо, якщо куратор групи працює в даній групі перший рік).

2. Організаційні питання:

- ❖ розподіл доручень між студентами;
- ❖ робота з активом групи;
- ❖ участь у роботі студентських організацій.

3. Виховна робота в контексті системи національного виховання:

- ❖ виховання національної культури;
- ❖ суспільно корисна пізнавальна праця;
- ❖ трудове виховання;
- ❖ економічне виховання;

- ❖ профорієнтаційна робота (з орієнтацією на місцеві виробництва);
- ❖ спортивно-оздоровча робота;
- ❖ морально-етичне виховання;
- ❖ екологічне виховання;
- ❖ естетичне виховання;
- ❖ туристсько-краєзнавча робота;
- ❖ статеве виховання.

4. Індивідуальна робота зі студентами:

- ❖ виховання свідомого ставлення до навчання;
- ❖ робота зі студентами, схильними до правопорушень;
- ❖ робота з обдарованими дітьми, розвиток творчих здібностей студентів;
- ❖ робота з попередження дитячого травматизму.

5. Робота з викладачами, які працюють у групі:

- ❖ формування єдиних вимог до студентів;
- ❖ виховання культури розумової праці;
- ❖ організація позанавчальної роботи з навчальних предметів;
- ❖ організація позанавчального читання.

6. Робота з батьками:

- ❖ тематика батьківських зборів групи;
- ❖ організація психолого-педагогічної освіти батьків;
- ❖ робота з батьківським комітетом групи;
- ❖ індивідуальна робота з батьками;
- ❖ зв'язок з підприємствами, де працюють батьки студентів.

ОРИЄНТОВНА СХЕМА ПЛАНУ ВИХОВНОЇ РОБОТИ КУРАТОРА ГРУПИ

1. Мета і завдання виховного процесу.
2. Проблема коледжу.
3. Проблема колективу групи.
4. Діагностичне анкетування.
5. Заповіді.
6. Відомості про студенів групи.
7. Характеристика групи.
8. Самоврядування.
9. Розділи:

- ❖ Загальноколеджанські заходи;
- ❖ Виховні години (тематика);

- ❖ індивідуальні бесіди;
- ❖ індивідуальні бесіди з батьками;
- ❖ патронаж окремих батьків;
- ❖ відвідування занять;
- ❖ робота з викладачами - предметниками;
- ❖ загальні поради.

НА ДОПОМОГУ У ПЛАНУВАННІ

Структура плану виховної роботи:

1. Аналіз рівня вихованості студентів і розвитку колективу:

- рівень суспільної активності, традицій, мікроклімат в колективі, культура поведінки, ступінь розвитку самоуправління, громадська думка, позиції батьків щодо дотримання єдиних педагогічних вимог та інше.

Такий аналіз визначає реальні конкретні виховні завдання.

2. Основні виховні заходи щодо організації й розвитку студентського колективу:

- виховні години, збори, трудові справи, походи, екскурсії, зустрічі, конкурси, робота творчих груп за інтересами, участь у вікторинах, виставках, відвідування театрів, музеїв тощо.

3. Індивідуальна робота зі студентами:

- методи і прийоми залучення конкретних студентів до підготовки та проведення відповідних справ.

4. Організація охорони життя та інтересів підлітків.

5. Робота з батьками:

- форми роботи залучення батьків до навчально-виховного процесу; відвідування дітей вдома; консультації, лекторії, форми допомоги батькам.

Варіанти плану

I Варіант:

1. Аналіз рівня вихованості студентів: Виховні завдання.
2. Основні виховні заходи.
3. Індивідуальна виховна робота.
4. Заходи щодо охорони життя і здоров'я студентів.
5. Робота з батьками

II Варіант:

1. Характеристика групи.
2. Організація студентської групи.
3. Взаємодія з викладачами - предметниками, керівниками гуртків, адміністрацією.

4. Взаємодія з громадськими організаціями, дитячими та юнацькими організаціями.
5. Робота з сім'єю.

III Варіант:

1. Вступ.
2. Організація виховної діяльності. Розвиток колективу.
3. Розвиток особистості, індивідуальний підхід.

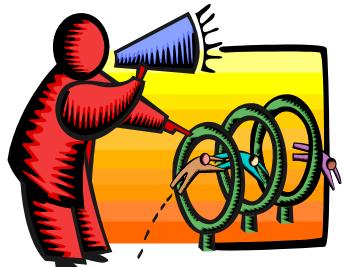
IV Варіант:

1. Короткий аналіз виховної роботи за минулий рік. Завдання на новий.
2. Позакласна виховна година з студентським колективом, окремими студентами.

КАЛЕНДАР ПАМ'ЯТНИХ ДАТ

1 січня	Новий рік
6 січня	Різдво Христове (Свят-вечір)
19 січня	Водохреста
25 січня	Тетянин день
14 лютого	День святого Валентина – День закоханих
8 березня	Міжнародний жіночий день
	Великдень (Пасха)
1 травня	Міжнародний день солідарності трудящих
15 травня	Міжнародний день сім'ї
1 червня	Міжнародний день захисту дітей
	День Святої Трійці
28 червня	День Конституції
7 липня	Свято Івана Купала
24 серпня	День Незалежності України
1 вересня	День знань

11 вересня	Усікновення глави Іоанна Предтечі
21 вересня	Різдво Пресвятої Богородиці
30 вересня	Свято Віри, Надії, Любові та матері їхньої Софії
14 жовтня	Покрова Пресвятої Богородиці
17 листопада	Міжнародний день студентів
4 грудня	Введення до храму Пресвятої Богородиці, Третя Пречиста
19 грудня	Святителя Миколи Чудотворця

КАЛЕНДАР ОСНОВНИХ МАСОВИХ ЗАХОДІВ

Серпень:

1. Засідання циклової комісії кураторів.
2. Педагогічна рада на тему “Підсумки роботи за 2004-2005 н.р.”
3. Всеукраїнський конкурс творчих проектів “Місто очима молодих”.

Вересень:

1. Свято День знань та посвята в студенти.
2. День міста. Свято квітів.
3. Вечір знайомств для першокурсників.
4. Засідання циклової комісії кураторів.
5. Запис у гуртки аматорського мистецтва.
6. Обласний конкурс молодих авторів у жанрах друкованих ЗМІ, телебачення, радіо “Журналістський першоцвіт”.
7. Всеукраїнський конкурс “Молода економіка”.
8. Всеукраїнський конкурс “Шляхами молодіжних трудових загонів”.
9. Виставка-конкурс робіт молодих художників Київської області “Палітра тисячоліть”.

Жовтень:

1. День працівника освіти. День людей похилого віку.
2. Розиграш Кубка директора серед команд КВН коледжу.
3. Всеукраїнський фестиваль команд КВН “Жемчужина у моря”.
4. Урочисті проводи юнаків міста до лав Збройних сил України.
5. Міський конкурс “Mic Академія – 2005”.

Листопад:

1. Зустріч міського голови з молодіжним активом міста.
2. Міська молодіжна програма “Молодіжний марафон “Контакт” (в рамках акції “Молодь проти СНІДу”).
3. V розиграш Кубка міського голови серед команд КВН міста.

Грудень:

1. Концерт та виставка робіт вихованців Центру дитячо-юнацьких клубів за місцем проживання “Зимовий вернісаж”.

Січень:

1. Міський конкурс програм та проектів молодіжних громадських організацій, що сприяють соціальному становленню і розвитку молоді, реалізації її суспільного-корисних ініціатив.

Лютій:

1. Святковий вечір, присвячений врученню міської молодіжної літературно-мистецької премії за 2004 рік.
2. Обласний фестиваль молодіжних аматорських театральних колективів “Театральна вертикаль”.
3. Свято в мікрорайоні “Зиму проводжаємо, весну закликаємо”.

Березень:

1. Міська виставка-конкурс робіт молодих майстрів декоративно-вжиткового мистецтва та народних промислів “Краса руками молодих”.
2. Обласний конкурс бізнес-планів підприємницької діяльності серед молоді.
3. Міський фестиваль родинної творчості “Живи, мій роде калиновий!”.
4. Міський конкурс на краще виконання патріотичної пісні до Дня народження Т.Г.Шевченка.

Квітень:

1. Міський (відбірковий) етап конкурсу проектів на здобуття Грантів Президента України.
2. Обласний чемпіонат команд КВН Київщини.
3. Всеукраїнський фото конкурс “Молоде обличчя України”.
4. Міська молодіжна акція по озелененню міста “Квітуче місто”.
5. Міська студентська акція “Чистий берег”.
6. Звіт-огляд гурткової роботи вихованців дитячо-юнацьких клубів за місцем проживання “Весняний зорепад”.
7. Міжнародний фестиваль молодіжних театрів “Рампа – 2005”.

Травень:

1. Молодіжна акція “Молодь – за здоровий спосіб життя” до Всесвітнього дня боротьби з тютюнопалінням.
2. Перший (міський) етап Всеукраїнського конкурсу кращих творів молодих українських літераторів “Гранослов”.
3. Всеукраїнський молодіжний фестиваль “Перлинин сезону”.
4. Всеукраїнський заочний конкурс дитячих колективів та виконавців “Хай здійсняться дитячі мрії” Всеукраїнського благодійного фонду Надії і Добра.
5. Всеукраїнський фестиваль сучасної пісні та популярної музики “Червона рута”.

Червень:

3. Конкурсно-розважальна програма до Дня захисту дітей.
4. В рамках святкування Дня молоді:

- Музична програма “Молодіжна фіеста на арт-майдані”;
- Майдан молодіжних та дитячих громадських організацій;
- Виставка робіт молодих майстрів декоративно-вжиткового мистецтва;
- Виставка робіт молодих художників;
- Виставка робіт юних техніків;
- Фестиваль хіп-хоп музики “Рупор епохи”;
- Рок-фестиваль “Простір звуку”;
- Молодіжна шоу-програма;
- Виступ молодих виконавців авторської пісні;
- Молодіжна акція “Молодь проти наркотиків” до Міжнародного дня боротьби з наркотиками.

НАРОДНИЙ КАЛЕНДАР

1. Знаменні свята й урочистості:

- День Незалежності України (24 серпня)
- День Конституції України (28 червня)
- День Соборності України (22 січня)
- Свято Козацької слави (2-5 серпня) та ін.

2. Загальнонаціональні свята:

- День Знань
- День Матері
- День Батька
- День Родини

3. Регіональні урочистості, приурочені до певних історичних подій в минулому, специфічним видам трудової діяльності.

4. Релігійні свята:

- День Андрія
- День Миколи

- Щедрий вечір
- Святвечір
- Різдво
- Водохреста
- Стрітення
- Великдень
- Івана Купала
- Покрови Матері Божої

5. Родинний календар, який охоплює важливі дати, віхи життя сім'ї, кожного її члена.

Новий рік 1 січня

Новий рік – одне з найдавніших і найпопулярніших календарних свят. У давніх слов'ян, як і в багатьох землеробських народів Європи, рік розпочинався навесні. Після прийняття християнства за греко-візантійським обрядом початком церковного та громадянського року стало 1 вересня. З 1700 року Петро I увів у Росії січневе літочислення, проте на Україні під впливом Литви й Польщі, які захопили в XIV – XV ст. більшу частину її території, традиція зустрічі Нового року 1 січня існувала ще з кінця XIV ст., хоч і тривалий час на визнавалася широкими масами.

Різдво Христове (Свят-вечір) 6 січня

З вечором напередодні Різдва пов'язано багато звичаїв і обрядів. Так, 6 січня нічого не їдять до вечора, поки не з'явиться перша зірка на небі. До святої вечері готовуть чітко визначену кількість страв (7, 9 чи 12), використовуючи всі наявні продукти, за винятком скоромних.

На Святий вечір прийнято вшановувати померлих і живих родичів. Для перших залишають рештки їжі на столі (мити посуд у цей день вважається за гріх). До рідні посилають дітей зі святковими стравами. Приймаючи їх, господарі дякують і теж передають відповідні страви зі свого столу. Це символізує спорідненість сімей, їхню приязнь і взаємну щедрість.

Водохреща

19 січня

Знаменує собою завершення дванадцятиденного періоду святок. Вечір напередодні Водохреща немовби повторює обряд багатої куті, але в дещо скороченому вигляді. Весь день 18 січня дотримуються суворого посту. Надвечір ідуть до церкви, де відбувається святкова служба, яка завершується освяченням води.

Саме свято Водохреща відбувається на річці або біля струмка.

Тетянин день

25 січня

Це свято студентів. Цей день пронизаний весняним радісним настроєм, незважаючи на січневі морози чи відлигу.

Заснував це свято фаворит імператриці Єлизавети Шувалов, коли схвалив проект Московського університету, розроблений Ломоносовим, добився затвердження документа Сенатом і подав його на підпис Єлизаветі Петрівні. Він намагався приурочити відкриття навчального закладу (першого в царській Росії) до імені своєї матінки Тетяни Петрівни. “Дарую тобі університет”, - сказав він їй, коли імператриця підписала Указ про його заснування – “для підготовки вчених синів держави”.

День святого Валентина, День закоханих

14 лютого

В III ст. н. е. Римський імператор видав наказ, який забороняв людям одружуватися. Він вважав, що обов'язок чоловіка – бути хоробрим солдатом, боронити Рим, а шлюб утримує його вдома.

Молодий єпископ Валентин, порушуючи імператорський наказ, таємно вінчав закоханих. Виявивши цю “злочинну діяльність”, імператор наказав кинути порушника до в'язниці, а потім стратити.

14 лютого, перед стратою, Валентин послав коханій дівчині прощальну записку з підписом – “Від Валентина”. Дата смерті священика, який став на захист закоханих, і дала початок святкуванню Дня святого Валентина.

Міжнародний жіночий день

8 березня

Історію цього свята пов'язують з ім'ям Клари Цеткін, яка створила жіночий революційний загін: вирішила спрямувати нестримну енергію жінок на боротьбу з експлуататорами. Створення загону було справою не одного дня, але вибір числа належав Кларі Цеткін, яка пов'язала народження нового загону з жіночим святом. Сьогодні цей день святкується, як початок весни, жіночої краси, ніжності та душевної мудрості.

Великдень (Пасха)

Відзначається у першу неділю після весняного рівнодення і повного місяця. Це найзначніше християнське свято на честь Світлого Христового Воскресіння.

У народному побуті Великдень чітко утримує елементи язичницької весняної ритуалістики: випікання обрядового печива, фарбування яєць, ігри, танці й розваги молоді, вшанування предків, очисні обряди тощо.

Міжнародний день солідарності трудящих

1 травня

1 травня 1886 року в м. Чикаго робітники організували страйк з вимогою встановити 8-годинний робочий день. Страйк та демонстрація закінчились кривавою сутичкою з поліцією.

Тривалий час Першотравень був символом революції та класової боротьби. Але з 1992 року Міжнародний день солідарності трудящих змінив свою назву на свято Весни та Праці.

Міжнародний день сім'ї

15 травня

Це свято засновано Генеральною Асамблеєю ООН в 1993 році. Установлення цього дня має звернути увагу світової спільноти на численні проблеми сім'ї. Особливо на сім'ї потерпілих в результаті військових дій, постраждалих від злиденності та СНІДу. Змущені боротися за елементарні умови існування, ці сім'ї потребують підтримки і повинні отримати її.

Міжнародний день захисту дітей

1 червня

Цей день не тільки веселе свято для дітлахів, але й нагадування суспільству про необхідність дотримання умови для формування гармонійної особистості.

Перший Міжнародний день захисту дітей було відзначено в 1950 році.

День Святої Трійці

Зелені свята – українська назва християнського свята Трійці, що відзначається на 50-й день після Пасхи. Здавна вони знаменували завершення весняного і початок літнього календарного циклу.

Напередодні зеленої неділі, у суботу, що називалася клечальною, обов'язково прикрашали подвір'я та господарські будівлі клечанням – зеленими гілками клену, верби, акації, ясеня, горіха, дуба тощо.

День Конституції

28 червня

Прийняття Конституції 28 червня 1996 року закріпило правові основи незалежної України, її суверенітет і територіальну цілісність. Це було важливим кроком у забезпеченні прав людини і громадянина в нашій країні, сприяло дальному підвищенню міжнародного авторитету України на світовій арені.

Свято Івана Купала

7 липня

Це день літнього сонцевороту. Свято супроводжується своєрідною обрядовістю та піснями. З давніх-давен в Україні дівчата й хлопці виходять із села з радісними співами, розкладають вогнища на горі або десь у лісі поблизу річки, танцюють навколо вогнища та стрибають через вогонь. Ранком до сходу сонця вмиваються росою на красу.

День Незалежності України

24 серпня 1991 року Верховна Рада України прийняла важливий документ державотворення – Акт проголошення незалежності України.

Проголошення цього Акта відзначають в Україні як державне свято – День Незалежності. В цьому документі було проголошено створення нової незалежної держави Україна, підтверджено єдність і недоторканість її території.

Міжнародний день студентів

17 листопада

Міжнародний день студентів було проголошено на міжнародних студентських зборах у Лондоні в 1941 році в пам'ять про антифашистські виступи чеських студентів у листопаді 1939 року, що закінчилися 17 листопада масовими каральними операціями проти них.

КАЛЕНДАР РОБОТИ КОЛЕДЖУ

День тижня	Тиждень	Зміст	Час
Понеділок	1-4	Засідання адміністративної ради	15:30
	1-4	Робота предметних гуртків	15:00
	1-4	Заняття ансамблю народних інструментів	За граф
	1-4	Заняття гуртка бандуристів	За граф.
	1-4	Заняття СТеМ	За граф.
	1,3	Міністерство національно-культурного відродження	15:30
	2,4	Міністерство навчально-наукової роботи	15:30
Вівторок	3	Засідання методичної ради	15:30
	1-4	Засідання ради музею	17:00
	2	Засідання батьківського комітету	17:00
	1	Засідання комісії по профілактиці правопорушень	15:30

	1-4	Заняття СТЕМ	За граф.
	4	Заняття ОМК	15:00
	1-4	Засідання студентського парламенту	15:30
Середа	1	Методичне об'єднання викладачів	15:00
	2	Семінар молодих викладачів	15:00
	3	Засідання педагогічної ради	15:00
	4	Методичне об'єднання кураторів	15:00
	1-4	Години спілкування	13:40
	1-4	ХОР	За граф.
	1-4	Заняття ансамблю народних інструментів	За граф.
	1-4	Заняття гуртка бандуристів	За граф.
	1,3	Міністерство виховної та культурно-масової роботи	15:00
	2,4	Міністерство соціальних питань	15:00
Червер	1-4	Танцювальний гурток	15:30
	1-4	Заняття ВІА	За граф.
	1-4	Заняття СТЕМ	За граф.
	3	Засідання студентських рад відділень	16:30
	4	Засідання студентських рад гуртожитків	17:30
	1,3	Міністерство господарчої діяльності	15:30
	2,4	Міністерство спортивно-оздоровчої роботи	15:30
П'ятниця		Вечори відпочинку	18:00
		Наради підрозділів з виховної роботи	15:30
	1-4	Заняття ансамблю народних інструментів	За граф.
	1-4	Заняття гуртків бандуристів	За граф.
	1,3	Міністерство інформаційних технологій	15:30
	2,4	Міністерство військоно-патріотичного виховання	15:30

Організація студентського самоврядування

СТУДЕНТСЬКЕ САМОВРЯДУВАННЯ

Студентське самоврядування – участь студентів в управлінні і керівництві справами свого колективу. **Самоврядування** розвиває у студентів організаторські здібності, почуття відповідальності, ініціативи і є однією з головних умов розвитку самостійної особистості.

Одним із актуальних завдань навчального закладу є виховання особистості, яка володіє не тільки певною сумою знань, умінь і навичок, а й здатна активно включатись в демократичні процеси, що відбуваються в нашій країні, людини, яка вміє самостійно проектувати власне життя, визначаючи його стратегію відповідно до особистих уявлень про навколишнє середовище та способи взаємодії з ним.

Створення умов для становлення різnobічно і гармонійно розвиненої особистості, яка була б активною в громадських, особистих справах, та керівництво процесом цього становлення і розвитку – одне з провідних завдань виховання на сучасному етапі.

В умовах розвитку української державності пріоритетними напрямками реформування виховання, визначеними Державною національною програмою “Освіта. Україна ХХІ століття” є:

- ❖ формування національної свідомості, належності до рідної землі, народу;
- ❖ визначення духовної єдності та спільної культурної спадщини;
- ❖ виховання почуття патріотизму, відданості Батьківщині;
- ❖ утвердження гуманістичної моралі та формування поваги до таких цінностей як свобода, рівність, справедливість;
- ❖ формування творчої, працелюбної особистості, виховання цивілізованого господаря;
- ❖ розвиток індивідуальних здібностей і талантів молоді, забезпечення умов їхньої самореалізації;
- ❖ формування соціальної активності та професійної компетентності особистості на основі соціальних умінь; готовність до участі в процесах державотворення, здатність до спільногоЖиття й співпраці у громадянському суспільстві, готовність взяти на себе відповідальність, здатність розв’язувати конфлікти відповідно до демократичних принципів, здатність до самостійного життєвого вибору на основі гуманістичних цінностей...

Самоврядування повинно ґрунтуватись на таких положеннях:

- ❖ Самоврядування має організаторську, виховну, контролючу і стимулюючу функції.
- ❖ Найцінніше у вихованця – це його індивідуальність, неповторність, зумовлена об'єктивно і суб'єктивно. Тільки через різноманіття, через індивідуальність пролягає шлях до об'єднання та єдності.
- ❖ У процесі виховання неприпустиме насильство над дитиною. Педагог перед усім має визнати можливість і право студента бути суб'єктом виховного процесу, активним, рівноправним (хоч і різновозоб'язаним порівняно із вихователем) учасником, бути суб'єктом особистої активності, носієм особистої волі.
- ❖ Неприпустимість насильства над свідомістю підростаючої особистості: згубність авторитарної педагогіки, тоталітарної пропаганди, ідеологічних догм. Упровадження педагогіки співробітництва.
- ❖ Реалізація розвивальної педагогічної стратегії, втілена в конкретних справах, турбота про зростання особистості дитини, її внутрішніх потенційних можливостей, про розвиток її самосвідомості, про наближення одного з найсуттєвіших відкриттів на шляху становлення дитини як особистості – відкриття особистого “Я” з усіма його сильними і слабкими сторонами, з усвідомленням свого покликання стати господарем своєї долі.
- ❖ Самоврядування розвивається, стає ефективною формою життя колективу за умови, що учасники навчально-педагогічного процесу (викладач-студент-викладач)

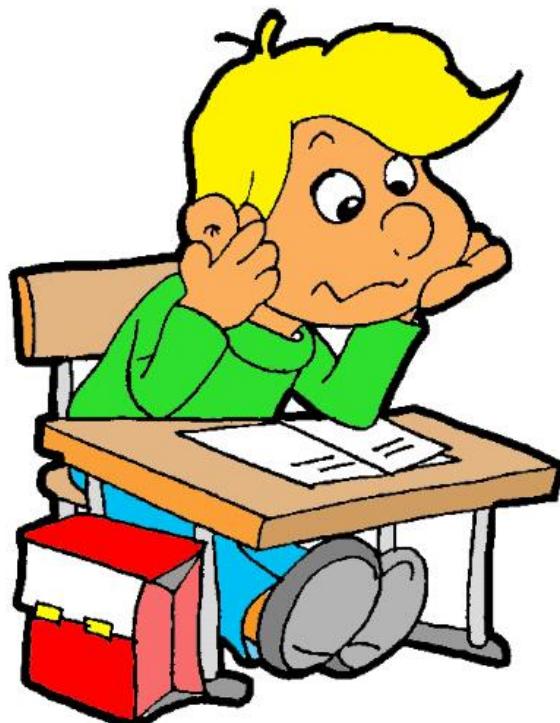
ЗНАЮТЬ	МОЖУТЬ	БАЖАЮТЬ ЧИМОСЬ ЗАЙМАТИСЯ
<i>Мету, зміст, форми управлінської діяльності</i>	<i>Приймати і виконувати рішення, планувати роботу, об'єктивно оцінювати результати діяльності, аналізувати інформацію</i>	<i>Через сформовану потребу в творчій діяльності, активну участі в організації та проведенні різноманітних справ</i>

Потребує переосмислення та перегляду ставлення викладачів до студентського самоврядування.

Основними завданнями педагогічного керівництва самодіяльністю студентів є:

- ❖ створення сприятливих соціально-психологічних умов для самопізнання, самовизначення, самореалізації та духовно-креативного зростання студентів, передача соціального, організаторського досвіду та комунікативної майстерності;
- ❖ заличення студентів до управління справами групи та коледжу;
- ❖ забезпечення реальних прав органів студентського самоврядування;
- ❖ підвищення довіри педагогів до поглядів і рішень студентського колективу;
- ❖ надання тактовної допомоги органам студентського самоврядування.

Отже, **цінність студентського самоврядування** полягає в тому, що студенти глибоко проникають у сутність своїх прав та обов'язків, вчаться відповідати за реалізацію прийнятих рішень та сприймати й поважати думки інших.

ПЕДАГОГІЧНІ УМОВИ ЕФЕКТИВНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ОРГАНІВ СТУДЕНТСЬКОГО САМОВРЯДУВАННЯ

Для того, щоб самоврядування успішно розвивалось, необхідно дотримуватися певних педагогічних умов ефективності студентської діяльності:

- ❖ глибока зацікавленість адміністрації, всього педагогічного колективу, батьків та самих студентів; надання органам студентського самоврядування реальних прав;
- ❖ наявність тих чи інших органів управління колективом повинна бути доцільною з урахуванням специфіки та потреб закладу освіти;
- ❖ вироблення чіткої структури студентського самоврядування та визначення концептуальних основ її діяльності (статут чи концепція студентського самоврядування);
- ❖ наявність документів, що регламентують функціонування студентського самоврядування у коледжі (Положення, план роботи, пам'ятка тощо);
- ❖ чіткий розподіл обов'язків як студентів, відповідальних за певну ділянку роботи, так і педагогів-консультантів;
- ❖ змістова і інтелектуальна наповненість діяльності;
- ❖ систематична робота з активом;
- ❖ змінність виборчих осіб;
- ❖ організація системи змагань;
- ❖ відсутність привілеїв організаторів;
- ❖ гласність;
- ❖ вироблення системи нагородження та заохочення;
- ❖ формування традицій коледжу;
- ❖ підвищення рівня готовності викладачів до організації та проведення виховної роботи із студентами.

ПРАВИЛА СТУДЕНТСЬКОГО САМОВРЯДУВАННЯ

- 1.** Сміливіше вноси свої пропозиції задля прийняття колективного рішення.
- 2.** Не бійся, що вносиш ідеї прості, з банку ідей виберемо золоті.
- 3.** Ідею іншого не маєш права критикувати, покритикуєш – не буде ідей.
- 4.** Думку викладай розважливо, якщо потрібно – повтори.
- 5.** Часу не марнуй, пропозиції вноси коротко і ясно.
- 6.** Чітко втямиш – краще зробиш.
- 7.** Погодився легко – не означає сприйняв глибоко.
- 8.** Не думай, що ти в чомусь переважаєш друзів, і не смій задаватися.
- 9.** Довіру треба розуміти так: усе перевіряється ділом, турботою і дружбою.
- 10.** Перш ніж приймати рішення, навчись бездоганно його виконувати.
- 11.** Будь-яке діло вінчає результат. Не соромно помилятися. Соромно не вміти і не бажати виправлятися.
- 12.** Зауваження приймаються, пропозиції виконуються.
- 13.** Твори, фантазуй сміливіше – шукай шляхів виконання рішень.
- 14.** Не відкладай на завтра вирішення питання, яке необхідно і можна вирішити сьогодні.
- 15.** Прийняв рішення – виконуй! Доручив іншим – довіряй! Довіряючи – перевіряй! Перевіряючи – допомагай! Допомагаючи – не підміняй!

Студентське самоврядування — це не наглядова структура, а спосіб організації життя колективу.

Між радою студентського самоврядування, педагогічним колективом та батьками існує нерозривний зв'язок, як між рівноправними партнерами. Рада студентського самоврядування є вищою законодавчою ланкою для студентських рад кураторів, її рішення обов'язкове для них. У свою чергу рада враховує інтереси і запити кожної групи через чітко налагоджені соціологічні та інформаційні служби. Виходячи з даних соціологічних опитувань усіх студентів студентського колективу, створюються центри розвитку творчих здібностей, їх кількість буває кожен рік різною. Вона визначається потребами та завданнями на поточний навчальний рік.

Етапи розвитку студентського самоврядування.

Під час організації студентського самоврядування необхідно враховувати три взаємопов'язані етапи його розвитку.

Перший етап — організаційна робота. Його головне завдання полягає в зосередженні уваги педагогічного та студентського колективів до проблем студентського самоврядування, вивчення науково-методичної літератури, проведення нарад при директорові, засідань методичних об'єднань кураторів, батьківських, студентських зборів з проблем організації студентського самоврядування в навчальному закладі.

На цьому етапі розв'язуються такі питання:

- ❖ розробляється оптимальна структура студентського самоврядування з урахуванням специфіки коледжу;
- ❖ визначається мета і завдання студентського самоврядування;
- ❖ розробляється документація (положення, інструкції, пам'ятки);
- ❖ визначаються права та обов'язки органів студентського самоврядування (кожного органу з урахуванням структури);
- ❖ обирається актив.

Другий етап полягає в організації безпосередньої роботи студентського самоврядування. У ході його реалізації організовується практична діяльність органів студентського самоврядування, уточнюються функції кожного виконавчого органу, його членів, виходячи із їх прав і обов'язків, проводиться систематичне навчання активу з питань планування, проведення засідань, рейдів, чергувань тощо.

Третій етап характеризується постійним удосконаленням організаційної діяльності студентів.

На цьому етапі:

- ❖ розширяється роль студентського самоврядування в житті коледжу в міру нагромадження підлітками організаторського досвіду;
- ❖ у його структурі створюються нові підструктури (тимчасові

формування, об'єднання, клуби за інтересами тощо);

❖ розширяються права та обов'язки органів студентського самоврядування, вдосконалюється його структура.

Важливою умовою педагогічного керівництва студентським самоврядуванням на цьому етапі є постійний пошук нових форм та методів організаційної діяльності студентів.

Практична робота щодо організації студентського самоврядування в коледжах починається зі створення творчих груп з представників педагогічного та студентського колективів. У подальшій роботі це може бути такий орган, який обирається загальноколеджанськими зборами чи конференцією. До його складу входять досвідчені представники педагогічного колективу та найбільш активні студенти.

Завдання цього органу полягає у:

❖ розробці та затвердженні на загальноколеджанських зборах (конференції) документації з усіх напрямків роботи студентського самоврядування;

❖ організації дійового контролю за виконанням рішень загальноколеджанських зборів (конференцій) з цієї проблеми.

Функції самоврядування в коледжі:

1. Забезпечення порядку в коледжі, організація чергувань у коледжі, в групах.

2. Організація дозвілля на перервах.

3. Проведення загальноколеджанських зборів, конференцій, виставок.

4. Організація самообслуговування в групах, контроль за дотриманням санітарно-гігієнічних вимог.

5. Організація роботи із збереження майна коледжу, води, електроенергії, підручників.

6. Організація роботи з благоустрою території коледжу.

7. Керівництво роботою гуртків у коледжі.

8. Підготовка і проведення конкурсів, творчих свят, змагань.

9. Контроль за відвідуванням коледжу студентів.

10. Заслуховування звітів органів студентського самоврядування.

11. Організація трудових загонів старшокурсників.

12. Надання допомоги в організації оздоровчих таборів неповнолітніх студентів.

13. Проведення соціологічних досліджень з проблем життєдіяльності студентського колективів.

14. Участь у розробці плану роботи коледжу на новий навчальний рік.

15. Участь у проведенні педагогічних рад, на яких розглядаються питання життєдіяльності студентських колективів.

ТЕХНОЛОГІЯ ОРГАНІЗАЦІЇ СТУДЕНТСЬКОГО САМОВРЯДУВАННЯ В КОЛЕДЖІ

1.Аналіз та оцінка реального стану організації студентського самоврядування в коледжі, формування комплексу проблем. Яким є студентське самоврядування сьогодні?

2.Аналіз реальних можливостей членів педагогічного колективу для організації консультативної роботи з органами студентського самоврядування.

3.Вивчення досвіду участі студентів в організаторській діяльності.

4.Вивчення науково-методичної літератури з проблем організації студентського самоврядування, проведення педагогічної ради, засідань методичних об'єднань кураторів, студентських зборів, конференцій з цієї проблеми.

5.Розробка переліку ідей, вибір найбільш прогресивної і реалістичної ідеї («Яким сьогодні повинне бути студентське самоврядування?»); розробка концепції ідеї («Чому так повинно бути?»); створення програми («Що, як і коли треба робити?»).

6. Розширення ролі студентського самоврядування в житті коледжу в міру нагромадження підлітками організаторського досвіду.

7.Розробка системи заходів щодо забезпечення гласності роботи органів студентського самоврядування.

8.Діагностика різних аспектів розвитку і функціонування моделі студентського самоврядування, систематичний моніторинг студентської думки, створення на їх підставі нових підструктур (тимчасових формувань, об'єднань, клубів за інтересами тощо).

9.Організація дійового контролю за виконанням рішень студентського самоврядування.

10.Створення системи стимулування творчого самовдосконалення лідерів студентського самоврядування.

**ТЕХНОЛОГО-ЕКОНОМІЧНИЙ КОЛЕДЖ
БІЛОЦЕРКІВСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО АГРАРНОГО
УНІВЕРСИТЕТУ**

ПОГОДЖЕНО
ТЕХНОЛОГО-ЕКОНОМІЧНИЙ КОЛЕДЖ БНАУ
ДИРЕКТОР _____ Л.П.ЛЕНДРИК
«____» _____ 20 __ р.

**ПОЛОЖЕННЯ
ПРО СТУДЕНТСЬКЕ САМОВРЯДУВАННЯ
В ТЕХНОЛОГО-ЕКОНОМІЧНОМУ
КОЛЕДЖІ БНАУ**

ЗАТВЕРДЖЕНО
УСТАНОВЧОЮ КОНФЕРЕНЦІЄЮ СТУДЕНТІВ ТЕК БНАУ
Від «____» _____ 20 __ р.

ПОЛОЖЕННЯ ПРО СТУДЕНТСЬКЕ САМОВРЯДУВАННЯ В ТЕХНОЛОГО-ЕКОНОМІЧНОМУ КОЛЕДЖІ БІЛОЦЕРКІВСЬКОГО НАУ

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1.Студентське самоврядування в ТЕК БНАУ функціонує з метою забезпечення виконання студентами своїх обов'язків, захисту їх прав та сприяє гармонійному розвитку особистості студента, формуванню в нього навичок майбутнього організатора, керівника.

1.2.Усі студенти коледжу можуть бути обраними й обирати своїх представників до органів студентського самоврядування.

1.3.Органи студентського самоврядування здійснюють свою діяльність самостійно.

1.4.У своїй діяльності органи студентського самоврядування керуються Конституцією України, законами України, нормативними документами Міністерства Освіти України, Положенням про Технолого-економічний коледж Білоцерківського національного аграрного університету.

1.5.Органи студентського самоврядування сприяють організації навчальної, наукової, культурно-просвітньої, спортивно-масової та іншої діяльності за участю студентів ТЕК БНАУ.

1.6.Органи студентського самоврядування користуються всебічною підтримкою і допомогою директора коледжу у вирішенні питань забезпечення документацією, приміщенням, обладнанням та коштами.

1.7.Студентське самоврядування здійснюється на рівні академічної групи, курсу, відділення, гуртожитку, коледжу.

2. ОСНОВНІ ФУНКЦІЇ ТА НАПРЯМКИ ДІЯЛЬНОСТІ СТУДЕНТСЬКОГО САМОВРЯДУВАННЯ

2.1.Головними сферами участі студентів у життєдіяльності коледжу мають бути сприяння в організації:

- ❖ навчально-виховної роботи;
- ❖ наукової роботи;
- ❖ культурно-освітньої роботи;
- ❖ фізкультурно-масової роботи;
- ❖ студентського побуту і дозвілля;
- ❖ системи міжвузівських відносин;

2.2.Основними завданнями органів студентського самоврядування в коледжі є:

- ❖ Сформувати почуття патріотизму, національної гідності, поваги до рідної мови.
- ❖ Зробити мету і завдання реформування виховної роботи особисто значущим для кожного з учасників навчально – виховного процесу.
- ❖ Сформувати у студентів високі моральні якості, вміння співпрацювати на принципах рівності, демократизму.
- ❖ Сформувати толерантне ставлення до різних світоглядів, політичних доктрин, релігійних переконань та ін.
- ❖ Через широко розвинену систему органів самоврядування залучити студентів до діяльності колективу, навчального закладу, суспільства.
  - ❖ Ознайомити студентів із різними демократичними здобутками, особливостями демократії в Україні.
  - ❖ Забезпечити виконання студентами своїх обов'язків.
  - ❖ Забезпечувати і захищати права та інтереси студентів.
  - ❖ Сприяти навчанні, науковій та творчій діяльності студентів.
  - ❖ Сприяти у створенні необхідних умов для проживання і відпочинку студентів.
  - ❖ Сприяння працевлаштування випускників.
  - ❖ Організацію співробітництва із студентами інших навчальних закладів освіти та молодіжними організаціями.
  - ❖ Сприяти створенню різноманітних студентських гуртків, об'єднань, клубів за інтересами.
  - ❖ Сприяти участь у проектах міжнародного обміну студентами та співробітництва з навчальними закладами інших країн.
  - ❖ Сприяти організації проходження навчальної практики.

3. СТРУКТУРА ОРГАНІВ СТУДЕНТСЬКОГО САМОВРЯДУВАННЯ

3.1. Студентське самоврядування є правом студентів коледжу самостійно вирішувати питання у межах Положення про Технологічно-економічний коледж БНАУ . Воно здійснюється через діяльність президента та парламенту коледжу.

3.2. Основними органами студентського самоврядування є:

- ❖ Президент коледжу;
- ❖ Парламент;
- ❖ Спостережна рада;
- ❖ Ради відділень та гуртожитків;

- ❖ Ради групи;
- ❖ Виборча комісія;

3.3. Самоврядування в коледжі діє на трьох рівнях:

- ❖ Група;
- ❖ Відділення, гуртожиток;
- ❖ Коледж.

4. ПОВНОВАЖЕННЯ ОРГАНІВ СТУДЕНТСЬКОГО САМОВРЯДУВАННЯ

Президент коледжу:

4.1. Президент коледжу є главою всієї студентської громади і очолює виконавську діяльність.

4.1.1. Президент коледжу обирається студентами коледжу на основі загального рівного, прямого виборчого права шляхом таємного голосування строком на два роки.

4.1.2. Президентом може бути студент другого - третього курсів.

4.1.3. Чергові вибори президента коледжу відбуваються в останню п'ятницю жовтня другого року повноважень.

4.1.4. Новообраний президент вступає на пост після складання присяги.

4.1.5. Президент коледжу забезпечує виконавчу діяльність коледжу.

4.1.6. Структура Президентської вертикалі коледжу складається з : прем'єр – міністра, міністерства, ради відділень, ради гуртожитків, ради груп.

4.1.7. Приймає участь у засіданнях педагогічного колективу коледжу та пропонує для вирішення питання, що

стосуються інтересів студентів;

4.1.8. Забезпечує підготовку звітів про виконану роботу;

4.2. **Прем'єр міністр** призначається президентом на термін два роки.

4.2.1. Прем'єр – міністр координує діяльність міністерств, які діють на рівні коледжу. В свою чергу міністерства координують діяльність відповідних комітетів на відділеннях і гуртожитку, а комітети координують роботу комісії у групах.

4.3. Комітети

4.3.1. Комітети (відповідні комітети на відділеннях, а комісії в групах) є робочими органами студентського самоврядування в ТЕК БНАУ.

4.3.2. В коледжі діють такі міністерства:

- ❖ Національно – культурного відродження
- ❖ Спортивно – оздоровчої роботи
- ❖ Соціальних питань

- ❖ Навчально – наукової роботи
- ❖ Інформаційних технологій
- ❖ Господарчої діяльності
- ❖ Виховної та культурно – масової роботи
- ❖ Військово - патріотичного виховання

4.3.3. Комітети (міністерства, комісії):

- ❖ проводять роботу щодо захисту прав та інтересів студентів;
- ❖ спрямовують свою діяльність та активізацію участі студентів у

навчальній та науково-дослідній роботі;

❖ сприяють формуванню діяльності органів самоврядування на відділеннях та в гуртожитках, гуртків, молодіжних громадських об'єднаннях, співпрацюють з ними;

❖ організовують допомогу студентам у пошуку роботи, ведуть профорієнтаційну діяльність серед студентів, організовують культурно-масову і спортивно-оздоровчу роботу;

❖ постійно інформують студентів коледжу про свою діяльність за допомогою внутрішніх засобів масової інформації.

4.3.4. Голов міністерств призначає та звільняє прем'єр – міністр за згодою президента

4.3.5. Голови міністерств:

❖ керують поточною роботою;

❖ співпрацюють з органами студентського самоврядування міста, області, регіону;

❖ виконують рішення президента і прем'єр – міністра

❖ співпрацюють безпосередньо з парламентом коледжу

❖ очолюють керівництво відповідними комітетами на відділеннях і в гуртожитках і комісіями в групах

Парламент коледжу:

4.4. Парламент визначає основні напрями діяльності органів студентського самоврядування коледжу; розробляє нормативну базу діяльності цих органів(Положення про організацію діяльності органів студентського самоврядування , декларацію прав і обов'язків студентів, присягу резидента і прем'єра, складають Положення до конкурсів, заходів, затверджує персональний склад спостережної ради)

4.4.1. Парламент обирається загальною конференцією коледжу на два роки.

4.4.2. Кількісний склад членів парламенту відповідає кількості навчальних груп в коледжі.

4.4.3. Члени парламенту зі свого складу обирають Голову парламенту, заступника голови і секретаря.

4.4.4. До роботи парламенту залучаються старости груп з правом дорадчого голосу.

4.4.5. Засідання Студентського парламенту є правомірним за умови реєстрації не менше двох третин від загальної кількості делегатів.

4.4.6. Рішення Студентського парламенту приймаються звичайно більшістю голосів відкритим голосуванням, зміни та доповнення до його Положення приймаються за умов, якщо за нього проголосувало 2/3 делегатів студентського парламенту.

4.4.7. Позачергове засідання Студентського парламенту скликається за рішенням Президента коледжу, голови Студентського парламенту або на вимогу Спостережної Ради відповідно до цього Положення.

4.4.8. Підготовку до першого засідання Студентського парламенту здійснює виборча комісія відповідно до цього Положення.

4.4.9. Вибори Голови Студентського парламенту проводяться в один тур, обраним Головою Студентського парламенту вважається той студент, який набрав більшу кількість голосів.

4.4.10. Робоче засідання парламенту проводиться кожного тижня .

4.4.11 . Затверджує регламент та інші нормативні документи і рішення про порядок роботи комітетів (центрів);

4.4.12. Утворює інші органи студентського самоврядування, призначає їх керівництво

5. ГОЛОВА СТУДЕНТСЬКОГО ПАРЛАМЕНТУ, ПРАВА І ОБОВ'ЯЗКИ

4.5.1. Голова Студентського парламенту очолює Студентський парламент.

4.5.2. Голова Студентського парламенту здійснює керівництво поточною роботою робочих органів студентського самоврядування, представляє органи студентського самоврядування в коледжі та за його межами.

4.5.3. Голова Студентського парламенту обирається строком на два роки на засідання Студентського самоврядування шляхом таємного голосування.

4.5.4. Голова студентського парламенту:

- ❖ призначає голів комітетів (центрів);
- ❖ приймає постанови щодо діяльності органів студентського самоврядування;
- ❖ призначає заступників;

❖ вносить свої пропозиції до адміністрації та керівництва підрозділів коледжу з питань студентського життя;

❖ бере участь в організації міжвузівських та міжнародних зв'язків.

4.5.5. Постанови Голови Студентського парламенту є обов'язковими для всіх органів студентського самоврядування.

4.5.6. Голова студентського самоврядування здійснює контроль за діяльністю інших органів студентського парламенту.

4.5.7. Голова Студентського парламенту виконує свої обов'язки до вступу новообраного Голови студентського парламенту.

4.5.8. Повноваження голови студентського парламенту припиняються досрочно у випадках:

❖ особистої заяви;

❖ відрахування із числа студентів ТЕК БНАУ;

❖ неможливості виконувати свої обов'язки за станом здоров'я;

4.5.9 Голова Студентського парламенту може бути усунений з посади рішенням студентського парламенту. Рішення про усунення голови Студентського парламенту з посади приймається на засіданні студентського парламенту не менше ніж двома третинами від загальної кількості делегатів.

4.5.10. Будь-який студент коледжу може подати заяву до Спостережної ради про недовіру до Голови Студентського парламенту у випадку якщо до заяви додаються підписи 10% студентів коледжу. Спостережна рада для з'ясування обставин, які є причиною вираження недовіри до Голови Студентського парламенту, утворює тимчасову комісію, яка у п'ятиденний строк встановлює причини подання заяви. Спостережна рада у триденний строк розглядає висновки тимчасової комісії і виносить рішення про позачергове засідання Студентського парламенту з питань усунення голови Студентського парламенту з посади.

5. СПОСТЕРЕЖНА РАДА

5.1.1. Спостережна рада представляє інтереси всіх студентів ТЕК БНАУ.

5.1.2. Спостережна Рада складається з представників відділень: по 3 представників від кожного відділення та по одному від ради гуртожитків.

5.1.3. Членом Спостережної Ради може бути будь-який студент коледжу, який не займає ніяких посад в інших органах студентського самоврядування.

5.1.4. Список представників від відділень подається до виборчої комісії не пізніше чим за 7 днів до дня проведення засідання студентського парламенту.

5.1.5. Персональний склад Спостережної Ради затверджує студентський парламент.

5.1.6. Голова Спостережної ради обирається на першому засіданні Спостережної ради із числа її членів шляхом відкритого голосування.

5.1.7. Голова Спостережної ради:

- ❖ здійснює керівництво діяльністю Спостережної ради, організовує її роботу;
- ❖ забезпечує підготовку засідання;
- ❖ скликає засідання Спостережної Ради;
- ❖ представляє Спостережну раду у відносинах з органами студентського самоврядування та адміністрацією коледжу;
- ❖ здійснює інші повноваження відповідно до цього положення.

5.1.8. Спостережна рада збирається на перше засідання не пізніше семи днів з дня проведення виборів.

5.1.9. Позачергові вибори до Спостережної ради призначаються виборчою комісією і проводяться у двадцятиденний строк з дня прийняття рішення Студентського парламенту про дострокове припинення повноважень Спостережної Ради.

5.1.10. Засідання Спостережної ради відбувається не менше одного разу на місяць та скликається позачергово на вимогу голови Студентського парламенту у триденний строк.

5.1.11. У разі, якщо Спостережна рада не збирається на чергове засідання протягом двох місяців, голова Студентського Парламенту має право прийняти рішення про позачергове проведення засідання Студентського парламенту з питання дострокового припинення повноважень Спостережної Ради.

5.1.12. Засідання Спостережної Ради є правомочним лише при наявності більше половини членів Спостережної ради.

5.1.13. Спостережна Рада призначає на посаду та достроково припиняє повноваження членів виборчої комісії.

5.1.14. Члени Спостережної Ради мають право:

- ❖ розглядати проекти постанов та рішень голови Студентського парламенту;
- ❖ на вільне отримання інформації щодо діяльності всіх структур ТЕК БНАУ, що стосуються інтересів студентів;
- ❖ скликати позачергове засідання Студентського парламенту

5.1.15. Члени Спостережної ради зобов'язані:

- ❖ представляти інтереси студентів;
- ❖ сумлінно виконувати покладені на них обов'язки;
- ❖ бути присутніми на засіданнях Спостережної Ради.

5.1.16. Проекти рішень і постанов затверджуються простою більшістю голосів та підписуються головою Спостережної Ради.

5.1.17. Повноваження членів Спостережної ради припиняються одночасно з припиненням повноважень Спостережної Ради.

5.1.18. Достроково членство в Спостережній раді припиняється:

- ❖ у разі подання особистої заяви;
- ❖ у разі не виконання своїх обов'язків, якщо за це проголосувало більше 2/3 дійсних членів Спостережної Ради;
- ❖ у випадку виключення із числа студентів ТЕК БНАУ.

5.1.19. Повноваження Спостережної Ради припиняються в день відкриття першого засідання новообраного складу Спостережної Ради.

6. ВИБОРЧА КОМІСІЯ

6.1. Виборча комісія є постійно діючим органом студентського самоврядування, який відповідно до цього положення забезпечує організацію підготовки і проведення засідання Студентського парламенту, виборів голови Студентського парламенту та затвердження персонального складу Спостережної ради.

6.2. Виборча комісія відповідно до своїх повноважень забезпечує здійснення передбачених цим положенням принципів і зasad виборчого процесу реалізацію виборчих прав студентів.

6.3. Виборча комісія будує свою діяльність на принципах законності, незалежності, об'єктивності, компетентності, професійності, колегіальності розгляду і вирішення питань, обґрутованості прийнятих рішень, відкритості і гласності.

6.4. Виборча комісія є незалежним органом студентського самоврядування, який здійснює свої повноваження самостійно, незалежно від інших органів.

6.5. Виборча комісія зобов'язана діяти лише на підставі, в межах повноважень та у осіб, що передбачені цим положенням втручання будь-яких органів, посадових і службових осіб, громадян та іх об'єднань і вирішенні питань, що належать до повноважень комісії, не допускається.

6.6. Діяльність виборчої комісії здійснюється відкрито і гласно. На засіданнях виборчої комісії мають право бути присутніми кандидати на посаду президента коледжу, голови Студентського парламенту, кандидати у члени Спостережної Ради, представники адміністрації коледжу.

6.7. За рішенням виборчої комісії на її засіданні можуть бути присутні й інші особи.

6.8.На засіданнях виборчої комісії при розгляді заяв і скарг мають право бути присутніми представники зацікавлених сторін.

6.9. Рішення виборчої комісії публікуються в місцевих засобах масової інформації.

6.10. До складу виборчої комісії входять 15 членів: 5 – президент призначає, 5 – парламент ,5 – призначає Спостережна Рада;

6.11. Глава виборчої комісії, заступник голови виборчої комісії, секретар виборчої комісії обираються з числа членів виборчої комісії шляхом відкритого голосування на її першому засіданні.

6.12. Після сформування виборчої комісії її персональний склад протягом року можна змінювати не більше ніж на одну третину.

6.13. Виборча комісія працює на постійній основі.

6.14. Членом виборчої комісії може бути будь-який студент коледжу.

6.15. Виборча комісія є колегіальним органом, який приймає рішення після розгляду на своїх засіданнях питань, що належить до її компетенції.

6.16. Діяльність виборчої комісії організовують голова виборчої комісії та її секретар.

6.17. Основною організаційною формою діяльності виборчої комісії є її засідання. На засіданні комісії може бути розглянуто будь-яке питання, яке відповідно до цього положення належить до компетенції комісії.

6.18. Засідання виборчої комісії скликаються її головою, а у разі його відсутності – заступником голови комісії. У разі відсутності голови комісії, заступника голови комісії чи їх відмови скликати засідання комісії, воно може бути скликане на вимогу не менш як третини членів виборчої комісії про час і місце засідання.

6.19. Засідання комісії веде голова комісії або заступник голови комісії, а у разі невиконання ними з будь-яких причин своїх функцій, комісія визначає зі свого складу головуючого на засіданні.

6.20. Засідання комісії проводяться згідно з регламентом комісії та є правомочним за наявності не менш як двох третин її складу. Порядок денний засідання комісії формує її голова , а в разі його відсутності – заступник голови комісії або головуючий на засіданні.

6.21. У засіданнях комісії можуть брати участь особи, зазначені в частинах другій і третій статті 6.16. цього положення. На засіданнях комісії ведеться протокол, який підписується головою комісії, а у випадках,

передбачених частиною третьою цієї статті - головуючим на засіданні комісії або секретарем комісії

6.22. Комісія за результатами розгляду питань на засіданнях у межах своїх повноважень приймає рішення. Рішення комісії приймаються відкритим голосуванням більшістю голосів від складу комісії та підписується кожним членом комісії:

6.23. Члени комісії при здійсненні своїх повноважень зобов'язані не вчиняти будь-яких дій, що ганьблять звання члена комісії і можуть викликати сумнів у його об'єктивності, неупередженості та незалежності.

6.24. Член комісії, присутній на її засіданні, який не погоджується з рішенням, прийнятим комісією, має право викласти окремо думку, що у письмовій формі додається до протоколу засідання комісії.

6.25. Рішення, прийняті комісією, можуть бути змінені тільки самою комісією або рішенням Студентського парламенту

6.26. Рішення комісії, прийняті в межах їх повноважень, є обов'язковими для виконання. Адміністрація коледжу та органи студентського самоврядування сприяють комісії у здійсненні нею своїх повноважень.

6.27. Виборча комісія:

- ❖ організовує підготовку і проведення виборів президента коледжу, голови Студентського парламенту;
- ❖ забезпечує реалізацію і захист виборчих прав студентів коледжу;
- ❖ звертається в разі необхідності до Спостережної Ради щодо тлумачення окремих статей цього положення з питань проведення виборів голови Студентського парламенту, вносить в установленому порядку пропозиції щодо вдосконалення окремих статей цього положення з питань виборів голови Студентського парламенту;
- ❖ публікує інформацію про строки проведення виборчої кампанії та інші матеріали про свою діяльність;
- ❖ встановлює форми виборчих списків делегатів Студентського парламенту, зразки виборчих скриньок для голосування, визначає порядок зберігання та передачі виборчих документів;
- ❖ заслуховує повідомлення органів студентського самоврядування з питань, пов'язаних з підготовкою і проведенням виборів голови Студентського парламенту;
- ❖ проводить реєстрацію кандидатів на посаду голови Студентського парламенту, відповідно до положення продовжує строки збирання підписів на підтримку кандидата на посаду голови Студентського

парламенту, надання виборчих документів, вирішує інші питання, пов'язані з реєстрацією кандидатів на посаду голови Студентського парламенту;

❖ проводить реєстрацію делегатів на засідання Студентського парламенту в день проведення засідання;

❖ затверджує результати виборів голови Студентського парламенту, оголошує в засобах масової інформації повідомлення про результати виборів голови Студентського парламенту;

6.28. Голова комісії:

❖ здійснює керівництво діяльністю комісії, організовує її роботу;

❖ забезпечує підготовку засідань комісії і питань, що вносяться на її розгляд;

❖ скликає засідання комісії, забезпечує повідомлення членів комісії про час скликання засідання, веде засідання комісії і вносить на розгляд комісії пропозиції щодо структури штабів секретаріату комісії;

❖ призначає на посаду та звільняє з посад працівників секретаріату комісії;

❖ представляє комісію у відносинах з органами студентського самоврядування та адміністрацією коледжу.

6.29. Голова комісії в межах своїх повноважень видає розпорядження з питань організації діяльності секретаріату комісії. Голова комісії здійснює інші повноваження відповідно до цього положення.

6.30. Секретар комісії організовує роботу секретаріату комісії з організаційного забезпечення діяльності комісії та відповідно до регламенту комісії здійснює інші повноваження.

6.31. Члени комісії готують питання на розгляд комісії. Члени комісії здійснюють повноваження відповідно до встановленого регламенту комісії розподілу обов'язків між ними, а також виконують окремі доручення голови комісії або заступника голови комісії.

6.32. Вимоги комісії її голови, заступника голови, секретаря та інших членів комісії, пов'язаних з виконанням ним завдань комісії, є обов'язковим для всіх органів студентського самоврядування.

6.33. Голова, заступник голови, секретар та інші члени комісії відповідно до цього положення є посадовими особами, які для здійснення функцій і повноважень комісії, керуються цим положенням.

6.34. Повноваження члена комісії можуть бути достроково припинені за рішенням Спостережної Ради або голови студентського парламенту у разі:

- ❖ порушення ним встановлених цим положенням норм;
- ❖ відрахування із числа студентів;
- ❖ за особистою заявкою члена комісії;

- ❖ за невиконання покладених обов'язків.

6.35. Спостережна Рада та голова студентського парламенту в зв'язку з дестроковим припиненням повноважень члена комісії призначають у місячний строк іншу особу.

7. РАДИ ВІДДІЛЕННЯ

7.1. Ради відділення є органом студентського самоврядування на відділенні.

7.2. Членом ради відділення є кожний староста академічної групи відділення.

7.3. Ради відділення збирається на засідання не менше одного разу на тиждень для визначення напрямів діяльності щодо реалізації рішень голови студентського парламенту.

7.4. В другий тиждень вересня рада відділення обирає голову ради відділення.

7.5. Голова ради відділення очолює роботу комітетів на відділенні.

7.6. Студентська рада відділенням є структурним підрозділом прем'єр – міністра коледжу. У своїй роботі вона керується Положенням про студентське самоврядування в Технологічно-економічному коледжі, вказівками вищестоячих органів студентського самоврядування, наказами голови студентського Парламенту та Постановами Спостережної Ради студентського Парламенту.

7.7. Студентська рада відділення виражає інтереси всіх студентів відділення.

7.8. Студентська рада відділення складається з голови , заступника, секретаря та голів комітетів.

7.9. Голова ради відділення обирається радою відділення відкритим голосуванням більшістю голосів із числа кандидатур студентів відділення.

7.10. На виборах студентської ради відділення кожний голова ради академічної групи відділення має тільки один голос.

7.11. Дестроково повноваження голови студентської ради припиняються у разі:

- ❖ подання особистої заяви;
- ❖ відрахування із числа студентів коледжу;
- ❖ невиконання своїх обов'язків, якщо за це проголосувало більше половини членів ради відділення;

7.12. Завдання та форми діяльності студентської ради відділення:

- ❖ співпрацювати з завідуючим щодо питання навчально - виховного процесу, соціально-прибуткових, оздоровчих і культурних потреб студентів відділення;
- ❖ вносити пропозиції завідуючому відділення щодо матеріального та морального заохочення студентів, які досягли успіхів у науковій роботі, навчанні та роботі органів студентського самоврядування;
- ❖ сприяти підвищенню ефективності навчально - виховного процесу ;
- ❖ брати участь у вирішенні питань організації дозвілля студентів;
- ❖ вносити пропозиції завідуючому відділення про покращення умов навчання і побуту студентів;
- ❖ контролювати дотримання студентами відділення правил внутрішнього розпорядку;
- ❖ проводити виховну роботу серед студентів.

7.13. Голова ради відділення збирається на чергові і позачергові засідання.

7.14. Чергові засідання скликає голова студентської ради один раз на тиждень.

7.15. Позачергові засідання студентської ради відділення скликає на вимогу не менше 1/3 членів.

7.16. Проводить засідання голова студентської ради відділення, у разі його відсутності заступник голови.

Секретар ради пише протоколи засідання, які зберігаються протягом трьох років.

7.17. Засідання студентської ради відділення приймається звичайною більшістю голосів при наявності не менше половини її членів.

7.18. голова ради організовує самоврядування студентів на рівні академічних груп та всього курсу.

7.19. Голова ради:

- ❖ сприяє виконання студентами навчального плану та графіку навчального процесу;
- ❖ організовує отримання та розподіл серед студентів підручників та навчальних посібників;
- ❖ контролює присутність студентів на всіх видах учебних занять, з'ясовує причину відсутності студентів та подає до завідуючого відділення відповідні дані;
- ❖ організовує виконання наказів та розпоряджень директора коледжу, завідуючого відділенням, президента коледжу, голови парламенту коледжу;

- ❖ підтримує навчальну дисципліну студентів;

7.20. Розпорядження голови ради відділення в межах його повноважень обов'язкові для виконання студентами відділення.

7.21. Комітети є робочими органами студентського самоврядування на відділенні.

7.22. Створення додаткових комітетів, їх структури, є прерогативою ради відділення

7.23. Голова ради академічної групи(Староста) обирається зборами студентів груп на весь термін навчання і затвержується наказом директора по коледжу.

7.24. Голова ради групи представляє інтереси студентів, співпрацює з головою ради відділення з усіма структурними підрозділами самоврядування коледжу.

7.25. Голова ради групи:

- ❖ організовує виконання студентами групи навчального плану та графіку навчального процесу;
- ❖ повідомляє студентів групи про зміни в розкладі занять;
- ❖ несе відповідальність за відвідування студентами лекцій, практичних занять та семінарів;
- ❖ організовує отримання та розподіл серед студентів групи підручників та навчальних посібників.
- ❖ контролює виконання правил внутрішнього розпорядку, наказів та розпорядження директора коледжу.

7.26. Розпорядження голови ради групи обов'язкові для виконання студентами групи.

7.27. Голова ради може бути звільнений від виконання своїх обов'язків:

- за особистою заявою;
- зборами групи якщо за це проголосувало 2/3 студентів групи.

7.28. Збори студентів академічної групи проводяться не менше одного разу на два тижні.

7.29. Головує на зборах голова ради групи. Секретар ради веде протоколи які зберігаються на протязі всього періоду навчання.

8. СТУДЕНТСЬКА РАДА ГУРТОЖИТКУ

8.1. Права і обов'язки голови студентської ради гуртожитку.

8.2. Голова студентської ради гуртожитку обирається в вересні поточного року на загальних зборах мешканців гуртожитку строком на навчальний рік і несе відповідальність за стан навчально-виховної роботи,

збереження майна, додержання правил протипожежної безпеки та користуванням електроприладів в гуртожитку.

8.3. Голова студентської ради гуртожитку призначає заступника і секретаря.

8.4. У разі відсутності голови ради гуртожитку всі його повноваження виконує заступник голови ради

8.5. Секретар ради веде протоколи засідань які зберігаються на протязі трьох років.

8.6. Голова ради гуртожитку безпосередньо підпорядковується прем'єру – міністру.

8.7. Голова ради може бути звільнений від виконання своїх обов'язків:

- ❖ за особистою заявою;
- ❖ зборами мешканців гуртожитку
- ❖ відрахуванням з числа студентів
- ❖ порушення ним встановлених цим Положенням норм.

8.8. Голова ради зобов'язаний:

- ❖ слідкувати за виконанням мешканцями правил внутрішнього розпорядку та вимог санітарного режиму, не допускати проведення заходів після 23⁰⁰;
- ❖ контролювати додержання всіма мешканцями гуртожитку часу відведеного для самопідготовки;
- ❖ брати активну участь в організації всіх заходів, що проводяться в гуртожитку у відповідності плану виховної роботи;
- ❖ постійно в кінці кожного місяця 25-го числа підводити підсумки змагань між блоками та кімнатами за звання “Краща кімната, блок”;
- ❖ забезпечувати виконання мешканцями гуртожитку вимог і рішень ради студентського самоврядування, вихователів, коменданта;
- ❖ заливати студентів до участі у генеральному прибиранні в гуртожитку та на закріплений території;
- ❖ спрямовувати роботу старост блоків, здійснювати контроль за виконанням ними своїх обов'язків;
- ❖ слідкувати за своєчасним прибиранням жилих кімнат, кухонь та службових приміщень, за бережливим відношенням до майна гуртожитку;
- ❖ слідкувати за додержанням мешканцями гуртожитку правил протипожежної безпеки, користуванням електроприладами;
- ❖ додержувати у гуртожитку суверий режим економії електроенергії, газу, води;

- ❖ не допускати порушення правил внутрішнього розпорядку в гуртожитку. В випадку порушення терміново повідомляти вихователя гуртожитку;
- ❖ організовувати та забезпечувати чергування, складати графік чергування на наступний місяць.

8.9. Голова студентської ради в гуртожитку працює під посереднім керівництвом голови студентського парламенту коледжу та вихователя гуртожитку і звітує про проведену роботу один раз на місяць перед вихователем гуртожитку, студентським парламентом коледжу.

9. ПРАВА ТА ОБОВ'ЯЗКИ ЧЛЕНІВ ОРГАНІВ СТУДЕНТСЬКОГО САМОВРЯДУВАННЯ

9.1. Члени органів студентського самоврядування мають право:

- ❖ узагальнювати, аналізувати зауваження та пропозиції студентів відносно організації навчального процесу, соціально-побутових проблем та інших питань життєдіяльності коледжу і звертатися до адміністрації з пропозиціями щодо їх вирішення, сприяти реалізації прийнятих рішень;
- ❖ брати участь у вирішенні питань про відрахування студентів з коледжу;
- ❖ отримувати в органах адміністрації коледжу інформацію з питань, що стосується студентів.

9.2. Члени органів студентського самоврядування зобов'язані:

- ❖ сприяти всебічному розвитку ТЕК БНАУ;
- ❖ представляти і захищати інтереси студентів;
- ❖ виконувати покладені на них обов'язки, передбачені цим Положенням.

9.3. Одна й та ж особа не може обіймати дві і більше посад в органах студентського самоврядування коледжу.

10. ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДІЯЛЬНОСТІ ОРГАНІВ СТУДЕНТСЬКОГО САМОВРЯДУВАННЯ

10.1. Фінансування діяльності органів студентського самоврядування:

- ❖ частини позабюджетних коштів коледжу за рішенням директора коледжу;
- ❖ коштів, отриманих як благодійна допомога, добровільних пожертвувань та безоповоротної фінансової допомоги.

11. ДОДАТКОВІ ПОЛОЖЕННЯ

11.1. Дане положення діє з дня його затвердження на Установчій Конференції.

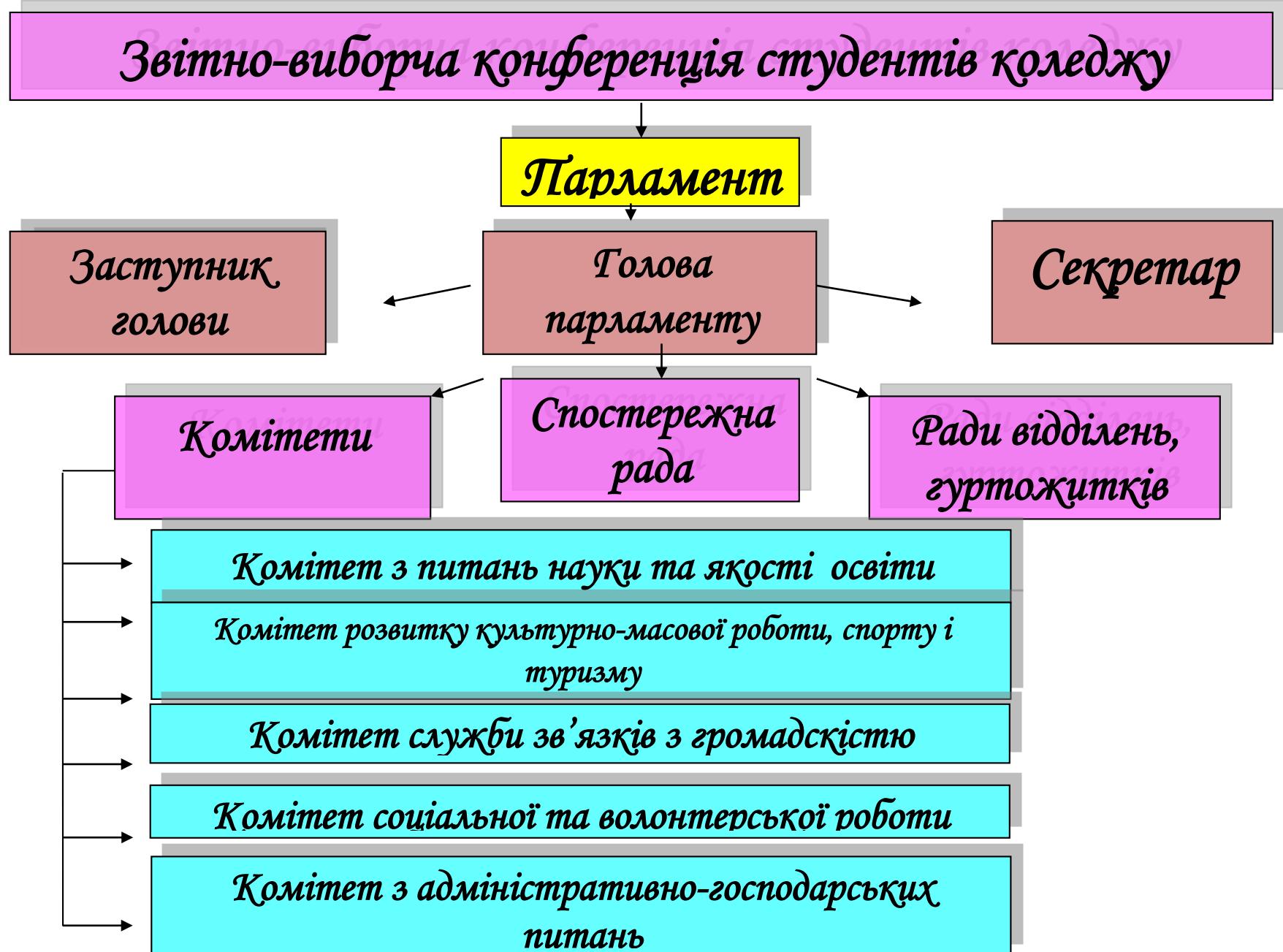
11.2. Зміни та доповнення до даного Положення вступають в силу після затвердження на засіданні Студентського Парламенту та погодження їх з директором ТЕК БНАУ.

12. ОСОБЛИВІ ПОЛОЖЕННЯ

12.1. Установча Конференція та вибори до органів студентського самоврядування проводяться протягом одного місяця з дня погодження директора ТЕК БНАУ Положення "Про студентське самоврядування в ТЕК БНАУ".

СТРУКТУРА СТУДЕНТСЬКОГО САМОВРЯДУВАННЯ ПЕК БНАУ

СТРУКТУРА СТУДЕНТСЬКОГО САМОВРЯДУВАННЯ

Комітет служби зв'язків з громадськістю

Технічна студія

Фотостудія

Редколегії відділень

Комп'ютерний клуб

Редколегії газет

«Медіа коледж»

«Юріївський літопис»

СТРУКТУРА СТУДЕНТСЬКОГО САМОВРЯДУВАННЯ

Комітет розвитку виховної роботи

Голови рад відділень

Клуб «Дивосвіт»

Голови рад груп

Голови рад
гуртожитків

Психологічна служба

Батьківський комітет

Студентський профком

Історико-краснавчий
клуб «Ковчег»

Клуб
«Цікавих Зустрічей»

Комісія по соціальним
питанням

Соціальна служба

Музей

Військово-патріотичний
клуб «Пам'ять»

Загін волонтерів

Музей історії коледжу

Прaporносці

Клуб «Милосердя»

Музей українського побуту

Стрілок

СТРУКТУРА СТУДЕНТСЬКОГО САМОВРЯДУВАННЯ

**Комітет соціальної та
волонтерської роботи**

**Комітет
профорієнтаційної роботи**

Правовий університет

**Комітет зв'язку з
підприємствами міста та
району**

СТРУКТУРА СПУДЕНТСЬКОГО САМОВРЯДУВАННЯ

**Комітет розвитку культурно-
масової роботи, спорту і туризму**

**Гуртки
аматорського
мистецтва**

**Рада лідерів та
ініціатив**

**Клуби та гуртки за інтересами
(гурток «Умілі руки»,
«Дизайнер»)**

**Художньо-естетична
рада**

СТРУКТУРА СТУДЕНТСЬКОГО САМОВРЯДУВАННЯ

Комітет з питань науки та якості освіти

Комітет науково-дослідницької роботи

**Комітет гурткової роботи
(предметні гуртки)**

Клуб «Інтелектуал»

Клуб «Дебати»

Рада «Ініціатив»

Комітет дисципліни та порядку

СТРУКТУРА СТУДЕНТСЬКОГО САМОВРЯДУВАННЯ

***Комітет з питань науки та
якості освіти***

Спортивні гуртки, секції

Клуб «Турист»

Університет «Здоров'я»

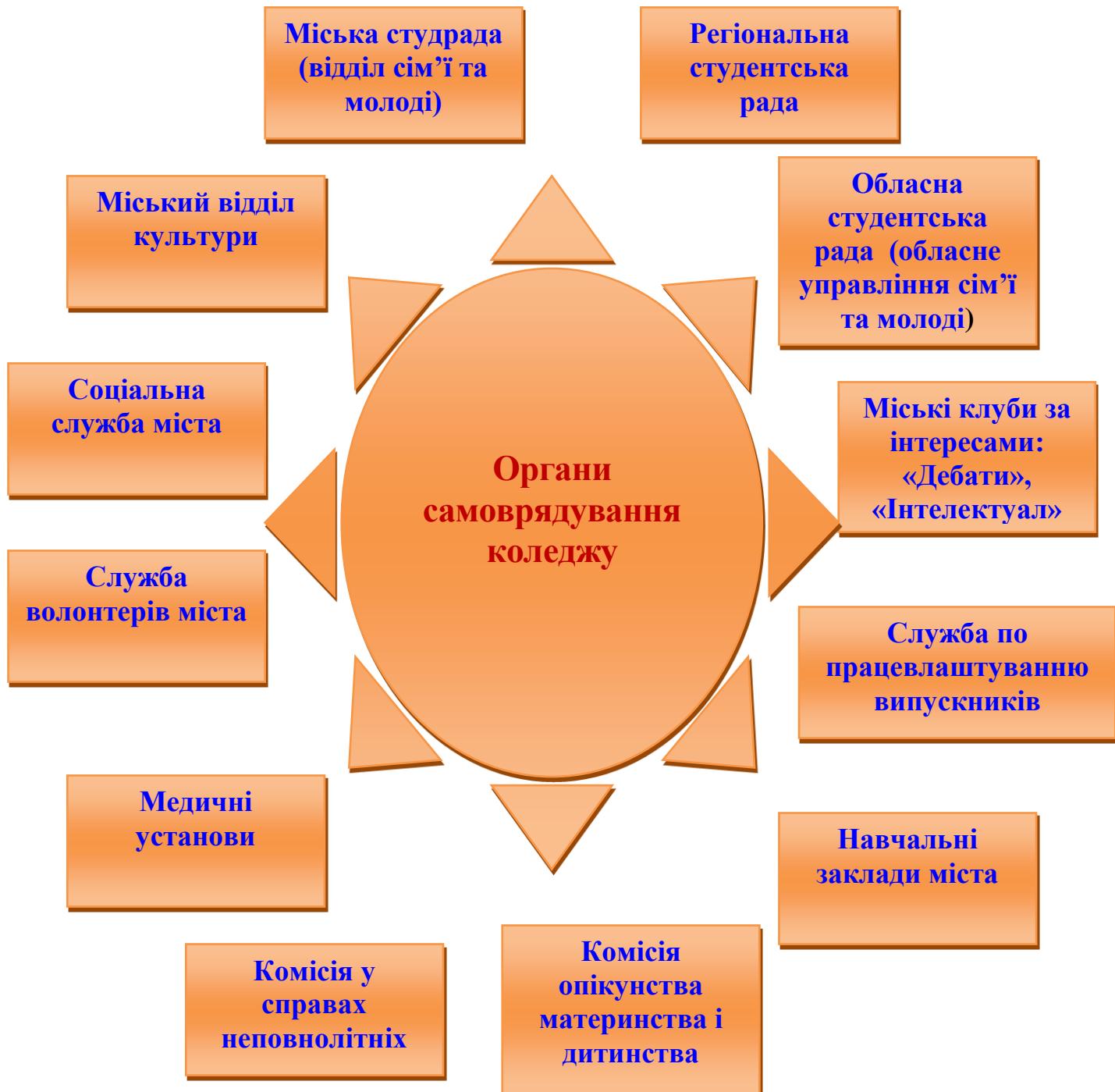
ПРИСЯГА ПРЕЗИДЕНТА ПАРЛАМЕНТУ ТЕХНОЛОГО-ЕКОНОМІЧНОГО КОЛЕДЖУ БНАУ

Я, (прізвище, ім'я), займаючи посаду Президента парламенту коледжу, розуміючи всю відповідальність, покладену на мене товаришами по коледжу, присягаю:

- 1. Бути справжнім патріотом України, продовжувачем кращих традицій свого міста та свого навчального закладу.**
- 2. Сумлінно виконувати обов'язки Президента і гідно представляти інтереси колективу на всіх рівнях.**
- 3. В своїй діяльності керуватися демократичними принципами та нормами загальнолюдської моралі, сприяти створенню умов для розкриття творчого потенціалу студентського колективу.**
- 4. Сприяти зміцненню доброзичливих дружніх стосунків між викладачами та студентами коледжу.**
- 5. Бути організатором суспільно-корисних справ, формувати поважне ставлення до особистості в колективі.**
- 6. Домагатися виконання своєї передвиборчої програми та рішень студентського колективу.**

**Приймаючи на себе обов'язки президента, я присягаю бути гідним представником української молоді, своєї держави, свого коледжу,
ПРИСЯГАЮ.**

СХЕМА СПІВПРАЦІ
ОРГАНІВ СТУДЕНТСЬКОГО САМОВРЯДУВАННЯ
КОЛЕДЖУ З РІЗНИМИ СТРУКТУРАМИ

Зразок

Затверджую

Заступник директора з
виховної роботи

Н.М. Єрохіна

ПЛАН РОБОТИ
студентського парламенту коледжу
на 2011/2012 навчальний рік

№ п/п	Назва заходу	Термін	Відповідальний	Примітка
1	2	3	4	5
Вересень				
1	Розподіл обов'язків серед членів парламенту (поновлення складів комітетів у разі необхідності).	01.09.2011	Заступник директора з виховної роботи, президент коледжу	
	Затвердження плану засідання студентського парламенту на перше півріччя.	01.09.2011	Заступник директора з виховної роботи, президент коледжу	
	Визначення завдань щодо роботи комітетів парламенту на навчальний рік. затвердження планів роботи ради відділення, гуртожитків на новий навчальний рік.	01.09.2011	Заступник директора з виховної роботи, президент коледжу	
	Участь студентів коледжу у міському Святі квітів.	01.09.2011	Заступник директора з виховної роботи, президент коледжу	
	Підготовка до свята 65-річчя від дня заснування	01.09.2011	Заступник	

	Коледжу		директора з виховної роботи, президент коледжу	
2	Підготовка до свята першокурсників «Зоряний дощ»	08.09.2011	Міністерство виховної та культурно масової роботи	
	Роль студентського парламенту у підготовці та проведенні загально-студентських заходів за участю органів самоврядування. Результативність заходів.	08.09.2011	Голови міністерств	
3	Організація у коледжі дня працівників освіти . Співпраця з колективами груп у проведенні дня самоврядування на честь цього свята. Вшанування ветеранів війни і праці.	15.09.2011	Міністерство виховної та культурно масової роботи	
	Результати проведення рейд-перевірок, огляду – конкурсу озеленення аудиторій.	15.09.2011	Міністерство господарчої діяльності	
	Затвердження плану-сітки роботи органів студентського самоврядування на жовтень.	15.09.2011	Голови міністерств	
4	Звіт голів студентської ради гуртожитків №1, №2 про	22.09.2011	Голови ради	

	соціально-побутові умови.		гуртожитків	
	Підведення підсумків роботи парламенту за вересень місяць.	22.09.2011	Голови міністерств	
	Затвердження кандидатур на іменні стипендії: <ul style="list-style-type: none"> • Київської обласної держадміністрації • Міського голови • Директора коледжу 	22.09.2011	Голови рад відділень	
	Аналіз проведення дня самоврядування.	29.09.2011	Президент коледжу , прем'єр – міністр	
	Затвердження плану роботи на жовтень	29.09.2011	Голови міністерств	
	Підготовка гуртожитків до внутреколеджанського конкурсу «Гуртожиток – наш дім»	29.09.2011	Голови рад гуртожитків	
	Аналіз адаптації студентів перших курсів: проблеми, побажання , пропозиції.	29.09.2011	Голови рад відділень	
Жовтень				
1	Звіт голови ради технологічного відділення про стан успішності та відвідування занять.	06.10.2011	Голова ради технологічного	

			відділення	
	Робота з невстигаючими студентами на технологічному відділенні.	06.10.2011	Голова ради	
	Заслухати студентів даного відділення , які пропускають заняття без поважних причин та мають незадовільні оцінки.	06.10.2011	Голова ради	
	Підготовка до регіонального конкурсу «В ім'я Батьківщини»	06.10.2011	Міністерство виховної та культурно – масової роботи	
	Підготовка до проведення регіональної студентської ради з проблемою: «Створення студентської соціальної служби у вищих навчальних закладах І та ІІ рівнів акредитації».	06.10.2011	Президент коледжу, прем'єр – міністр	
2	Участь студентів коледжу у Всеукраїнській акції «33 хвилини»	13.10.2011	Міністерство культурного відродження	
	Робота комісії дисципліни та порядку по організації контролю за чергуванням в аудиторіях, порядком у приміщені коледжу та на його території.	13.10.2011	Міністерство господарчої діяльності	
	Затвердження плану-сітки роботи органів студентського самоврядування на листопад.	13.10.2011	Голови міністерств	

	Підготовка до розіграшу директорського кубка КВК серед відділень.	13.10.2011	Міністерство виховної та культурно - масової роботи	
	Підготовка до регіонального конкурсу «В ім'я Батьківщини»	13.10.2011	Міністерство виховної та культурно - масової роботи	
	Підготовка до засідання студентської регіональної ради на базі коледжу.	13.10.2011	Міністерство виховної та культурно - масової роботи	
3	Організація роботи міністерства інформаційних технологій.	20.10.2011	Голова міністерства	
	Звіт студентської ради економічного відділення про стан успішності та відвідування занять.	20.10.2011	Голова ради економічного відділення	
	Заслуховування невстигаючих студентів економічного відділення.	20.10.2011	Голова ради економічного відділення	
	Підготовка до розіграшу Кубку КВК директора коледжу серед команд відділень.	20.10.2011	Міністерство виховної та культурно - масової роботи	
	Підготовка до засідання регіональної студради та	20.10.2011	Міністерство	

	проведення конкурсу «В ім'я Батьківщини» (засідання 22.10.2008)		виховної та культурно - масової роботи	
	Заслухати голову ради театрального колективу про підготовку спектаклю «Реквієм голодомору»	20.10.2011	Голова ради театрального колективу	
4	Аналіз проведення засідання регіональної ради та конкурсу «В ім'я Батьківщини».	27.10.2011	Голова міністерства виховної та культурно – масової роботи, голова регіональної студради	
	Проведення зустрічі з Жуковою М.П, автором книги «Невгласимий вогонь пам'яті»	27.10.2011	Міністерство військово – патріотичного виховання	
	Підготовка до першого туру конкурсу української мови імені П.Яцика та проведення тижня української писемності та мови.	27.10.2011	Міністерство культурного відродження	
	Тренінг для студентського активу «Як стати лідером».	27.10.2011	Практичний психолог, соціально –	

			студентська служба	
Листопад				
1	Звіт студентської ради відділення ветеринарної медицини про стан успішності та відвідування занять.	03.11.2011	Голова ради відділення ветеринарної медицини	
	Заслуховування невстигаючих студентів відділення ветеринарної медицини.	03.11.2011	Голова ради відділення ветеринарної медицини	
	Проведення святкування Дня української писемності та мови.	03.11.2011	Міністерство культурного відродження	
2	Підготовка до святкування Дня студента.	10.11.2011	Міністерство виховної та культурно – масової роботи	
	Участь студентів коледжу у написанні творчих, пошукових та наукових робіт.	10.11.2011	Міністерство навчально - наукової роботи	
	Звіт голови студентської ради холодильно-компресорного відділення про стан успішності та відвідування занять студентами відділення.	10.11.2011	Голова ради холодильно – компресорного	

			відділення	
	Заслуховування невстигаючих студентів холодильно-компресорного відділення.	10.11.2011	Голова ради холодильно – компресорного відділення	
	Затвердження плану-сітки роботи органів студентського самоврядування на грудень.	10.11.2011	Голови міністерств	
3	Аналіз проведення розіграшу Кубку КВН директора серед команд відділень коледжу.	17.11.2011	Міністерство виховної та культурно – масової роботи	
	Підготовка та участь у міському конкурсі «Студент року -2008»	17.11.2011	Міністерство навчально - наукової роботи	
	Участь студентів коледжу у пам'ятній ході, присвяченої пам'яті жертв «Голодомору 32-33 років»	17.11.2011	Міністерство культурного відродження	
4	Звіт голови студентської ради ветеринарної медицини про стан успішності та відвідування занять на відділенні.	24.11.2011	Голова ради відділення ветеринарної медицини	
	Індивідуальна робота з невстигаючими студентами відділення ветеринарної медицини.	24.11.2011	Голова ради відділення ветеринарної медицини	
	Підготовка до організації коледжанського конкурсу	24.11.2011	Міністерство	

	студент року.		навчально - наукової роботи	
	Підготовка до Дня Збройних сил України.	24.11.2011	Міністерство військово – патріотичного виховання	

Грудень

1	Проблеми успішності на відділеннях.	01.12.2011	Голови рад відділень	
	Підсумки проведення Дня студента.	01.12.2011	Міністерство навчально - наукової роботи	
	Організація студентським парламентом відзначення у коледжі дня Збройних Сил України.	01.12.2011	Міністерство військово – патріотичного виховання	
	Контроль з боку міністерства навчально – наукової роботи за підготовкою студентів до сесії та відвідуванням занять. Організація рейдів-перевірок.	01.12.2011	Міністерство навчально – наукової роботи	
	Організація роботи студентської соціальної служби	01.12.2011	Парамонова А.	
2	Результати роботи студентським парламентом за	08.12.2011	Голови	

	перший семестр (підсумки роботи студпарламенту у повному його складі та окремо по міністерствах).		міністерств	
	Перший етап конкурсу «Студент року»	08.12.2011	Міністерство навчально - наукової роботи	
	Організація та проведення Новорічного Свята.	08.12.2011	Міністерство виховної та культурно – масової роботи	

Січень

1	Затвердження плану проведення засідань студентського парламенту на другий семестр.	19.01.2012	Міністерство навчально - наукової роботи	
	Участь студентів коледжу у конкурсі читців імені В.Стуса	19.01.2012	Міністерство культурного відродження	
	Підготовка та участь у регіональному «Брейн – ринзі»	19.01.2012	Міністерство навчально - наукової роботи	
	Підготовка до проведення випускного вечора на технологічному відділенні.	19.01.2012	Голова ради відділення	
2	Дотримання правил внутрішнього розпорядку в	26.01.2012	Голови рад	

	гуртожитках.		гуртожитку	
	Затвердження плану-сітки роботи органів студентського самоврядування на лютий.	26.01.2012	Прем'єр – міністр	
	Підготовка до Дня Святого Валентина	26.01.2012	Міністерство виховної та культурно – масової роботи	

Лютий

1	Залучення студентів до предметних гуртків коледжу.	02.02.2012	Голови рад відділень	
	Звіт голови студ.ради гуртожитку №1 про умови проживання, проблеми та організацію дозвілля.	02.02.2012	Голова ради гуртожитку №1	
	Підготовка та проведення другого етапу конкурсу «Студент рок у».	02.02.2012	Міністерство навчально - наукової роботи	
	Організація та проведення дня Святого Валентина.	02.02.2012	Міністерство виховної та культурно – масової роботи	
2	Роль студентського парламенту у виявленні обдарованих студентів. Організація зустрічей, свят	09.02.2012	Міністерство виховної та	

	«Наші інтереси і захоплення», «Алло, ми шукаємо таланти».		культурно – масової роботи	
	Підготовка до міського конкурсу – виставки «Краса руками молодих».	09.02.2012	Міністерство виховної та культурно – масової роботи	
	Підготовка до конкурсу «Пан і пані»	09.02.2012	Міністерство виховної та культурно – масової роботи	
	Звіт голови студентської ради гуртожитку №2 про умови проживання, проблеми та організацію дозвілля.	09.02.2012	Голова ради гуртожитку №2	
3	Звіт голови ради економічного відділення про стан успішності та відвідування занять.	16.02.2012	Голова ради економічного відділення	
	Робота з відстаючими студентами економічного відділення.	19.02.2012	Голова ради економічного відділення	
	Святкування Дня рідної мови.	16.02.2012	Міністерство культурного відродження	
	Участь у регіональному конкурсі «Брейн - ринг».	16.02.2012	Міністерство навчально - наукової роботи	
4	Затвердження плану-сітки студентського самоврядування на березень.	23.02.2012	Прем'єр – міністр	

	Результати проведення рейдів-перевірок відвідування занять	23.02.2012	Міністерство навчально - наукової роботи	
	Звіт голови студентської соціальної служби.	23.02.2012	Голова студентської соціальної служби	
	Тренінг для студентського активу «Як стати лідером».	23.02.2012	Голова студентської соціальної служби, практичний психолог	

Березень

1	Робота центру інформації по ознайомленню студентів коледжу з передовим досвідом роботи органів самоврядування та участь коледжу у міських заходах.	02.03.2012	Прем'єр – міністр, міністерство	
	Співпраця з художнім керівником та керівниками гуртків аматорського мистецтва в проведенні огляду художньої самодіяльності.	02.03.2012	Міністерство виховної та культурно – масової роботи	
	Підготовка СТЕМу до участі в обласному конкурсі	02.03.2012	Голова ради	

	«Театральна вертикаль», а також участь у Міжнародному фестивалі театральних колективів РАМПА.		театру	
2	Підготовка до регіонального конкурсу Софіївські зорі.	09.03.2012	Міністерство виховної та культурно – масової роботи	
	Звіт старост предметних гуртків холодильно - компресорного відділення.	09.03.2012	Голова ради холодильно – компресорного відділення	
	Підготовка до регіонального конкурсу «Пан і Пані»	09.03.2012	Міністерство виховної та культурно – масової роботи	
3	Звіт старост предметних гуртків технологічного відділення.	16.03.2012	Голова ради відділення	
	Підготовка коледжу до благоустрою території.	16.03.2012	Міністерство господарчої діяльності	
	Стан збереження закріплених аудиторій.	16.03.2012	Міністерство господарчої діяльності	

4	Звіт голови ради холодильно – компресорного відділення про стан успішності та відвідування занять.	23.03.2012	Голова ради відділення	
	Робота з невстигаючими студентами холодильно – компресорного відділення.	23.03.2012	Голова ради відділення	
	Звіт старост предметних гуртків відділення ветеринарної медицини..	23.03.2012	Міністерство навчально - наукової роботи	
5	Підготовка і проведення регіонального конкурсу «Пан і Пані»	30.03.2012	Міністерство виховної та культурно – масової роботи	
	Проведення засідання регіональної студентської ради.	30.03.2012	Голова регіональної студентської ради	
	Аналіз проведення виховних заходів в гуртожитку №1	30.03.2012	Голова ради гуртожитку №1	

Квітень

1	Затвердження графіка по благоустрою території.	06.04.2012	Міністерство господарчої діяльності	
	Розглянути пропозиції щодо створення ландшафтного дизайну території коледжу.	06.04.2012	Міністерство господарчої	

			діяльності	
	Звіт старост предметних гуртків економічного відділення.	06.04.2012	Голови ради відділень	
2	Результати проведення рейдів – перевірок відвідування студентами занять та успішності.	13.04.2012	Міністерство навчально - наукової роботи	
	Підготовка до проведення Дня матері.	13.04.2012	Міністерство виховної та культурно – масової роботи	
	Підготовка до акції «Чорнобиль – біль моя»	13.04.2012	Міністерство виховної та культурно – масової роботи	
	Участь у регіональному конкурсі «Студент року»	13.04.2012	Міністерство навчально - наукової роботи	
3	Аналіз підготовки до заключного етапу конкурсу «Студент року»	20.04.2012	Міністерство навчально - наукової роботи	
	Підготовка та участь у Днях скорботи, присвячених катастрофи на ЧАЕС	20.04.2012	Міністерство військово – патріотичного виховання	
	Організація допомоги ветеранам Війни і праці	20.04.2012	Міністерство	

	колишнім працівникам коледжу		військово – патріотичного виховання	
	Участь студентів у благоустрої міста.	20.04.2012	Міністерство господарчої діяльності	
4	Звіт голови ради відділення ветеринарної медицини про стан успішності та відвідування занять.	27.04.2012	Голова ради ветеринарної медицини	
	Робота з невстигаючими студентами відділення ветеринарної медицини.	27.04.2012	Голова ради ветеринарної медицини	
	Організація проведення Вахти пам'яті до Дня Перемоги. Підготовка та проведення святкового концерту.	29.04.2012	Міністерство військово – патріотичного виховання	

Травень

1	Організація та проведення заключного етапу конкурсу «Студент року».	04.05.2012	Міністерство навчально - наукової роботи	
	Співпраця студентського парламенту з колективами груп та педколективом коледжу у виконанні планів та завдань, передбачених річним планом роботи коледжу. Результативність цієї роботи.	04.05.2012	Президент , прем'єр – міністр, члени адміністрації коледжу	

	Підготовка до вечора зустрічі випускників.	04.05.2012	Міністерство виховної та культурно – масової роботи	
2	Основні підсумки роботи студентського парламенту за навчальний рік, визначення основних приоритетів роботи студентського парламенту на наступний навчальний рік.	11.05.2012	Голови міністерств	
	Складання студентським парламентом спільно з колективом груп пропозицій до плану роботи на наступний навчальний рік.	11.05.2012	Голова міністерств	
	Підготовка та проведення випускних вечорів.	11.05.2012	Міністерство виховної та культурно – масової роботи	
3	Аналіз участі органів студентського самоврядування у засіданнях адміністративної та педагогічної рад.	18.05.2012	Голови міністерств	
	Підготовка та участь у виставці «Агро - 2010»	18.05.2012	Голови міністерств	
	Аналіз військово – патріотичного виховання	18.05.2012	Голова міністерства	
4	Організація та проведення зустрічі випускників.	25.05.2012	Міністерство виховної та	

			культурно – масової роботи, музей історії коледжу	
	Звіт старост предметних гуртків технологічного відділення.	25.05.2012	Голова ради відділення	
	Аналіз ведення документації технологічного відділення	25.05.2012	Голова ради відділення	
Червень				
1	Аналіз ведення документації економічного відділення	01.06.2012	Голова ради відділення	
	Оформлення звітної документації міністерства соціально культурного відродження, підготовки її до здачі в архів.	01.06.2012	Голова міністерства	
	Аналіз успішності на економічному відділенні.	01.06.2012	Голова ради відділення	
2	Аналіз ведення документації відділення ветеринарної медицини.	08.06.2012	Голова ради відділення	
	Оформлення звітної документації міністерства соціальних питань, підготовки її до здачі в архів.	08.06.2012	Голова міністерства	

	Аналіз успішності на відділенні ветеринарної медицини.	08.06.2012	Голова ради відділення	
3	Аналіз ведення документації холодильно – компресорного відділення.	15.06.2012	Голова ради відділення	
	Оформлення звітної документації міністерства навчально – наукової роботи, підготовки її до здачі в архів.	15.06.2012	Голова міністерства	
	Аналіз успішності на холодильно – компресорному відділенні.	15.06.2012	Голова ради відділень	
4	Оформлення звітної документації міністерства інформаційних технологій, підготовка її до здачі в архів.	22.06.2012	Голова міністерства	
	Оформлення звітної документації міністерства господарчої діяльності, підготовка її до здачі в архів.	22.06.2012	Голова міністерства	
	Оформлення звітної документації міністерства спортивно – оздоровчої роботи, підготовка її до здачі в архів.	22.06.2012	Голова міністерства	
5	Оформлення звітної документації міністерства	29.06.2012	Голова міністерства	

	військово – патріотичного виховання, підготовка її до здачі в архів.			
	Оформлення звітної документації міністерства виховної та культурно масової роботи, підготовка її до здачі в архів.	29.06.2012	Голова міністерства	
	Оформлення звітної документації всіх підрозділів студентського самоврядування до кінця навчального року.	29.06.2012	Голова міністерства	
	Складання плану роботи на 2010-2011 н. р.	29.06.2012	Президент, прем'єр – міністр	

Голова студентського парламенту, президент коледжу

Д.Цімох

Зразок

Протокол засідання парламенту коледжу

від «____» _____ 20_ р.
місце проведення _____

Присутні _____
Відсутні _____

На порядку денному:

Xід засідання:

Виступили:

Рішення:

Секретар

Організація індивідуальної роботи зі студентами

Графік відвідування додаткових занять, факультативів, гуртків

ОСОБЛИВОСТІ ВИХОВНОЇ РОБОТИ КУРАТОРА З ПЕДАГОГІЧНО ЗАНЕДБАНИМИ ДІТЬМИ

Важковиховувані – категорія осіб, в яких під впливом несприятливих для розвитку соціальних, психолого-педагогічних умов з'являється негативне ставлення до навчання, норм поведінки, відбувається зниження або втрата почуття відповідальності за свої вчинки.

Таким особам властиві:

- неправильно сформовані потреби: матеріальні переважають над моральними; більшість матеріальних потреб мають аморальний характер; для їх задоволення важковиховувані особи використовують засоби, які не завжди відповідають нормам моралі(вживання алкоголю, наркотиків, крадіжки), що призводить до деградації особистості;
- нерозвиненість соціально-політичних потреб;
- прагнення до спілкування з подібними до себе, перебування поза зв'язками з постійними студентськими колективами;
- нерозвинута потреба пізнання навколошнього світу; незадовільне навчання, ігнорування методів пізнавальної діяльності;
- спотворені естетичні потреби;
- нерозвинута, засмічена вульгаризмами, жаргонною лексикою мова;
- непослідовність, суперечливість у поглядах і переконаннях;
- брак уявлень про норми поведінки, обмежені почуття відповідальності за свої вчинки;
- обмежені інтелектуальні інтереси; перевага утилітарних інтересів над духовними позбавляє їх перспективи розвитку, інтелектуального і морального вдосконалення;
- приховування своїх вчинків від батьків, викладачів та одногрупників.

За ступенем педагогічної занедбаності “важких” підлітків поділяють на чотири групи:

- **важковиховувані діти**, які байдуже ставляться до навчання, періодично порушують правила поведінки і дисципліну. Їм властиві: грубощі, брехливість, нечесність тощо;
- **педагогічно занедбані підлітки**, які негативно ставляться до навчання й суспільно корисної діяльності. Вони систематично порушують дисципліну й правила поведінки, постійно проявляють негативні моральні якості особистості;

- *підлітки-правопорушики*, які перебувають на обліку в інспекціях у справах неповнолітніх або направлені до спецшкіл і спеціальних професійно-технічних училищ;
- *неповнолітні злочинці*, які скоїли кримінальні злочини, які порушили правові норми й направлені судом до виправно-трудових колоній.

Перевиховання – виховний процес, спрямований на подолання негативних якостей особистості, що формувалися під впливом несприятливих умов виховання. Негативні чинники, що зумовлюють появу важковиховуваних підлітків:

- Неблагополуччя в сім'ї: неповна сім'я, батьки-п'яниці, наркомани, ведуть аморальний спосіб життя; безвідповідальність батьків за виховання дітей, їх психого-педагогічна безграмотність; негативні приклади в моральній поведінці; брак доброти, сімейного затишку, любові до дітей справжнього батьківського авторитету; прояви насильства, жорстокості; матеріальні нестатки.
- Низька педагогічна культура в благополучній сім'ї: батько й мати працюють, освічені, інтелектуально розвинені, є матеріальний достаток, що проявляється у створенні для дітей “парникових” умов, призводить до ослаблення внутрішніх сил особистості, матеріального перенасичення, вседозволеності, не сформованості системи само вимог і самоконтролю.
- Недостатній виховний рівень роботи загальноосвітніх закладів: проявляється у перевантаженості програм навчальним матеріалом, який учень не може засвоїти. Це породжує негативізм, опір, намагання “втекти” від навчальної діяльності, почуття власної неповноцінності, меншовартості порівняно з іншими учнями; прояви негативізму з боку викладачів-вихователів до підлітків з моральними вадами; недостатній рівень педагогічної культури вихователів; ізоляція, відсторонення від цікавих колективних справ тощо.

Принципи, шляхи і засоби перевиховання

Перевиховання – процес досить складний і тривалий, ґрунтуючись на загальних принципах виховання і виконує *відновну, компенсаційну, виправну, стимулюючу функції*.

У роботі з педагогічно занедбаними дітьми використовуються такі **принципи**:

- зв'язок перевиховання з цікавою продуктивною працею;
- організація дитячого колективу, який забезпечував би позитивний вплив на вихованця;

- опора на позитивні якості вихованого й позитивний соціальний досвід;
- органічне поєднання поваги до вихованців з існуючою системою вимог;
- єдність і систематичність педагогічних впливів;
- індивідуальний підхід дитини;
- гуманне, об'єктивне ставлення до дитини у процесі її перевиховання;
- стриманість, розважливість, недопустимість афективної поведінки педагога.

У виховній практиці важливими є упереджуючи заходи, які дають змогу запобігти масовій появі важковихуваних дітей, з одночасним формуванням соціальних передумов для попередження їх появи.

У процесі подолання “моральної хвороби” окремих дітей виділяють кілька етапів:

1. ***Діагностичний.*** Вивчають, аналізують позитивні й негативні фактори виховання, умови, що їх зумовили, визначають шляхи і засоби нейтралізації негативних тенденцій та актуалізації позитивного в поведінці дитини. Викладач мусить мати детальну характеристику педагогічно занедбаного вихованця.
2. ***Планування і визначення змісту роботи.*** На цьому етапі куратор спільно з вихователями, які спілкуються з “важким” студентом, розробляє детальний план перевиховання, визначає місце і роль у цьому процесі кожного вихователя.
3. ***Цілеспрямованої педагогічної діяльності.*** Передбачає реалізацію планів щодо перевиховання конкретної особистості. Це відбувається із залученням всіх, хто може позитивно впливати на неї (батьків, родичів, одногрупників, викладачів-вихователів та ін.). координує роботу куратор, аналізує соціально-психологічні зміни у поведінці вихованця, розробляє подальші виховні заходи.

Для правильної організації роботи з педагогічно занедбаними підлітками проводяться педагогічні консультування за участю психолога навчального закладу, викладачів, батьків дитини, під час яких всебічно аналізують причини, що спричинили труднощі у житті дітей, особливості їх поведінки і накреслюють шляхи та методи перевиховання.

Результативність перевиховання залежить від вразливості, пластичності та сили біологічних задатків, від тривалості негативного досвіду особистості, її готовності до виправлення. Процес перевиховання не однаково впливає на дітей. Найефективніше виявляється він щодо психологічно податливих дітей. Перевиховання може бути малоефективним, якщо діти протидіятимуть йому або не сприйматимуть його позитивно.

Наслідки виховного процесу залежать від уміння педагога використати наявну позитивну базу особистості, привчити її до активної співпраці над собою. Важливо залучати дитину до корисної діяльності, забезпечити високий темп, емоційну насиченість життя відповідно до індивідуальних та вікових особливостей. Водночас необхідно налагоджувати доброзичливі стосунки дітей з батьками, викладачами, ровесниками.

ХАРАКТЕРИСТИКА

Шмельова Віктора Петровича

Студента группы

ТЕК БНАУ Київської області

1987 року народження, українця

Віктор Шмельов протягом навчання у коледжі зарекомендував себе здібним студентом.

До навчання ставиться сумлінно, має глибокі і міцні знання з усіх предметів, усебічно розвинений. Багато читає художню літературу. Особливий інтерес виявляє до театрального мистецтва, очолює драматичний гурток коледжу і дуже цим захоплюється.

Як член студентської лекторської групи, Віктор виступав перед студентам з доповіддю “Сучасна музика”.

Протягом навчання в коледжі виявив активність у громадській та суспільно-корисній роботі. Під час літніх канікул Віктор Шмельов керував ланкою студентської виробничої бригади, особисто показував приклад сумлінного ставлення до праці.

Уміє триматися в колективі, підкоряється його вимогам. Критично ставиться до власних вчинків, до поведінки товаришів і відверто про це говорить.

За відмінне навчання, зразкову поведінку та активну участь у громадській роботі педрада просить нагородити Віктора Шмельова золотою медаллю.

Дата

Директор коледжу (підпись) ПП

Куратор (підпись) ПП

В характеристиці мають бути такі реквізити:

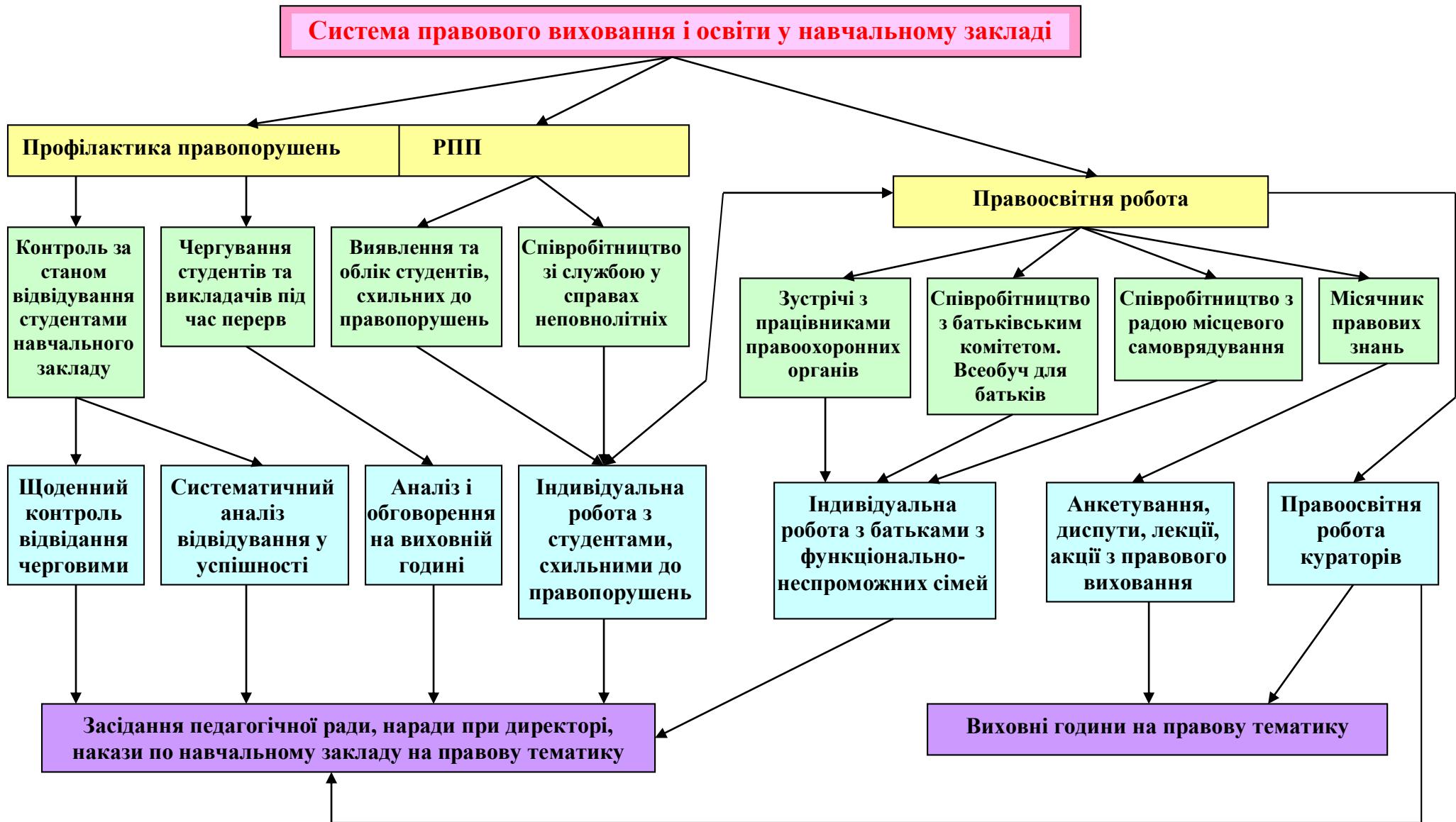
- 1) ПІП того, кому видається характеристика.
  - 2) Рік народження, національність, освіта.
  - 3) Текст, де зазначено, з якого часу працює чи вчиться особа, як ставиться до своїх службових обов'язків, який має рівень професійної майстерності, авторитет у колективі.
  - 4) Дата складання.
  - 5) Підпис відповідальної службової особи й гербова печатка організації, яка видала характеристику.

Характеристика викладається від третьої особи.

СХЕМА ОРГАНІЗАЦІЇ РОБОТИ КУРАТОРА З ВИКЛАДАЧАМИ ІЗ ПРОФІЛАКТИКИ ВІДХИЛЕНЬ У ПОВЕДІНЦІ СТУДЕНТІВ

- ❖ вивчення стосунків викладачів зі студентами ;
- ❖ вивчення рівня сформованості професійних педагогічних якостей викладачів;
- ❖ вивчення рівня сформованості специфічних педагогічних якостей викладачів;
- ❖ вивчення ступеня дотримання педагогічного такту у спілкуванні зі студентами;
- ❖ вивчення ступеня дотримання викладачами педагогічної принциповості в оцінюванні поведінки, знань, умінь і навичок студентів;
- ❖ вивчення ступеня участі викладачів у профілактичній роботі з «важкими» студентами;
- ❖ анкетування студентів на тему «Ви і Ваші викладачі»;
- ❖ анкетування викладачів на тему «Ви і Ваші студенти»;
- ❖ проведення малої педради «Шлях вдосконалення роботи викладачів з профілактики правопорушень дисципліни і підвищення успішності студентів» (за матеріалами анкетування).
- ❖ збори студентів та викладачів на тему «Дружні стосунки – одна з найголовніших умов дисципліни та успішного навчання» (за матеріалами анкетування);
- ❖ збори викладачів та батьків на тему «Про спільну роботу з профілактики відхилень у поведінці та зниження успішності студентів»;
- ❖ обговорення зі студентами (колективно або індивідуально) стану успішності студентів та дисципліни на заняттях;
- ❖ індивідуальна робота зі студентами, які припускаються відхилень від педагогічних вимог у навчально-виховному процесі.

СИСТЕМА ПРОФІЛАКТИКИ ПРАВОПОРУШЕНЬ

(зразок для заповнення куратором)

ДІАГНОСТИЧНА КАРТКА ГРУПИ

Група _____

КАРТКА ВИВЧЕННЯ ПДЛІТКА, СХИЛЬНОГО ДО ПРАВОПОРУШЕНЬ

1. Загальні дані:

1) Група _____

2) ПП _____

3) Вік _____

4) Домашня адреса _____

2. Дані спостереження куратора групи:

1) Основні вияви «труднощів», де, з якого часу спостерігаються

---

2) Ставлення до навчання (успішність, чи має бажання вчитися, якщо не вчиться, то з яких предметів?)

---

3) Ставлення до праці (що любить робити?)

---

4) Поведінка в колективі (взаємовідносини з колективом, чи має друзів, хто вони?)

---

5) Ставлення до дорослих, викладачів (хто з них є авторитетом, чому?)

---

6) Як проводить вільний час? (гуртки, секції, чи цікавиться музикою, театром, кіно, читанням художньої літератури?)

---

7) Норми культурної поведінки (чи володіє навичками культурної поведінки і культурою мови? Такт по відношенню до дорослих, товаришів. Охайність. Як веде себе в громадських місцях?)

---

8) Які засоби впливу застосовувались до студентів коледжу, батьківським комітетам, сім'ю тощо?

---

3. Умови життя в сім'ї:

1) ПП, місце роботи. Чи має сестер, братів? Які вони?

---

2) Матеріально-побутові умови (в яких умовах проживає, дохід сім'ї)

---

3) Взаємовідносини в сім'ї. Чи мають відхилення в поведінці члени сім'ї (алкоголізм, хуліганство, судимість)?

---

4) Виховання в сім'ї (характер впливу на студента, його участь у домашній роботі. Заохочення і покарання. Наявність контролю з боку членів сім'ї. відношення студента до батьків і батьків до нього)

---

5) Стан здоров'я студента. Фізичний розвиток. Чи займається спортом?

Які відхилення має у фізичному чи розумовому розвитку?

---

4. Висновки:

1) Які причини відхилення від позитивної поведінки?

Наставник

ЗРАЗОК

А К Т ВІДВІДУВАННЯ СІМ'Ї

Мета відвідування

Куратор групи

Члени батьківського комітету

Відвідали сім'ю

В акті вказати:

- ким виховується студент,
  - які труднощі в сім'ї у вихованні підлітка (матеріального чи педагогічного плану, чи іншого),
    - чи є в підлітка режим дня, робоче місце,
    - чи допомагає підліток в домашньому господарстві,
    - як і з ким проводить вільний час підліток,
    - враження і висновки, рекомендації щодо виховання підлітка.

А К Т
ОБСТЕЖЕННЯ ЖИТЛОВО-ПОБУТОВИХ УМОВ
ПРОЖИВАННЯ СІМ'Ї

“ ”   20   p.

Комісія у

складі: _____

(ПП, посада)

У присутності: _____

Провели обстеження житлово-побутових умов проживання
сім'ї _____, яка мешкає за адресою: _____

Комісія встановила, що сім'я складається

з: _____

(кількість осіб, ПП)

Характеристика квартири _____

(площа, кімнати, санітарно-технічне забезпечення)

Забезпечення побутовими приладами _____

(телевізор, холодильник, праска тощо)

Санітарно-гігієнічний стан квартири _____

Загальний прибуток сім'ї складається з _____

(зар. плата, пенсія, аліменти)

Обстеження проводиться в зв'язку з _____

(заява, скарга, перевірка)

Висновок комісії: _____

(висновки та пропозиції)

Члени комісії: _____

(ПП посадової особи, підпис)

**БАНК ДАНИХ НА ПІДЛІТКІВ
З ФУНКЦІОНАЛЬНО-НЕСПРОМОЖНИХ СІМЕЙ**

ПІП

Мати

Батько

Підстава передування на обліку

Домашня адреса

Телефон

Соціальний захист

Куратор групи

Громадський інспектор

ЗРАЗОК

ПРОГРАМА ВИВЧЕННЯ ОСОБИСТОСТІ ВАЖКОВИХОВУВАНОГО СТУДЕНТА

(ПП)

1. Загальні відомості про студента: рік народження, група, місце проживання.
2. Фізичний розвиток і стан здоров'я.
3. Умови сімейного виховання: склад сім'ї, освіта, місце роботи, спеціальність, посада батьків, матеріальні, житлово-побутові умови, характер взаємовідносин між батьками і підлітками.
4. Успішність, причини неуспішності, ставлення до навчання, до окремих навчальних предметів.
5. Ставлення до праці, як проявляє себе у різних видах праці у коледжі та вдома, який вид праці найбільше полюблляє? Повага до

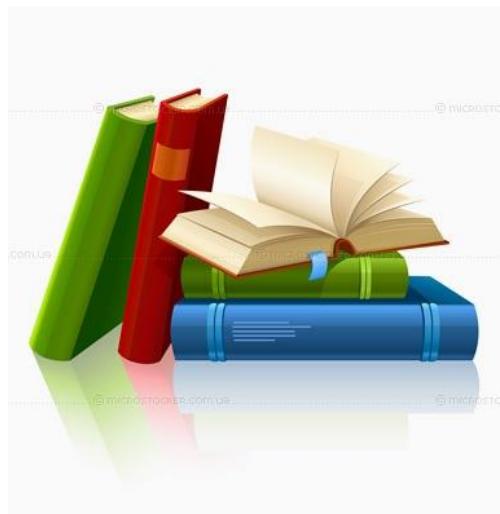
праці інших людей.

6. Чи має суспільні доручення, як ставиться до їх виконання?
7. Участь у гуртках, спортивних секціях.
8. Місце у колективі групи, характер взаємовідносин з викладачами, товаришами, особливості ставлення до оточення.
9. Чи має друзів, хто вони, на чому будується дружба?
10. Дисципліна у коледжі та вдома, які порушення дисципліни допускає, засоби протидії?
11. Чи має студент необхідній рівень культури поведінки?
12. Особливості пам'яті, уваги, мислення, мовлення.
13. Найбільш типовий психічний стан — збуджений, загальмований, врівноважений.
14. Характер інтересів, ідеалів, потреб, нахилів.
15. Які моральні якості, риси характеру намагається виховувати в собі?
16. Плани на майбутнє?
17. Особливості розвитку моральних, вольових якостей.
18. Як використовує вільний час, чим займається, з ким його проводить?
19. Обсяг читацьких інтересів.
20. Особливості оточення позанавчанням.
21. Ставлення до природи, звірів, птахів.
22. Найбільш виражені риси характеру.
23. З якого віку даний студент характеризується як важкий?
24. Які позитивні риси та якості були притаманні студентові раніше?
25. Які позитивні риси та якості є у нього зараз?
26. Які негативні риси та якості були притаманні студентові раніше?
27. Які негативні риси та якості є у нього зараз?
28. Чи усвідомлює студент існування у нього негативних якостей?

29. Чи бажає він їх позбавитися?

30. Чи усвідомлюють батьки недоліки у вихованні своєї дитини?

Вкажіть загальну оцінку виховного впливу на студента його сім'ї:
нейтральний, позитивний, негативний.

ЗРАЗОК

ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНА ХАРАКТЕРИСТИКА ОСОБИСТОСТІ ВАЖКОВИХОВУВАНОГО ПІДЛІТКА

(заповнюється куратором)

Дата заповнення

Прізвище студента _____ ім'я _____ групи _____

Дата народж. _____ дом. адреса _____

Прізвище, ім'я по батькові
батьків _____

Просимо вас на основі особистих спостережень і особової справи
студента відповісти на запропоновані запитання:

1. Склад сім'ї
(вказати): _____

---

2. Характер поведінки підлітка у коледжі

---

3. Найбільш типові прояви недисциплінованості

---

4. Які засоби застосовувалися відносно студента:

1) колективом

групи _____

2) батьківським комітетом

---

3) радою студентського самоврядування

---

4) педрадою

---

5) радою профілактики правопорушень

---

6) службою у справах неповнолітніх

---

7) кримінальною міліцією

---

5. Успішність за I семестр

II семестр

---

6. Ставлення до навчання. Якими предметами цікавиться, які ігнорує, чому? _____

---

7. Ставлення до праці

---

8. Суспільні доручення в коледжі

---

9. Місце у колективі групи, ставлення до товаришів

---

10. Ставлення колективу групи до студента

---

11. Що його особливо цікавить?

---

12. Яку професію хоче обрати?

---

13. Заняття у гуртках і спортивних секціях

---

14. Чим займається у вільний час?

---

15. З ким його проводити?

---

16. Що читає ?

17. Позитивні риси характеру

---

18. Негативні риси характеру

---

19. Висновок

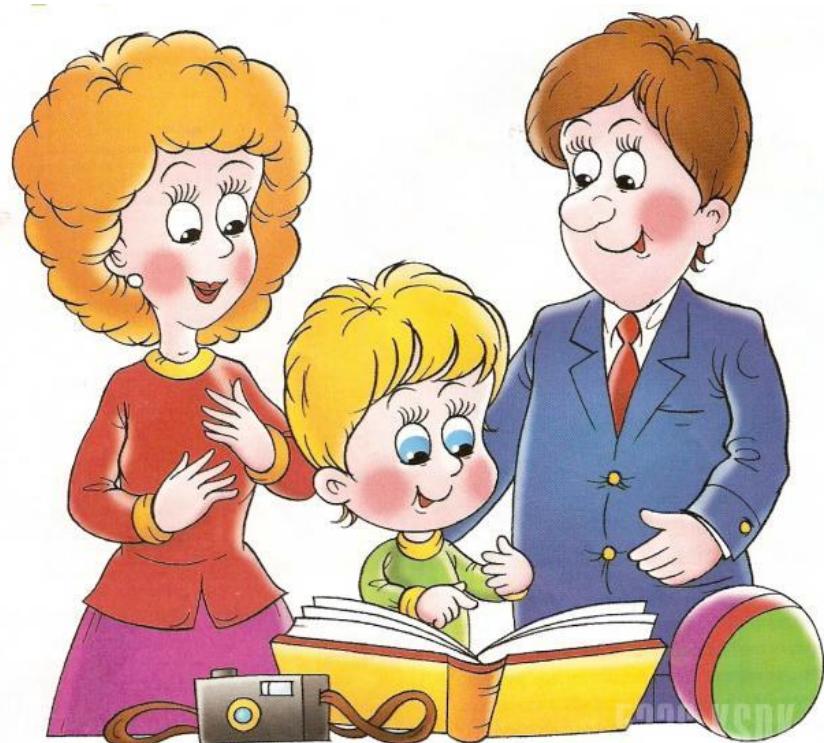
ЗРАЗОК

СПИСОК СТУДЕНТІВ, ЯКІ ПЕРЕБУВАЮТЬ НА ВНУТРІШньОКОЛЕДЖАНСЬКОМУ ОБЛІКУ

**ІНФОРМАЦІЯ ПРО СТУДЕНТІВ,
СХИЛЬНИХ ДО ПРАВОПОРУШЕНЬ,
ВЖИВАННЯ АГКОГОЛІЧНИХ НАПОЙІВ,
НАРКОТИЧНИХ РЕЧОВИН**

	ПП	Група	Заняття в гуртках	Вжито заходів
Схильність до правопорушень				
Схильність до бродяжництва				
Схильність до вживання алкоголю				
Схильність до тютюнопаління				
Схильність до вживання наркотичних засобів				

Організація роботи з батьками

ФОРМИ Й МЕТОДИ РОБОТИ КУРАТОРА З БАТЬКАМИ СТУДЕНТІВ

Важливою умовою ефективної навчально-виховної роботи є співробітництво навчального закладу і сім'ї, яке передбачає належний рівень педагогічної культури батьків.

Тісний зв'язок навчального закладу та сім'ї може розвиватися завдяки педагогічній освіти батьків і залученню їх до виховної роботи.

Методи роботи з батьками:

- ❖ **педагогічний лекторій.** Передбачає надання батькам систематизованих знань з теорії виховання, привернення їх уваги до актуальних проблем виховання з допомогою лекцій, бесід;
- ❖ **позааудиторних педагогічний всеобуч.** Спрямований на ознайомлення батьків з проблемами виховання дітей різних вікових категорій. Заняття проводяться керівниками навчального закладу;
- ❖ **університет педагогічних знань.** Передбачає більш серйозну підготовку з теорії виховання. Заняття відбуваються у формі лекцій та семінарів. Батьки беруть участь в обговоренні проблем;
- ❖ **підсумкова річна науково-практична конференція батьків з проблем виховання.** Учасники визначають найактуальнішу проблему сімейного виховання, протягом року вивчають її. У виступах батьки підбивають підсумки теоретичних і практичних досліджень, діляться особистими досвідом;
- ❖ **день відчинених дверей.** Головна мета – показати роботу навчального закладу, привернути увагу батьків до проблем виховання. Вимагає серйозної підготовки: оформлення навчального закладу, організації програми свята (концерту, зустрічей у аудиторіях, відвідування виставок, спортивних змагань тощо);
- ❖ **батьківські збори.** Традиційна форма роботи. Один із варіантів – формування проблемної тематики;
- ❖ **відвідування батьків вдома.** Це сприяє налагодженню контактів із сім'єю, з'ясуванню її загальної та педагогічної культури, умов життя студента, консультуванню щодо єдиних вимог до дитини, обговоренню відхилень в її поведінці, вжиттю необхідних заходів щодо їх запобіганню, залученню батьків до участі в роботі навчального закладу тощо;
- ❖ **листування.** Передбачає періодичне надсилання батькам листів про успіхи студентів в навчанні, старанність, уважність та відповідальність за доручення. Можна повідомити про певні його труднощі, попросити про

зустріч та інше. Найчастіше листування використовується, коли куратори не може зустрітися з батьками вдома або запросити їх до навчального закладу;

- ❖ **консультації батькам.** Передбачає надання конкретних рекомендацій, порад з актуальних для батьків питань;
- ❖ **запрошення батьків до навчального закладу.** Найчастіше це роблять для конфіденційної розмови про проблеми студента. Педагог висловлює свої міркування, відповідає на запитання батьків, надає поради;
- ❖ **тематичні вечори запитань і відповідей.** Сприяють глибокому пізнанню методики сімейного виховання. На них запрошують працівників правоохоронних органів, лікарів, психологів, соціальних працівників, фахівців, які опікуються проблемами виховання молоді;
- ❖ **ознайомлення батьків з психолого-педагогічною літературою.** Передбачає відбір і надання рекомендацій щодо психолого-педагогічної, науково-популярної літератури для батьків відповідно до проблем, які є в студентів певної групи, чи в окремої дитини.

ТЕМАТИКА ЛЕКЦІЙ, БЕСІД, КОНСУЛЬТАЦІЙ ДЛЯ БАТЬКІВСЬКИХ ЗБОРІВ

1. Розумове виховання

1. Вік живи – вік учися.
2. Інтереси та нахили.
3. Розвиток “Я”.
4. Розумове і моральне завжди збігається.
5. Світ захоплень Вашого підлітка.
6. Чи тотожні поняття “інтелект” і “знання”?
7. Що означає бути мудрим?
8. Яка людина вважається інтелігентною?
9. Розвиток “Я”.

2. Громадянсько-патріотичне виховання

- 10.Про зовнішність і духовну культуру.
- 11.Українська армія: стан, проблеми, перспективи.
- 12.Жити за законами держави.
- 13.Я – громадянин України.
- 14.Державні символи України.

3. Моральне виховання

- 15.Байдужість – звідки вона?
- 16.Духовне виховання – основа особистості.
- 17.Душі людської доброта.
- 18.З ким поведешся, того й наберешся: друзі наших дітей.
- 19.Моральні принципи людини: Ваш погляд.
- 20.Моральні цінності в сучасному житті.
- 21.Наші моральні ідеали.
- 22.Про культуру поведінки в побуті.
- 23.Хто друзі Ваших дітей?
- 24.Чи завжди Ви праві?
- 25.Що означає бути вихованим?
- 26.Що таке мораль?
- 27.Юнацька дружба і любов.
- 28.Юнацьке кохання: погляд на проблему.
- 29.Сучасна людина – яка вона?
- 30.Єдність слова і діла.

4. Правове виховання

- 31. Відповіальність підлітка за скосний злочин.
- 32. Відповіальність за себе і інших.
- 33. З чого починається злочин.
- 34. Закон для студента і для студента.
- 35. З чого починається злочин.
- 36. Закон для студента і для студента.

5. Художньо-естетичне виховання

- 37. Любов до прекрасного потрібно виховувати.
- 38. Музика в житті Вашої дитини.
- 39. Молодіжна культура: шляхи порозуміння.
- 40. Молодіжна мода і ставлення до неї.
- 41. Сучасне мистецтво: новітній погляд на світ.

6. Трудове виховання

- 42. Адаптація першокурсника до умов навчання у вузі.
- 43. Коли школа позаду. Про “далеке і прекрасне”.
- 44. Майбутня професія.
- 45. Покликання Вашої дитини.
- 46. Потрібна людина в потрібному місці.
- 47. Про сумлінне ставлення до навчання.
- 48. Самопідготовка – основний елемент міцних знань.
- 49. Спеціальність вашої дитини.
- 50. Ціна часу.
- 51. Чи потрібно вчити працювати?
- 52. Щоб праця давала втіху.
- 53. Як вчитися і працювати ефективно?
- 54. Як раціонально навчатися.
- 55. Як правильно організувати самопідготовку підлітка.
- 56. Проблеми зайнятості населення.
- 57. Як правильно організувати самопідготовку підлітка.

7. Фізичне виховання

- 58. Гармонія тіла і духу – основа фізичного виховання.
- 59. Здоровий побут – здоровий спосіб життя.
- 60. Працездатність та здоров'я.
- 61. Раціональне харчування студентів – запорука здорового способу життя.
- 62. Режим праці і відпочинку.
- 63. Розпорядок дня та режим харчування в період екзаменаційної сесії.
- 64. Від мускулатури до культури.

8. Здоровий спосіб життя

- 65.Алкоголь і студенти – це поняття не сумісне.
- 66.Венеричні захворювання і гігієна статевого життя.
- 67.Вплив алкоголю на нервову систему і психіку людини.
- 68.Дівчина і куріння.
- 69.Інфекційне захворювання та їх профілактика.
- 70.Мотиви і причини прилучення підлітків до спиртних напоїв.
- 71.Наркотики в молодіжному середовищі, закон і молодь.
- 72.Небезпечні звички.
- 73.Основні причини загибелі і травм підлітків і молоді.
- 74.Особиста гігієна студента.
- 75.Особливості поведінки наркоманів.
- 76.Про причини і умови, які сприяють наркоманії.
- 77.Профілактика туберкульозу.
- 78.Фактори, що впливають на виникнення у підлітків залежності від наркотичних речовин.
- 79.Чума ХХ століття – СНІД.
- 80.Що таке наркотики і наркотична залежність.

9. Сімейне виховання

- 81.Агресивні підлітки: погляд на проблему.
- 82.Бути сучасним. Що це означає?
- 83.Витоки неорганізованості.
- 84.Внутрішній світ підлітка.
- 85.Група ризику: як вирішити проблему?
- 86.Дитина – дзеркало сім'ї.
- 87.Максималізм та скептицизм. Передчуття доросlostі.
- 88.Мистецтво спілкування з підлітком.
- 89.Непорозуміння з дітьми – чому?
- 90.Нове відношення до особистості.
- 91.Про повагу та зневагу – від дитини до сім'ї.
- 92.Проблеми: діти і батьки.
- 93.Скромність і сором'язливість підлітка: як до цього ставитися?
- 94.Спільні завдання сім'ї та коледжу.
- 95.Сучасні сімейні традиції.
- 96.У чому суть сімейного життя?
- 97.Як стати авторитетом для своєї дитини?

10. Екологічне виховання

98. В допомогу студенту: лікарські рослини.
99. Культура спілкування з природою.
100. Чорнобиль: вчора, сьогодні, завтра.
101. Земля – наше багатство.

ОРІЄНТОВНА МОДЕЛЬ БАТЬКІВСЬКИХ ЗБОРІВ

Оформлення дошки:

1. Режим дня.
2. Зразок картки соціального портрета сім'ї.
3. Пам'ятка про виконання домашніх завдань.

1. Виступ викладача:

- розповідь викладача про себе;
- режим дня студента відповідно вікової категорії;
- режим роботи коледжу:
  - а) навчальні предмети, основні вимоги до них;
  - б) розклад занять;
  - в) ПП викладачів, які ведуть ці предмети;
  - г) протяжність.

2. Анкетування батьків:

- заповнення карток соціального паспорта сім'ї.

3. Психологічна розрядка /тест “Які ви, батьки?”/

4. Вибори батьківського комітету.

5. Організаційні питання. Різне /обговорення питань форми, харчування, збереження підручників/.

6. Підведення підсумків. Відповіді на питання батьків.

ПРОГРАМА ВИВЧЕННЯ СІМ'Ї

1. ПІП студента.
2. Домашня адреса.
3. Тип сім'ї: повна проста /діти, батьки/;
4. Повна складна: /діти, батьки, дідусь, бабуся/; повна, але один із батьків не рідний; неповна.
5. Скільки років існує сім'я.
6. Кількість дітей.
7. Побутові і матеріальні умови.
8. Характеристика сім'ї за віком (роки дорослих членів сім'ї, роки дітей).
9. Де і ким працюють батьки.
10. Освіта дорослих членів сім'ї.
11. Культурний рівень батьків: наявність домашньої бібліотеки;
  - читання періодичної літератури;
  - читання художньої літератури;
  - відвідування центрів культури.
12. Сімейна атмосфера:
  - доброчиличива;
  - товариська;
  - нестійка;
  - байдужа;
  - пригнічена.
13. Хто з батьків звертає більше уваги на виховання дитини?
14. Система виховного впливу:
  - злагодженість всіх членів сім'ї з питань виховання;
  - відсутність конфліктів по цьому питанню;
  - відсутність виховання як системи ціленаправленого впливу.
15. Рівень психолого-педагогічних знань і практичних умов.

АКТ
обстеження умов проживання
та виховання неповнолітніх дітей в сім'ях

Адреса _____

Нами, комісією в складі _____

обстежено умови проживання та виховання дітей.

Сім'я проживає в _____

Склад сім'ї (дата народження, місце роботи чи навчання) _____

Загальний заробіток сім'ї складає _____

Характеристика сім'ї, умов, де проживають неповнолітні діти: (способ
життя батьків, їх ставлення до виховання дітей тощо, умови
проживання тощо)

Висновки членів комісії про сім'ю _____

Підписи членів комісії:

АНКЕТА
ДЛЯ ШВИДКОГО ОЗНАЙОМЛЕННЯ
З БАТЬКАМИ СТУДЕНТІВ

1. Які питання Ви хотіли б обговорити на батьківських зборах?
2. Які питання виховання Вас цікавлять, хвилюють?
3. Які журнали, газети, пов'язані з виховання дітей Ви виписуєте?
4. Чи є у Вас вдома бібліотека?
5. На що слід звернути увагу викладача в роботі з вашою дитиною?
6. Чим Ви можете допомогти куратору у виховній роботі зі студентами групи?
7. Чи знає Ваша дитина “10 не можна по Сухомлинському”?
8. Чи дотримуєтесь Ви режиму дня?

ГОЛОВНІ НАПРЯМКИ РОБОТИ З БАТЬКАМИ

1. Підліток в сім'ї

- ❖ родина як виховний та соціальний інститут;
- ❖ зміст сімейного виховання і виховні завдання батьків;
- ❖ визначальні фактори формування особистості підлітка;
- ❖ вплив освітнього та культурного рівня батьків на виховання підлітка;
- ❖ мікроклімат сім'ї, умови для розвитку та виховання підлітка;
- ❖ охорона здоров'я та фізичний розвиток підлітка;
- ❖ режим дня, психічний розвиток підлітка;
- ❖ індивідуальні особливості підлітка та їх урахування.

2. Спілкування батьків з дітьми:

- ❖ роль спілкування у встановленні довірливих стосунків між батьками та дітьми; педагогічний такт у спілкуванні;
- ❖ урахування вікових та індивідуальних особливостей, інтересів, потреб підлітків, зміст і форми спілкування.

3. Спільна діяльність батьків та дітей:

- ❖ роль діяльності в розвитку й вихованні підлітка;

- ❖ сімейні обов'язки та доручення;
- ❖ спільна суспільно корисна діяльність;
- ❖ зміст і види спільної діяльності батьків та дітей — інтелектуальна, трудова, патріотична, природоохоронна, естетична, спортивна, милосердна;
- ❖ оцінка результатів діяльності підлітка, її стимулювання;
- ❖ педагогічний такт у спільній діяльності з дітьми.

НАПРЯМКИ РОБОТИ З БАТЬКАМИ В КОЛЕДЖІ

1. Ознайомлення з умовами життя сім'ї, її психологічним кліматом, особливостями поведінки підлітка в сім'ї.
2. Визначення рівня педагогічної культури батьків.
3. Виявлення труднощів, які відчувають батьки.
4. Виявлення позитивного досвіду сімейного виховання з метою його поширення.
5. Здійснення колективного, диференційованого та індивідуального педагогічного впливу на батьків на основі ретельного аналізу.
6. Допомога батькам у підвищенні їхньої педагогічної культури, організації родинного життя як джерела самовиховання підлітка.
7. Залучення батьків до організації позанавчальної виховної роботи.
8. Поширення досвіду роботи з батьками.
9. Створення банків науково-методичної і формaciї з проблем сім'ї, роботи з сімейного виховання.

МЕТОДИ ВИВЧЕННЯ СІМ'Ї

- 1.** Спостереження.
- 2.** Бесіда.
- 3.** Тестування.
- 4.** Анкетування.
- 5.** Діагностика
- 6.** Ділові ігри.

ПРИБЛИЗНА ПРОГРАМА ВИВЧЕННЯ СІМ'Ї

1. Склад сім'ї:

- ❖ повна/неповна;
- ❖ віковий склад;
- ❖ професії членів сім'ї;
- ❖ освітній, культурний рівень членів сім'ї;
- ❖ громадське обличчя членів сім'ї;
- ❖ моральне обличчя членів сім'ї.

2. Виховна діяльність сім'ї:

- ❖ виховні позиції батьків;
- ❖ участь членів сім'ї у вихованні підлітків.

3. Регулярна діяльність сім'ї, соціальний контроль у сім'ї:

- ❖ поведінка підлітка в сім'ї;
- ❖ поведінка поза сім'єю;
- ❖ методи та прийоми регулювання поведінки підлітка у сім'ї;
- ❖ моральне, громадянське обличчя членів родини на підприємстві, у побуті, у суспільній діяльності.

4. Матеріально-побутова діяльність у сім'ї:

- ❖ матеріальна забезпеченість;
- ❖ житлові умови;
- ❖ ступінь зайнятості членів сім'ї матеріально-побутовою діяльністю;
- ❖ задоволеність матеріально-побутових потреб підлітка.

5. Дозвілля сім'ї та підлітка:

- ❖ дозвілля членів сім'ї;

- ❖ час, використання на дозвілля членами сім'ї;
- ❖ форми проведення дозвілля;
- ❖ ставлення підлітка до спільногого сімейного дозвілля;
- ❖ культурний рівень батьків.

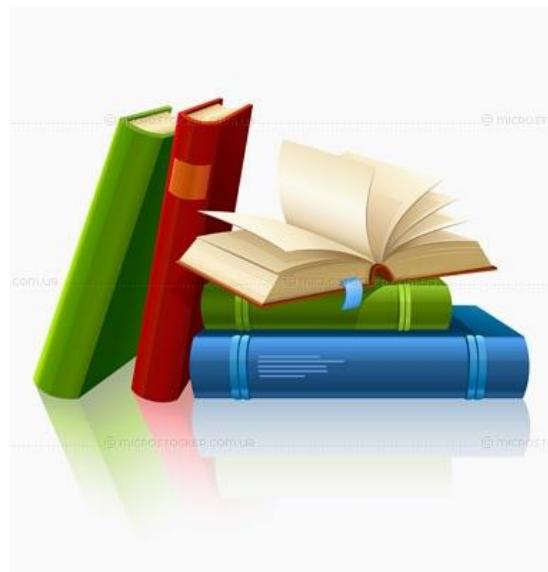
6. Стосунки у сім'ї:

- ❖ стосунки між старшими членами родини;
- ❖ стосунки між батьками та дітьми;
- ❖ стосунки між дітьми;
- ❖ причини конфліктів у сім'ї;
- ❖ особливості протікання конфліктів, їх періодичність, інтенсивність, тривалість, способи вирішення;
- ❖ вплив стосунків у сім'ї на самопочуття, поведінку підлітка у коледжі її успішність.

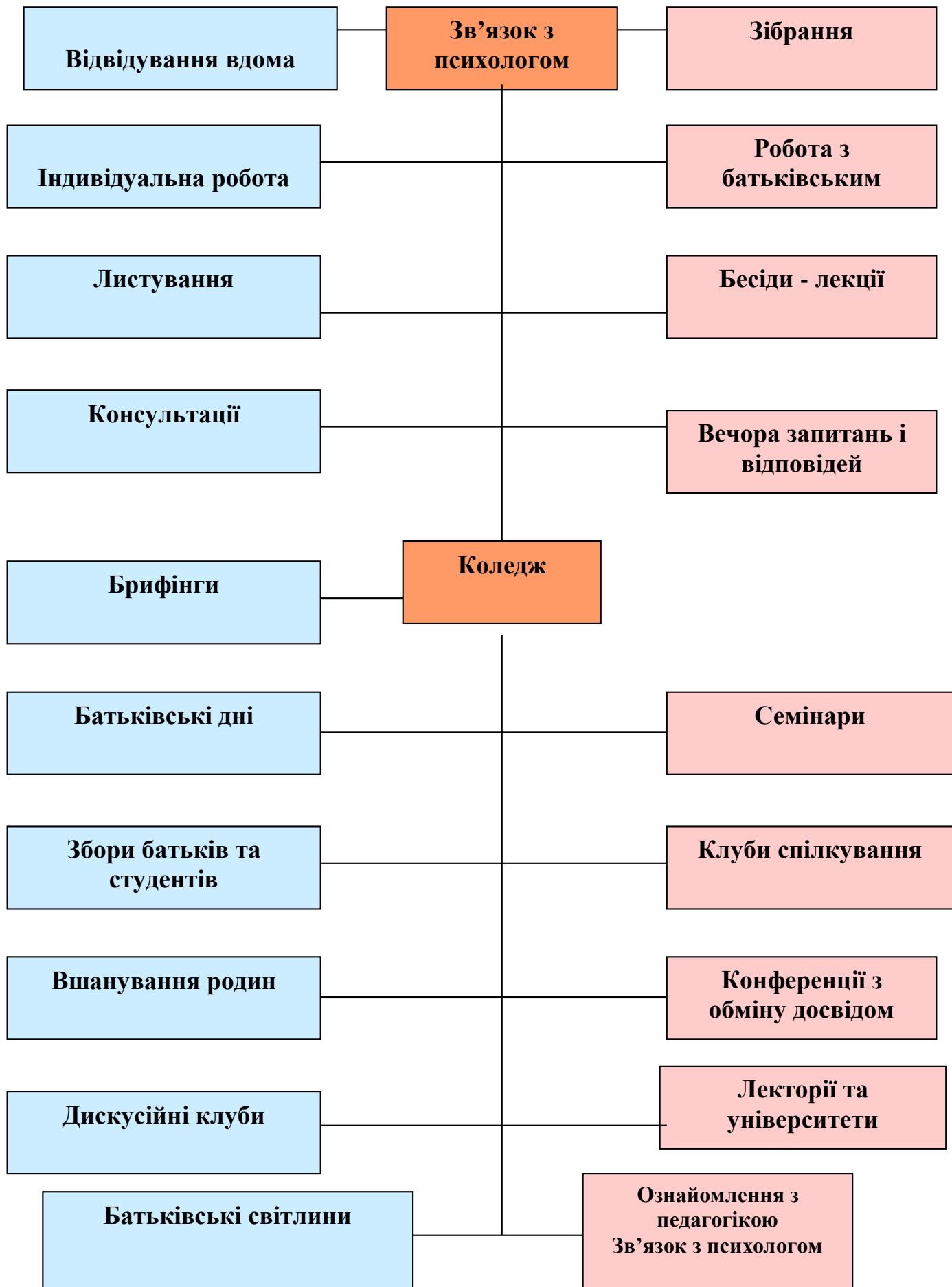
7. Взаємодія сім'ї та коледжу:

- ❖ відвідування батьками батьківських зборів;
- ❖ через кого у сім'ї підтримується зв'язок з коледжем;
- ❖ допомога батьків коледжу.

8. Загальна оцінка ситуації розвитку важкого підлітка в сім'ї.

ФОРМИ РОБОТИ З БАТЬКАМИ

ОПТИМАЛЬНІ ФОРМИ РОБОТИ З БАТЬКАМИ

- ❖ Батьківські збори.
- ❖ Бесіди (колективні, групові, індивідуальні).
- ❖ Прес-конференції з проблем сімейного виховання.
- ❖ Усні журнали.
- ❖ Диспути.
- ❖ Дискусії.
- ❖ Зустрічі за круглим столом.
- ❖ Конференції з досвіду сімейного виховання.
- ❖ Перегляд фільмів на педагогічні теми.
- ❖ Читацькі конференції.
- ❖ Дні відкритих дверей.
- ❖ Відкриті заняття для батьків.
- ❖ Презентація матеріалів, журналів, газет про родинне виховання.
- ❖ Створення рукописних книг «Дерево моого роду».
- ❖ Клуби для батьків «Ми і наші діти», «Психологія спілкування з дітьми».
- ❖ Консультаційні пункти «Виникло питання».
- ❖ Семінари-практикуми.
- ❖ Оформлення куточків для батьків.
- ❖ Турнір з актуальних проблем сімейного виховання.
- ❖ Консультації-практикуми.
- ❖ Батьківські посиденьки.
- ❖ Підготовка тематичних папок з конкретної проблеми для батьків.
- ❖ Практикуми, ділові ігри.
- ❖ Телефон довіри.
- ❖ Випуск тематичних газет.

Проведення соціологічних досліджень: «Сім'я і світ прекрасного», «Батьки і діти: чому виникають конфлікти», «Дозвілля сім'ї», «Традиції сім'ї», «Батьківські збори з погляду тат і мам».

3РАЗОК

БАТЬКІВСЬКА РАДА

ЗРАЗОК

ПЛАН СУСПІЛЬНОЇ РОБОТИ ПЕДАГОГІЧНОГО КОЛЕКТИВУ, БАТЬКІВСЬКОЇ РАДИ ТА СТУДЕНТСЬКОГО САМОВРЯДУВАННЯ

ЗРАЗОК

Затверджую
 Директор коледжу _____
 «___» ____ 20 __ р.

ТЕМАТИКА
ЗАГАЛЬНОКОЛЕДЖАНСЬКИХ БАТЬКІВСЬКИХ ЗБОРІВ
НА 20 __/20 __ НАВЧАЛЬНИЙ РІК

№ п/п	Тема	Група	Термін проведення	Відмітки про проведення

Голова батьківської ради _____
 Заступник директора з виховної роботи _____

**ПРОТОКОЛ № _____
БАТЬКІВСЬКИХ ЗБОРІВ**

(дата і час проведення)

Голова _____

Секретар _____

Присутні _____ **чоловік**

Порядок денний:

1. _____

2. _____

I. Слухали:

_____

_____

_____

Виступали:

_____

_____

_____

II. Слухали:

_____

_____

_____

Виступали:

_____

_____

_____

Голова _____

Секретар _____

Зразки листів батькам

ШАНОВНІ БАТЬКИ _____

Адміністрація навчального закладу повідомляє Вам, що студент (ка) _____ групи спеціальності _____ має навчальну заборгованість за _____ р., та пропуски навчальних занять без поважних причин.

Просимо Вас терміново прибути до навчального закладу для вирішення питання про можливість його (її) подальшого навчання.

З повагою

Куратор _____

Завідувач відділення _____

ШАНОВНІ БАТЬКИ _____

Адміністрація навчального закладу стурбована відсутністю студента(ки) _____ групи _____ спеціальності _____

На _____ навчальних _____ заняттях

з _____

20 ____ р.

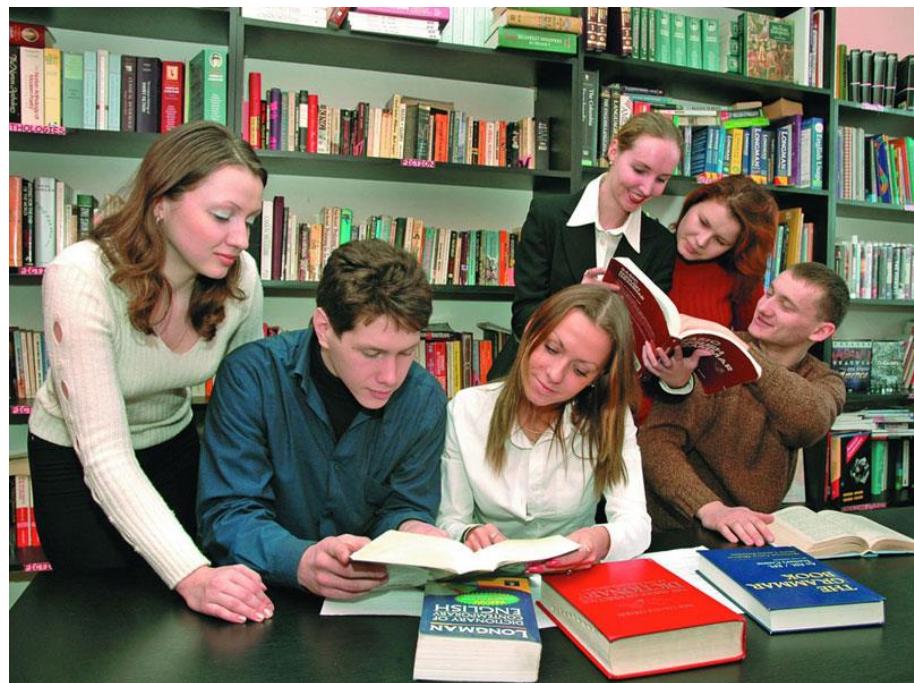
Просимо Вас терміново прибути до навчального закладу для вирішення питання про можливість його (її) подальшого навчання.

З повагою

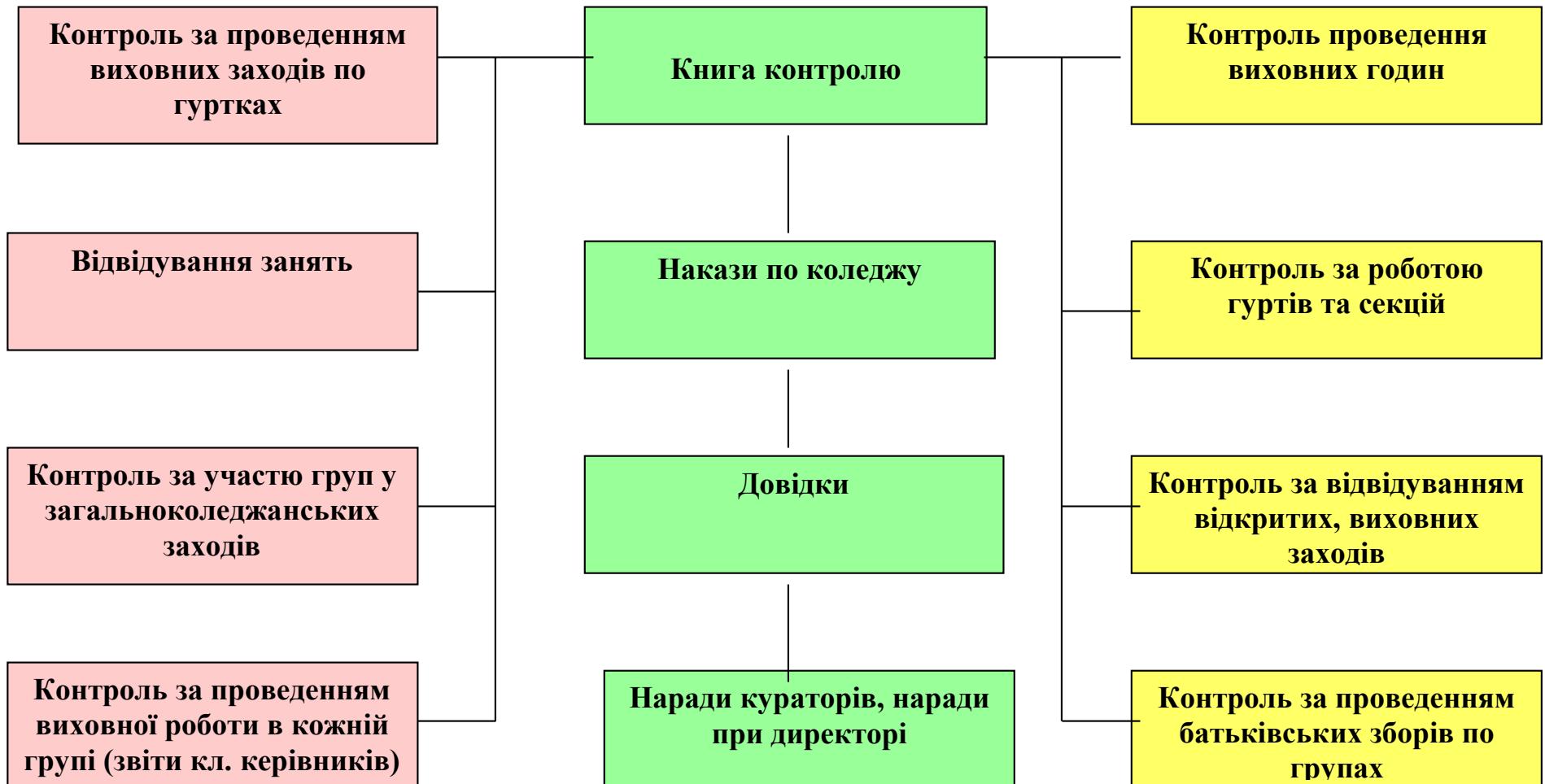
Куратор _____

Завідувач відділенням _____

Моніторинг якості виховної роботи

КЕРІВНИЦТВО ТА КОНТРОЛЬ

ВНУТРІШНЬОКОЛЕДЖАНСЬКИЙ КОНТРОЛЬ ЗА ЯКІСТЮ ВИХОВНОЇ РОБОТИ

Об'єкти контролю і педагогічного аналізу виховного процесу

1. Основні організаційно-педагогічні умови підвищення якісного рівня виховного процесу:

- ❖ доцільність і раціональність підбору і розміщення кадрів;
- ❖ рівень матеріального забезпечення виховного процесу;
- ❖ шляхи вдосконалення організаційно-функціональної структури всієї системи виховної роботи.

2. Рівень організації системи національного виховання:

- ❖ системний підхід;
- ❖ робота в загальноколеджанському і студентському колективах, громадських організаціях і мікрорайоні навчального закладу;
- ❖ робота з батьками, громадськістю.

3. Якість організації та проведення виховної роботи: виховне забезпечення змісту занять, позанавчальних заходів, групових та індивідуальних консультацій.

4. Результативність виховного процесу:

- ❖ ставлення студентів до соціального значення здобутків вітчизняної та світової духовної культури;
- ❖ ставлення до морально-правових норм, до держави, до суспільства, людини, навчально-пізнавальної, спортивно-оздоровчої, художньо-творчої та інших видів діяльності.

Характерні ознаки основних компонентів виховання

Національне виховання:

- ❖ виховання громадянина (громадянська відповідальність, обов'язок, свідомість, єдність);
- ❖ виховання патріотизму (розуміння і сприйняття української ідеї, сприяння розбудові незалежної України, готовність до захисту Батьківщини, пошана до історичної пам'яті українського народу);
- ❖ гуманітарне виховання (доброта, толерантність, справедливість, взаємоповага, принциповість, непримиренне ставлення до фальші, цинізму, лицемірства).

Моральне виховання:

- ❖ ставлення до ідеології і політики нашої держави;
- ❖ розуміння історії та перспективи розвитку світової цивілізації;
- ❖ правильна оцінка людей та міжнародних відносин;
- ❖ пріоритет загальнолюдських цінностей;
- ❖ любов до Батьківщини, рідного краю, всіх народів, які її населяють;

- ❖ неприпустимість расової та національної ворожнечі;
- ❖ ставлення до праці;
- ❖ ставлення до громадського надбання та матеріальних цінностей;
- ❖ турбота кожної людини про збереження та збільшення громадського надбання, дбайливе ставлення до природи;
- ❖ ставлення до інших людей, взаємодопомога, гуманне ставлення та взаємоповага між людьми;
- ❖ взаємна повага у сім'ї;
- ❖ турбота про виховання дітей;
- ❖ ставлення до себе.

Розумове виховання:

- ❖ розвиток мислення, уміння пояснювати суть явищ та використовувати їх у практичній діяльності;
- ❖ розвиток та формування дослідницьких умінь (спостереження, аналіз, синтез, узагальнення, проектування, прогнозування, моделювання тощо);
- ❖ допитливість потяг до знань;
- ❖ вміння активно сприймати світ, користуватися в практичній діяльності власними переконаннями;
- ❖ гармонійна єдність розвитку мислення, почуттів, волі та діяльності.

Трудове виховання та професійна орієнтація:

- ❖ органічна потреба в праці як в джерелі існування;
- ❖ трудові уміння і навички як в організації навчально-пізнавальної, так і продуктивної фізичної праці;
- ❖ культура праці;
- ❖ бережливе ставлення до матеріальних і духовних цінностей;
- ❖ зорієнтованість на вибір професії.

Естетичне виховання:

- ❖ естетичні потреби в галузі мистецтва;
- ❖ прагнення до опанування художніми цінностями суспільства;
- ❖ вміння бачити прекрасне в літературі, образотворчому мистецтві, музиці, природі і житті;
- ❖ художні смаки, відчуття краси і гармонії творів;
- ❖ естетична вимогливість до культури поведінки оточуючих та власної;
- ❖ участь у художній творчості;
- ❖ краса і благородство людських взаємовідносин (доброта, чуйність, увага, турбота, тощо);
- ❖ вміння бачити красу продуктивної праці, її результати, відчувати моральну насолоду і задоволення від виконання громадського обов'язок.

Фізичне виховання:

- ❖ знання суті громадсько-політичного значення фізкультури і спорту, їх впливу на всебічний розвиток особистості;
- ❖ санітарно-гігієнічні навички організації праці і розумового відпочинку;
- ❖ розвиток рухових вмінь та навичок, фізичних здібностей до окремих видів фізкультури і спорту;
- ❖ турбота про зміщення здоров'я, фізичний розвиток;
- ❖ сформованість навичок правильної осанки при статичних положеннях тіла та рухах;
- ❖ морально-вольові і фізичні якості особистості.

Економічне виховання:

- ❖ знання особливостей ринкової економіки на сучасному етапі державотворення України;
- ❖ ставлення до матеріальних і духовних цінностей, вироблених людством;
- ❖ раціональність використання людських ресурсів (фізичних, духовних та емоційних сил);
- ❖ економне використання часу, правильний його розподіл.

Екологічне виховання:

- ❖ розуміння сучасних проблем навколишнього середовища й усвідомлення їх актуальності;
- ❖ відповідальність за стан навколишнього середовища. Почуття обов'язку перед людьми за стан охорони здоров'я;
- ❖ потреба у спілкуванні з природою. Сформованість норм поведінки щодо її збереження;
- ❖ значення народних традицій у взаємовідносинах людини з природою;
- ❖ участь у природоохоронній діяльності.

Валеологічне виховання:

- ❖ ставлення до власного здоров'я;
- ❖ установка на здоровий спосіб життя;
- ❖ особиста гігієна;
- ❖ ознайомлення з основними принципами та методами профілактики інфекційних захворювань, травматизму, нещасних випадків, отруєнь, дорожньо-транспортного травматизму;
- ❖ статеве виховання, ознайомлення з формами профілактики венеричних захворювань, СНІДу, небажаної вагітності та абортів неповнолітніх.

Орієнтовна схема аналізу виховного заходу

1. Готовність педагогів до проведення виховного заходу:

- ❖ наявність мети й завдань;
- ❖ врахування рівня вихованості студентів під час проведення заходу;
- ❖ місце заходу в загальній системі виховної роботи.

2. Підготовка виховного заходу:

- ❖ роль педагогів, студентського активу, студентської організації, органів самоврядування;
- ❖ злагодженість роботи колективу в процесі підготовки заходу;
- ❖ надання педагогами допомоги студентам;
- ❖ участь студентів у підготовці заходу;
- ❖ відповідність розподілу обов'язків.

3. Проведення виховного заходу:

- ❖ організація заходу, оформлення аудиторії, обладнання приміщення;
- ❖ організованість, чіткість, злагодженість роботи;
- ❖ активність студентів;
- ❖ дозування і раціональність використання часу;
- ❖ врахування вікових особливостей підлітків;
- ❖ організація співпраці зі старшокурсниками, батьками, громадськістю;
- ❖ зміст заходу;
- ❖ актуальність;
- ❖ врахування проблемних питань, які хвилюють студентів;
- ❖ правдивість відтворення реалій життя.

4. Методика проведення виховного заходу:

- ❖ оптимальність вибору форм, методів та засобів проведення заходу;
- ❖ емоційність заходу;
- ❖ активність, рівень самостійності, творчості, ініціативності;
- ❖ наявність елементів дискусії, відкритого обміну думками.

5. Результативність заходу:

- ❖ досягнення мети;
- ❖ цілісність заходу;
- ❖ досконалість окремих частин заходу.

Загальні висновки з вивчення рівня вихованості студентів

1. Ставлення студентів до навчання.

2. Рівень вихованості студентів на принципах загальнолюдської моралі (рівень сформованості поваги до правди, справедливості, милосердя, патріотизму, доброти та інших чеснот).

3. Рівень культури поведінки студентів у навчальному закладі і поза ним.

4. Рівень самостійності студентів у колективній діяльності.

5. Гуманістичність відносин між студентами.

6. Рівень духовної культури студентів та вільне формування ними власної світоглядної позиції.

7. Рівень естетичної культури.

8. Відповідний вікові студента рівень національної свідомості.

9. Знання і дотримання студентами Законів України.

10. Рівень правової культури (повага до Конституції України, державних символів України).

11. Сформованість у студентів почуття господарської відповіданості, готовності до життя в умовах ринкових відносин.

12. Рівень фізичного розвитку та загартованості.

13. Сформованість почуття особистої відповіданості за забезпечення і примноження природних багатств рідного краю.

**Пам'ятка з вивчення стану планування виховної роботи
кураторами:**

- 1.** Наявність загальної мети і завдань роботи куратора на семестр. Відповідність їх особливостям розвитку та вихованості студентського колективу і соціальним вимогам до навчального закладу.
- 2.** Обґрунтованість розділів плану.
- 3.** Наскільки раціонально визначено основні ланки в роботі.
- 4.** Наскільки вдало спланована робота в частині активного залучення студентів до проведення заходів.
- 5.** Узгодження плану із загальноколеджанським планом виховної роботи.
- 6.** Відображення в плані педагогічного керівництва роботою органів студентського самоврядування.
- 7.** Особистісно-орієнтовані методи і форми роботи зі студентами. Планування індивідуальної виховної роботи.
- 8.** Наскільки заплановані заходи відповідають віковим особливостям студентів.
- 9.** Якість планування спільної роботи навчального закладу і сім'ї з формування повноцінної особистості громадянина.

Пам'ятка з вивчення роботи куратора:

- 1.** Обізнаність куратора з основними документами про організацію і проведення виховної роботи в навчальному закладі.
- 2.** Результативність самоосвітньої роботи та курсової перепідготовки.
- 3.** Участь у роботі методичного об'єднання кураторів.
- 4.** Рівень обізнаності куратора з основними відомостями про студентів: матеріально-побутовими умовами проживання; соціальним

станом; станом здоров'я і фізичним розвитком; станом і розвитком психічних функцій; ставленням до навчання та рівнем навчальних досягнень тощо.

5. Якість планування виховної роботи (відповідність запланованих заходів віку, особливостям розвитку студентського колективу, інтересам студентів). Результативність виконання плану.

6. Система проведення виховних заходів. Їх результативність, змістовність, відповідність віку, характеру та інтересам студентів.

7. Застосування методів і прийомів виховної роботи. Рівень їхнього впливу на виховання студентів.

8. Робота з виявлення важковиховуваних підлітків. Система роботи з ними.

9. Змістовність та результативність виховної роботи.

10. Система роботи з активом групи. Участь студентів в органах студентського самоврядування групи, навчального закладу. Стан виконання студентами громадських доручень.

11. Організація соціально-педагогічної допомоги студентам, які потребують посиленої уваги.

12. Стан збереження студентами навчальних аудиторій, дотримання належного санітарного стану.

13. Рівень вихованості студентів.

14. Організація роботи з батьками, відвідування студентів вдома, рівень роботи з батьками на рівні групи і навчального закладу; педагогічна просвіта батьків; змістовність та результативність батьківських зборів і засідань батьківського комітету; стан відвідування батьками зборів; участь батьків у виховних заходах групи тощо.

ЦІКЛОГРАМА КОНТРОЛЮ

Об'єкти постійного контролю

До об'єктів постійного контролю належать:

- ❖ Виконання Закону України «Про освіту».
- ❖ Виконання Закону України «Про мови».
- ❖ Дотримування Статуту коледжу.
- ❖ Дотримання Правил внутрішнього трудового розпорядку.
- ❖ Відвідування навчальних занять студентами.
- ❖ Збереження контингенту коледжу.
- ❖ Організація гарячого харчування студентів.
- ❖ Організація підвезення студентів до коледжу і додому.
- ❖ Організація роботи з підлітками, які потребують особливої уваги.
- ❖ Робота з опіки.
- ❖ Позаурочна зайнятість студентів і їхній розвиток.
- ❖ Фізкультурно-оздоровча робота в режимі навчального дня.
- ❖ Виконання теоретичної і практичної частини навчальних програм.
- ❖ Стан викладання навчальних предметів.
- ❖ Рівень знань, умінь і навичок студентів.
- ❖ Ефективність занять.
- ❖ Поточний, тематичний, підсумковий облік і перевірка знань студентів.
- ❖ Організація індивідуальної роботи зі студентами.
- ❖ Рівень вихованості студентів.
- ❖ Підвищення кваліфікації педагогів.
- ❖ Робота з молодими спеціалістами.
- ❖ Діяльність органів студентського самоврядування.
- ❖ Збереження майна в коледжі.
- ❖ Зміцнення і використання матеріально-технічної бази.

- ❖ Стан санітарно-гігієнічного режиму.
- ❖ Умови роботи та побуту викладачів.
- ❖ Використання фонду всеобучу.
- ❖ Стан фінансово-господарської документації.
- ❖ Дотримання Положення про організацію охорони праці і техніки безпеки.

- ❖ Естетичне оформлення коледжу.
- ❖ Дотримання здорового психологічного мікроклімату.
- ❖ Соціальний захист викладачів та студентів.

Питання, які контролюються раз на семестр:

- ❖ Робота педагогічної ради коледжу.
- ❖ Виконання прийнятих рішень.
- ❖ Робота методичних об'єднань кураторів, творчих груп.
- ❖ Проведення медичного огляду студентів.
- ❖ Робота з батьками і громадськістю.
- ❖ Виконання програми розвитку коледжу.
- ❖ Підбиття підсумків роботи за період.

Щомісячний контроль:

- ❖ Виконання плану роботи коледжу.
- ❖ Підвищення фахової і методичної підготовки викладачів.
- ❖ Стан роботи з важкими підлітками, з неблагополучними сім'ями.
- ❖ Профілактика правопорушень і злочинності серед неповнолітніх.
- ❖ Стан документації коледжу.
- ❖ Організація і зміст роботи гуртків, спортивних секцій.
- ❖ Поповнення бібліотечних фондів.

Критерії оцінки вихованості студентів

Назва якості особистості студентів	Критерії вихованості
Патріотизм	<p>Знання історії, повага до історичного минулого, традицій народу; турбота про інтереси історичну долю країни; почуття гордості за великих людей країни, її культуру, досягнення; прив'язаність до місця мешкання (місто, село, область, країна в цілому); дбайливе ставлення до природи, народних надбань; знання сучасних важливих подій</p>
Інтернаціоналізм	<p>Інтерес до культури, мистецтва інших народів; дружба з людьми різних національностей; добровільна участь у заходах інтернаціонального характеру</p>
Ставлення до одногрупників, ровесників	<p>Участь у справах свого групи; звичка надавати безкорисну допомогу; дружні стосунки з хлопцями і дівчатами; вимогливість і повага до ровесників</p>
Гуманність	<p>Доброзичливе ставлення до людей, турбота про них; допомога, чуйність, повага, довіра; уважне ставлення до інтересів, бажань людей, питань, які їх турбують, до думок, почуттів оточуючих; розуміння мотивів, якими керуються люди у своїй поведінці; тактовне ставлення до їх самолюбства, гордості, гідності; виключає грубість, чванство, пихатість, нетерпіння, недовіру</p>
Чесність	<p>Правдивість, щирість; виконання обіцянок; звичка не брати без дозволу чужі речі; нетерпимість до брехні, крадіжки, обману, добровільне визнання своїх помилок, вчинків; готовність не приховувати</p>

	дійсний стан справ
Ставлення до праці (працелюбність)	Любов, потреба і звичка до праці; сумлінність, старанність у праці; постійна зайнятість корисними справами; звичка якісно і своєчасно виконувати роботу; насолода від самого трудового процесу; зацікавленість у досягненні позитивних результатів; допомога членам сім'ї у господарстві
Дисциплінованість	Дотримання встановлених у суспільстві правових, моральних, політичних, естетичних норм поведінки, правил для учнів, певних звичаїв, традицій; швидке і точне виконання вимог батьків, викладачів
Відповідальність	Сумлінне виконання своїх обов'язків, наданих обіцянок, зобов'язань; звичка доводити почату справу до кінця; готовність відповідати за свої вчинки
Активність	Прагнення відповідати на уроках, доповнювати відповіді інших; знайомство з допоміжною літературою; добровільна участь у різних видах діяльності; ініціативність, самостійність
Допитливість	Систематичне читання літератури з різних галузей науки і техніки, постійна потреба розширення і поглиблення своїх знань; звичка користуватися словниками, довідниками; участь у роботі факультативів, гуртків, секцій; добра успішність
Сміливість	Здатність до подолання почуття остраху; готовність допомогти з ризиком для себе; готовність відстоювати свою думку

Сила волі	<p>Здатність примусити себе виконувати те, що потрібно, а не лише те, що подобається; звичка доводити розпочате до кінця; наполегливість у досягненні поставленої мети; прагнення і здатність до подолання труднощів; успіхи у самовихованні</p>
Скромність	<p>Не визнає за собою виняткових достоїнств (зовнішність, поведінка, одяг) або особливих прав; добровільно підкоряє себе вимогам суспільства; обмежує свої потреби у відповідності до певних умов; відсутні хвастощі; ставиться до всіх людей з повагою, проявляє терпимість до незначних недоліків людей, якщо вони стосуються лише їх особистих інтересів; критично ставиться до своїх особистих заслуг і недоліків; визнає свої обов'язки перед суспільством, оточуючими людьми</p>
Гідність, честь	<p>Ставлення до себе і до інших як до певної цінності; усвідомлення позитивних рис, що не дозволяє поступатися ними, самоповага, яка викликана усвідомленням досягнутих успіхів; вимога від інших поваги до себе, своїх прав</p>
Любов до прекрасного (естетична вихованість)	<p>Інтерес до уроків літератури, співів, малювання; знання і розуміння творів літератури, музики, живопису, кіномистецтва; відвідування театрів, музеїв; охайній зовнішній вигляд; участь у художній самодіяльності; бажання творити прекрасне</p>
Прагнення до фізичної досконалості	<p>Прагнення бути сильним, спрітним, здоровим; правильна осанка; звичка щоденне робити фіз зарядку; участь у спортивних іграх, змаганнях, походах, роботі секцій</p>

Технолого-економічний коледж Білоцерківського НАУ

Схема аналізу заняття

Дата « »   20   р.

Група

Тема виховного заходу

_____

_____

Мета

_____

Процес підготовки

Проведення заходу:

1. Організація

2. Зміст

3. Методика проведення

4. Результати

5. Загальні висновки

Рекомендації

Заняття відвідав та проаналізував   _____

(підпис)

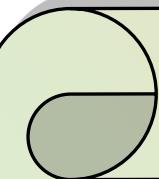
(ПІБ)

З аналізом заняття ознайомлений   _____

(підпис)

(ПІБ)

В СКАРБНИЧКУ КУРАТОРА

Виховання, створене самим народом і побудоване на народних основах, має ту виховну силу, якої немає в найкращих системах, побудованих на абстрактних ідеях або запозичених в іншого народу.

К.Д. Ушинський

Нова школа – од початкової до вищої – повинна бути пройнята національно свідомим натхненням...

Софія Русова

Якими діти народжуються, це не від кого не залежить, але щоб змолоду шляхом правильного виховання зробилися гарними – це в нашій владі.

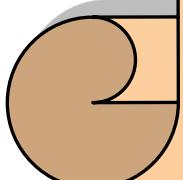
Плутарх

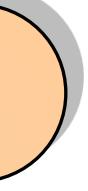
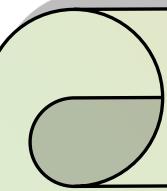
Виховує все: люди, речі, явища, але насамперед, але найбільше – люди. З них на першому місці – батьки і педагоги. З усім складним світом навколошньої дійсності дитина входить у незліченні стосунки, кожен з яких неминуче розвивається, переплітається з іншими стосунками, ускладнюється фізичним і моральним зростанням самої дитини.

А. Макаренко

Гарна звичка – це моральний капітал. Капітал звички від уживання зростає і дає людині можливість, як капітал матеріальний в економічному світі, дедалі плідніше використовувати свою найдорогоціннішу силу – силу свідомої волі і зводити моральну будову свого життя дедалі вище, не починаючи щоразу своєї будівлі з фундаменту і не витрачаючи своєї свідомості і своєї волі на боротьбу з труднощами, які були вже раз переможені.

К. Ушинський

Самовиховання потребує дуже вадливого, могутнього стимулу – почуття власної гідності, поваги до самого себе, бажання стати сьогодні кращим, ніж був учора. **Самовиховання** можливе тільки за умови, коли душа людини дуже чутлива до найтонших, сuto людських засобів впливу - доброго слова, поради, ласкавого чи докірливого погляду. Не може бути й мови про самовиховання, якщо людина звикла до грубості й реагують тільки на “сильне” слово, оклик, примус. За самою суттю своєю **самовиховання** передбачає віру людини в людину, звертання до честі й гідності людини. Педагогічне керівництво самовихованням – це насамперед відносини між педагогом і вихованцем, пройняті глибокою взаємною вірою в добре наміри.

В. Сухомлинський

Якби люди винайшли філософський камінь, то біда була б ще невелика: золото перестало б бути монетою. Але якби вони знайшли казковий мішок, з якого вискачує все, чого душа забажає, або винайшли машину, яка цілком заміняє всяку працю людини, то самий розвиток людства припинився б: розбещеність і дикість полонили б суспільство.

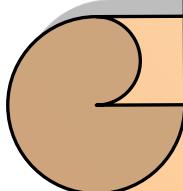
К. Ушинський

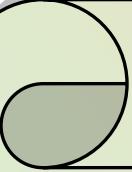
Дітей, що не вміють ще ходити, треба частіше виносити на свіже повітря, щоб вони могли бачити рідне небо, дерева, квіти, різних тварин. Все це залишається в дитячій душі, осяяне почуттям радості, і покладе основи любові до рідної природи.

Г. Ващенко

Шкільний режим виконує свою корисну функцію лише за умови, що він точний, педагогічно доцільний, загальний і визначений.

А. Макаренко

Сильне душевне потрясіння, надзвичайний порив духу, високе піднесення одним ударом знищують найшкідливіші схильності й закоренілі звички, ніби стираючи, спалюючи своїм полум'ям усю попередню історію людини, щоб почати нову, під новим прапором.

К. Ушинський

Якщо хто-небудь запитає, як би я міг у короткій формулі визначити сутність моого педагогічного досвіду, я відповів би: якомога більше вимог до людини і якомога більше поваги до неї.

А. Макаренко

Тіло, душа, розум – ось три кити батьківської педагогіки.

М. Стельмахович

Ваша власна поведінка – вирішальна річ. Не думайте, що ви виховуєте дитину тільки тоді, коли з нею розмовляєте, або повчаєте її, або наказуєте їй. Ви виховуєте її в кожен момент вашого життя, навіть тоді, коли вас немає дома. Як ви одягаєтесь, як ви розмовляєте з іншими людьми і про інших людей, як ви радієте або сумуєте, як ви поводитесь з друзями і ворогами, як ви смієтесь, читаєте газету, - все це має для дитини велике значення. Найменші зміни в тоні дитина бачить або відчуває, всі повороти вашої думки доходять до неї невидимими шляхами, ви їх не помічаєте. А якщо вдома ви грубі або хвастливи, або ви пиячите, а ще гірше, якщо ви ображаєте матір, вам уже не треба думати про виховання: ви вже виховуєте своїх дітей і виховуєте погано, і ніякі найкращі поради й методи вам не допоможуть.

А. Макаренко

НАРОДНА ПЕДАГОГІКА ПРО ВИХОВАННЯ В СІМ'Ї

- Оцінюй людину за її вчинки.
- На дерево дивись, як родить, а на людину – як робить.
- Говорить вздовж, а живе впоперек.
- Не лінись рано вставати та замолоду більше знати.
- Поки не впріти, доти не вміти.
- Людей питай, а свій розум май.
- Хто рано встає, тому Бог дас.
- Діти, як квіти: полий, то ростимуть (гуманізм).
- Гни дерево, доки молоде, вчи дитя, поки мале (природовідповідність).
- У всякої пташки свої замашки.
- Од лиха все лихо (індивідуальні особливості).
- Розумний батько сина питати не соромиться.
- Дитині волі не давай.
- Хто дітям потаче, той сам плаче (вимогливість).
- У семи няньок дитина без ока (єдність вимог).
- Батьків хліб не навчить, як треба жити (самостійність).
- Праця – душа всього життя.
- Розум – найбільше багатство.
- Мораль чиста – краще всякого намиста.
- За рідний край – хоч помирай.
- Як будеш рідної землі триматися, то будеш від неї сили набиратися.
- Нема щастя без здоров'я.
- Хата хоч і біденська, але чиста й чепурненька, тому й гарна та веселенька.
- У здоровому тілі – здоровий дух.
- Сила без голови шаліє, а розум без сили мліє.
- Щоб працювати, треба силу мати.
- Від здорового коріння – здорове пагіння.

- Коли немає сили, то й світ не мiliй.
- Здоровому – все здорово.
- Як дитина бігає і грається, то її здоров'я усміхається.
- Добрий приклад кращий за сто слів.
- Приклад кращий за правило.
- Бурчання наскучить, приклад научить.
- Шануй батька й матір.
- Поважай старших.
- Стид хоч і не дим, а очі виїсть.
- Раз на віку спіткнешся, та й то люди бачать.
- Перед тим, як карати, полічи до ста.
- Злість – погана порадниця.
- Перехвалення – як пересолення.
- Не вчи дитину штурханнями, а добrими словами.
- Добрі діти доброго слова послухаються, а лихі й дрючка не бояться.
- Громада – великий чоловік.
- Де дружно, там і хлібно.
- Добре там, де живеться, де гуртом сіється і жnеться.
- Громада – рада, що рішила, так і буде.
- У товаристві лад т- усяк тому рад.
- Удома й стіни допомагають.
- Скрізь добре, але вдома найкраще.
- Нащо клад, коли в сім'ї лад.
- Як батьки дружненькі, то й діти ченценькі.
- Хороші діти – це честь батька й матері.

Корисна інформація

Потурбуйся про себе і тих, кого ти любиш

10 основних фактів, які потрібно знати про ВІЛ та СНІД

1. Хвороба, спричинена вірусом імунодефіциту – ВІЛ – призводить до підступного синдрому набутого імунодефіциту. ВІЛ та СНІД поки що невиліковні.
2. Людина, вражена вірусом, може виглядати здорововою і почуватися добре довгі роки.
3. Вірус може передаватися на всіх стадіях захворювання через кров, сперму, овуляцій ні виділення, грудне молоко.
4. Найчастіше ВІЛ-інфекція передається статевим шляхом. Молоді дівчата особливо вразливі до ВІЛ при сексуальних контактах.
5. Молоді люди, які мають венеричні захворювання, також становлять групу підвищеного ризику щодо інфікування ВІЛ.
6. Найбільш вразливі до ВІЛ – молоді люди, які вживають наркотики ін'єкційно або мають сексуальні контакти з ін'єкційними споживачами наркотиків. ВІЛ-інфекція може також передаватися через нестерильні інструменти при пірсингу, татуажі та інших маніпуляціях, в яких є контакт з кров'ю.
7. Ризик інфікування при статевих контактах суттєво зменшується, якщо партнери використовують презерватив.
8. Тест на ВІЛ здійснюється в спеціалізованих лабораторіях системи охорони здоров'я, і в першу чергу – центрами профілактики СНІДу. Тест на ВІЛ є конфіденційним і має супроводжуватись до- та після тестовим консультуванням.
9. ВІЛ-інфекція не передається через обійми, потискання рук, користуванням спільним туалетом, басейном, постільну білизну, кухонний посуд, укуси комах, кашель чи чхання.
10. Дискримінація людей, які живуть з ВІЛ, вважається порушенням прав людини.

За здоровий спосіб життя – без алкоголю!

Алкоголізм – це хронічне захворювання, викликане систематичним вживанням спиртних напоїв.

Ось деякі варіанти відповіді на пропозицію випити:

- ❖ Hi! (твердо)
- ❖ У мене відповідальні змагання, я до них готуюсь.
- ❖ Сьогодні модно бути здоровим.

- ❖ Я не хочу – бо знаю, чим це кінчиться.
- ❖ Нове покоління вибирає “Pepsi”!
- ❖ Чому я тобі повинна пояснювати, що я не хочу!

Тютюнопаління – це не для мене!

Тютюнопаління – це одна з найбільш шкідливих звичок людей, яка має 500-літню історію, що розпочалася після відкриття Колумбом Америки.

Запам'ятай:

- ❖ у курців в 3 рази збільшується ризик серцевого нападу, ніж у тих, хто не палить;
- ❖ в 2,5 рази – ймовірність інфекційних респіраторних захворювань;
- ❖ більше 80% випадків захворювання на рак легенів припадає на долю курців;
- ❖ курці хворіють в 3,5 разів частіше;
- ❖ на долю курців припадає у 2 рази більше нещасних випадків на виробництві;
- ❖ ризик померти з різних причин у курців на 70% вищий, ніж у некурців;
- ❖ 65% чоловіків, які страждають на пониженні потенцію, є курцями;
- ❖ якщо жінка палить під час вагітності, дитина може народитися ослабленою, з недостатньою вагою, вродженими вадами та хронічними захворюваннями;
- ❖ вже 38 млн. Кинули палити;
- ❖ розпочавши палити у ранньому віці, потім стає все складніше кинути.

Якщо ти не палиш і не знаєш, як відмовитися від пропозиції запалити, скористайся цими порадами:

- ❖ Я пробувала (пробував), мені від цього погано!
- ❖ Я не хочу палити!
- ❖ Я зробила (зробив) для себе вибір – не палити!
- ❖ Цей “кайф” не для мене!

- ❖ Мені не подобається твій запах і я не хочу пахнути та, як ти.
- ❖ У мене алергія на тютюновий дим.
- ❖ Ми з тобою домовлялися більше не палити.
- ❖ Я не хочу бути такою (таким), як усі.
- ❖ Від паління шкіра стає старою і жовтою.
- ❖ Найкращі друзі курців – ті, хто не палить.

Якщо ти вирішила (вирішив)кинути палити:

- ❖ оголоси своїм друзям та родичам про своє рішення (прилюдно взяте зобов'язання зміцнює силу волі);
- ❖ не прагни кинути палити назавжди – спробуй на один день; наступного дня знову спробуй кинути палити лише на цей день, і – так далі;
- ❖ кожного дня зменшуй кількість випалених цигарок. Поламай її і скажи: “Досить палити!” і викинь її на смітник;
- ❖ признач “День Х” (день відмови від паління) і рішуче покинь у цей день згубну звичку. Прибери подалі предмети, які асоціюються з палінням (запальнички, попільнічки тощо);
- ❖ нагадуй собі про те, що після відмови від паління ти сам (сама) можеш керувати своїми почуттями та вчинками;
- ❖ кожного дня відкладай гроші, які раніше витрачав (витрачала) на сигарети, і задумуй, що ти собі придбаєш за них наприкінці року.

Скажи “Ні!” наркоманії

Пропонуємо варіанти відповіді на пропозицію вжити наркотики:

- ❖ “кайф” проходить, а проблеми залишаються;
- ❖ мій знайомий недавно помер від передозування;
- ❖ наркомани рано вмирають;
- ❖ боюсь народити чудовисько;
- ❖ це пахне ув’язнення;
- ❖ я знаю, що навіть від одного укулу можна стати наркоманом.

Декілька порад, які допоможуть позбутися цієї залежності:

- ❖ будь тверезим, коли розмовляєш (ніяких наркотиків чи алкоголю!);
- ❖ розмовляй без жаргонних та нецензурних виразів;
- ❖ найкраще відразу розповісти про справжній стан справ;
- ❖ дотримуйся теми – не міняй її
- ❖ не звинувачуй батьків і не перекладай на них відповідальність;
- ❖ якщо можеш, пообіцяй батькам не вживати наркотики, алкоголь чи тютюн за кермом, в школі чи під час інших важливих справ.

Що треба знати про передозування.

Передозування – це стан людського організму, з яким стикаються в основному наркомани-початківці або наркомани, які вводять розчин після вживання великої дози снодійного, транквілізаторів або алкоголю.

При передозуванні наркоман вмирає від нестачі повітря: при передозуванні майже у всіх западає язик. Якщо ви помітили в людини, яка вкололася, схожий на епілептичний напад (хрипіння, синіють губи та темніє обличчя, закочуються очі), слід:

- ❖ негайно викликати “швидку допомогу”;
- ❖ відкрити постраждалому рота, витягти язик і будь-яким способом зробити так, щоб наркоман опритомнів (штучне дихання, нашатирний спирт, холодною водою чи ляпасами);
- ❖ коли він опритомнів, слід тримати його в активному стані і не давати заснути: сон – це друга загроза смерті для наркомана;
- ❖ якщо наркоман блює, слід слідкувати, щоб він не захлинувся.

Хочеш радіти життю? Подбай про своє здоров'я!

Якщо ви вже маєте статеві стосунки, то слід дотримуватися концепції “безпечного сексу”.

Найважливіше правило – думай про безпечний секс до, а не після статевого акту.

Необхідно знати, що:

- ❖ найбільш надійним засобом для безпечного сексу та попередження небажаної вагітності є презерватив (ефективність – до 99%);

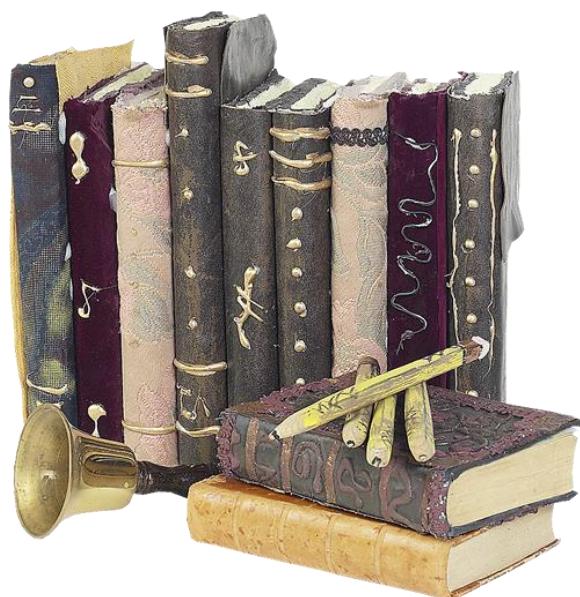
- ❖ він – найдоступніший та дешевий контрацептив;
- ❖ презерватив не впливає на здоров'я людини;
- ❖ презерватив надійно захищає від венеричних хвороб та ВІЛ/СНІДу.

Наслідки невилікуваних ЗПСШ:

- ❖ розвиток запальних процесів статевих органів, які можуть викликати порушення сексуальної функції (в т.ч. – імпотенцію);
- ❖ безпліддя у 20-40% чоловіків та 55-85% жінок з не вилікуваними захворюваннями;
- ❖ серйозні ускладнення під час вагітності, викидні, мертво народження, народження хворих дітей;
- ❖ хронічні болі в статевих органах;
- ❖ підвищений ризик зараження ВІЛ/СНІДом та гепатитом В.

Як вберегтися від хвороб, які передаються статевим шляхом:

- ❖ при необхідності використовуйте одноразові шприці;
- ❖ уникайте випадкового сексу;
- ❖ не допускайте, щоб біологічні рідини інших осіб (кров, сперма, виділення з піхви) потрапляли на вашу шкіру або слизову оболонку;
- ❖ максимально зменшите кількість сексуальних партнерів;
- ❖ дотримуватися чітких правил особистої гігієни (не використовувати чужі засоби особистої гігієни – рушник, зубну щітку, губку, бритву, помаду тощо);
- ❖ завжди використовуйте презерватив.

Ви вирішили знайти роботу

Інформацію про вільні робочі місця Вам можуть надати:

- ❖ центри зайнятості;
- ❖ молодіжні центри праці;
- ❖ молодіжні біржі праці;
- ❖ молодіжні агентства зайнятості;
- ❖ молодіжні бізнес-центри та бізнес-інкубатори;
- ❖ центри сприяння бізнесу;
- ❖ молодіжні кадрові агентства;
- ❖ студентські бюро з питань працевлаштування;
- ❖ відділи профорієнтації, проходження практики та працевлаштування по Україні та за її межами;
- ❖ молодіжні громадські об'єднання; засоби масової інформації;
- ❖ приватні фірми та агентства;
- ❖ друзі, знайомі, родичі;
- ❖ колишні співробітники.

Крім того:

- ❖ читайте торгові та ділові журнали;
- ❖ коли дивитесь телевізор, звертайте увагу на “бігучу стоку” телетексту, там можуть бути відомості стосовно вакансій;
- ❖ переглядайте всі газети, які можуть містити інформацію стосовно відкритих вакансій. Це дасть вам можливість зробити пробні телефонні дзвінки, написати листа та інше. Звертайте особливу увагу на інформацію стосовно:
- ❖ нових підприємств;
- ❖ про підприємства, що недавно підписали нові контракти і можуть мати потребу у додатковому штаті працівників;
- ❖ про підприємства, що розширяються чи відкривають свої філії у вашому місті, районі.

Як правильно скласти резюме

Резюме – надзвичайно важлива складова процесу пошуку роботи.

Ваші резюме нині – це ретельно складений документ, що повинен мати коротку, позитивну та достовірну інформацію про вас, з першого погляду зацікавити роботодавця у вашій кандидатурі.

Основні вимоги до написання резюме:

Слово “резюме” з початку сторінки не пишеться.

Стисло подаються такі відомості:

Прізвище, ім'я, по-батькові.

Адреса і телефон. Це дасть можливість зв'язатися з вами.

Дата і місце народження.

Громадянство.

Сімейний стан.

Ціль. Сформулюйте свою ціль так, щоб було зрозуміло, яку роботу ви можете і хочете робити (інколи необхідно вказати і на яких умовах).

Освіта. Чим більше часу пройшло після закінчення навчання, тим менше ця частина повинна займати в резюме, випускникам і студентам необхідно приділити особливу увагу цій рубриці, оскільки досвід роботи відсутній чи незначний.

Досвід роботи. Особливістю резюме є виклад відомостей про освіту і трудову діяльність у зворотному хронологічному порядку з вказівкою дат, місць роботи, посад, основних функцій та досягнень.

Додаткові відомості. У графі “Додаткові відомості” можна вміщувати будь-яку інформацію: ступінь владіння іноземними мовами, навики роботи на персональному комп'ютері (бажано з зазначенням застосовуваних програмних засобів), наявність друкованих праць, професійні навики за іншим фахом, необхідні рекомендації, участь у громадській діяльності, відомості про військову службу, готовність до роботи з ненормованим робочим днем, при необхідності – про наявність прав водія та інше.

Насамкінець можна розмістити **коротку характеристику ваших особистих якостей**, наприклад: енергійний, вимогливий до себе та до інших, хороший організатор тощо.

Проте вам потрібно пам'ятати, що при внесенні в резюме додаткової інформації треба бути обережним та мати почуття міри.

Дата складання резюме.

Підпись.

Як вести себе з роботодавцем

При рівних професійних якостях конкурсантів на співбесіді, основою вибору роботодавця, скоріш за все, буде його суб'єктивна думка. Тому вам необхідно справити на вашого потенційного роботодавця сприятливе враження. Це може бути важливішим за всі ваші дипломи, разом взяті. А для цього доречно прийти на співбесіду у діловому костюмі та елегантному взутті (але це не означає, що речі повинні бути дорогими).

Уникайте крайнощів у одязі й аксесуарах. Не будьте занадто напруженими. Не метушіться, будьте спокійні, розсудливі та уважні.

Часто більше значення має не те, що ви кажете, а те, як ви це подаєте. Уникайте коротких відповідей “так”, “ні”, уважно слухайте співрозмовника. Іноді дозволяйте собі посміхатися.

Бажано заздалегідь отримати інформацію про установу: з якого часу існує, чим займається, які має успіхи.

Не соромтеся задавати питання. Співбесіда – це діалог, і тому, якщо у вас питання, грамотно і професійно задавайте їх. Можна задавати питання про свої обов’язки, режим праці, відрядження тощо. А також про критерії відбору на вакантну посаду, очікувані перспективи. Не запитуйте про оплату праці і пільги, поки не визначите коло ваших обов’язків. Не вибачайтесь, крім випадку, якщо ви спізнилися на співбесіду. Не критикуйте своїх колишніх начальників і співробітників. Не показуйте, що втратили надію влаштуватися на роботу. Не розповідайте про свої побутові, сімейні або фінансові проблеми.

Трудовий договір

Умови трудових відносин визначаються трудовим договором, який являє собою угоду між працівником і власником підприємства установи, організації або уповноваженим ним органом чи фізичною особою, за якою працівник зобов’язується виконувати роботу, визначену цією угодою, а власник підприємства, установи, організації або уповноважений ним орган чи фізична особа зобов’язується виплачувати працівникові заробітну платню і забезпечувати умови праці, необхідні для виконання роботи, передбачені законодавством про працю.

Особливою формою трудового договору є контракт, в якому строк його дії, права, обов’язки і відповіальність сторін (в тому числі матеріальна), умови матеріального забезпечення і організації праці працівника, умови розірвання договору, в тому числі досрочового, можуть встановлюватися угодою сторін. Сфера застосування контракту визначається законами України.

Забороняється необґрунтована відмова у прийнятті на роботу.

Трудовий договір може бути:

- 1) безстроковим, що укладається на невизначений строк;
- 2) на визначений строк, встановлений за погодженням сторін;
- 3) таким, що укладається на час виконання певної роботи.

Трудовий договір укладається, як правило, у письмовій формі.

При укладанні договору громадянин зобов’язаний подати паспорт або інший документ, що засвідчує особу, трудову книжку, а у випадках, передбачених законодавством, - також документ про освіту (спеціальність, кваліфікацію), про стан здоров’я та інші документи.

Укладання трудового договору оформляється наказом чи розпорядженням власника або уповноваженого ним органу про зарахування працівника на роботу.

**Ви вирішили взяти шлюб,
або вступ до інституту щасливої сім'ї
Правове розуміння сім'ї та сімейних відносин.**

Серед розмаїття нормативно-правових актів, які стосуються різних аспектів сім'ї, на першому місці стоїть Конституція України. Основний закон України містить норми, що стосуються як прав людини взагалі, так і людини як учасниці сімейних відносин. Стаття 51 безпосередньо стосується сім'ї. В ній говориться, що “кожен із подружжя має рівні права і обов'язки у шлюбі і сім'ї”.

Нові напрямки розвитку шлюбно-сімейних відносин та принципи їх формування і правового забезпечення закріплені в Сімейному кодексі України (набрав чинності з 1 січня 2004 року).

Сімейний кодекс визначає, що сім'я створюється на підставі шлюбу, кровного споріднення, усиновлення, а також на інших підставах, не заборонених законом і таких, що не суперечать моральним зasadам суспільства. В Україні одностатеві союзи не вважатимуться сім'єю тому, що це суперечить пануючим моральним зasadам українського суспільства.

Шлюб – що це таке?

Шлюбом є сімейний союз жінки та чоловіка, зареєстрований у державному органі актів цивільного стану.

Проживання однією сім'єю жінки та чоловіка без шлюбу не є підставою для виникнення у них прав та обов'язків подружжя.

Шлюбний вік.

Шлюбний вік для жінки встановлюється у 17, а для чоловіка у 18 років.

За заяву особи, яка досягла 14 років, за рішенням суду їй може бути надано право на шлюб, якщо буде встановлено, що це відповідає її інтересам.

Церковний шлюб.

Релігійний обряд шлюбу не є підставою для виникнення у жінки та чоловіка прав та обов'язків подружжя.

Добровільність шлюбу.

Шлюб ґрунтуються на вільній згоді жінки і чоловіка. Примушування чоловіка та жінки до шлюбу не допускається.

Одношлюбність.

Жінка та чоловік можуть перебувати лише в одному шлюбі.

Особи, які не можуть перебувати у шлюбі між собою.

У шлюбі між собою не можуть перебувати особи, які є родичами прямої лінії споріднення; рідні (повно рідні, неповно рідні) брат і сестра; двоюрідні брат і сестра; рідні тітка, дядько та племінник, племінниця; усиновлювач та усиновлена ним дитина.

Реєстрація шлюбу.

Державна реєстрація шлюбу встановлена для забезпечення стабільності відносин між жінкою та чоловіком, охорони прав та інтересів подружжя, їхніх дітей, а також в інтересах держави та суспільства.

Заява про реєстрацію шлюбу подається жінкою та чоловіком особисто.

Обізнаність осіб про стан здоров'я.

Особи, які подали заяву про реєстрацію шлюбу, повинні повідомити одна одну про стан свого здоров'я.

Держава забезпечує створення умов для медичного обстеження осіб, які подали заяву про реєстрацію шлюбу.

Результати медичного обстеження є таємницею і повідомляються лише особам, які подали заяву про реєстрацію шлюбу.

Приховання тяжкої хвороби, а також хвороби, небезпечної для другого з подружжя, їхніх нащадків, може бути підставою для визнання шлюбу недійсним.

Заручини.

Зарученими вважаються особи, які подали заяву про реєстрацію шлюбу.

Заручини не створюють обов'язку вступу у шлюб.

Особа, яка відмовилася від шлюбу, зобов'язана відшкодувати другій стороні затрати, що були нею понесені у зв'язку з приготуванням до реєстрації шлюбу та весілля.

Такі затрати не підлягають відшкодуванню, якщо відмова від шлюбу була викликана протиправною, аморальною поведінкою нареченої, нарченого, приховання нею, ним обставин, що мають для того, хто відмовився від шлюбу, істотне значення (тяжка хвороба, наявність дитини, судимість тощо).

Час реєстрації шлюбу.

Шлюб реєструється після спливу одного місяця від дня подання особами заяви про реєстрацію шлюбу.

У разі вагітності нареченої, народження нею дитини, а також якщо є безпосередня загроза для життя нареченої або нарченого, шлюб реєструється у день подання відповідної заяви.

Присутність нареченої та нарченого в момент реєстрації їхнього шлюбу є обов'язковою.

Реєстрація шлюбу через посередника не допускається.

Прізвища подружжя.

Наречені мають право обирати прізвище одного з них як спільне прізвище подружжя або й надалі іменуватися дошлюбними прізвищами.

Наречена, наречений мають право приєднати до свого прізвища прізвище нареченої, нареченого. Якщо вони обоє бажають мати подвійне прізвище, за їхньою згодою визначається, з якого прізвища воно буде починатися. Якщо на момент реєстрації шлюбу прізвище нареченої, нареченого вже є подвійними, вона, він має право замінити одну із частин свого прізвища на прізвище другого.

Шлюбний договір.

Шлюбний договір може бути укладено особами, які подали заяву про реєстрацію шлюбу, а також подружжям.

Шлюбним договором регулюються майнові відносини між подружжям, визначаються їхні майнові права та обов'язки.

Шлюбний договір не може регулювати особисті відносини подружжя, а також особисті відносини між ними та дітьми.

Шлюбний договір укладається у письмовій формі і нотаріально посвідчується.

Шлюб з іноземцем.

Іноземці мають в Україні такі ж права та обов'язки у сімейних відносинах, як і громадяни України.

Особи без громадянства, які постійно проживають в Україні, мають в Україні такі ж права та обов'язки у сімейних відносинах, як і громадяни України.

Шлюб між громадянином України та іноземцем, а також шлюб між іноземцями реєструються в Україні відповідно до чинного законодавства України.

Вам потрібно житло

Сьогодні в Україні існує Державна програма забезпечення молоді житлом, яку реалізовує Державний фонд сприяння молодіжному житловому будівництву при Кабінеті Міністрів України (далі – Фонд).

Порядок надання пільгових довготермінових державних кредитів молодим сім'ям та одиноким молодим громадянам на будівництво (реконструкцію) житла затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 29.05.01 №584.

Право на отримання кредиту мають молоді сім'ї та одинокі молоді громадяни, які згідно із законодавством визнані такими, що потребують поліпшення житлових умов, а саме:

- ❖ сім'я, в якій чоловік та дружина віком до 30 років включно;
- ❖ неповна сім'я, в якій мати (батько) віком до 30 років включно має неповнолітніх дітей (дитину);
- ❖ одинокі громадяни віком до 28 років включно.

Кредит надається молодим сім'ям та одиноким громадянам на будівництво (реконструкцію) житла терміном до 30 років, і за наявності таких умов:

- 1) перебування молодої особи (сім'ї), що бажає отримати цільовий кредит, на обліку громадян, які потребують поліпшення житлових умов, або наявності у кандидата, що проживає у сільській місцевості та потребує поліпшення житлових умов, відповідних документів на право будівництва (реконструкції) індивідуального житла;
- 2) підтвердження молодою особою (сім'єю) своєї платоспроможності;
- 3) внесення ним на свій особистий рахунок, що відкривається регіональним відділенням Фонду в банку-агенті, першого внеску в розмірі не менш як 6 відсотків передбаченої вартості будівництва (реконструкції) житла.

При поверненні кредиту молодим сім'ям встановлені такі пільги:

- ❖ відсоткова ставка за користування кредитом – 3 відсотки річних – для сім'ї, що не має дітей та одинокої молоді;
- ❖ безвідсотковий кредит – для сім'ї, що має одну дитину;
- ❖ безвідсотковий кредит та погашення 25 відсотків зобов'язань за кредитом із бюджетних коштів – для сім'ї, що має двох дітей;
- ❖ безвідсотковий кредит та погашення 50 відсотків зобов'язань за кредитом із бюджетних коштів – для сім'ї, що має трьох і більше дітей.

**Ви плануєте народити дитину
В цьому Вас підтримують і рідні і держава.**

Відповідно до ст. 1 Закону України “Про державну допомогу сім’ям з дітьми” та згідно з Порядком призначення і виплати та виплати державної допомоги сім’ям з дітьми, затвердженим постановою Кабінету Міністрів України від 27 грудня 2001 року №1751 жінкам, які народили дитину, призначаються наступні види допомоги:

1) допомога у зв’язку з вагітністю та пологами:

Відповідно до ст. 7 Закону України “Про державну допомогу сім’ям з дітьми” право на державну допомогу у зв’язку з вагітністю та пологами мають вагітні жінки (у тому числі неповнолітні), які не застраховані в системі загальнообов’язкового державного соціального страхування, зокрема, аспірантки, докторантки, клінічні ординатори, студентки вищих навчальних закладів I-IV рівня акредитації та професійно-технічних навчальних закладів.

підставою для призначення допомоги у зв’язку з вагітністю і пологами є виданий лікувально-профілактичним закладом листок тимчасової непрацездатності, заява матері, що складається за формулою, затвердженою Мінпраці, а також довідка з основного місця служби, навчання, про те, що жінка служить, навчається.

Допомога у зв’язку з вагітністю та пологами призначається, якщо звернення за нею надійшло не пізніше ніж через шість місяця з дня закінчення відпустки у зв’язку з вагітністю та пологами, і виплачується жінкам за весь період відпустки, тривалість якої становить 70 календарних днів до пологів і 56 (у разі ускладнення пологів або народження двох чи більше дітей - 70) календарних днів після пологів. Жінкам, віднесеним до 1-4 категорії осіб, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи, допомога виплачується за 180 календарної відпустки (90 – до пологів і 90 – після пологів). Допомога обчислюється сумарно та призначається жінкам у повному обсязі незалежно від кількості днів відпустки, фактично використаних до пологів.

Аспіранткам, докторанткам, клінічним ординаторам, студенткам вищих навчальних закладів I-IV рівня акредитації та професійно-технічних навчальних закладів допомога у зв’язку з вагітністю та пологами надається у розмірі місячної стипендії. Жінка, яка продовжує навчання, має право на виплату стипендії або допомоги у зв’язку з вагітністю та пологами за її вибором.

Розмір допомоги встановлюється шляхом множення середньоденного доходу на кількість календарних днів відпустки у зв’язку з вагітністю і

пологами, але не менш як 25 відсотків розміру встановленого законом прожиткового мінімуму для працездатної особи з розрахунку на місяць.

Жінкам, звільненим з роботи у зв'язку з ліквідацією підприємства, установи та організації, зареєстрованим у державній службі зайнятості як безробітні, аспіранткам, докторанткам, клінічним ординаторам, студенткам вищих навчальних закладів I-IV рівня акредитації та професійно-технічних навчальних закладів і непрацюючим жінкам допомога у зв'язку з вагітністю та пологами призначається і виплачується органами праці та соціального захисту населення за місцем проживання.

2) одноразова допомога при народженні дитини:

Відповідно до ст. 10 Закону України “Про державну допомогу сім’ям з дітьми” одноразова допомога при народженні дитини надається одному із батьків, не застрахованому в системі загальнообов’язкового державного соціального страхування.

для призначення одноразової допомоги при народженні дитини органу праці та соціального захисту населення подаються такі документи:

- 1) заява одного з батьків, що складається за формою, затвердженою Мін突如其来;
- 2) копія свідоцтва про народження дитини;
- 3) копія трудової книжки обох батьків;
- 4) довідка з місця служби (навчання) заявника;
- 5) довідка про склад сім’ї батьків.

Одноразова допомога при народженні дитини призначається за умови, якщо за її призначенням надійшло не пізніше ніж через 6 календарних місяців з дня народження дитини.

3) допомога по догляду за дитиною до досягнення нею трирічного віку:

Відповідно до ст. 13 Закону України “Про державну допомогу сім’ям з дітьми” право на допомогу по догляду за дитиною до досягнення нею трирічного віку має особа (один з батьків дитини, дідусь, бабуся або інший родич), не застрахована в системі загальнообов’язкового державного соціального страхування.

Допомога призначається з дня звернення за її призначенням, але не раніше, ніж з дня, що настає після закінчення відпустки у зв'язку з вагітністю і пологами.

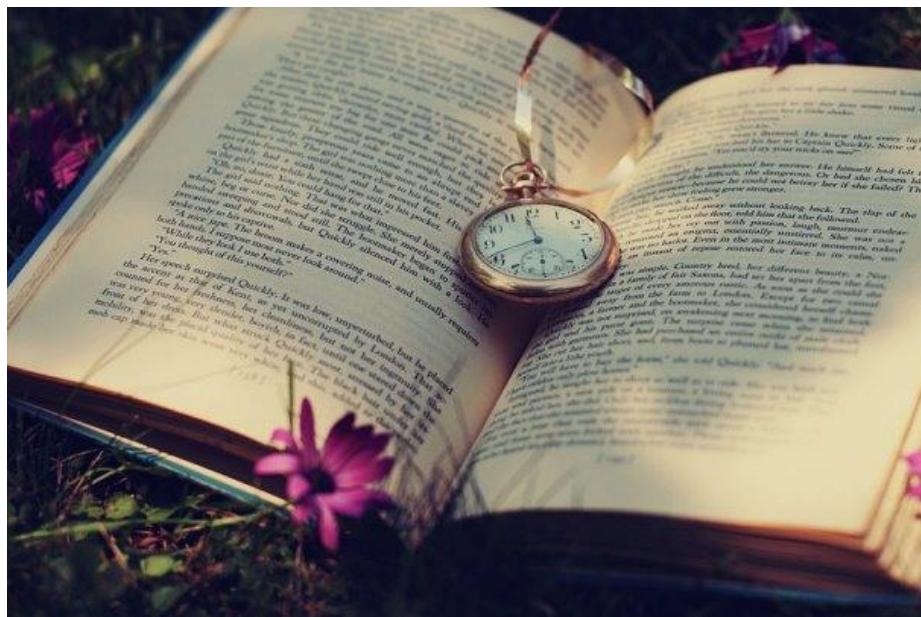
Днем звернення за призначенням допомоги по догляду за дитиною до досягнення нею трирічного віку вважається день прийняття органом праці та соціального захисту населення відповідної заяви з усіма необхідними документами.

Допомога по догляду за дитиною до досягнення нею трирічного віку виплачується щомісяця з дня призначення зазначеної допомоги по день досягнення дитиною вказаного віку включно.

Для одержання цього виду допомоги органам праці та соціального захисту населення подаються такі документи:

- 1) заява матері (батька), що складається за формою, затвердженою Мінпраці;
- 2) виписка з наказу за місцем служби про надання відпустки;
- 3) копія свідоцтва про народження дитини;
- 4) довідка з місця проживання заявника, що з ним проживає дитина;
- 5) довідка з місця навчання.

Відповідно до ст. 15 Закону України “Про державну допомогу сім’ям з дітьми” допомога по догляду за дитиною дот досягнення нею трирічного віку виплачується у розмірі встановленого прожиткового мінімуму для дітей.

Сторінка психолога

СПОСОБИ БОРОТЬБИ ЗІ СТРЕСОВИМ СТАНОМ **(рекомендації для студентів)**

- ❖ Звертайте увагу на гарне і не концентруйте її на поганому.
- ❖ Знайдіть заняття, що пиносить вам радість: заняття спортом, слухання улюбленої музики, читання книги, хобі, прогулянка, відвідування дискотеки, танців тощо.
- ❖ Поділіться зі своїми близькими людьми тривогами, проблемами й не замикайтесь у собі.
- ❖ Не соромтеся просити про допомогу. Її можуть надати родина, друзі, психологи.
- ❖ Не байдикуйте, будьте завжди зайняті, - це найдешевші і найефективніші ліки на землі.
- ❖ Не панікуйте. Спокійно обмірковуйте ситуацію, а для цього виконайте три правила.
  - ❖ Запитайте себе: "Що мене очікує в найгіршому випадку?".
  - ❖ Пригответесь прийняти це як неминуче.
  - ❖ Спокійно подумайте, як змінити ситуацію.

Так радить Дейл Карнегі.

Кожна людина повинна сама прагнути допомогти собі у вирішенні багатьох проблем, пов'язаних з навчанням. Але надійним помічником, порадником повинен виступати куратор групи.

Куратори студентських груп постійно підтримують зв'язок з батьками, особливо тих студентів, які вступають до вищого навчального закладу на базі неповної середньої школи. І звичайно ж, питання, які обговорюються з батьками - це ті, які стосуються успішності й відвідування занять, стану здоров'я. Справедливо говорятъ, що добре вчиться той, хто гарно відпочиває.

Бар'єри спілкування - це різного роду перешкоди, що ведуть до зниження ефективності комунікативного процесу.

Шляхи формування сприятливого соціально-психологічного клімату в організаційній структурі:

- ❖ Вивчення соціально-психологічного клімату (діагностування)
- ❖ Удосконалення добору, розстановка, виховання кадрів, комплектування професійної групи з урахуванням соціально-психологічної, психофізіологічної сумісності людей.
- ❖ Удосконалення організації праці на основі принципів НОП.
- ❖ Постановка перед професійною групою корисної для суспільства та членів організаційної структури мети, досягнення якої потребує напруженої творчої праці.
- ❖ Гнучке регулювання взаємин у професійній групі.
- ❖ Удосконалення матеріальної бази організації та умов праці.
- ❖ Удосконалення стилю керівництва з урахуванням особливостей управлінського апарату. Удосконалення організаційних форм управління

ЯК ЗАВОЮВАТИ ДРУЗІВ І ВПЛИВАТИ НА ЛЮДЕЙ (за Дейлом Карнегі)

П'ять головних принципів спілкування з людьми

- 1.** Замість того, щоб звинувачувати, постараїтесь зрозуміти людину, що значно корисніше критики для Вас же, бо виховує в людині здатність ставитись до Вас терпимо, із співчуттям і добротою.
- 2.** Перш за все необхідно збудити в людині зацікавленість, щоб примусити її саму захотіти зробити що-небудь.
- 3.** Коли займаємось розв'язанням своїх проблем, ми витрачаємо 95% часу на думки про себе, що неправильно. Треба перестати думати про власні бажання і чесноти, а спробувати краще пізнати позитивні якості інших людей

і висловити їм схвалення, вдячність, які мають іти від усієї душі, відверто; треба бути щедрим на похвалу.

4. Кращий спосіб впливати на людину — це говорити з нею про те, чого вона хоче і постаратися допомогти їй досягти бажаного.

5. Необхідно завжди враховувати точку зору інших людей, їхні сумніви і плани.

Шість способів сподобатися людям

1. Проявляйте до них щирій інтерес.

2. Посміхайтесь.

3. Пам'ятайте, що ім'я людини є для неї найкращим словом з усього лексичною запасу

4. Умійте добре слухати і заохочувати співбесідника до розмови.

5. Заводьте бесіду про те, що цікавить Вашого співбесідника, а не Вас.

6. Постарайтесь дати людині відчути її перевагу над Вами, робіть це щиро і природно.

Дванадцять способів змусити людину стати на вашу точку зору

1. Не можна взяти гору у суперечці — єдиний спосіб здобути у суперечці перемогу — це уникнути її.

2. Поважайте думку іншої людини. Вашого співбесідника. Ніколи не говоріть йому, що він не має рації.

3. Якщо Ви знаєте, що хтось думає чи хоче сказати про Вас щось негативне, обеззбройте його, сказавши про це раніше. Якщо Ви не маєте рації, визнайте це швидко і в категоричній формі,

4. Починайте завжди бесіду в дружньому тоні, адже крапля меду приваблює мух більше, ніж цілий лантух жовчі.

5. Розмовляючи з кимось, не починайте з тих питань, з яких Ваші думки розходяться, а починайте і продовжуйте говорити про ті проблеми, думки з

яких збігаються. Примушуйте людину говорити «Так» зразу, тобто намагайтесь одержати ствердну відповідь на початку бесіди.

6. Дайте можливість співбесіднику більше говорити, а самі намагайтесь говорити менше, ніж слухати. Якщо Ви не згодні, не переривайте співбесідника, це небезпечно; дайте йому висловитися, підкидаючи запитання. Намагайтесь його зрозуміти,

7. Дайте людині відчути, що ідея, яку Ви висловили, належить їй, а не Вам.

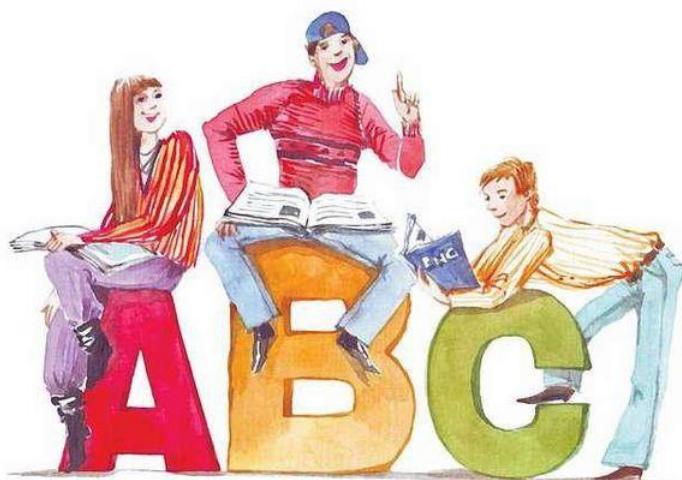
8. У будь-якої людини є причини поводити себе так, а не інакше. Знайдіть причину і Ви одержите ключ, за допомогою якого розгадаєте дії людини і навіть її особисті якості. Намагайтесь дивитися на речі очима вашого співбесідника.

9. Ставтесь із співчуттям до бажань іншої людини.

10. Звертайтесь до шляхетних, а не істинних мотивів.

11. Використовуйте принципи наочності для доказу своєї слухності.

12. Якщо Ви хочете примусити вольову із сильним характером людину прийняти Вашу точку зору, киньте їй виклик в тому розумінні, що візьміть під сумнів її можливості і здатності щось зробити або навпаки публічно заявіть, що вона це може зробити.

**Дев'ять способів змінити думку людини, не викликаючи при
цьому її незадоволення чи образи**

- 1.** Починайте бесіду з похвали співбесідника і захоплення ним.
- 2.** Не говоріть людині прямо в очі про її помилки.
- 3.** Перш ніж критикувати інших, вкажіть на власні недоліки.
- 4.** Задавайте запитання, замість того, щоб давати накази.
- 5.** Дайте можливість людині зберегти свою репутацію.
- 6.** Хваліть співбесідника за найменші його досягнення, будьте щирими, щось схвалюючи, і щедрими на похвалу.
- 7.** Створюйте людині добру репутацію, яку вона могла б виправдати, приписуйте їй добрі якості, доводячи наявність яких, вона здійснюватиме гідні вчинки.
- 8.** Використовуйте заохочення; намагайтесь показати людині, що те, що ви хочете від неї одержати або досягти, легко може бути здійснене саме і тільки нею.
- 9.** Поводьтесь так, щоб людина була щаслива зробити те, що Ви їй пропонуєте.

Список використаних джерел

1. Бартошевський І. Педагогіка руска або наука о воспитанию. 1891.
2. Бенюмов В.М., Костенко О.Р., Флоренсова К.М. Вред алкоголя, никотина и наркотиков: Пособие для учителя. – К.: Радянська школа, 1989.
3. Ващенко Г. Виховання волі і характеру. – 1957.
4. Волошин А. Педагогика и дидактика для учительських семинаров. – 1923.
5. Врецьона Г. Новомодні основи виховання // Шкільний часопис. 1896.
6. Галущинський М. Національне виховання. – 1920.
7. Державна національна програма “Освіта. Україна ХХІ століття”. – 1992.
8. Державна національна програма “Освіта” (Україна ХХІ століття)//Освіта – 1993. №44-46.
9. Дзерович Ю. Педагогіка. – 1937.
- 10.Дужий М. Виховання, культура й освіта народу. – 1935.
- 11.Закон України “Про молодіжні та дитячі громадські організації” – 1998.
- 12.Закон України “Про освіту” – 1996.
- 13.Закон України “Про сприяння соціальному становленню та розвитку молоді в Україні” – 2000.
- 14.Картунов О., Римаренко Ю. Національні та всесвітські цінності та інтереси. – 1993.
- 15.Киричук О.В. Концепція виховання підростаючих поколінь суворенної України. – 1991.
- 16.Кононенко П.П. Українознавство. – 1994.
- 17.Конституція України. – 1996.
- 18.Кузь В.Г., Руденко Ю.Д. Основи національного виховання. – 1993.
- 19.Люткас Витаутас. Мысли о национальной школе. – 1989.
- 20.Наказ Міністерства освіти і науки України “Про заборону тютюнопаління в навчальних закладах та установах” – 2001.
- 21.Національна програма патріотичного виховання громадян, формування здорового способу життя, розвитку духовності та зміцнення духовних засад суспільства. – 1999.
- 22.Обласна програма патріотичного виховання населення, формування здорового способу життя, розвитку духовності та зміцнення духовних засад суспільства. – 1999.
- 23.Основи національного виховання. – 1993.

- 24.**Паламарчук В.Ф., Чижевський Б.Г. Концептуальні основи навчальних закладів нового типу. – 1993.
- 25.**Пачовський В. Українознавство у вихованні молоді. – 1993.
- 26.**Педагогічні ідеї Г. Сковороди. – 1972.
- 27.**Томасівський С. З чого нам національно освідомляться? – 1905.
- 28.**Україна ХХІ століття: стратегія освіти // Освіта. – 1992.
- 29.**Українська школа // Радянська освіта. 1990.
- 30.**Ушинський К. Про народність у громадському вихованні. – 1913.
- 31.**Ушинський К.Д. Вибрані педагогічні твори. – 1982.
- 32.**Філіпчук Г. Українська етнокультурна в змісті національної загальної та педагогічної освіти. – 1996.
- 33.**Франко І.Я. Одвертий лист до української галицької молодежі. – Твори в 50 т.
- 34.**Чепіга Я. Проблеми виховання й навчання. – 1913.
- 35.**<http://osvita.ua/school/technol/982/>
- 36.**<http://osvita.ua/school/technol/6630/>
- 37.**<http://www.lycem-do-dytyny.com/interaktivni-metody-navchannia>
- 38.**http://tme.umo.edu.ua/docs/Dod/3_2010/Bronzel.pdf
- 39.**http://www.bohdan-books.com/userfiles/file/books/lib_file_201372450.pdf
- 40.**http://mobiro.ru/doc/112600/Interaktivni_tehnologii_navchannja/
- 41.**<http://www.your-job.org/index.php?id=95>
- 42.**<http://shkola.ostriv.in.ua/publication/code-12a81b67900c2>
- 43.**http://atamanuk.at.ua/index/interaktivni_tekhnologiji_kooperativnogo_navchannja/0-8
- 44.**http://yrok.at.ua/publ/interaktivna_vprava/8-1-0-331
- 45.**<http://www.svit-pk.cpto1.vn.ua/page.php?id=175>
- 46.**<http://e-kniga.in.ua/product/interaktivni-igru-kycherova/>
- 47.**<http://cit.ckipo.edu.ua/index.php/component/content/article/27-intel---/32-->
- 48.**<http://ua.texreferat.com/referat-12322-1.html>